

XXXVIII Sesja
Rady Gminy w Chojnicach
VIII kadencji
25 listopada 2022 r.

SPIS TREŚCI

1. Zaproszenie
2. Porządek obrad XXXVII Sesji Rady Gminy w Chojnicach z dnia 25 listopada 2022 roku
3. <i>INFORMACJA o stanie realizacji zadań oświatowych w Gminie Chojnice w roku szkolnym 2021/2022</i>
4. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/645/2022 w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”
5. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/646/2022 w sprawie obniżenia średniej ceny żyta dla celów podatku rolnego.
6. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/647/2022 w sprawie ustalenia wysokości stawek i zwolnień w podatku od nieruchomości.
7. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/648/2022 w sprawie zmiany Uchwały nr XL/629/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie określania zasad przekazywania środków budżetowych na rzecz jednostek pomocniczych gminy oraz określenia rocznej stawki stanowiącej podstawę ustalenia kwot przypadających na poszczególne jednostki pomocnicze w 2019 roku i latach następnych.
8. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/649/2022 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonych w obrębie ewidencyjnym Ciechocin.
9. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/650/2022 w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie nieruchomości w formie aportu do Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach oraz na objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym.
10. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/651/2022 w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Chojniczki.
11. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/652/2022 w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Chojniczki.
12. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/653/2022 w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Chojnice
13. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/654/2022 w sprawie przyjęcia "Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku"
14. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/655/2022 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2022 rok
15. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/656/2022 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXX/512/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice

<p>16. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/657/2022 w sprawie uchylecia Uchwały Nr XXX/514/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Pomorskiemu z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 212 na odcinku Leśniczówka-Charzykowy”</p>
<p>17. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/658/2022 w sprawie uchylecia Uchwały Nr XXXV/619/2022 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 sierpnia 2022 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Chojnickiemu z przeznaczeniem na zadanie „Wykonanie Bramy Kaszubskiej Marszruty wraz z dokumentacją projektową”</p>
<p>18. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/659/2022 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych</p>
<p>19. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/660/2022 w sprawie akceptacji cen, opłat, zwolnień, ulg i opłat dodatkowych w publicznym transporcie zbiorowym organizowanym przez Gminę Miejską Chojnice na terenie gminy Chojnice</p>
<p>20. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/661/2022 w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu na potrzeby ustalenia wysokości zwrotu rodzicom kosztów przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców do szkół i placówek oświatowych</p>
<p>21. Podjęcie uchwały nr XXXVIII/662/2022 w sprawie powierzenia Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. wykonywania zadania własnego w zakresie sprzątnania i utrzymania czystości i porządku</p>

Chojnice, 17.11.2022 r.

BR.0002.2.8.2022

Pani/Pan

.....

.....

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559) zwołuję XXXVIII Sesję Rady Gminy w Chojnicach VIII kadencji, która odbędzie się 25 listopada 2022 r. (piątek) o godz. 10:00 w siedzibie Starostwa Powiatowego w Chojnicach – sala konferencyjna nr 41.

Wspólne posiedzenie stałych komisji Rady Gminy przed sesją odbędzie się dnia 22 listopada 2022 wtorek godzina 10:00 w sali narad Urzędu Gminy w Chojnicach.

Z poważaniem

Przewodniczący Rady

/-/ mgr Ryszard Kontek

Podstawa urlopowa:

Art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559)

Porządek obrad XXXVIII Sesji Rady Gminy w Chojnicach

z dnia 25 listopada 2022 roku

1. Sprawy porządkowe:

- a) otwarcie sesji i stwierdzenie quorum,
- b) ustalenie sekretarza sesji,
- c) wprowadzenie ewentualnych zmian do porządku obrad,
- d) przyjęcie protokołów z ostatnich dwóch sesji Rady Gminy w Chojnicach (nr XXXVI i nr XXXVII)

2. Zgłaszanie interpelacji, wniosków i zapytań radnych.

3. Odpowiedzi na interpelacje, wnioski i zapytania.

4. Informacja z działalności Wójta w okresie międzysesyjnym.

5. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w Gminie Chojnice za rok szkolny 2021/2022 w tym realizacja zadań z zakresu opieki przedszkolnej.

6. Informacja o złożonych oświadczeniach majątkowych radnych gminy i pracowników Urzędu Gminy w Chojnicach oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

7. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/645/2022** w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”;

8. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/646/2022** w sprawie obniżenia średniej ceny żyta dla celów podatku rolnego.

9. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/647/2022** w sprawie ustalenia wysokości stawek i zwolnień w podatku od nieruchomości.

10. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/648/2022** w sprawie zmiany Uchwały nr XL/629/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie określania zasad przekazywania środków budżetowych na rzecz jednostek pomocniczych gminy oraz określenia rocznej stawki stanowiącej podstawę ustalenia kwot przypadających na poszczególne jednostki pomocnicze w 2019 roku i latach następujących.

11. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/649/2022** w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonych w obrębie ewidencyjnym Ciechocin.

12. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/650/2022** w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie nieruchomości w formie aportu do Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach oraz na objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym.

13. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/651/2022** w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Chojniczki.
14. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/652/2022** w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Chojniczki.
15. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/653/2022** w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Chojnice.
16. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/654/2022** w sprawie przyjęcia "Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku".
17. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/655/2022** w sprawie zmian w budżecie gminy na 2022 rok.
18. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/656/2022** w sprawie zmiany Uchwały Nr XXX/512/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice.
19. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/657/2022** w sprawie uchylecia Uchwały Nr XXX/514/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Pomorskiemu z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 212 na odcinku Leśniczówka-Charzykowy”.
20. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/658/2022** w sprawie uchylecia Uchwały Nr XXXV/619/2022 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 sierpnia 2022 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Chojnickiemu z przeznaczeniem na zadanie „Wykonanie Bramy Kaszubskiej Marszruty wraz z dokumentacją projektową”.
21. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/659/2022** w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.
22. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/660/2022** w sprawie akceptacji cen, opłat, zwolnień, ulg i opłat dodatkowych w publicznym transporcie zbiorowym organizowanym przez Gminę Miejską Chojnice na terenie gminy Chojnice.
23. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/661/2022** w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu na potrzeby ustalenia wysokości zwrotu rodzicom kosztów przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców do szkół i placówek oświatowych.
24. Podjęcie **uchwały nr XXXVIII/662/2022** w sprawie powierzenia Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. wykonywania zadania własnego w zakresie sprzątnięcia i utrzymania czystości i porządku.
25. **Sprawy bieżące.**
26. **Zakończenie obrad.**

INFORMACJA

o stanie realizacji zadań oświatowych

w Gminie Chojnice

w roku szkolnym 2021/2022

Chojnice, październik 2022 rok

Obowiązek sporządzania i przedstawiania informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy w roku szkolnym wynika z dyspozycji art.11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021r. poz. 1082 ze zmianami).

Dane liczbowe wykorzystane do przygotowania raportu pochodzą z Systemu Informacji Oświatowej, danych przekazanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Gdańsku oraz danych uzyskanych od szkół, dla których Gmina Chojnice jest organem prowadzącym.

I SIEĆ SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Chojnice:

Gmina Chojnice jest organem prowadzącym dla 10 szkół podstawowych w miejscowościach: Charzykowy, Kłodawa, Lichnowy, Niezychowice, Nowa Cerkiew, Ogorzeleny, Ostrowite, Pawłowo, Silno, Swornegacie.

Tabela nr 1. Demografia w poszczególnych szkołach Gminy Chojnice

Szkoła	Liczba oddziałów/Liczba uczniów									Razem liczba uczniów i oddziałów SP+0	Razem liczba uczniów i oddziałów SP bez "0"
	Szkoły podstawowe										
	0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		
SP CHARZYKOWY	3	2	3	2	2	2	2	1	2	19	16
	61	51	57	41	48	47	53	25	51	434	373
SP KŁODAWA	3	1	1	1	1	1	1	1	2	11	8
	73	16	18	19	4	17	19	9	16	191	118
SP LICHNOWY	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	8
	21	11	22	21	17	21	13	6	24	156	135
SP NIEZYCHOWICE	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	8
	19	12	12	9	11	11	9	7	14	104	85
SP OGORZELINY	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10	8
	44	20	14	16	17	8	13	14	17	163	119
SP OSTROWITE	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10	8
	37	18	14	15	15	17	12	14	23	165	128
SP PAWŁOWO	3	1	2	1	1	1	1	2	1	13	10
	73	14	31	23	16	24	19	33	20	253	180
SP NOWA CERKIEW	3	2	2	1	1	1	1	1	1	13	10
	77	27	29	19	23	21	13	25	25	259	182
SP SILNO	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10	8
	50	5	17	13	13	13	7	11	14	143	93
SP SWORNEGACIE	2	1	1	1	1	1	1	1	2	11	9
	50	13	11	11	12	13	5	12	13	140	90
Razem	22	12	14	11	11	11	11	11	12	115	93
	505	187	225	187	175	193	163	156	217	2008	1503

Średnia liczba uczniów w oddziale klasowym warunkuje wydatki ponoszone przez jednostkę samorządu terytorialnego na prowadzenie szkół. Z jednej strony mało liczne klasy umożliwiają zindywidualizowane podejście nauczyciela do każdego ucznia z osobna, a z drugiej generują koszty dla organu prowadzącego.

Oddziały łączone (5): Kłodawa, Lichnowy, Niezychowice, Silno.

Lp.	Typ szkoły	Średnia liczba uczniów w oddziale		
		2019/2020	2020/2021	2021/2022
1.	Szkoły podstawowe	16,97	16,59	16,23

Tabela nr 2. Średnia liczebność uczniów w oddziale w szkołach prowadzonych przez Gminę Chojnice w roku szkolnym 2021/2022

Placówki niepubliczne:

W Gminie Chojnice funkcjonuje łącznie 5 placówek niepublicznych:

przedszkola :

„Akademia Maluszka” - Pawłowo,

„Leśne Ludki” - Kławkowo ,

„Leśna Kraina” - Charzykowy,

punkty przedszkolne w Lichnowach:

„ Kraina Smerfów” i „Wiśniowy Sad”.

Typ placówki	2019/2020		2020/2021		2021/2022	
	Publiczne	Niepubliczne	Publiczne	Niepubliczne	Publiczne	Niepubliczne
Przedszkola	0	104	0	139	0	162
Punkty przedszkolne	0	57	0	39	0	40
Szkoły podstawowe (oddz. „0”)	1516 (419)	0	1516 (463)	0	1528 (440)	0
Razem	1935	161	1956	178	1968	202

Tabela nr 3. Liczba uczniów w placówkach oświatowych na terenie Gminy Chojnice

II REALIZACJA DODATKOWYCH ZADAŃ W ROKU SZKOLNYM 2021/2022

1. Oddziały sportowe w szkołach:

Szkoła Podstawowa w Charzykowach - 3,

Szkoła Podstawowa w Kłodawie - 1 .

2. Uczniowie z Ukrainy w szkołach :

W wyniku wybuchu wojny w Ukrainie w polskich szkołach, głównie podstawowych, podjęto naukę wiele tysięcy uczniów z tego kraju. Uczniowie ci otrzymali wsparcie w postaci uczestnictwa w dodatkowych zajęciach z języka polskiego oraz zajęciach wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania. Do 31 sierpnia 2022 r. Gmina Chojnice otrzymała z MEiN na ten cel kwotę: **249.000 zł.**

Szkoła	Liczba uczniów z Ukrainy
SP CHARZYKOWY	6
SP KŁODAWA	5
SP LICHNOWY	1
SP NIEŻYCHOWICE	5

SP NOWA CERKIEW	11
SP OGORZELINY	4
SP PAWŁOWO	1
SP SWORNEGACIE	20
Razem	53

Tabela nr 4. Liczba uczniów z Ukrainy na terenie Gminy Chojnice w roku szkolnym 2021/2022(czerwiec2022)

3. Język kaszubski w szkołach:

Szkoła	Liczba uczniów uczęszczających na język kaszubski
SP CHARZYKOWY	71
SP KŁODAWA	20
SP OSTROWITE	69
SP SWORNEGACIE	68
Razem	228

Tabela nr 5. Liczba uczniów uczęszczających na język kaszubski na terenie Gminy Chojnice w roku szkolnym 2021/2022

W Szkole Podstawowej w Swornegaciach w ramach edukacji języka kaszubskiego działa **Kaszubskie koło wokarno – taneczne**. Dzieci i młodzież uczestniczą w uroczystościach patriotycznych, regionalnych i środowiskowych w strojach kaszubskich. Koło współpracuje z **Zespołem Pieśni i Tańca Ziemi Chojnickiej „Kaszuby”**, uświetniając różne uroczystości, nawiązując do regionu „małej Ojczyzny”. Brali udział w Międzynarodowym Festiwalu Folkloru w Brusach w części integracyjnej. Uczniowie ze szkoły w Swornegaciach prezentowali dorobek oraz osiągnięcia dla uczniów gminy Chojnice w celu propagowania języka kaszubskiego.

III NAGRADZANIE PRACOWNIKÓW I UCZNIÓW

1. Z okazji Dnia Edukacji Narodowej w październiku 2021r. Wójt Gminy Chojnice wręczył nagrody 10 wyróżnionym pracownikom oświaty (3 dyrektorom szkół i 7 nauczycielom).

2. W czerwcu 2021r. **10 absolwentów szkół podstawowych** z terenu gminy Chojnice otrzymało Nagrody Wójta w postaci Smartwatch Huawei Watch GT 3 Active. Była to XXI edycja Nagród Wójta Gminy Chojnice.

3. Uczniowie ze Szkół Podstawowych w Ogorzelinach (1 uczeń) i Silnie (1 uczeń) brali udział w Projekcie **„Zdolni z Pomorza”** organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego.

4. Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego otrzymało 5 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Charzykowach.

IV PROJEKTY, PROGRAMY I PRZEDSIĘWZIECIA

W szkołach realizowano różne projekty, programy, przedsięwzięcia edukacyjne i profilaktyczne:

a) Programy i projekty edukacyjne:

Drużyna ENERGII, Szkoła odpowiedzialna cyfrowo, Projekt Matematyczne wyzwania

w przedsiębiorczej klasie, Matematyczne wyzwania w podróżach klasowych, Letnia szkoła Robotroniki, Szkolna Liga Rachunku Pamięciowego, Czytanie ma moc, Gotuj się na zmiany, Kubusiowi Przyjaciele Natury, W świetle Marii Montessori, „Hazard! Nie daj się wciągnąć” klasa VII i VIII, Emocja – realizacja Międzynarodowego Programu Edukacyjnego, Ogólnopolski Projekt UNICEF emocje W GŁOWIE, Matematyczne zmagania Bazgrołków, Ogólnopolski program InstaLing, Lepsza szkoła, Piękna nasza Polska cała, Gramy w zielone, Szkoła do Hymnu, Szkoła pamięta, Żonkil-Łączy nas pamięć, Projekt techniczny: Przybornik, Wąż, Lampa, Metoda 18 struktur wyrazowych, Szkoła odpowiedzialna cyfrowo, Uczymy, Jak uczyć :Enter!, Atomowi Naukowcy, Nauka dla Ciebie, Asy Internetu, XI Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia, Mała książka-wielki człowiek, Prognoza Polski, Poszukiwacze autorytetów, Dbamy o ptaki, owady, rośliny, Z kulturą mi do twarzy

b) Programy profilaktyczne:

Mamo, Tato wolę wodę, Stop agresji, Czy inny to znaczy gorszy, Program profilaktyczno-wychowawczy - Spójrz inaczej, Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej, Trzymaj formę, Program profilaktyki próchnicy w klasach I-VI, Zdrowe Śniadanko – klasy 0-III, Dobrzy kierowcy rosną z nami, Zdrowo jem, więcej wiem, Bezpieczni w szkole, Różowa Skrzyneczka, Ja w społeczeństwie - Jak mogę zmienić świat?, Bieg po zdrowie -klasa IV, Akademia Stop Udarom, Szkoła bez przemocy, Nie pal przy mnie proszę, Znajdź właściwe rozwiązanie, Warsztaty - Pierwsza pomoc przedmedyczna dla klas I-III, Klub bezpiecznego Puchatka, Zamiast nikotyny polecamy witaminy, Ogólnopolska Kampania Przytul się do Drzewa, Szklanka mleka, Owoce w szkole, 5 porcji warzyw, owoców lub soku, Jesteśmy razem, Mierzymy się ze smogiem, Szkolne Przygody Gangu Swojaków, Lekki tornister, Między nami kobietkami, Moje pierwsze prawo jazdy, Idą święta, nie o smsie lecz o kartce pamiętaj – Program Fundacji Dbam o zasięg, Oblatani w pomaganiu, Czytanie ma moc, zbiórka elektrośmieci, Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka dla klas VII i VIII, w którym uczestniczą wszystkie szkoły gminne,

c) Przedsięwzięcia:

Warsztaty kulinarne dla klas I-III, Warsztaty plastyczne, Andrzejki, Mikołajki, Walentynki, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Jarmark Bożonarodzeniowy, W poszukiwaniu Wielkanocnego Zajączka, Sprzątanie świata, Bal karnawałowy, Festyn rodzinny.

d) Programy sportowe:

Zajęcia sportowe SKS finansowane przez Ministerstwo Sportu (**łącznie 15 grup, 900 godzin**): Charzykowy, Kłodawa, Niezychowice, Nowa Cerkiew, Ostrowite, Ogorzeli, Swornegacie, WF z AWF – Aktywny powrót do szkoły dla młodszych i starszych uczniów(30 godz.), Z podwórka na stadion, O puchar Tymbarku, Młodzieżowy Organizator Sportu, Zdrowo i sportowo,

d) Wolontariat:

Zbiórka darów na rzecz dzieci z domów dziecka w Ukrainie organizowana wspólnie z miastem Chojnice przez Stowarzyszenie Pomocmocni, zbiórka charytatywna i pieniężna dla uchodźców z Ukrainy, akcja charytatywna na rzecz Aleksa chorego na SMA, całoroczna akcja zbierania nakrętek plastikowych, zbiórka żywności dla zwierząt ze schroniska, Akcja bookcrossingowa (Promenada Charzykowy), Marbruk Triathlon Charzykowy, kiermasz książek, ciast, Świąteczna paczka dla dzieciaczka, Akcja Czary-Mary Okulary, Tusz do paki – zbiórka ekologiczna.

W szkołach odbywały się obchody:

Dzień Pluszowego Misia, Dzień bez skarpetek, Dzień bez plecaka, Dzień Rodziny, Dzień Babci i Dziadka, Europejski dzień aktywności sportowej, Dzień kropki, Dzień Ziemi, Światowy Dzień Wody, Dzień Matki, Dzień Kolorowej Skarpetki, Dzień Postaci z Bajek, Dzień Bezpiecznego Internetu, Dzień Nowych Technologii, Dzień Chłopaka, Dzień bez przekleństw, Ślubowanie Pierwszoklasistów, Pasowanie na Przedszkolaka oraz wiele innych.

Szkoły Podstawowe w Charzykowach i Swornegaciach brały udział w projekcie „**Pomorskie Żagle Wiedzy w gminach Konarzyny i Chojnice**” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020, współfinansowane z Europejskiego

Funduszu Społecznego. W ramach projektu odbyły się zajęcia pozalekcyjne, doradztwo zawodowe, zajęcia żeglarskie, wyjazdy edukacyjne a na zakończenie piknik żeglarski. Łączna wartość projektu to około 250.000 zł

Szkoły uczestniczą w rozgrywkach sportowych Szkolnego Związku Sportowego w Gdańsku. Rozgrywki odbywają się przez cały rok szkolny, zgodnie z ustalonym kalendarzem imprez (na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim) Koordynatorem jest Artur Jaster. Rozgrywki podzielone są na dwie kategorie wiekowe:

- igrzyska dzieci – 26 spotkań,
- igrzyska młodzieży- 24 spotkania

Rozgrywki : gry zespołowe, badminton, biegi przełajowe, biegi drużynowe, sztafetowe, tenis stołowy, dwa ognie, czwórbój lekkoatletyczny.

V OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W KONKURSACH I OLIMPIADACH

Szkoła	Konkurs interdyscyplinarny (organizowany przez Kuratorium Oświaty)	Finaliści / Laureaci
Szkoła Podstawowa w Ogorzelinach	1.Wojewódzki konkurs matematyczno – plastyczny „Świat trójkątów”	laureat
Szkoła Podstawowa w Kłodawie	1. Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym – etap wojewódzki	laureat
Szkoła Podstawowa w Pawłowie	1. Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z języka angielskiego 2. Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z biologii 3. Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z języka angielskiego	laureat laureat laureat
Szkoła Podstawowa w Silnie	1.XII Konkurs Biblijny Diecezji Peplińskiej „Pierwsi Królowie Izraela”	2 finalistki

Tabela nr 6. Konkursy kuratorskie w szkołach w roku szkolnym 2021/2022

Uczniowie brali udział w licznych konkursach zewnętrznych i zajmowali wysokie miejsca.

Nazwa szkoły	Ilość konkursów (etap wojewódzki, ogólnopolski)
SP Charzykowy	22
SP Kłodawa	9
SP Lichnowy	3
SP Niezychowice	16
SP Nowa Cerkiew	24
SP Ogorzeliny	24
SP Ostrowite	19
SP Pawłowo	37
SP Silno	7
SP Swornegacie	17

Tabela Nr 7. Wykaz konkursów w szkołach w roku szkolnym 2021/2022

VI ORGANIZACJA KONKURSÓW PRZEZ SZKOŁY

Szkoły były organizatorami licznych konkursów szkolnych, gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich o charakterze przedmiotowym, sportowym, artystycznym

Szkoła Podstawowa w Charzykowach:

- I Gminny Konkurs Fotograficzno - Informatyczny „Piękno naszej gminy”
- Liga Rachunku Pamięciowego
- Gminny Konkurs Ekologiczny

Szkoła Podstawowa im. Przyjaciół Ziemi w Kłodawie:

- Gminny konkurs plastyczny „Jestem przyjacielem przyrody” dla klas I – III,
- Gminny zespołowy konkurs języka angielskiego dla klas I-III

Szkoła Podstawowa im. Polskich Kawalerów Maltańskich w Ogorzelinach:

- Powiatowe Zawody w Rugby

Szkoła Podstawowa im. Mari Konopnickiej w Ostrowitem:

- Gminny Konkurs Plastyczny „Ekoprzedszkolak”,
- Gminny Konkurs Ortograficzny dla uczniów kl. I – III i IV – VIII,

Szkoła Podstawowa im. Wandy Chotomskiej w Pawłowie:

- XXIII edycja Gminnego Konkursu „Eko-Bal”, przeprowadzony zdalnie

Szkoła Podstawowa w Silnie:

- XV Wojewódzki Konkurs Matematyczno Plastyczny,
- V Powiatowy Konkurs Kolęd i Pastoralek w Języku Angielskim,
- II Powiatowy Konkurs Recytatorski „Wierszami Tuwima wiosna się zaczyna”.

Szkoła Podstawowa w Swornegaciach:

- Powiatowy Konkurs Czytelniczy z języka kaszubskiego Méster Bělnégò Czëtaniô (Mistrz Dobrego Czytania)

VII ZAJĘCIA DODATKOWE INNE

W roku szkolnym 2021/2022 organ prowadzący przydzielił 751 godzin tygodniowo (łącznie wszystkie szkoły) na zajęcia typu m.in.: biblioteka, logopedia, terapia pedagogiczna, pedagog/psycholog, współorganizacja kształcenia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia kształtujące umiejętności emocjonalno-społeczne, zajęcia socjoterapeutyczne, rewalidacja „indywidualizowana ścieżka rozwoju, zajęcia dla uczniów powracających z zagranicy, nauka języka polskiego oraz zajęcia wyrównawcze dla uczniów z Ukrainy

VIII WSPARCIE UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży wynikają ze zróżnicowanego indywidualnego sposobu nabywania wiedzy i umiejętności w procesie uczenia się, określonego zróżnicowanym funkcjonowaniem poznawczo – percepcyjnym. Rozpoznanie specjalnych potrzeb edukacyjnych pozwala na właściwy dobór metod, środków i oddziaływań dydaktyczno-wyrównawczych, prowadzących do zaspokojenia potrzeb i stworzenia optymalnych warunków rozwoju intelektualnego oraz osobowościowego. W szkołach podejmowano różnego rodzaju działania ukierunkowane na uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Brali oni udział w zajęciach takich jak: rewalidacja, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia kształtujące umiejętności emocjonalno-społeczne, zajęcia socjoterapeutyczne, indywidualizowana ścieżka rozwoju, praca z logopedą, pedagogiem, psychologiem, nauczycielem współorganizującym kształcenie. Zgodnie z ich potrzebami zakupione zostały programy edukacyjne, tablice interaktywne oraz inne pomoce dydaktyczne pozwalające usprawnić oraz wyrównać różne deficyty rozwojowe, które pozwalają usprawnić wiele funkcji oraz wyrównać różne deficyty rozwojowe. Dla uczniów posiadających orzeczenia i opinie nauczyciel ma obowiązek dostosować program nauczania do zaleceń wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

l.p.	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów
1	Niepełnosprawność sprzężona	1
2	Słabowidzący	3
3	Afazja ruchowa	4
4	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	31
5	Asperger	4
6	Słabosłyszący	4
	Razem	47

tabela 8. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

XI WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY W 2022 ROKU

Egzamin ósmoklasisty w terminie głównym został przeprowadzony od 24 do 26 maja 2022 r. Przystąpiło do niego 245 uczniów naszych szkół.

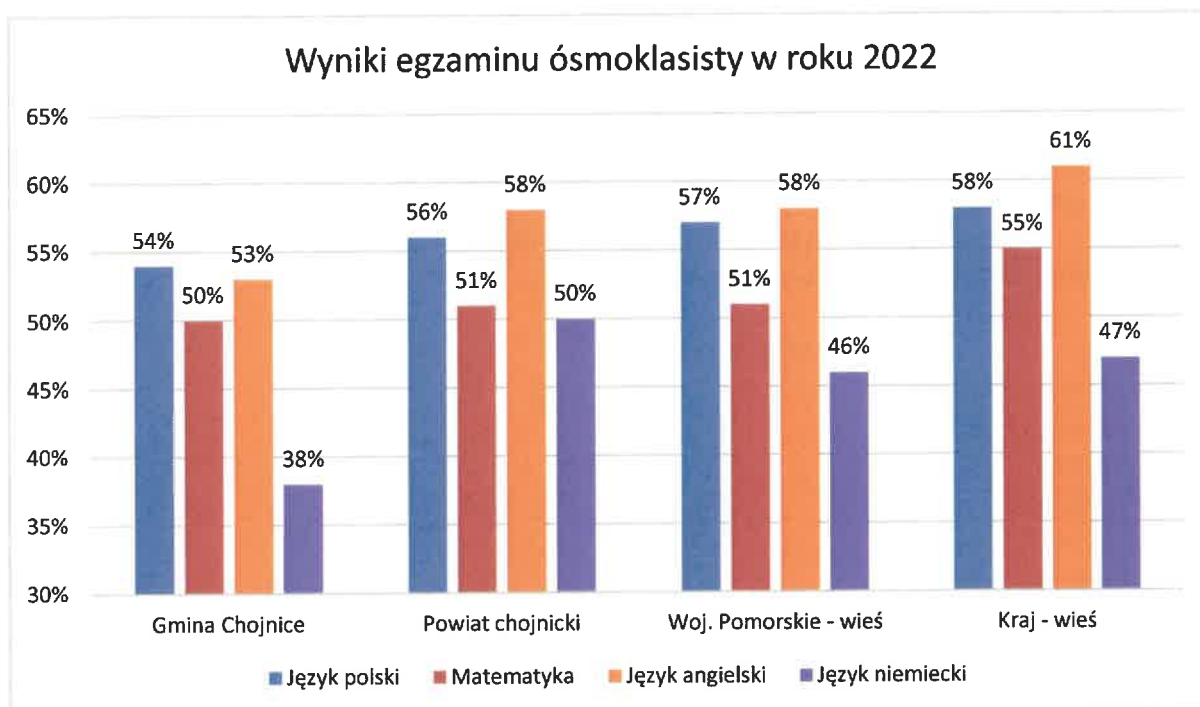
Każdy ósmoklasista przystąpił do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.

- języka polskiego
- matematyki
- języka obcego nowożytnego

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę.

PORÓWNANIE WYNIKÓW Z OSTATNICH LAT 2019-2022

	Wyniki w 2019	Wyniki w 2020	Wynik w 2021	Wynik w 2022
J. polski	59%	54%	55%	54%
Matematyka	38%	41%	41%	50%
J. angielski	48%	43%	57%	53%

Wykres nr1 Zestawienie wyników egzaminu ósmoklasisty 2022 r. przedstawione w procentach (OKE Gdańsk)

Średnie wyniki gminy Chojnice kształtują się na poziomie staninu czwartego, tj. niżej średniej podobnie jak wyniki powiatu chojnickiego oraz województwa pomorskiego.

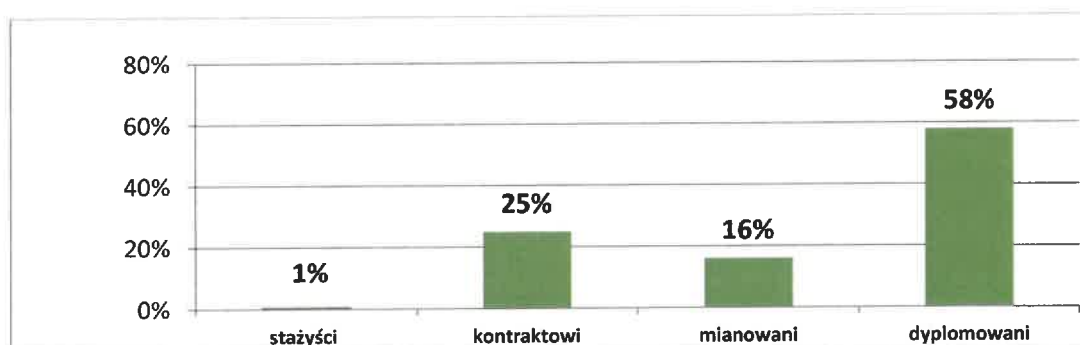
Uczniowie trzech szkół napisali poniżej tego wyniku, a pozostali na tym samym poziomie lub wyżej. Rozpiętość poszczególnych przedmiotów mieści się w staninach od 2 do 7 (bardzo niski - wysoki).

X KADRA PEDAGOGICZNA

W minionym roku szkolnym w placówkach oświatowych Gminy Chojnice było **210,76** etatów nauczycielskich.

W roku szkolnym 2021/202 awans zawodowy otrzymało 10 nauczycieli dyplomowanych oraz 9 nauczycieli mianowanych. Nauczycielom rozpoczynającym awans na nauczyciela kontraktowego wypłacono dodatek na start w wysokości 1.000 zł brutto (*na podstawie KN art. 53a*).

Struktura zatrudnienia ze względu na awans zawodowy nauczycieli przedstawia się następująco:

Wykres Nr 2. Nauczyciele według stopnia awansu zawodowego na podstawie SIO z dn.30.IX.2021r.

Doskonalenie zawodowe nauczycieli odbywało się zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Chojnice w sprawie planu dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Chojnice na rok 2022. Nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje zgodnie z potrzebami szkoły, podejmują studia podyplomowe (12 osób), kursy, warsztaty, szkolenia. Plan dofinansowania nauczycieli na 2022 r. dla wszystkich szkół i dyrektorów wynosi 132.300 zł.

Pracownicy niepedagogiczni

I.p.	Szkoła	Pracownicy niepedagogiczni
1	Charzykowy	9,0
2	Nieżychovice	4,4
3	Nowa Cerkiew	7,5
4	Ogorzeliny	6,63
5	Kłodawa	5,1
6	Lichnowy	7,7
7	Ostrowite	8,26
8	Pawłowo	6,7
9	Silno	5,4
10	Swornegacie	6,2
	RAZEM	66,89

Tab.10 pracownicy niepedagogiczni w szkołach-etaty

XI INNA DZIAŁALNOŚĆ

1. W roku szkolnym 2021/2022 gmina kontynuowała program dożywiania uczniów, którego przebieg uzależniony był od okresów nauki stacjonarnej uczniów. Całkowity koszt dożywiania od października 2021 r. do maja 2022 r. wyniósł **1.270.000 zł.**, w tym **22.603 zł.** GOPS, pozostałe środki pokrywa Gmina Chojnice („wsad do kotła” **458.256 zł.**).

Dożywianiem objęci byli wszyscy uczniowie ze Szkół Gminy Chojnice.

Uczniowie klas I–V korzystali z Programu dla szkół, w ramach którego otrzymywali owoce, warzywa i przetwory mleczne.

2. W ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” Gmina Chojnice otrzymała dotację na remont i wyposażenie kuchni szkolnych dla trzech placówek. Łączna wysokość środków przeznaczonych na ten cel to **300.000 zł.** (w tym wkład własny gminy **60.000 zł**). Z dotacji skorzystały szkoły: Lichnowy, Nowa Cerkiew, Ogorzeliny. W ciągu dwóch lat na ten cel pozyskano **480.000 zł**. Doposażono i wyremontowano sześć kuchni szkolnych (Lichnowy, Nowa Cerkiew, Ogorzeliny, Charzykowy, Ostrowite, Swornegacie)

3. Uczniowie szkół podstawowych klas I - VIII otrzymali bezpłatne podręczniki i ćwiczenia. Na realizację tego programu w minionym roku szkolnym wydano **202.873 zł.** (dotacja).

4. Gmina Chojnice realizuje program upowszechniania sportu w zakresie nauki pływania wśród uczniów klas II - III szkół podstawowych. Łączny koszt wyniósł **63.998 zł.**

5. Wszystkie oddziały przedszkolne oraz część szkół gminy Chojnice otrzymały środki w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025” – Priorytet 3.

Pieniądze zostały przeznaczone na zakup nowości wydawniczych i elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych. Przyznane środki **55.000 zł**.

6. Szkoły Podstawowe w Gminie Chojnice aplikowały o środki finansowe w ramach rządowego programu „Laboratoria Przyszłości”, który miał na celu stworzenie nowoczesnych szkół, oferujących ciekawe i angażujące zajęcia. Na zakup nowoczesnego sprzętu, w tym drukarek 3D, mikrokontrolerów, robotów czy sprzętu do nagrań gmina otrzymała kwotę **592.000 zł**. Uczniowie mogą prowadzić ciekawe eksperymenty, uczyć się pracy w grupie, rozwijać własne talenty, a także zdobywać nowe kompetencje i umiejętności ważne na kolejnych etapach edukacji oraz pomocne w wyborze przyszłej ścieżki rozwoju zawodowego.

7. W ramach kolejnej edycji rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „**Aktywna tablica**” na lata 2020-2024 szkoły wsparcie finansowe w ramach otrzymały szkoły w Ogorzelinach i Swornegaciach, łącznie **87.500zł** (wkład własny 17.500 zł)

XII INNOWACJE

Dyrektorzy szkół inspirowali nauczycieli do podejmowania nowatorskich rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest poprawa jakości pracy szkoły, realizacja zadań szkoły określonych w prawie oświatowym a szczególnie podstawy programowej.

W szkołach realizowane były innowacje pedagogiczne :

1. SP Charzykowy: Nie chcę się tak czuć, Zdrowo i smacznie - warsztaty kulinarne, Porozumienie bez przemocy, Fitness - nowoczesne formy prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, Dzieci w świecie emocji, Znam wielkich kompozytorów i ich dzieła - zajęcia rozwijające z muzyki, Ortografia i czytanie niech zabawą nam się stanie, Pięciolatek w świecie książek.
2. SP Kłodawa: Graj, zgrywaj i wygrywaj - Rugby Tag na lekcjach Wf w klasie piątej, Mała rzecz a cieszy, czyli gumy oporowe na lekcjach wychowania fizycznego w klasie VI, Myślę, decyduję, współtworzę społeczeństwo obywatelskie - WOS.
3. SP Niezychowice: W świecie bogów greckich i rzymskich, W zdrowym ciele zdrowy duch, Coraz lepiej czytam, Kleksik-swobodna twórczość, Mali artyści, I Ty możesz zostać ratownikiem.
4. SP Nowa Cerkiew: Mali badacze - oddziały przedszkolne, Tu się czyta – klasy IV-VIII .
5. SP Ogorzeliny: Klasy ekologiczno – regionalne – edukacja wczesnoszkolna, Gram w szachy - edukacja przedszkolna, Zostań artystą, Moja mała ojczyzna, Mój region-historia, geografia, Potyczki ortograficzne – edukacja wczesnoszkolna, Kombinuję, programuję, koduję – informatyka, Uczę się praktycznie działając – technika, Kaligrafia w szkole, Klasy ekologiczno-regionalne – edukacja wczesnoszkolna.
6. SP Ostrowite: Klasowa podróż do krainy wiedzy, Angielski wokół nas, Pory roku – wiedza w lapbooku zamknięta, Praktyczna matematyka, Oswajamy ortografię.
7. SP Pawłowo: realizacja innowacji z języka angielskiego Wykorzystanie platformy Istaling oraz Quizziz w celu efektywnej nauki słownictwa w języku angielskim.
8. SP Silno: Artystyczne inspiracje i kreacje, Moja piękna Ojczyzna, Różne drogi życiowe, Mistrz Rysik - z pisaniem po drodze, Moda na czytanie, Muzyczna przerwa, Oswój mnie-niezwykłe wizyty u lektur, Odpowiedzialny i bezpieczny rowerzysta, Angielski w sieci, Trening czytania, Kosznajderia wczoraj i dziś, Zumba dla przedszkolaków.
9. SP Swornegacie: Aktywna przerwa, Odkrywam i rozwijam się, Myślę, więc programuję.

XIII NAUKA ZDALNA I STACJONARNA

W roku szkolnym 2021/2022 uczniowie wrócili do nauki stacjonarnej. Kształcenie na odległość obowiązywało w ograniczonym wymiarze. W trybie zdalnym szkoły funkcjonowały w okresie **od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r.**, z wyłączeniem przedszkoli.

W formie zdalnej **od 27 stycznia do 20 lutego 2022 r.** kształcili się także uczniowie klas V-VIII. Przedszkolaki i uczniowie klas I-IV kontynuowali w tym czasie naukę w trybie stacjonarnym.

W przypadku wystąpienia zakażenia u ucznia lub nauczyciela nauka na określony czas mogła zostać przeniesiona na tryb zdalny lub hybrydowy. Zajęcia odbywały się zgodnie z planem lekcji (lekcje 45-minutowe). Głównymi narzędziami do realizacji nauki zdalnej były różne platformy edukacyjne, między innymi : Teams, Microsoft Office 365, G-Suite, Google Workspace, Quizzz. Do komunikacji z uczniami i rodzicami nauczyciele wykorzystywali dziennik elektroniczny Librus Synergia. Stanowił on jednocześnie dokumentację przebiegu nauczania. Szkoły w czasie nauki zdalnej umożliwiały uczniom jak i nauczycielom wypożyczenia sprzętu elektronicznego będącego na wyposażeniu placówek. W okresie nauki zdalnej zostało użytych 144 tabletek i laptopów

Działania podejmowane na rzecz uczniów po powrocie do nauki stacjonarnej

Podczas wszystkich zajęć uczniowie rozwijali umiejętności emocjonalno-społeczne, niezbędne w ich codziennym życiu. Uczyli się w jaki sposób poprawnie nawiązywać relacje interpersonalne, radzić sobie ze złością, jak dokonać asertywnej odmowy, jak pracować w grupie, ponosić konsekwencje własnego postępowania oraz poprawnie rozwiązywać konflikty w grupie rówieśniczej.

W czterech szkołach Kuratorium Oświaty w Gdańsku przeprowadziło kontrole doraźne – przestrzeganie statutu szkoły oraz wykonywania zadań dyrektora szkoły, organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, nadzór pedagogiczny. Nie wydano zaleceń.

XIV BOISKA SPORTOWE

Na terenie Gminy Chojnice funkcjonuje 11 boisk wielofunkcyjnych, które mieszczą się przy szkołach w miejscowościach:

- 1) Charzykowy - „Orlik” (2009r.)
- 2) Sławęcín - „Jaskółeczka” (2010r.)
- 3) Ostrowite - „Jaskółeczka” (2011r.)
- 4) Kłodawa - „Jaskółeczka” (2012r.)
- 5) Silno - „Jaskółeczka” (2013r.)
- 6) Ogorzeliny - „Jaskółeczka” (2013r.)
- 7) Niezychowice - „Jaskółeczka” (2014r.)
- 8) Pawłowo - „Jaskółeczka” (2017r.)
- 9) Lichnowy - „Jaskółeczka” (2019r.)
- 10) Swornegacie - „Jaskółeczka” (2019r.)
- 11) Nowa Cerkiew - „Jaskółeczka” (2021r.)

XV INWESTYCJE / REMONTY W SZKOŁACH W ROKU SZKOLNYM 2021/2022

<i>Lp.</i>	<i>Szkoła</i>	<i>Nazwa inwestycji/remontu</i>	<i>Kwota</i>
1.	Szkoła Podstawowa w Charzykowach	<ul style="list-style-type: none"> ● naprawa kominów i remont dachów ● instalacja fotowoltaiczna ● remont pomieszczeń kuchni 	332 000 zł
2.	Szkoła Podstawowa w Kłodawie	<ul style="list-style-type: none"> ● wykonanie studni chłonnej ● utwardzenie terenu przy szkole 	24 000 zł
3.	Szkoła Podstawowa w Lichnowach	<ul style="list-style-type: none"> ● remonty bieżące pomieszczeń szkolnych ● wymianie części instalacji elektrycznej ● remont komina ● wykonanie części ogrodzenia 	240 000 zł
4.	Szkoła Podstawowa w Niezychowicach	<ul style="list-style-type: none"> ● remont dachu ● wykonanie zewnętrznej instalacji kanalizacji deszczowej ze studniami chłonnymi oraz przyłącza energetycznego 	430 000 zł
5.	Szkoła Podstawowa w Nowej Cerkwi	<ul style="list-style-type: none"> ● remonty bieżące pomieszczeń szkolnych ● remont klatki schodowej i korytarza dolnego ● remont pomieszczeń kuchni i stołówki 	190 000 zł
6.	Szkoła Podstawowa w Ogorzelinach	<ul style="list-style-type: none"> ● wymiana stolarki drzwiowej w pomieszczeniach szkolnych ● remonty bieżące pomieszczeń szkolnych ● wykonanie części utwardzenia przed szkołą wraz z ogrodzeniem 	230 000 zł
7.	Szkoła Podstawowa w Ostrowitem	<p><u>Budynek Ostrowite</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymiana części stolarki drzwiowej ● remont pomieszczeń kuchni <p><u>Budynek Sławęcín</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymiana części stolarki okiennej i drzwiowej ● remont toalet szkolnych ● modernizacja systemu monitoringu i alarmu ● remonty bieżące pomieszczeń szkolnych 	290 000 zł
8.	Szkoła Podstawowa w Pawłowie	<ul style="list-style-type: none"> ● wymiana części stolarki drzwiowej i okiennej ● remont górnego korytarza i klatki schodowej ● remont sal lekcyjnych ● wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej ● remont instalacji elektrycznej 	390 000 zł
9.	Szkoła Podstawowa w Silnie	<ul style="list-style-type: none"> ● wymiana części stolarki drzwiowej i okiennej ● wymiana części ogrodzenia szkoły ● remont korytarza i części klas lekcyjnych 	390 000 zł
10.	Szkoła Podstawowa w Swornegaciach	<ul style="list-style-type: none"> ● wymiana drzwi ewakuacyjnych ● wymiana instalacji gazowej w kuchni oraz części instalacji elektrycznej ● remonty bieżące pomieszczeń szkolnych 	90 000 zł
Ogółem:			2 706 000 zł

Tabela Nr11. Wykaz remontów w szkołach w roku szkolnym 2021/2022

XVI DOWÓZ

Gmina w roku szkolnym 2021/2022 zapewniła dowóz 746 uczniom.

Opieka nad uczniami w czasie dowozu i odwozu uczniów ze szkół, koszt **239.115 zł.**

Dowóz uczniów przez rodziców i z terenu gminy Kamień Krajeński, obejmujący miejscowości Dąbrówka i Obkas z zapewnieniem opieki wyniósł **190.978 zł.**

XVII FINANSOWANIE OŚWIATY**1. Dotacja dla placówek niepublicznych w roku szkolnym 2021/2022**

Typ placówki	2021 /2022	
	Liczba dzieci	Wydatki
Przedszkola	162	1 272 935 zł
Punkty przedszkolne	40	111 185 zł
Razem:	202	1 384 120 zł

Tabela nr 12 Dotacje dla niepublicznych placówek oświatowych w roku szkolnym 2021/2022

2 .Wydatki na oświatę:

Znaczącą część budżetu jednostek samorządu terytorialnego stanowią wydatki na oświatę. Środki te pochodzą z subwencji oświatowej, dotacji oraz środków własnych gminy.

subwencja oświatowa w 2021 r.	18.411.860 zł
otrzymane dotacje i środki na programy rządowe	<u>1.034,773 zł</u>
	19.446.633 zł

wydatki subwencionowane	28.587,395 zł
wydatki pokryte z dotacji i środków na programy rządowe	1.034,773 zł
wydatki niesubwencionowane	<u>3.399.208 zł</u>
łącznie kwota wydatków	33.021.376 zł

Wkład gminy do zadań subwencionowanych	10.175.535 zł
--	----------------------

Subwencja oświatowa pokrywa **65%** wszystkich wydatków subwencionowanych w Gminie Chojnice.

Wkład Gminy do zadań subwencionowanych wyniósł w **2021 roku 10.175.535zł, a do wszystkich zadań oświatowych 13.574.743zł**

Anita Sznajder
Dyrektor Gminnego Zespołu Oświaty
w Chojnicach

Projekt

z dnia 16 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/645/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć „Program współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady Gminy
w Chojnicach

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/645/2022
Rady Gminy w Chojnicach
z dnia 25 listopada 2022 r.

PROGRAM WSPÓŁPRACY
GMINY CHOJNICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
I INNYMI PODMIOTAMI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 3 UST. 3
USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 ROKU
O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE
NA 2023 ROK

Wprowadzenie

Prowadzenie przez samorząd gminy działalności we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 1327 z późn. zm.) prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest realizacją konstytucyjnej zasady pomocniczości, która opiera się na założeniu, że zadania, które mogą być realizowane przez jednostkę nie powinny być realizowane przez państwo. Zgodnie z tą zasadą państwo przez swoje struktury powinno wykonywać tylko te zadania, które nie mogą być realizowane przez podmioty znajdujące się jak najbliżej obywatela. Takimi podmiotami są w szczególności organizacje pozarządowe. Podmioty te stanowią podstawę współczesnego społeczeństwa. Obie te struktury łączy wspólny cel, jakim jest zaspakajanie potrzeb mieszkańców. Przy czym w realizacji tego celu rola organizacji pozarządowych stale wzrasta. Co istotne, obserwuje się również wzrost współpracy władz publicznych ze strukturami organizacji pozarządowych. Działalność organizacji pozarządowych znacząco wpływa na rozwój gminy i jakość życia jej mieszkańców. Wiele dziedzin życia nie mogłoby dziś funkcjonować bez aktywności obywatelskiej. Wyrazem dążenia Gminy Chojnice do szerokiej współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest „Program współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023”. Program reguluje współpracę pomiędzy Gminą Chojnice, a organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określając zakres oraz formy tej współpracy. Pozwoli on na pobudzenie i wspieranie przez Gminę działalności tych organizacji i podmiotów oraz realizację przez nie zadań publicznych na rzecz społeczności lokalnej.

Program powstał we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Chojnice w ramach konsultacji społecznych.

Ilekcroć w niniejszym programie jest mowa o:

- Ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 1327 z późn. zm.);
- Organizacji pozarządowej – rozumie się przez to organizację pozarządową w myśl art. 3 ust. 2 ustawy;
- Innych podmiotach – rozumie się przez to podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy;
- Programie – rozumie się przez to Program współpracy gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy na rok 2023.
- Konkursie – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i art. 13 ustawy;
- Dotacji - należy przez to rozumieć środki finansowe przeznaczone na zadania zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym zgodnie z art. 127 ust. 1 pkt. 1 lit. e, art. 151 ust. 1 oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 1634 z późn. zm.)

Rozdział 1.

Cele programu

„Program współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 *ustawy na rok 2023*” reguluje współdziałanie Gminy Chojnice z „trzecim sektorem”. **Celem głównym programu jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem, a organizacjami pozarządowymi dla pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców.** Celami szczegółowymi programu są:

1. kształtowanie poczucia odpowiedzialności mieszkańców gminy za lokalną wspólnotę oraz swoje otoczenie;
2. pobudzenie aktywności społeczności lokalnej, w tym inicjowanie nowatorskich działań;
3. zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów;
4. pełniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców Gminy Chojnice;
5. większa efektywność realizowanych zadań publicznych przy wykorzystaniu synergiczności działań;
6. prezentacja dorobku sektora i promowanie jego osiągnięć;
7. uzupełnianie działań Gminy Chojnice w zakresie nieobjętym przez struktury samorządowe;
8. racjonalne wykorzystywanie środków publicznych.

Rozdział 2.

Partnerzy programu

1. Ze strony Gminy Chojnice w realizacji programu uczestniczą:

- a) Rada Gminy w Chojnicach – w zakresie kreowania polityki społecznej oraz ustalania priorytetowych zadań publicznych do wspólnej realizacji z organizacjami pozarządowymi,
- b) Wójt Gminy Chojnice – w zakresie realizacji tej polityki, współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, decydowania o przyznaniu im dotacji w ramach rocznego programu współpracy i innych form pomocy,
- c) Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Chojnicach – w zakresie koordynowania całości współpracy, inicjowania wspólnych przedsięwzięć, utrzymywania bieżących, partnerskich kontaktów pomiędzy samorządem i organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, doradztwa oraz przygotowania projektów rocznych programów współpracy,
- d) Wydział Finansowy Urzędu Gminy w Chojnicach – w zakresie koordynowania i rozliczeń,

e) Gminne jednostki organizacyjne w zakresie bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.

2. Ze strony organizacji pozarządowych i innych podmiotów, w realizacji programu uczestniczą:

a) wszystkie organizacje i podmioty działające na terenie gminy Chojnice lub na rzecz jej mieszkańców:

b) wszystkie organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego, wyrażające wolę współpracy z Gminą Chojnice.

3. Bieżąca współpraca prowadzona jest za pośrednictwem pracowników Urzędu Gminy w Chojnicach odpowiedzialnych za poszczególne obszary.

Rozdział 3.

Zasady współpracy

Współpraca Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i innym podmiotami odbywa się na zasadach:

1. partnerstwa - oznaczającego, że strony ustalają zakres współpracy, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych i zadań, wypracowaniu najlepszych sposobów ich realizacji, traktując się wzajemnie jako podmioty równoprawne w tych procesach;
2. pomocniczości - polegającej na wspieraniu działalności organizacji pozarządowych oraz umożliwieniu im realizacji zadań publicznych;
3. suwerenności stron - oznaczającej, że Gmina i organizacje podejmujące współpracę zachowują wzajemną autonomię i niezależność względem siebie;
4. uczciwej konkurencji - zakładającej kształtowanie przejrzystych zasad współpracy, opartych na równych i jawnych kryteriach wyboru realizatora zadania publicznego;
5. jawności i równego dostępu do informacji - zgodnie z którą organy samorządu Gminy udostępniają w sposób jawny i publiczny informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z organizacjami pozarządowymi;
6. efektywności - w myśl której Gmina wykorzystuje współpracę z organizacjami do efektywnej realizacji zadań publicznych.

Rozdział 4.

Formy współpracy

Współpraca Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy odbywać się będzie w szczególności w formach:

- a) Zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy realizacji zadań publicznych Gminy Chojnice na zasadach określonych w ww. ustawie, w formach:
 - powierzenia wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,

- wspierania takich zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- b)** Zlecenia organizacjom realizacji zadań publicznych w trybie art. 19a ustawy;
- c)** Wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;
- d)** Konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, w szczególności poprzez zamieszczanie projektów aktów normatywnych na stronie internetowej Gminy Chojnice wraz z podaniem terminu, w którym organizacje i podmioty będą mogły składać opinie;
- e)** Konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego;
- f)** Tworzenia w miarę potrzeb przez organy Gminy wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, a także przedstawicieli właściwych organów Gminy oraz określanie przedmiotu ich działania;
- g)** Współpracy i udzielania pomocy w zakresie pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł poprzez informowanie organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o możliwości pozyskiwania takich środków oraz udzielania pomocy na wniosek zainteresowanej organizacji i podmiotu w zakresie wypełniania wniosków;
- h)** Umów o wykonanie inicjatyw lokalnych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Gminy;
- i)** Promocji działalności organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy poprzez zamieszczanie lub przekazywanie na wniosek organizacji lub podmiotu informacji dotyczących nowych inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, na stronie internetowej Gminy Chojnice lub w lokalnych mediach;
- j)** Pomocy w nawiązaniu przez organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy kontaktów ponadgminnych i międzynarodowych poprzez udzielanie rekomendacji organizacjom i podmiotom starającym się o nawiązanie kontaktów ponadgminnych i międzynarodowych;
- k)** Umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 1057 z późn. zm.)
- l)** Pomocy, w miarę możliwości, w dostępie do lokali niezbędnych do prowadzenia działalności statutowej.

Rozdział 5.

Sposób realizacji programu

1. Zlecenie zadań publicznych organizacjom pozarządowym odbywa się na podstawie otwartego konkursu ofert, w trybach przewidzianych ustawą, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb.

2. Szczegółowe zasady przeprowadzania konkursów, tryb oceny ofert oraz kontroli wykonania zadań publicznych określi Wójt w odrębnych dokumentach.

3. Informację o otwartym konkursie ofert podaje się do publicznej wiadomości w formie:

- elektronicznej - na stronie internetowej gminy Chojnice: www.gminachojnice.com.pl oraz w BIP-ie Urzędu Gminy w Chojnicach;
- tradycyjnej - na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Chojnicach.

4. Termin składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia, o którym mowa w pkt. 3.

5. W uzasadnionych przypadkach, w zależności od potrzeb i możliwości finansowych Gminy, mogą być ogłaszane konkursy na realizację zadań publicznych, których nie uwzględniono w Programie.

6. Organizacje pozarządowe i inne podmioty mogą z własnej inicjatywy złożyć wnioski o realizację zadania publicznego zgodnie z art. 12 ustawy.

7. Niewykorzystane środki finansowe, pozostałe po dwukrotnym ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na dane zadanie, mogą zostać przeznaczone na realizację zadań, w trybie art. 19a ustawy.

8. Na podstawie oferty organizacji pozarządowej lub innego podmiotu, Wójt Gminy Chojnice w trybie art. 19a ustawy, może zlecić wykonanie zadania publicznego o charakterze lokalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert, jeśli spełnione będą łącznie następujące warunki:

- a) wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekroczy kwoty 10 000 zł;
- b) czas realizacji zadania nie przekroczy 90 dni;
- c) łączna kwota przekazana w ten sposób tej samej organizacji lub temu samemu podmiotowi w danym roku kalendarzowym nie przekroczy kwoty 20 000 zł;
- d) łączna kwota przekazana w tym trybie na realizację zadań publicznych przez wszystkie organizacje pozarządowe i inne podmioty nie przekroczy 20% dotacji zaplanowanych na 2023 rok.

9. Dotacje przekazane na podstawie zawartych umów nie mogą być wykorzystane na:

- a) dotowanie przedsięwzięć, które są dofinansowane z budżetu gminy lub jego funduszy celowych na podstawie przepisów szczególnych,
- b) budowę, zakup budynków lub lokali,

- c) działalność gospodarczą podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego,
- d) udzielanie pomocy finansowej osobą fizycznym lub prawnym,
- e) działalność polityczną i religijną,
- f) remont budynków,
- g) podatek od towarów i usług (jeżeli może być odzyskiwany na zasadach ogólnych),
- h) finansowanie kosztów niezwiązanych bezpośrednio z realizowanym zadaniem oraz kosztów stałych działalności podmiotu,
- i) zakupy inwestycyjne (których koszt wytworzenia lub nabycia przekracza kwotę 10.000 zł),
- j) pokrycie kosztów związanych z karami lub opłatami cywilnoprawnymi.

10. Do kosztów niekwalifikowanych, czyli takich, które nie mogą być rozliczane w ramach realizowanych zadań publicznych, należą:

- a) zakup gruntów;
- b) działalność gospodarcza;
- c) działalność partii politycznych;
- d) działalność związków zawodowych i organizacji pracodawców oraz samorządów zawodowych;
- e) działalność fundacji utworzonych przez partie polityczne.

11. Wykaz planowanych zadań publicznych przewidzianych w 2023 roku do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi określa Rozdział 8 Programu.

Rozdział 6.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu

1. Program finansowany będzie z budżetu Gminy Chojnice.
2. Wysokość środków finansowych planowanych do przeznaczenia na realizację programu w 2023 r. wynosi **200 000,00 zł**. Kwota ta jest szacunkowa i może ulec zmianie. Ostateczna wysokość środków przeznaczonych na realizację programu zostanie określona w Uchwale budżetowej Gminy Chojnice na 2023 rok.

Rozdział 7.

Zasady powoływania i działania komisji konkursowych do opiniowania ofert.

1. Komisja konkursowa powoływana jest w celu opiniowania ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty w ramach ogłaszanych przez Wójta Gminy Chojnice otwartych konkursów ofert.
2. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele Wójta Gminy Chojnice oraz osoby reprezentujące organizacje pozarządowe lub inne podmioty, z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje pozarządowe lub inne podmioty biorące udział w konkursie.
3. Komisja konkursowa liczy co najmniej 5 osób, w tym co najmniej jedna reprezentująca organizacje pozarządowe lub inne podmioty.

4. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub inne podmioty, jeżeli:

- 1) żadna organizacja pozarządowa lub inny podmiot nie wskaże osób do składu komisji konkursowej lub
- 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej lub
- 3) wszystkie powołane w skład komisji konkursowej osoby reprezentują organizacje pozarządowe lub inne podmioty biorące udział w konkursie.

5. Informacja o naborze na członków komisji konkursowych z organizacji pozarządowych i innych podmiotów zostanie zamieszczona:

- na stronie Gminy www.gminachojnice.com.pl oraz w BIP-ie Urzędu Gminy w Chojnicach

- na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach.

6. Wójt powołuje komisję konkursową i wybiera przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów spośród zgłoszonych kandydatów.

7. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 – Kodeksu Postępowania Administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000) dotyczące wyłączenia pracownika.

8. Złożone oferty przed przekazaniem do komisji konkursowej podlegają wstępnej ocenie formalnej przez pracownika odpowiedzialnego merytorycznie za realizację zadań publicznych.

9. Na pierwszym posiedzeniu komisja wybiera ze swojego grona Przewodniczącego, który kieruje pracą Komisji.

10. Obsługę administracyjno–biurową komisji zapewnia pracownik z Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich, będący równocześnie członkiem komisji.

11. W ocenie oferty złożonej w konkursie nie może brać udziału osoba, której powiązania ze składanym jej podmiotem mogą budzić zastrzeżenia co do jej bezstronności.

12. Komisja konkursowa, w ramach wykonywanej pracy:

- ocenia oferty pod względem formalnym;
- ocenia oferty pod względem merytorycznym;

13. Przy rozpatrywaniu ofert komisja konkursowa, kierować się będzie kryteriami opisanymi w ogłoszeniu o konkursie, które opracowane zostaną na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy.

14. Komisja konkursowa dokumentuje swoją pracę w formie pisemnej.

15. Komisja ocenia złożone wnioski i wypracowuje wspólne stanowisko, przedstawiając je Wójtowi w formie protokołu z propozycją wysokości przyznania dotacji, biorąc pod uwagę wielkość środków określonych dla danego zadania w Programie.

16. Opinia komisji nie jest wiążąca dla Wójta, który dokonuje wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości przyznanej dotacji w drodze Zarządzenia.

17. Za udział w posiedzeniach komisji jej członkom nie przysługuje wynagrodzenie ani zwrot kosztów podróży.

18. Wyniki konkursu będą podane do publicznej wiadomości:

- na stronie internetowej gminy www.gminachojnice.com.pl,
- w BIP Urzędu Gminy w Chojnicach,
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

Rozdział 8.

Zakres przedmiotowy i priorytetowe zadania publiczne do realizacji w 2023 roku

1. Przedmiotem współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami jest realizacja zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy.

2. Do zaplanowanych na 2023 rok zadań priorytetowych do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi należy wspieranie i upowszechnianie;

1) Kultury fizycznej;

2) Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 633 ze zm).

3. Szczegółowy opis zakresu zadań priorytetowych na 2023 r. zostały podane w załącznikach od 1 do 2 programu współpracy.

4. Przy realizacji zadania organizacja zobowiązana jest stosować zasady wynikające z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1062).

Rozdział 9.

Ocena realizacji programu

1. Wójt Gminy Chojnice dokonuje na bieżąco kontroli i oceny realizacji zadania wspieranego lub powierzanego organizacji pozarządowej lub innemu podmiotowi na zasadach określonych w ustawie.

2. Mierniki efektywności programu w oparciu o złożone sprawozdania przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty:

- a) liczba przeprowadzonych otwartych konkursów ofert;
- b) liczba ofert złożonych w danym konkursie;
- c) liczba zawartych umów na realizację zadań publicznych w oparciu o otrzymaną dotację;

- d) liczba organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów podejmujących zadania publiczne na rzecz społeczności lokalnej w oparciu o otrzymaną dotację;
- e) liczba organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów podejmujących zadania publiczne na rzecz społeczności lokalnej po raz pierwszy w oparciu o otrzymaną dotację;
- f) wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu Gminy Chojnice na realizację poszczególnych zadań ogółem ;
- g) liczba zadań zleconych w trybie art. 19a ustawy.

3. Wójt Gminy Chojnice składa Radzie Gminy w Chojnicach oraz publikuje w BIP sprawozdanie z realizacji programu, przygotowane przez Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich, w terminie do dnia 31 maja 2024 roku.

Rozdział 10.

Okres realizacji programu

Gmina Chojnice realizuje zadania publiczne we współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na podstawie rocznego programu współpracy i działania te obejmują rok kalendarzowy 2023.

Rozdział 11.

Postanowienia końcowe oraz informacja o sposobie tworzenia programu i o przebiegu konsultacji

1. Roczny program współpracy uchwalany jest do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres jego obowiązywania po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi na terenie Gminy Chojnice.

2. Szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji określa Uchwała nr XL/591/10 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 września 2010 roku „w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji”

3. Gmina Chojnice prowadziła w dniach od 26.10.2022 r. do 8.11.2022 r. konsultacje społeczne. W trakcie przeprowadzonych konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi dotyczące Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy na 2023 rok.

Załącznik Nr 1 do Programu Współpracy

ZADANIA Z ZAKRESU WSPIERANIA I UPOWSZECHNIANIA KULTURY FIZYCZNEJ – 150 000,00 ZŁ

NAZWA ZADANIA	Planowana wysokość środków finansowych przeznaczonych na dotacje w 2023 roku
Organizacja i koordynacja przedsięwzięć sportowych o zasięgu gminnym i ponadgminnym dla dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu Gminy Chojnice	150 000,00 zł

Załącznik Nr 2 do Programu Współpracy

ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY I PROMOCJI ZDROWIA, W TYM DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ W ROZUMIENIU USTAWY Z DNIA 15 KWIETNIA 2011 ROKU O DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ – 50.000,00 ZŁ

NAZWA ZADANIA	Planowana wysokość środków finansowych przeznaczonych na dotacje w 2023 roku
Wspieranie działań na rzecz osób objętych stacjonarną opieką paliatywno-hospicyjną	50 000,- zł

Uzasadnienie

Art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. „o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” nakłada na organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenia, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 w/w ustawy rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, określającego formy i zasady współpracy z „trzecim sektorem” oraz ilość środków planowanych na realizację priorytetowych działań określonych w programie.

Zgodnie z przywołaną wyżej ustawą i uchwałą Nr XL/591/10 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 września 2010 roku „w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji”

Gmina Chojnice prowadziła w dniach od 26.10.2022 r. do 8.11.2022 r. konsultacje społeczne. W trakcie przeprowadzonych konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi dotyczące Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok.

Projekt

z dnia 16 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/646/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie obniżenia średniej ceny żyta dla celów podatku rolnego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 333 z późn. zm.) oraz Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2022 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2023 (M. P. z 2022 r. poz. 995)

**Rada Gminy
uchwała, co następuje:**

§ 1. Obniżyć średnią cenę skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego za rok 2023 r. z kwoty 74,05 zł do kwoty 60,00 zł za 1 q.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXVIII/483/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 października 2021 r. w sprawie obniżenia średniej ceny żyta dla celów podatku rolnego.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Wnioskodawca:

Wójt Gminy Chojnice

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 333 z późn. zm.) - rady gmin są uprawnione do obniżania ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze gminy. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w komunikacie z dnia 19 października 2022 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2023 (M. P. z 2022 r. poz. 995) ogłosił średnią cenę skupu żyta na poziomie 74,05 za 1 q.

W związku z proponowanym obniżeniem ceny skupu żyta podatek rolny z 1 hektara przeliczeniowego będzie wynosił 150 zł. *W trybie art. 5 a ust 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (t. j. Dz. U. z 2022 r.) uzyskano o projekcie uchwały pozytywną opinię właściwej miejscowo izby rolniczej. Z powyższych względów podjęcie przedmiotowej uchwały znajduje pełne uzasadnienie.*

Projekt

z dnia 16 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/647/ 2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie ustalenia wysokości stawek i zwolnień w podatku od nieruchomości

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8, 15 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 5 i 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1452 z póź. zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Wysokość stawek podatku od nieruchomości w stosunku rocznym wynosi:

1. od budynków mieszkalnych lub ich części od 1 m² powierzchni użytkowej **0,90 zł;**
2. od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej od 1 m² powierzchni użytkowej **26,00 zł;**
3. od budynków lub ich części zapisanych indywidualnie w rejestrze lub ewidencji zabytków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków od 1 m² powierzchni użytkowej **13,00 zł;**
4. od budynków lub ich części przeznaczonych na ośrodki wczasowe od 1 m² powierzchni użytkowej **23,00 zł;**
5. od budynków lub ich części, które zgodnie z Polską Klasyfikacją Obiektów Budowlanych określone są jako budynki gospodarstw rolnych lub pozostałe budynki niemieszkalne, a wykorzystywane są na cele agroturystyczne od 1 m² powierzchni użytkowej **17,00 zł;**
6. od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym od 1 m² powierzchni użytkowej **12,00 zł;**
7. od budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń od 1 m² powierzchni użytkowej **5,50 zł;**
8. od pozostałych budynków, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności organizacji pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego od 1 m² powierzchni użytkowej **9,00 zł;**
9. od budowli 2% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 i ust. 3-7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych

10. od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków od 1 m² powierzchni gruntów **1,00 zł**;

11. od gruntów przeznaczonych pod ośrodki wczasowe lub użytkowanych na te cele od 1 m² powierzchni gruntów **0,90 zł**;

12. od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych od 1 ha powierzchni **5,50 zł**;

13. od pozostałych gruntów, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego od 1 m² powierzchni gruntów **0,50 zł**;

14. od gruntów przeznaczonych pod wysypiska od 1 m² powierzchni gruntów **1,10 zł**;

15. od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398 oraz z 2019 r. poz. 730), i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego od 1 m² powierzchni gruntów **3,20 zł**.

§ 2. Zwalnia się od podatku od nieruchomości :

1. nieruchomości bądź ich części przeznaczone pod działalność sportową, kulturalną i przeciwpożarową, w których nie jest prowadzona działalność gospodarcza;

2. grunty i budynki wykorzystywane do organizowania i udzielania pomocy oraz do ratowania osób i mienia na obszarze wodnym, w wyjątkiem zajętych na prowadzenia działalności gospodarczej;

3. nieruchomości bądź ich części związane z gospodarką wodno – ściekową za wyjątkiem położonych na terenie sołectwa Funka, Charzykowy i Czartołomie – Jarcewo;

4. budynki, budowle oraz związane z nimi grunty, które są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej;

5. budynki mieszkalne oraz budynki pozostałe wpisane indywidualnie do ewidencji zabytków pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji zgodnie z przepisami o ochronie zabytków z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej;

§ 3. 1. Pomocą de minimis, w odniesieniu do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą bez względu na formę organizacyjno - prawną oraz sposób finansowania, jest:

1) różnica pomiędzy stawką podstawową określoną w § 1 ust. 2, a stawkami preferencyjnymi określonymi w § 1 ust. 3, 4, 5;

2) różnica pomiędzy stawką podstawową określoną w § 1 ust. 10, a stawką preferencyjną określoną w § 1 ust. 11;

3) zwolnienie określone w § 2 ust. 3, 4, 5.

2. Pomoc de minimis, o której mowa w ust. 1, udzielana jest na zasadach określonych w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L352 z 24.12.2013 r. z późn. zm.);

3. Pomoc de minimis, o której mowa w ust. 1, może być udzielona, jeżeli wartość pomocy brutto uzyskane przez przedsiębiorcę na mocy przepisów niniejszej uchwały łącznie z wartością brutto innej pomocy de minimis, otrzymanej przez przedsiębiorcę w ciągu bieżącego roku kalendarzowego oraz dwóch poprzedzających go lat kalendarzowych, nie przekracza kwoty 200 000 Euro brutto, a dla przedmiotów gospodarczych działających w sektorze transportu drogowego towarowego nie przekracza 100 000 EURO brutto.

4. Podmiot prowadzący działalność gospodarczą nie może uzyskać pomocy de minimis, jeżeli otrzymał pomoc inną niż de minimis w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do pomocy de minimis lub pomoc dla tego samego środka finansowania ryzyka, a łączna kwota pomocy spowodowały przekroczenie dopuszczalnej intensywności pomocy.

§ 4. 1. Podatnik (ubiegający się o pomoc, jak i korzystający z pomocy) zobowiązany jest do przedłożenia w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku kalendarzowego:

- 1) zaświadczeń o pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie i w rybołówstwie oraz informacji o każdej innej pomocy publicznej, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie otrzymanej w okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;
- 2) informacji i dokumentów niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. z 2010 r. Nr 53 poz. 311 z późn. zm.).

2. Podatnik jest zobowiązany powiadomić pisemnie organ podatkowy o przekroczeniu pułapu określonego w § 3 ust. 3 w terminie 14 dni od daty wystąpienia okoliczności powodujących utratę prawa do stosowania zwolnienia stanowiącego pomoc de minimis.

3. Podatnik korzystający z pomocy de minimis w ramach niniejszej uchwały jest zobowiązany do przedłożenia w żadnym terminie - na wniosek organu udzielającego pomocy dodatkowych informacji niezbędnych dla jej oceny oraz prawidłowego udzielenia.

4. Podatnik, który nie dopełnił obowiązku określonego w ust. 1 i 2 traci prawo do zwolnienia w ramach pomocy de minimis od początku roku kalendarzowego, w którym wystąpiły okoliczności powodujące utratę tego prawa.

5. Podatnik, który wprowadził w błąd organ podatkowy co do spełnienia warunków uprawniających do stosowania zwolnienia w ramach pomocy de minimis, traci prawo do pomocy za cały okres z którego korzystał.

§ 5. Pomoc de minimis może być udzielana na podstawie niniejszej uchwały do 30 czerwca 2024 r.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 7. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023r.

§ 8. Traci moc uchwała Rady Gminy w Chojnicach Nr XXIX/497/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 listopada 2021r. w sprawie ustalenia wysokości stawek i zwolnień w podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2021 r. poz. 4615).

Wnioskodawca:

Wójt Gminy Chojnice

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 5 oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. Dz. U. z 2022 poz. 1452 z póź. zm.) - zwanej dalej: "ustawą o podatkach i opłatach lokalnych" do kompetencji rady gminy należy określenie wysokości stawek podatków i opłat lokalnych w granicach obowiązujących stawek i przepisów oraz wprowadzenie zwolnień niektórych przedmiotów podlegających opodatkowaniu.

Projekt uchwały, wobec treści art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 743), został zgłoszony do prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Tenże pismem z dnia 04.11.2022 r., nie zgłosił zastrzeżeń do uchwały.

Na podstawie art. 20 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych górne granice stawek kwotowych m. in. podatku od nieruchomości ulegają corocznie zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wskaźnik wzrostu cen ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszono w Monitorze Polskim w terminie 20 dni po upływie pierwszego półrocza.

Stawki podatku od nieruchomości określone niniejszą uchwałą są niższe niż stawki określone obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2022 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2023 (M. P. z 2022 poz. 731).

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/648/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie zmiany Uchwały nr XL/629/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie określania zasad przekazywania środków budżetowych na rzecz jednostek pomocniczych gminy oraz określenia rocznej stawki stanowiącej podstawę ustalenia kwot przypadających na poszczególne jednostki pomocnicze w 2019 roku i latach następnych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 7 i art. 51 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. W Uchwale Nr XL/629/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie określania zasad przekazywania środków budżetowych na rzecz jednostek pomocniczych gminy oraz określenia rocznej stawki stanowiącej podstawę ustalenia kwot przypadających na poszczególne jednostki pomocnicze w 2019 roku i w latach następnych, wprowadzić następujące zmiany:

w § 4 pkt 1a lit. d dodać tiret drugi „-Nowa Cerkiew – 5.000,- zł”.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej i wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2023 r.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa stąd nie wnoszę uwag.

Uzasadnienie

Rada Gminy określa corocznie środki dla jednostek pomocniczych gminy w związku z położeniem masztów telefonii komórkowej w niektórych sołectwach.

Zachodzi konieczność zwiększenia środków budżetowych dla sołectwa Nowa Cerkiew.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/649/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonych w obrębie ewidencyjnym Ciechocin

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Wyrazić zgodę na sprzedaż nieruchomości położonych w obrębie ewidencyjnym Ciechocin, stanowiących działki gruntu nr:

- 1) 55/5 o powierzchni 1170 m²,
- 2) 55/6 o powierzchni 1192 m²,
- 3) 55/7 o powierzchni 1290 m²,
- 4) 55/8 o powierzchni 1252 m²,
- 5) 55/9 o powierzchni 1016 m²,
- 6) 55/10 o powierzchni 1045 m²,
- 7) 55/11 o powierzchni 1020 m²,
- 8) 55/12 o powierzchni 1008 m²,
- 9) 55/13 o powierzchni 1293 m²,
- 10) 55/15 o powierzchni 1376 m²,
- 11) 55/16 o powierzchni 1382 m²,

dla których Sąd Rejonowy w Chojnicach prowadzi księgę wieczystą nr SL1C/00023536/7.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy dotyczących m.in. zasad zbywania nieruchomości, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej.

Ponieważ Rada Gminy w Chojnicach nie podjęła uchwały określającej zasady zbywania nieruchomości, każde zbycie nieruchomości wymaga podjęcia przez radę stosownej uchwały.

Zbycia nieruchomości będącej przedmiotem uchwały dokonuje się w celu realizacji zadań budżetowych gminy.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/650/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

**w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie nieruchomości w formie aportu do Gminnego Zakładu
Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach oraz na objęcie udziałów w podwyższonym
kapitale zakładowym**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a i g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 13 ust. 1 i art. 37 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.)

Rada Gminy
uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Wyraża się zgodę na wniesienie przez Gminę Chojnice do spółki pod nazwą Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach wkładu niepieniężnego (aportu) w postaci mienia komunalnego będącego prawem użytkowania wieczystego Gminy Chojnice - działek gruntu oznaczonych geodezyjnie nr 2046/32, 2046/33, w obrębie ewidencyjnym Chojnice, dla których Sąd Rejonowy w Chojnicach – V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr SL1C/00039099/6 oraz działki gruntu oznaczonej geodezyjnie nr 2046/4, dla której Sąd Rejonowy w Chojnicach – V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr SL1C/00039100/7, wraz z prawem własności stanowiących odrębne nieruchomości posadowionych na nich budynków oraz na objęcie nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach oraz pokrycie ich opisanym wkładem niepieniężnym.

2. Wartość wkładu niepieniężnego (aportu), o którym mowa w ust. 1, wyniesie 2453000,00 zł (słownie: dwa miliony czterysta pięćdziesiąt trzy tysiące złotych i 00/100).

§ 2. W zamian za wkład niepieniężny (aport), opisany w § 1, Gmina Chojnice obejmie 2453 (słownie: dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt trzy) nowe udziały o wartości 1000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych i 00/100) każdy.

§ 3. Traci moc uchwała Rady Gminy w Chojnicach nr XXI/348/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie nieruchomości w formie aportu do Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach oraz na objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Uzasadnienie

Zgodnie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z ustaw, nieruchomości mogą być przedmiotem obrotu. W szczególności nieruchomości mogą być przedmiotem sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste, w najem lub dzierżawę, użyczenia, oddania w trwały zarząd, a także mogą być obciążane ograniczonymi prawami rzeczowymi, wnoszone jako wkłady niepieniężne (aport) do spółek, przekazywane jako wyposażenie tworzonych przedsiębiorstw państwowych oraz jako majątek tworzonych fundacji.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych.

Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach został utworzony na podstawie uchwały Nr XLIV/581/2006 z dnia 26 października 2006 roku Rady Gminy w Chojnicach. Przedmiotem działalności jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy Chojnice w zakresie zaopatrzenia i dystrybucji wody, odbioru i oczyszczania ścieków, a także budowy i remontów sieci oraz przyłączy wod-kan.

Przyjęcie niniejszej uchwały w sprawie wniesienia na rzecz spółki komunalnej Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach wkładu niepieniężnego (aportu) w postaci nieruchomości gruntowej opisanej w § 1 niniejszej uchwały, stanowi realizację przyjętych zadań przez w/w Spółkę, nadto skutkuje zwiększeniem udziałów w Spółce.

Wobec konieczności wyrażenie zgody na wniesienie nieruchomości do Spółki w formie aportu i objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym, podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/651/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Chojniczki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) i art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1693 z późn. zm.)

**R a d a G m i n y
uchwała, co następuje:**

§ 1. Nadać nazwę ulicy w miejscowości Chojniczki; **ul. Słoneczna** - droga wewnętrzna, będąca własnością prywatną, oznaczona nr geodezyjnym 245/66 obr. Chojniczki, początek ulicy od skrzyżowania z ul. Widokową, koniec: działka nr 245/40 obr. Chojniczki.

§ 2. Położenie ulicy wymienionej w § 1 jest oznaczone na mapie poglądowej stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

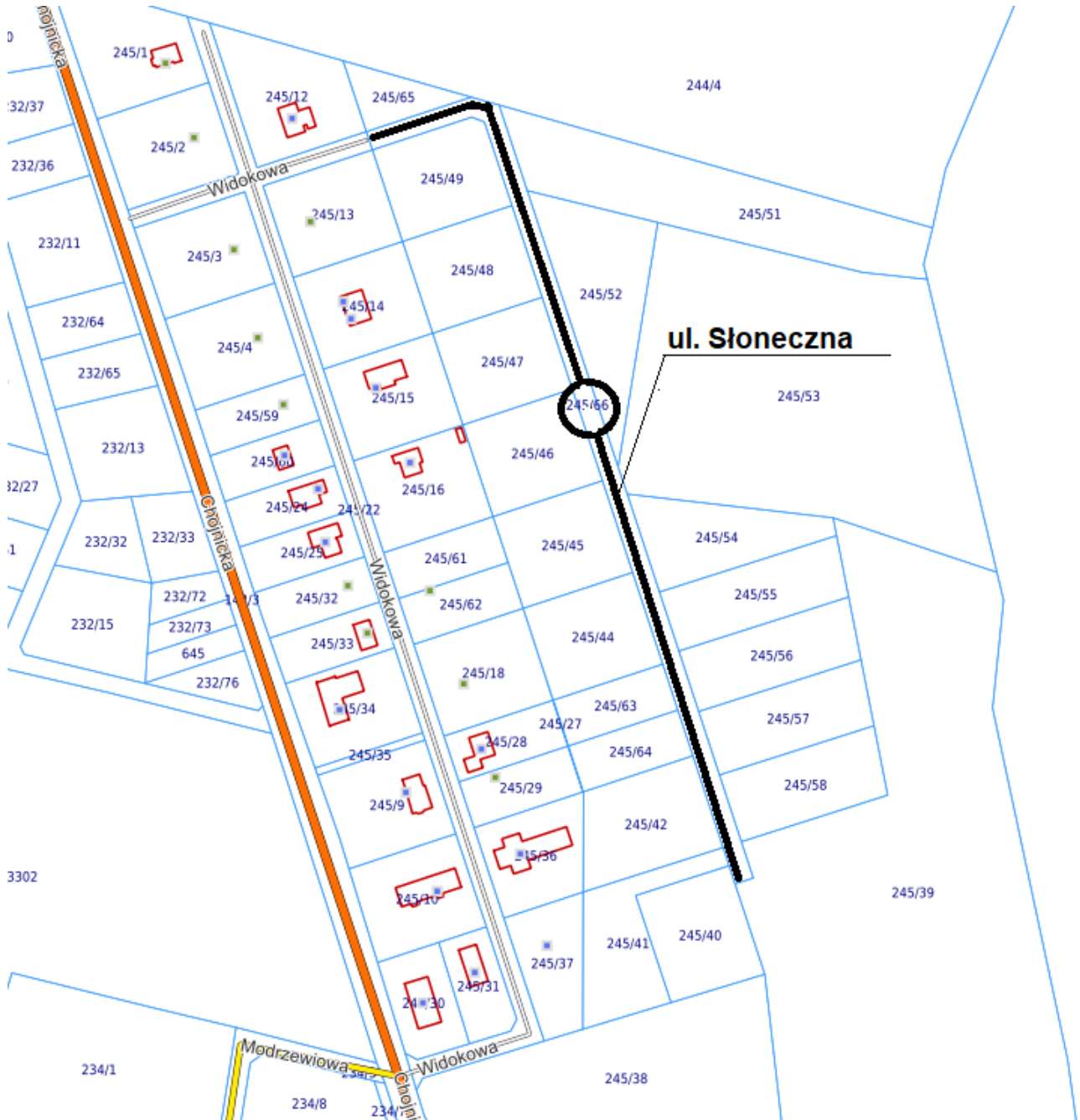
/-/dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Kontek

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXVIII/651/2022
Rady Gminy w Chojnicach
z dnia 25 listopada 2022 r.

ul. Słoneczna, Chojniczki gm. Chojnice

Uzasadnienie

W nawiązaniu do wniosku właściciela dz. nr 245/66 obr. Chojniczki w m . Chojniczki dot. nadania nazwy ul. "Słoneczna" i pozytywnej opinii Rady Sołectkiej Sołectwa Chojniczki - przygotowano projekt przedmiotowej Uchwały.

Wójt Gminy Chojnice posiada pisemną zgodę właścicieli przedmiotowej nieruchomości na nadanie nazwy "ul. Słoneczna", dlatego zgodnie z art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 poz.1376 z późn. zm.) Rada Gminy w Chojnicach może nadać w drodze uchwały nazwę dla prywatnej drogi wewnętrznej.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/652/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Chojniczki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.)

**R a d a G m i n y
uchwala, co następuje:**

§ 1. Nadać nazwę ulicy w miejscowości Chojniczki; **ul. Bukowa** - droga wewnętrzna, będąca własnością Gminy Chojnice, oznaczona nr geodezyjnym 236 obr. Chojniczki, początek ulicy od wjazdu z ulicy Chojnickiej, koniec: skrzyżowanie z ulicą Dębową.

§ 2. Położenie ulicy wymienionej w § 1 jest oznaczone na mapie poglądowej stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXVIII/652/2022
Rady Gminy w Chojnicach
z dnia 25 listopada 2022 r.

ul. Bukowa, Chojniczki gm. Chojnice

Uzasadnienie

W związku z koniecznością nadania nazwy ulicy w celu ustalenia numerów porządkowych nieruchomości dla działek położonych w m. Chojniczki - przy drodze wewnętrznej bez nazwy, będącej własnością Gminy Chojnice, nadaje się nazwę ul. "Bukowa" drodze dojazdowej ozn. nr geod.236 obr. Chojniczki.

Nazwa "ul. Bukowa" została pozytywnie zaopiniowana przez Radę Sołecką Sołectwa Chojniczki.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/653/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Chojnice

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 7 ust. 3a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Określa się wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Chojnice, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr IV/56/2015 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Chojnice (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2015 r., poz 1423).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

WNIOSKODAWCA

Wójt Gminy Chojnice

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

**WYMAGANIA, JAKIE POWINIEN SPEŁNIAĆ PRZEDSIĘBIORCA UBIEGAJĄCY SIĘ O UZYSKANIE ZEZWOLENIA
W ZAKRESIE OPRÓŻNIANIA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH ORAZ OSADNIKÓW W INSTALACJACH
PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW I TRANSPORTU NIECZYSTOŚCI CIEKŁYCH NA TERENIE GMINY
CHOJNICE.**

§ 1. 1. Przedsiębiorca, ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Chojnice powinien posiadać pojazdy asenizacyjne przystosowane do świadczenia usługi.

2. Pojazdy asenizacyjne stosowane do opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych powinny:

- 1) spełniać wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 listopada 2002r. w sprawie wymagań dla pojazdów asenizacyjnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 193, poz. 1617);
- 2) spełniać wymagania techniczne określone w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 988 z późn. zm.), w tym posiadać aktualne badania techniczne i świadectwo dopuszczenia do ruchu;
- 3) być oznakowane w sposób czytelny za pomocą logo lub nazwą i adresem przedsiębiorcy użytkującego pojazd oraz numerem telefonu kontaktowego przedsiębiorcy;
- 4) być wyposażone w sprzęt umożliwiający sprzątanie miejsc zanieczyszczonych w trakcie wykonywania czynności opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 5) być czyste i estetyczne.

3. Liczba i stan techniczny posiadanych przez przedsiębiorcę pojazdów musi zapewnić ciągłość i nieprzerywalność świadczenia usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych w ramach zawartych umów z właścicielami nieruchomości, rozumianych zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

§ 2. 1. Przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Chojnice powinien posiadać udokumentowane możliwości korzystania z bazy transportowej, gwarantującej realizację wymagań dotyczących przechowywania oraz prowadzenia obsługi eksploatacyjnych użytkowanych pojazdów w sposób określony w ich instrukcjach.

2. Teren bazy transportowej musi być ogrodzony w sposób uniemożliwiający dostanie się osób postronnych oraz zwierząt.

3. Miejsca postojowe pojazdów muszą być posadowione na powierzchni utwardzonej, w taki sposób aby ewentualne wycieki olejów, smarów, benzyny lub innych zanieczyszczeń nie przedostały się do gruntu.

4. Na terenie bazy transportowej przedsiębiorca ma obowiązek posiadania zapasu sorbentów do likwidacji ewentualnych wycieków.

5. Teren bazy transportowej powinien być wyposażony w urządzenia lub systemy zapewniające zagospodarowanie wód opadowych i ścieków przemysłowych pochodzących z terenu bazy zgodnie z wymogami określonymi przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. z 2022 r. poz. 2233 z późn. zm.).

§ 3. Przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników

bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Chojnice powinien spełniać następujące wymagania obejmujące zabiegi sanitarne i porządkowe związane ze świadczonymi usługami:

- 1) pojazdy służące do opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych powinny być myte i dezynfekowane zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 listopada 2002r. w sprawie wymagań dla pojazdów asenizacyjnych (Dz.U. z 2002r. Nr 193, poz. 1617);
- 2) w przypadku braku możliwości wykonania mycia i dezynfekcji pojazdów asenizacyjnych na terenie bazy transportowej, przedsiębiorca winien posiadać dokument potwierdzający możliwość wykonania tego typu zabiegów sanitarnych w miejscach do tego przeznaczonych, należących do innych podmiotów;
- 3) świadczenie usług powinno odbywać się w sposób nie powodujący zagrożenia dla życia i zdrowia mieszkańców gminy Chojnice oraz zanieczyszczenia tras transportu;
- 4) miejsca zanieczyszczone nieczystościami ciekłymi powstałymi w trakcie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków oraz podczas transportu nieczystości ciekłych powinny być niezwłocznie uporządkowane i zdezynfekowane;
- 5) odpady powstałe podczas wykonywania prac związanych z myciem, dezynfekcją, naprawą, konserwacją i remontami pojazdów asenizacyjnych wykonywanymi we własnym zakresie należy zagospodarować, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.);
- 6) przedsiębiorca powinien posiadać odpowiednio przeszkoloną kadrę, w liczbie gwarantującej stałe świadczenie usług w ramach zawartych umów z właścicielami nieruchomości;
- 7) po zakończeniu działalności objętej zezwoleniem przedsiębiorca powinien wykonać następujące zabiegi z zakresu ochrony środowiska i ochrony sanitarnej:
 - a) przywrócić teren, na którym prowadzona była działalność do stanu pierwotnego,
 - b) umyć oraz zdezynfekować wszystkie pojazdy, urządzenia, wyposażenie oraz pomieszczenia służące do prowadzenia działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.

§ 4. 1. Przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników

bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Chojnice jest zobowiązany do:

- 1) przekazywania nieczystości ciekłych do punktu zlewnego – zlokalizowanego przy ulicy Zielonej 17 w miejscowości Chojnice będącego w zarządzie i eksploatacji Wodociągów Miejskich w Chojnicach Spółki z o. o. lub do punktu zlewnego Oczyszczalni Ścieków w miejscowości Swornegacie zlokalizowanego przy ulicy Międzymostowej 42 w będącego w zarządzie i eksploatacji Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółki z o. o. ;
- 2) posiadania umowy lub promesy na przekazywanie nieczystości ciekłych odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Chojnice do stacji zlewnych wymienionych w pkt 1).
 2. Świadczenie usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych może być prowadzone wyłącznie na podstawie pisemnej umowy z właścicielem nieruchomości i na warunkach w niej określonych.
 3. Przedsiębiorca zobowiązany jest do wystawiania dowodów wykonania usługi z podaniem daty wykonania usług, ilości wywiezionych nieczystości ciekłych oraz ceny.
 4. Przedsiębiorca zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji wykonanych usług, w tym zawartych, rozwiązanych lub wygasłych umów, dowodów wykonania usługi oraz dowodów przyjęcia nieczystości ciekłych przez stację zlewną.

UZASADNIENIE

W dniu 09.08.2022 roku weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zmieniona ustawą o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1549 ze zm.) nakazująca gminom dostosowanie przepisów prawa miejscowego w terminie 6 miesięcy od wejścia w życie zmian w zakresie osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków.

Mając powyższe na uwadze wywołanie i podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/654/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie przyjęcia "Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn.zm.) oraz art. 18 ust. 1 w związku z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 z późn.zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje "Aktualizację Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r." stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

WNIOSKODAWCA

Wójt Gminy Chojnice

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/654/2022
Rady Gminy w Chojnicach
z dnia 25 listopada 2022 r.

AKTUALIZACJA

PLANU GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

dla Gminy Chojnice

na lata 2021-2027

z perspektywą do roku 2030

październik, 2021 r.

Agencja Wspierania
Ochrony Środowiska

Zamawiający:

Gmina Chojnice
Urząd Gminy w Chojnicach

Gmina Chojnice
ul. 31 Stycznia 56a
89-600 Chojnice

Wykonawca:

**Agencja Wspierania
Ochrony Środowiska**

Agencja Wspierania Ochrony Środowiska Sp. z o. o.
ul. Grunwaldzka 66/3 ; 60-312 Poznań
tel. 575 667 768 ; e-mail: biuro@e-awos.pl
www.e-awos.pl

Autorzy opracowania - analitycy:

Dominik Dadaniak

Klaudia Sobańska

przy współpracy z Urzędem Gminy w Chojnicach

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	6
STRESZCZENIE.....	8
1. WSTĘP	11
1.1. Podstawy prawne opracowania	11
1.2. Globalne i krajowe cele gospodarki niskoemisyjnej	15
1.3. Zakres opracowania	25
1.4. Cele strategiczne i szczegółowe	26
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	29
2.1. Uwarunkowania lokalizacyjne	29
2.1.1. Położenie	29
2.1.2. Klimat.....	32
2.1.3. Środowisko przyrodnicze	32
2.2. Demografia.....	39
2.3. Zasoby mieszkaniowe	41
2.4. Gospodarka.....	43
2.5. Infrastruktura komunikacyjna	46
2.5.1. Sieć komunikacyjna	46
2.5.2. Transport publiczny.....	53
2.6. Infrastruktura techniczna	57
2.6.1. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	57
2.6.2. Gospodarka odpadami.....	59
2.6.3. Zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.....	60
2.7. Odnawialne źródła energii	65
3. AKTUALNY STAN POWIETRZA	71
3.1. Program ochrony powietrza oraz plan działań krótkoterminowych dla strefy pomorskiej	81
4. INWENTARYZACJA EMISJI.....	87
4.1. Metodyka przeprowadzonej inwentaryzacji.....	87
4.1.1. Oszacowanie wielkości emisji CO ₂ eq w 2005 r.	89
4.2. Wskaźniki emisji	90
4.3. Inwentaryzacja bazowa i kontrolna emisji CO ₂ eq	91
4.3.1. Sektor prywatny - budynki mieszkalne	91
4.3.2. Sektor publiczny - budynki użyteczności publicznej.....	99
4.3.3. Oświetlenie uliczne	100
4.3.4. Transport	101

4.3.5. Sektor przemysłowy – budynki przemysłowe i usługowe.....	108
4.4. Synteza wyników inwentaryzacji emisji CO ₂ eq	114
4.5. Ewaluacja wykonania PGN według zrealizowany inwestycji.....	118
4.6. Ewaluacja PGN w roku 2020 oraz przewidywana w roku 2030 względem roku bazowego	122
5. PROGNOZA EMISJI DO ROKU 2030	124
6. DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	126
7. STRATEGIA NISKOEMISYJNA GMINY	129
7.1. Wdrażanie aPGN w kolejnych latach.....	130
7.2. Zaplanowane działania niskoemisyjne i wskaźniki monitoringowe	132
8. ASPEKTY ORGANIZACYJNE	150
8.1. Struktura organizacyjna.....	150
8.1.1. Zadania Zespołu Gminnego ds. wdrożenia aPGN.....	150
8.1.2. Zabezpieczenie środków finansowych	150
8.2. Finansowanie	151
8.3. Harmonogram monitoringu realizacji aPGN.....	152
9. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	154
9.1. Spójność z dokumentami nadrzędnymi	154
9.2. Ochrona ptaków i nietoperzy podczas wykonywania prac termomodernizacyjnych .	160
PODSUMOWANIE	162
SPIS TABEL.....	163
SPIS RYCIN.....	166

WYKAZ SKRÓTÓW

Skrót	Rozwinięcie
ANRZR	Agenda Na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 – Agenda ONZ, przyjęta 25.09.2015 r.
BDL	Bank Danych Lokalnych
CO ₂ eq	Ekwiwalent dwutlenku węgla - uniwersalna jednostka służąca do pomiaru emisji gazów cieplarnianych, która odzwierciedla ich różny współczynnik ocieplenia globalnego. Określa stężenie dwutlenku węgla, którego emisja do atmosfery miałaby identyczny skutek jak dane stężenie porównywalnego gazu cieplarnianego.
DG; DW; DK	Droga gminna; Droga wojewódzka; Droga krajowa
ESR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r.
(EU) ETS	Europejski System Handlu Emisjami
non-ETS	Część krajowych emisji gazów cieplarnianych, które nie są objęte systemem EU ETS. Do emisji non-ETS zalicza się następujące sektory: transport, rolnictwo, odpady, emisje przemysłowe poza ETS, sektor komunalno-bytowy z budynkami, małymi źródłami, gospodarstwami domowymi, usługami itp.
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
FEnIKS	Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko na lata 2021-2027
GIOS	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GIS	Systemy Informacji Geograficznej
GHG	Gazy cieplarniane (ang. greenhouse gases)
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KMPSP	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej
KOBiZE	Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami
KPEiK	Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021 - 2030
KPM	Krajowa Polityka Miejska 2023
KPZK	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

MPA	Miejski Plan Adaptacji (Strategia adaptacji miasta do zmian klimatu)
MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
MKŚ	Ministerstwo Klimatu i Środowiska
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NGOs	Organizacje pozarządowe (Non-Governmental Organisations)
NK 2050	Neutralność Klimatyczna 2050 – długoterminowa strategia UE
NPRGN	Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej
LULUCF	Rozporządzenie PE i Rady (UE) w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 (Land Use, Land-Use Change and Forestry)
PEP2030/2040	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 / 2040
PGW	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PM	Pył zawieszony (Particulate Matter)
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RKE 2030	Ramy Klimatyczno – Energetyczne Unii Europejskiej do 2030 r.
SOOŚ	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
SOR	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
SPA	Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu
SRK	Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności
SUiKZP	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
UE	Unia Europejska
UG	Urząd Gminy
UNFCCC	Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (United Nations Framework Convention on Climate Change)
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska
ZBI	Zielono-błękitna Infrastruktura
ZE / ZG	Zespół Ekspertów (Wykonawcy) / Zespół Gminy (Zamawiającego)

STRESZCZENIE

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r. (zwana dalej: aPGN lub „Aktualizacją”) jest dokumentem strategicznym, który koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Stanowi ona kontynuację Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice z 2015 r., przyjętego uchwałą nr XI/186/2016 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 lutego 2016 r., który wykonano w ramach projektu pn. „Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Konieczność opracowania niniejszej Aktualizacji wynika z objęciem wraz z końcem 2020 r. nowych globalnych perspektyw określających międzynarodowe i krajowe cele strategiczne w zakresie gospodarki emisjami, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii czy też podnoszenia efektywności energetycznej.

Aktualizacja zawiera informacje o ilości wprowadzanych do powietrza pyłów i gazów cieplarnianych na terenie Gminy Chojnice, a także wymaganej nadrzędnymi strategiami redukcji poziomów emisji czy poprawie efektywności energetycznej, podając jednocześnie propozycje konkretnych i efektywnych działań ograniczających te ilości oraz promujących wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.

Celem niniejszego opracowania jest m.in.:

- ☞ **zaplanowanie działań służących poprawie i utrzymaniu dobrej jakości powietrza w Gminie Chojnice:**

W niniejszym opracowaniu zawarto ocenę jakości powietrza w Gminie Chojnice, poprzez zwrócenie uwagi na problem emisji CO₂ i pozostałych gazów cieplarnianych, a także innych substancji lotnych szkodliwych dla zdrowia publicznego oraz określenie działań w zakresie obniżenia ich stężenia w powietrzu. Działanie uwzględnia emisję zanieczyszczeń, pochodzącą z różnych źródeł, takich jak: budynki mieszkalne, użyteczności publicznej oraz sektor przemysłu i transport. Inwentaryzacja źródeł emisji oraz jej analiza umożliwiają wskazanie zadań proponowanych do osiągnięcia założonych celów.

- ☞ **ułatwienie podejmowania prawa lokalnego (np. decyzji o lokalizacji inwestycji przemysłowych, usługowych i mieszkaniowych, pozwoleń zintegrowanych czy warunków zabudowy) mającego wpływ na jakość powietrza i klimat:**

Ułatwienie podejmowania decyzji o lokalizacji inwestycji przemysłowych, usługowych i mieszkaniowych czy warunków zabudowy rozumiane jest z jednej strony jako określenie

obszarów, w których istnieją nadwyżki w zakresie poszczególnych systemów przesyłowych na poziomie adekwatnym do potrzeb, a z drugiej jako analiza możliwości rozumianych na poziomie rezerw terenowych, wynikających z kierunków rozwoju Gminy Chojnice.

☞ **zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej:**

Nakreślenie perspektyw rozwoju źródeł odnawialnych gwarantujących tzw. „zieloną energię” polega na analizie stanu aktualnego, a następnie ocenie możliwości rozwojowych.

☞ **zwiększenie efektywności energetycznej:**

Zakłada się racjonalizację użytkowania ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych, a także podjęcie działań termomodernizacyjnych i wymianę nieefektywnych źródeł energii, które prowadzić będą do poprawy efektywności energetycznej, wykorzystania ekologicznych nośników energii przy jednoczesnej minimalizacji szkodliwego oddziaływania na środowisko.

Działania określone w aPGN są zgodne z **polityką unijną zawartą w ramach klimatyczno-energetycznych na lata 2021-2030**, a także krajową, którą określają założenia i cele „**Krajowego Planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030**”.

Aktualizacja Planu dla Gminy Chojnice pomoże w spełnieniu obowiązków nałożonych na jednostki sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej, określonych w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (t.j. Dz.U. 2021 poz. 468), a także zasad zawartych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. 2021 poz. 610). Posiadanie Aktualizacji Planu będzie również podstawą do ubiegania się o dotację z budżetu Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2021-2027.

Przy opracowywaniu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Chojnice wzięto pod uwagę następujące założenia:

- ☞ planem objęto całość obszaru geograficznego Gminy Chojnice,
- ☞ w analizie stanu aktualnego dokonano oceny stanu środowiska, oceny energochłonności i emisyjności oraz analizy stanu i potencjału technicznego ograniczenia zużycia energii i redukcji emisji oraz opisano uwarunkowania społeczno-gospodarcze,
- ☞ w Aktualizacji uwzględniono zakres działań przewidzianych do realizacji na szczeblu Gminy, skoncentrowano się na działaniach niskoemisyjnych i efektywnie wykorzystujących zasoby,
- ☞ Planem objęto w szczególności obszar, w którym władze lokalne mają wpływ na zużycie energii w perspektywie długoterminowej (m.in. budynki użyteczności publicznej, etc.), przewidziano działania mające wpływ na zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii,

☞ zapewniono spójność Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

W Aktualizacji przedstawiono wyniki inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla dla roku bazowego 2010 (zgodnie z wybranym rokiem bazowym dla dotychczasowego PGN), kontrolnego – 2020 oraz roku odniesienia – 2005. Opisano również metodologię inwentaryzacji. Wyznaczono aspekty organizacyjne i finansowe oraz zamieszczono harmonogram rzeczowo-finansowy. Uwzględniając powyższe analizy, stan środowiska, główne problemy środowiskowe, obowiązujące i planowane zmiany przepisów prawa polskiego i unijnego, programy i strategie rządowe, regionalne i lokalne koncepcje oraz dokumenty planistyczne określono w aPGN cele strategiczne oraz zadania w perspektywie do roku 2030.

Trzon dokumentu stanowią inwentaryzacje emisji dwutlenku węgla w Gminie Chojnice, w wyniku których określono zachodzące tendencje w ilości zużytej energii i emisji CO₂ eq. Inwentaryzacje zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką, wskazaną w poradniku „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)”, szczegółowo opisaną w rozdziale piątym niniejszego dokumentu. Wyniki inwentaryzacji kontrolnej stanowią punkt odniesienia dla władz Gminy z realizacji założonych działań zmierzających do osiągnięcia założeń Porozumienia Paryskiego, celów określonych w Ramach polityki klimatyczno-energetycznej UE do roku 2030 oraz Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r., a także stanowią nowy punkt wyjścia dla wyznaczenia dalszych kierunków działań.

Aktualizacja Planu wyznacza cel główny, którym jest Rozwój Gospodarki Niskoemisyjnej na terenie Gminy Chojnice do 2030 r., którego wyznacznikiem osiągnięcia będzie **„Redukcja emisji CO₂ eq do poziomu ≤ 85 000 ekwiwalentu CO₂”, redukcja zapotrzebowania na energię o 14 654 MWh/rok, tj. o 11,55%(względem roku bazowego) oraz wzrost produkcji energii z OZE o 6 092,82 MWh, tj o 4,80% (względem roku bazowego)** poprzez cele strategiczne wymienione w rozdziale 1.4 niniejszego opracowania.

Cele te zostaną zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej oraz promowanie instalacji odnawialnych źródeł energii, a także poprzez prowadzenie wśród społeczeństwa edukacji ekologicznej.

1. WSTĘP

1.1. Podstawy prawne opracowania

Konieczność sporządzenia Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjętego uchwałą nr XI/186/2016 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 lutego 2016 r. oraz realizacji przedsięwzięć w niej opisanych wynika z postanowień Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzonej w Nowym Jorku dnia 19 maja 1992 r. (w skrócie UNFCCC, podpisanej na Międzynarodowej Konferencji ONZ Dotyczącej Środowiska i Rozwoju w Rio de Janeiro w 1992 roku, ratyfikowanej przez Polskę w 1994 r.), uzupełniającego ją Protokołu z Kioto z 1997 r. oraz Porozumieniem Paryskim z 12 grudnia 2015 r. (ratyfikowanego ustawą z dnia 6 października 2016 r.). Ponadto wynika ona z postanowień Agendy 2030 ONZ, która ma swoje przełożenie w Ramach polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 r. (RKE 2030), do których wydano akt wykonawczy w postaci Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia Paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013.

Najważniejszym dokumentem krajowym określającym politykę klimatyczno-energetyczną Polski na lata 2021-2030 jest **Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021 – 2030** (KPEiK), przekazanego w dniu 30 grudnia 2019 r. przez Ministra Aktywów Państwowych do Komisji Europejskiej. Dokument ten stanowi wypełnienie obowiązku nałożonego na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013. Cele zawarte w KPEiK i niniejszym opracowaniu są spójne również z aktualną **Polityką Energetyczną Polski do 2040 r.** (PEP 40), zatwierdzoną przez Radę Ministrów 2 lutego 2021 r.

Niniejsza Aktualizacja stanowi odpowiedź lokalnych władz samorządowych na wyzwania i cele postawione wyżej przytoczonymi nadrzędnymi strategiami i kierunkami polityki niskoemisyjnej będącą najważniejszym aspektem globalnej polityki klimatyczno-energetycznej. Ponadto jest ona zgodna z polityką Polski wynikającą z założeń **Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej**, przyjętego przez Radę Ministrów 16 sierpnia 2011 roku (NPRGN), **Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na**

zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), przyjętego przez Radę Ministrów 29 października 2014 roku czy też **Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK)**.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej zapewnia również zgodność prawa lokalnego Gminy Chojnice z powiązаныmi dla gospodarki niskoemisyjnej źródła prawa europejskiego, w tym zwłaszcza:

1. Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej (Dz.U UE L315/1 z 14.11.2012 r.),
2. Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz. U. UE L 09.140.16).

Należy nadmienić, że podstawą formalną opracowania Aktualizacji Planu są także następujące ustawy i przepisów powiązanych dotyczące krajowej polityki energetycznej:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1372):

- w art. 7 wymieniono ponad 20 zadań gmin, w tym sprawy związane z zaopatrzeniem w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz, budowę i utrzymanie wodociągów, kanalizacji, urządzeń sanitarnych oraz wysypisk,

2. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. 2021 poz. 716):

- art.18, 19 i 20 doprecyzowują zadania własne gmin w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz na ich terenie, a w szczególności:

- ☐ planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- ☐ planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg,
- ☐ finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych,
- ☐ planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii,
- ☐ działania zwiększające efektywność energetyczną.

3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1333):

- ustawa normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach,

4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1219):

- ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju,

5. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (t.j. Dz.U. 2021 poz. 554):

- ustawa określa zasady finansowania ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów części kosztów przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontowych,

- ostatnia zmiana ustawy zatwierdziła utworzenie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, czyli elektronicznego rejestru, obsługiwanego przez aplikację dostępową w wersji mobilnej i webowej, skorelowanego z programem "Stop Smog".

6. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (t.j. Dz.U. 2021 poz. 497):

- akt określa:

☞ zasady sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej,

☞ zasady kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynkach,

☞ zasady prowadzenia centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków,

☞ sposób opracowania krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii.

7. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (t.j. Dz.U. 2021 poz. 468):

- ustawa określa:

☞ krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią,

☞ zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej,

☞ zasady uzyskania i umorzenia świadectwa efektywności energetycznej,

☞ zasady sporządzania audytu efektywności energetycznej.

8. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz.U. 2021 poz. 610):

- ustawa określa warunki jakie powinien spełnić wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji, będący osobą fizyczną, niewykonującą działalności gospodarczej, który wytwarza energię elektryczną w celu jej zużycia na własne potrzeby,

9. Obwieszczenie Ministra Energii z 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej (M.P. 2016 poz. 1184):

- obwieszczenie zawiera listę przedsięwzięć wpływających na poprawę efektywności energetyczne, w tym m.in. ocieplenie ścian, stropów, wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia.

Na szczeblu regionalnym i lokalnym do nadrzędnych dokumentów dla niniejszej Aktualizacji należy wymienić:

1. Programy i strategie wojewódzkie:

- ☞ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030,
- ☞ Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025,
- ☞ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030,
- ☞ Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego, 2014 r.,

2. Programy i strategie dla powiatu chojnickiego:

- ☞ Strategia Rozwoju Powiatu Chojnickiego do roku 2025,
- ☞ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Chojnickiego na lata 2007-2010 z perspektywą na lata 2011-2014,
- ☞ Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Powiatu Chojnickiego, 2017 r.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest w pełni kompatybilna z następującymi gminnymi dokumentami strategicznymi:

- ☞ dotychczasowy Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice, przyjęty uchwałą nr XI/186/2016 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 lutego 2016 r.,
- ☞ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chojnice – ostatnia zmiana przyjęta uchwałą nr XXV/417/2017 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 9 sierpnia 2017 r.,
- ☞ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chojnice na lata 2019- 2022 z perspektywą do roku 2026,
- ☞ Strategia Rozwoju Gminy Chojnice na lata 2014-2025, przyjęta uchwałą nr XIV/242/2016 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 30 czerwca 2016 r. oraz projekt Strategii Rozwoju Gminy Chojnice na lata 2021-2030,
- ☞ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Chojnice na lata 2021-2035, przyjęte uchwałą nr XXII/374/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 lutego 2021 r.

Niniejszy dokument został przyjęty przez Radę Gminy w Chojnicach uchwałą nr z dnia w sprawie

1.2. Globalne i krajowe cele gospodarki niskoemisyjnej

Agenda 2030 ONZ

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice jest bezpośrednio lub pośrednio powiązana z celami zawartymi w dokumentach i strategiach nadrzędnych. Bardzo ważną w skali globalnej strategią w dziedzinie zrównoważonego rozwoju, a więc i gospodarki niskoemisyjnej jest dokument „Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju” (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (ANRZR 2030)), przyjęty przez 193 państwa członkowskie ONZ podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku we wrześniu 2015 r. Dokument określa 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz związane z nimi 169 zadań, które mają zostać osiągnięte przez świat do 2030 r. Cele skupiono w 5 obszarach – tzw. 5xP: ludzie (ang. people), planeta (ang. planet), dobrobyt (ang. prosperity), pokój (ang. peace), partnerstwo (ang. partnership). Niniejsza aPGN odnośni się bezpośrednio na szczeblu lokalnym do następujących postulatów Agendy 2030, zawartych w celu nr 7:

- ☞ Cel 7: „Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie” dla zadań:
- 7.1 Do 2030 roku zapewnić powszechny dostęp do przystępnych cenowo, niezawodnych i nowoczesnych usług energetycznych.
 - 7.2 Do 2030 roku znacząco zwiększyć udział odnawialnych źródeł energii w globalnym miksie energetycznym.
 - 7.3 Do 2030 roku podwoić wskaźnik wzrostu globalnej efektywności zużycia energii.

Polityka klimatyczno-energetyczna Unii Europejskiej do 2030 r.

Należy przytoczyć również dokument „Założenia do umowy partnerstwa na lata 2021-2027” z lipca 2019 r., wydany przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, który wskazywał że poziom wydatków planowanych na cele środowiskowe oraz klimatyczne ma osiągnąć pułap 25% środków budżetu Unii Europejskiej dedykowanych działaniom środowiskowym i klimatycznym. W zakresie rozwoju przyjaznego dla środowiska, polityka kraju jest zorientowana na zrównoważenie systemu energetycznego, ograniczanie emisji zanieczyszczeń i przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną. Rozwój gospodarki niskoemisyjnej, w tym rozproszonych systemów wytwarzania i dystrybucji energii w oparciu o źródła niskoemisyjne, przede wszystkim OZE, przyczyni się dodatkowo do poprawy stabilności dostaw paliw oraz

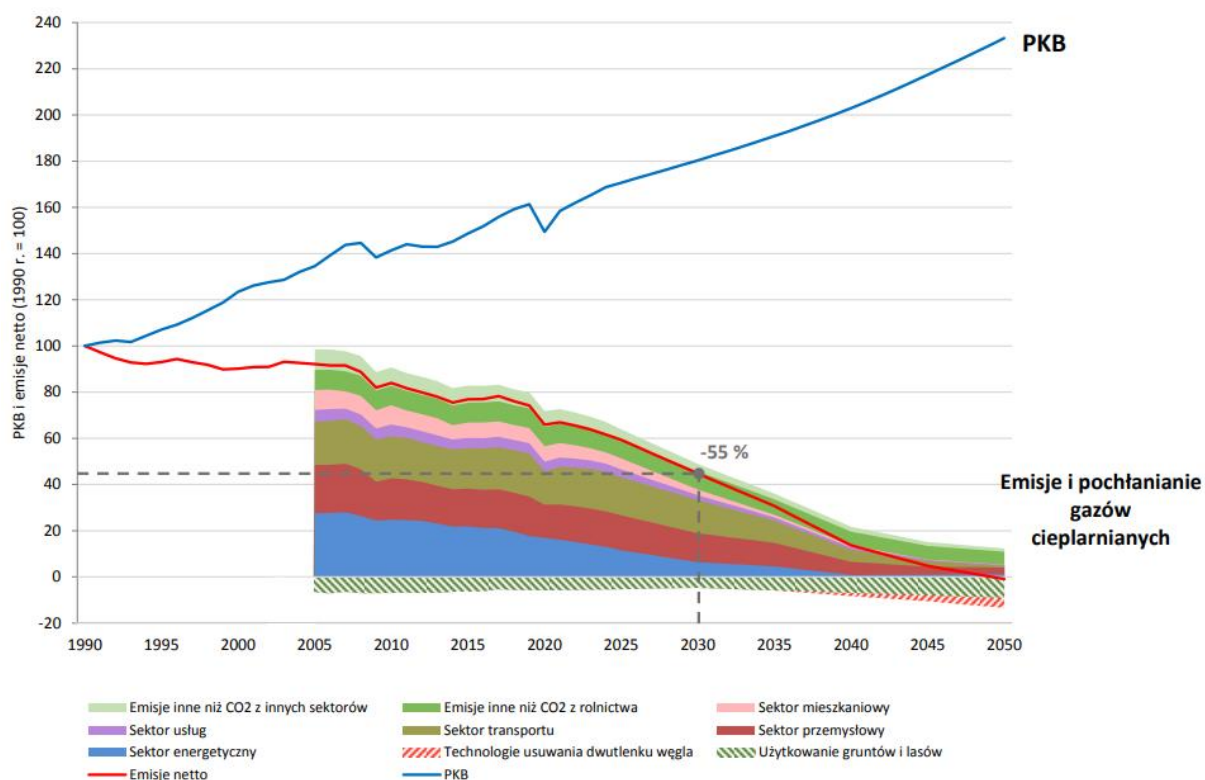
energii.

Trzy główne **cele dla Unii Europejskiej** zostały określone przez Komisję Europejską w ramach polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, są to:

- ☞ ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40% w stosunku do 1990 r.,
- ☞ zapewnienie co najmniej 32 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii,
- ☞ poprawa efektywności energetycznej o nie mniej niż 32,5%,

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu we wrześniu 2020 r. KE zaproponowała zwiększenie docelowego poziomu redukcji emisji gazów cieplarnianych, z uwzględnieniem emisji i pochłaniania emisji, **do co najmniej 55 %** do 2030 r. w stosunku do poziomu z 1990 r. Po przeanalizowaniu działań wymaganych we wszystkich sektorach, m.in. w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania energii odnawialnej, Komisja Europejska przyjęła 14 lipca 2021 r. pakiet wniosków ustawodawczych „Gotowi na 55”, aby skutecznie zrealizować te ambitne cele.

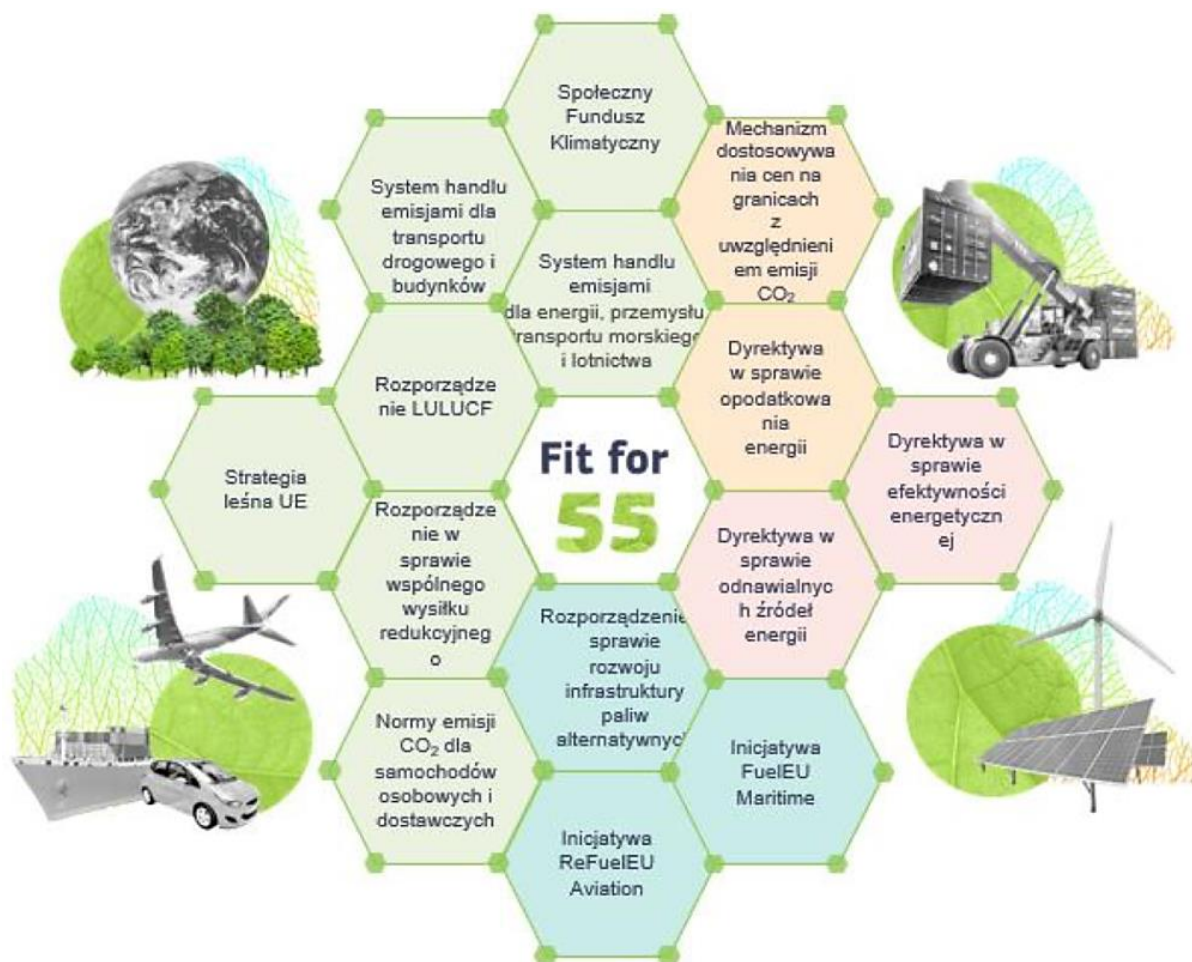
Jeszcze bardziej ambitne cele prezentowane są w zakresie długoterminowej strategii do roku 2050 – Neutralność Klimatyczna 2050 (NK 2050), według której dobrze prosperująca, nowoczesna i konkurencyjna gospodarka Europy ma być neutralna dla klimatu.

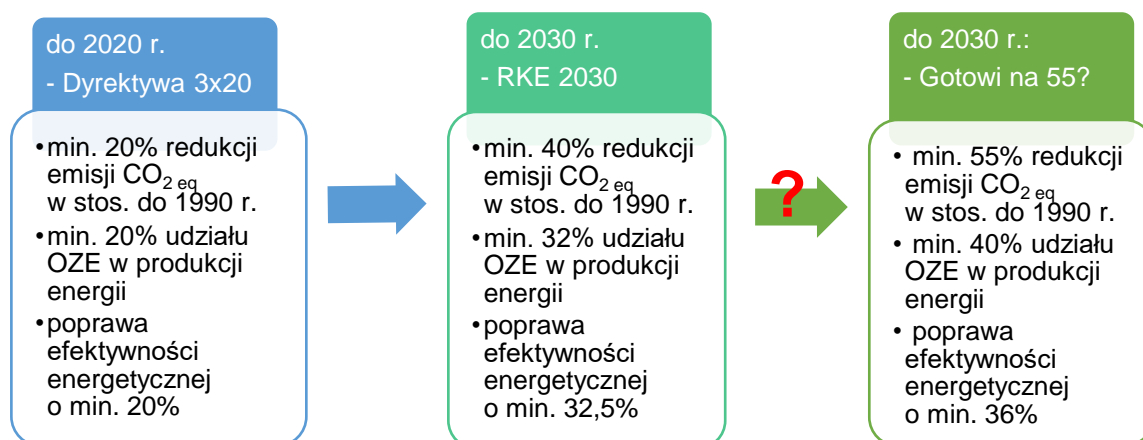
Ryc. 1. Droga UE do zrównoważonego dobrobytu gospodarczego i neutralności

klimatycznej, lata 1990–2050

źródło: Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 17.09.2020 r., COM(2020) 562 final

Ryc. 2. Narzędzia realizacji przez UE ambitniejszych celów klimatycznych do 2030 r.

źródło: Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 14.07.2021 r., COM(2020) 562 final

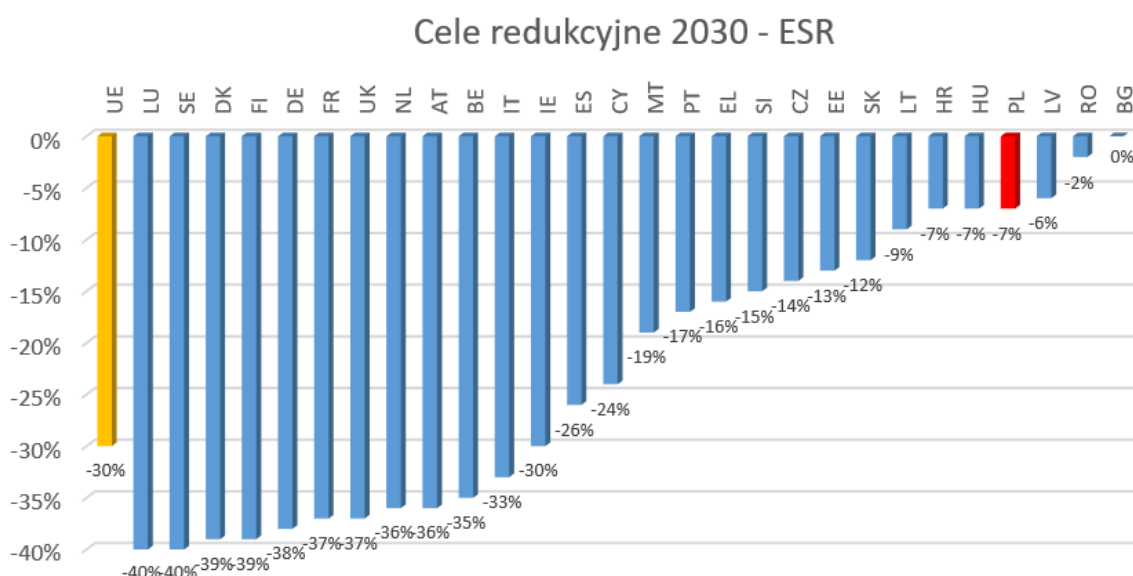
Należy wskazać, że wraz z upływem 2020 r. zakończyła się perspektywa klimatyczno-energetyczna UE oparta na tzw. Dyrektywie 3x 20. Poniżej przedstawiono

różnice pomiędzy perspektywą do 2020 r. a obecną – do 2030 r.

Ryc. 3. Cele polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2020 r. oraz do 2030 r.

źródło: opracowanie własne

Z uwagi na fakt funkcjonowania gospodarki energetycznej Polski w oparciu o węgiel kamienny oraz brunatny, co może wydłużyć proces transformacji energetycznej naszego kraju, zostało wypracowane porozumienie polskiego rządu z władzami Unii, które ustala, że Polska jako kraj członkowski UE powinna zredukować emisję gazów cieplarnianych do 2030 r. o 7% (sektory non-ETS) w stosunku do poziomu z 2005 r. Informacja ta zawiera się w Załączniku I do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. (skr. ESR).

Ryc. 4. Cele redukcyjne emisji gazów cieplarnianych dla państw członkowskich UE zgodnie z ESR

źródło: KPEiK

Zgodnie z Załącznikiem III oraz IV do powyższego Rozporządzenia PE i Rady (UE) Polska może:

- ☞ zapewnić pochłanianie netto ogółem z gruntów zalesionych, wylesionych i innych zarządzanych gruntów upranych oraz trawiastych (LULUCF) w ilości maksymalnej 21,7 mln ton ekwiwalentu CO₂,
- ☞ do rocznego limitu emisji na 2021 r. dostosować emisję o wielkości do 7 456 340 t ekwiwalentu CO₂.

Polityka energetyczna Polski 2040

Znowelizowana Polityka Energetyczna Polski w perspektywie do 2040 r. została oparta na trzech podstawowych filarach:

- ☞ **Sprawiedliwa transformacja,**
- ☞ **Zeroemisyjny system energetyczny,**
- ☞ **Dobra jakość powietrza.**

I filar Sprawiedliwa transformacja	II filar Zeroemisyjny system energetyczny	III filar Dobra jakość powietrza
Transformacja rejonów węglowych Ograniczenie ubóstwa energetycznego Nowe gałęzie przemysłu związane z OZE i energetyką jądrową	Morska energetyka wiatrowa Energetyka jądrowa Energetyka lokalna i obywatelska	Transformacja ciepłownictwa Elektryfikacja transportu Dom z Klimatem

Ryc. 5. Trzy filary polskiej transformacji energetyczno-klimatycznej

źródło: PEP2040

Polityka energetyczna Polski do 2040 r. zakłada następujący cel główny:

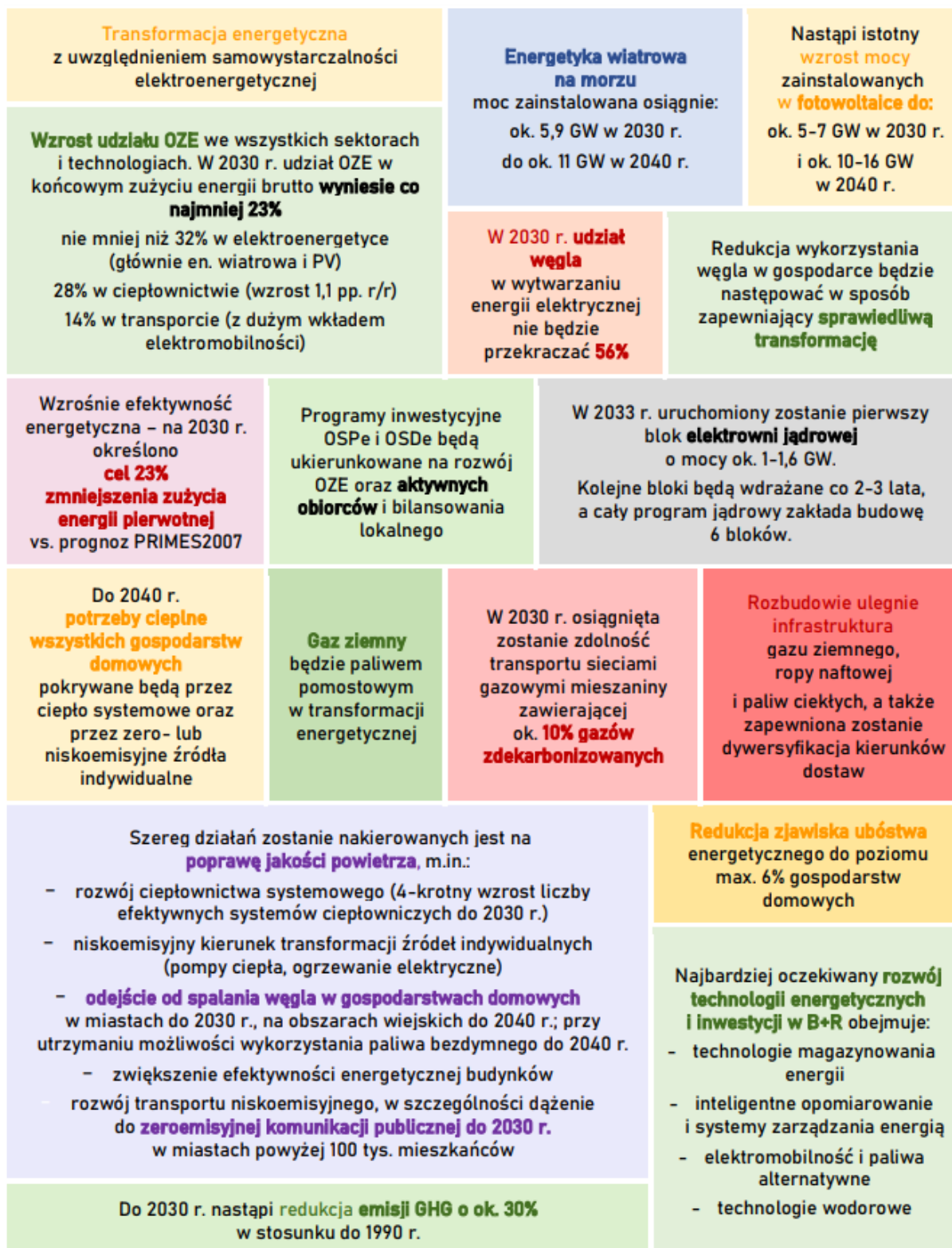
„**bezpieczeństwo energetyczne**, przy zapewnieniu **konkurencyjności gospodarki**, **efektywności energetycznej** i **zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko**, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych”.

Bezpieczeństwo energetyczne oznacza aktualne i przyszłe zaspokojenie potrzeb odbiorców na paliwa i energię w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Oznacza to obecne i perspektywiczne zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw surowców, wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii, czyli pełnego łańcucha energetycznego.

Koszt energii ukryty jest w każdym działaniu i produkcie wytworzonym w gospodarce, dlatego ceny energii przekładają się na **konkurencyjność całej gospodarki**. Jednocześnie

emisje zanieczyszczeń z 2 sektora energii **oddziałują na środowisko**, dlatego kreowanie bilansu energetycznego musi odbywać się z poszanowaniem tego aspektu.

Dla realizacji powyższego celu opracowano szereg założeń, dotyczących m.in. rozwoju OZE, wprowadzeniu energetyki jądrowej oraz wykorzystania gazu ziemnego jako paliwa pomostowego w transformacji energetycznej. Założenia te przedstawiono poniżej.

Ryc. 6. Kluczowe założenia Polityki Energetycznej Polski do 2040 r.

źródło: PEP2040

Polityka energetyczna Polski do 2040 zakłada osiem celów szczegółowych, dla których przewidziano adekwatne projekty strategiczne. Do tych celów należy:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych,
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej,
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych,
4. Rozwój rynków energii,
5. Wdrożenie energetyki jądrowej,
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii,
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji,
8. Poprawa efektywności energetycznej.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych	CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej	CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych
PROJEKT STRATEGICZNY 1. Transformacja regionów węglowych	Rynek mocy, PROJEKT STRATEGICZNY 2B. Wdrożenie inteligentnych sieci elektroenergetycznych	PROJEKT STRATEGICZNY 3A. Budowa Baltic Pipe PROJEKT STRATEGICZNY 3B. Budowa drugiej nitki Rurociągu Pomorskiego
CEL SZCZEGÓŁOWY 4. Rozwój rynków energii	CEL SZCZEGÓŁOWY 5. Wdrożenie energetyki jądrowej	
PROJEKT STRATEGICZNY 4A. Wdrażanie Planu działania (mającego służyć zwiększeniu transgranicznych zdolności przesyłowych energii elektrycznej) PROJEKT STRATEGICZNY 4B. Hub gazowy, PROJEKT STRATEGICZNY 4C. Rozwój elektromobilności	PROJEKT STRATEGICZNY 5. Program polskiej energetyki jądrowej	
CEL SZCZEGÓŁOWY 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii	CEL SZCZEGÓŁOWY 7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji	CEL SZCZEGÓŁOWY 8. Poprawa efektywności energetycznej
PROJEKT STRATEGICZNY 6. Wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej	PROJEKT STRATEGICZNY 2A. Rozwój ciepłownictwa systemowego	PROJEKT STRATEGICZNY 8. Promowanie poprawy efektywności energetycznej

Ryc. 7. Cele szczegółowe Polityki energetycznej Polski do 2040 r.

źródło: PEP2040

W Polityce energetycznej Polski przyjęto poniższe wskaźniki, które w sposób globalny dadzą

miarę realizacji założonych celów w tym krajowym dokumencie:

Ryc. 8. Najważniejsze wskaźniki realizacji PEP2040.

źródło: PEP2040

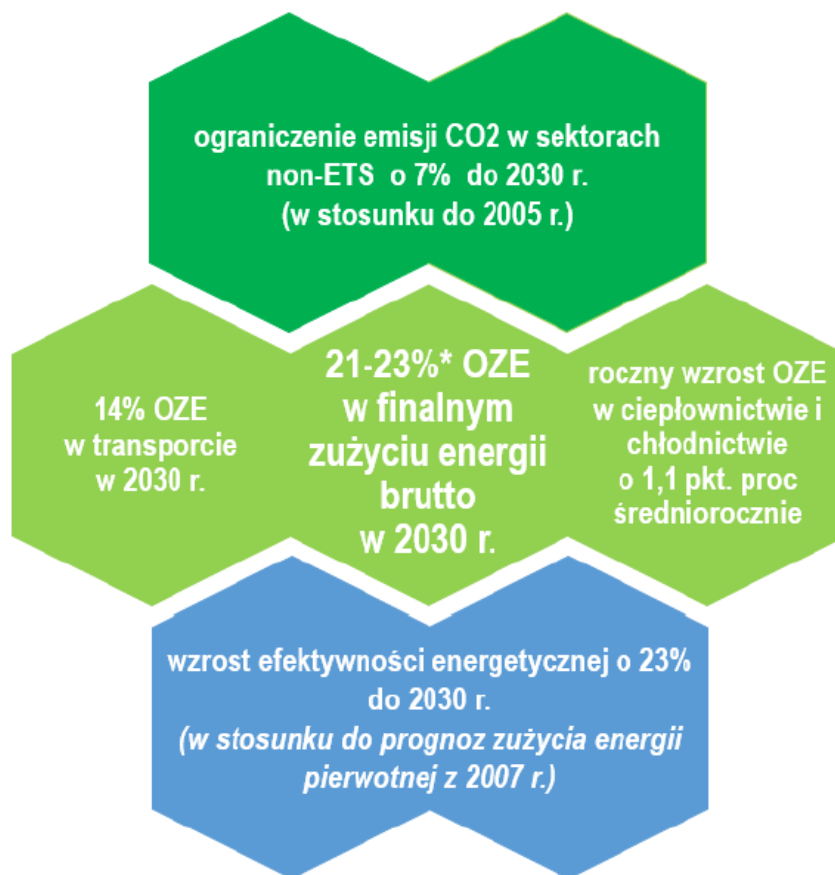
Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030

KPEiK to dokument, który dotyczy przede wszystkim działań, które będą prowadzone do wypełnienia zobowiązań Polski wobec wypracowanych wspólnie celów dla naszego kraju w związku z realizacją unijnej polityki klimatyczno-energetycznej. Zapisy Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu postawiły następujące pięć celów dla Polski w oparciu o ESR oraz RKE 2030, są to:

- ☞ ograniczenie emisji CO₂ eq w sektorach non-ETS o 7%¹ do 2030 r.,
- ☞ zwiększenie udziału OZE w transporcie do 14% do 2030 r.,
- ☞ zapewnienie udziału 21-23% OZE w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r.,
- ☞ roczny wzrost OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt proc. średniorocznie,
- ☞ wzrost efektywności energetycznej o 23%² do 2030 r.

¹ w stosunku do poziomu z 2005 r.

² w stosunku do prognoz zużycia energii pierwotnej z 2007 r.

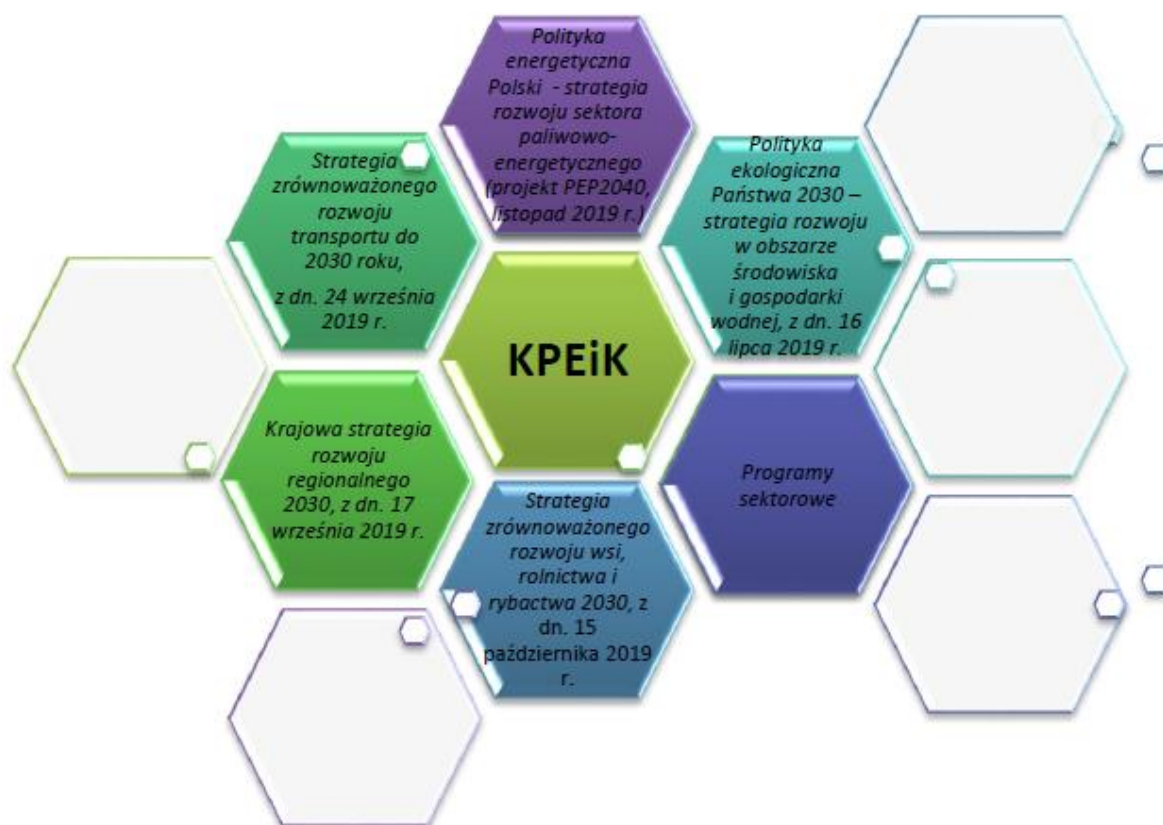

Ryc. 9. Cele klimatyczno-energetyczne Polski do 2030 r.

źródło: KPEiK

Cele gospodarki niskoemisyjnej, które wyznacza KPEiK zostały również określone w nadrzędnych krajowych strategiach, takich jak:

- ☞ Polityka Ekologiczna Państwa do 2030 r.,
- ☞ Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.,
- ☞ Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- ☞ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- ☞ Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030,
- ☞ Inne programy sektorowe (np. Programy Ochrony Powietrza).

Ryc. 10. Powiązania KPEiK z innymi krajowymi dokumentami strategicznymi w ramach SOR.

źródło: KPEiK

1.3. Zakres opracowania

Aktualizacja Planu Gminy Chojnice została opracowana zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami dotyczącymi struktury planu gospodarki niskoemisyjnej udostępnionymi przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także wytycznymi zawartymi w poradniku „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)”. Zgodnie z wytycznymi zalecana struktura dokumentu posiada następujące elementy:

1. Streszczenie treści dokumentu w języku niespecjalistycznym,
2. Wstępne informacje o strategii – zdefiniowanie celów strategicznych i szczegółowe,
3. Charakterystykę ogólną Gminy Chojnice,
4. Inwentaryzację kontrolną bieżących emisji CO₂eq z porównaniem z rokiem odniesienia 2005 oraz rokiem bazowym - 2010.
5. Diagnozę stanu obecnego i analizę przyczyn negatywnych zjawisk,
6. Opis szczegółowy strategii niskoemisyjnej Gminy Chojnice wraz z podziałem na cele krótko, średnio i długookresowe na cały okres obowiązywania Aktualizacji Planu, jak

również perspektywy na późniejsze lata,

7. Uwzględnienie aspektów organizacyjnych i finansowych w realizacji założonych celów,
8. Opis zaproponowanych rozwiązań mających na celu minimalizację tymczasowych negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji przyszłych inwestycji.

W Aktualizacji Planu dla Gminy Chojnice wyszczególniono:

- ☞ uwarunkowania lokalizacyjne wraz z charakterystyką obszaru objętego opracowaniem,
- ☞ ocenę stanu powietrza na obszarze Gminy wraz z identyfikacją głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza,
- ☞ podstawowe informacje na temat infrastruktury energetycznej w następujących sektorach: budynki użyteczności publicznej, budynki mieszkalne, transport, oświetlenie uliczne, przedsiębiorstwa (przemysł),
- ☞ omówienie wyników inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych do atmosfery wraz z oceną możliwości pochłaniania emisji przez sektor LULUCF,
- ☞ identyfikację obszarów problemowych w zapewnieniu dobrej jakości powietrza i przeciwdziałaniu zmianom klimatu
- ☞ długoterminową strategię przez określenie celów i działań na rzecz redukcji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych, zwiększenia możliwości naturalnego pochłaniania GHG na terenie Gminy oraz promocji edukacji ekologicznej.

1.4. Cele strategiczne i szczegółowe

Dotychczasowy Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice zakładał osiągnięcie następujących celów do roku 2020, tj.:

- ☞ Redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2020 roku - ograniczenie emisji CO₂ oraz gazów cieplarnianych poprzez termomodernizację budynków, budowę ścieżek rowerowych, modernizację dróg oraz inne zadania inwestycyjne
- ☞ Zwiększenie do 2020 roku udziału energii ze źródeł odnawialnych - zwiększenie produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych poprzez działania inwestycyjne, promocję oraz edukację mieszkańców,
- ☞ Redukcja do 2020 roku zużycia energii finalnej - zmniejszenie zużycia energii finalnej w wyniku zastosowania nowoczesnych technologii produkcji energii oraz innych zadań,
- ☞ Redukcja zanieczyszczeń do powietrza - poprawa jakości powietrza w wyniku realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Powietrza dla strefy pomorskiej.

Realizacja powyższych celów została opisana w rozdziale 4.5. niniejszego opracowania.

Aktualnie w Europie ograniczanie emisji gazów cieplarnianych o 40% jest realizowane

za pomocą unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS), rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcyjnymi państw członkowskich i rozporządzenia w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF). Jest to synergiczno-sektorowy sposób, który ma przyczynić się do osiągnięcia obowiązującego aktualnie celu redukcji emisji CO₂ eq o 40% poprzez zmniejszenie emisji i zwiększenie pochłaniania gazów cieplarnianych.

Zgodnie z opublikowanym 24 lutego 2011 r. raportem Banku Światowego „Transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej w Polsce”, **krajowy potencjał redukcji emisji gazów cieplarnianych wynosi około 30% do roku 2030 w porównaniu do roku 2005.** Realizacja tego potencjału może jednak nastąpić tylko w sytuacji współdziałania w ramach kluczowych sektorów gospodarczych (energetyka, transport, przemysł) oraz na różnych szczeblach administracyjnych – nie tylko krajowym i europejskim, ale także w skali regionalnej i lokalnej (gminy oraz powiaty).

Celem głównym dla Gminy Chojnice jest ograniczenie do 2030 roku emisji gazów cieplarnianych do poziomu $\leq 85\ 000$ ton ekwiwalentu CO₂, redukcja zapotrzebowania na energię o 14 654 MWh/rok, tj. o 11,55%(względem roku bazowego) oraz wzrost produkcji energii z OZE o 6 092,82 MWh, tj. o 4,80% (względem roku bazowego) poprzez:

Wsparcie mieszkańców w ubogich energetycznie	Optimalizacja zapotrzebowania energetycznego infrastruktury	Utworzenie systemu zintegrowanego i zrównoważonego transportu	Rozwój alternatywnych dla węgla, proekologicznych źródeł energii	Prowadzenie edukacji ekologicznej
---	--	--	---	--

W przyjętym 16 sierpnia 2011 roku przez Radę Ministrów Założeniach Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, określono cele szczegółowe sprzyjające osiągnięciu wskazanego celu głównego, a są to:

- ☞ rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- ☞ poprawa efektywności energetycznej,
- ☞ poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- ☞ rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- ☞ zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
- ☞ promocja nowych wzorców konsumpcji.

Realizacja ww. celów, będących konsekwencją i kontynuacją wypracowanych działań do 2020

roku przez pakiet klimatyczno-energetyczny oraz wymagać będzie ona podjęcia szeregu różnorodnych i szeroko zakrojonych działań, nie tylko bezpośrednio sprzyjających ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń, ale również tych, które wpływają na redukcję w sposób pośredni sprzyjając zmniejszeniu zużycia paliw i energii.

Na szczeblu lokalnym, zachętą do realizacji celów wynikających z pakietu klimatyczno-energetycznego, mają być działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pełniącego rolę instytucji zarządzającej i wdrażającej Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS) na lata 2021-2027. Planuje się w sposób uprzywilejowany traktować gminy, aplikujące o środki z programu krajowego FEnIKS oraz z programów regionalnych na lata 2021-2027, które będą posiadać opracowany aktualny dla nowej perspektywy finansowej i klimatycznej UE Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.

Przejrzysty i dynamiczny proces zarządzania aPGN pomoże w osiągnięciu do 2030 r. celów w zakresie klimatu i energii dla Gminy Chojnice w skuteczny i spójny sposób.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

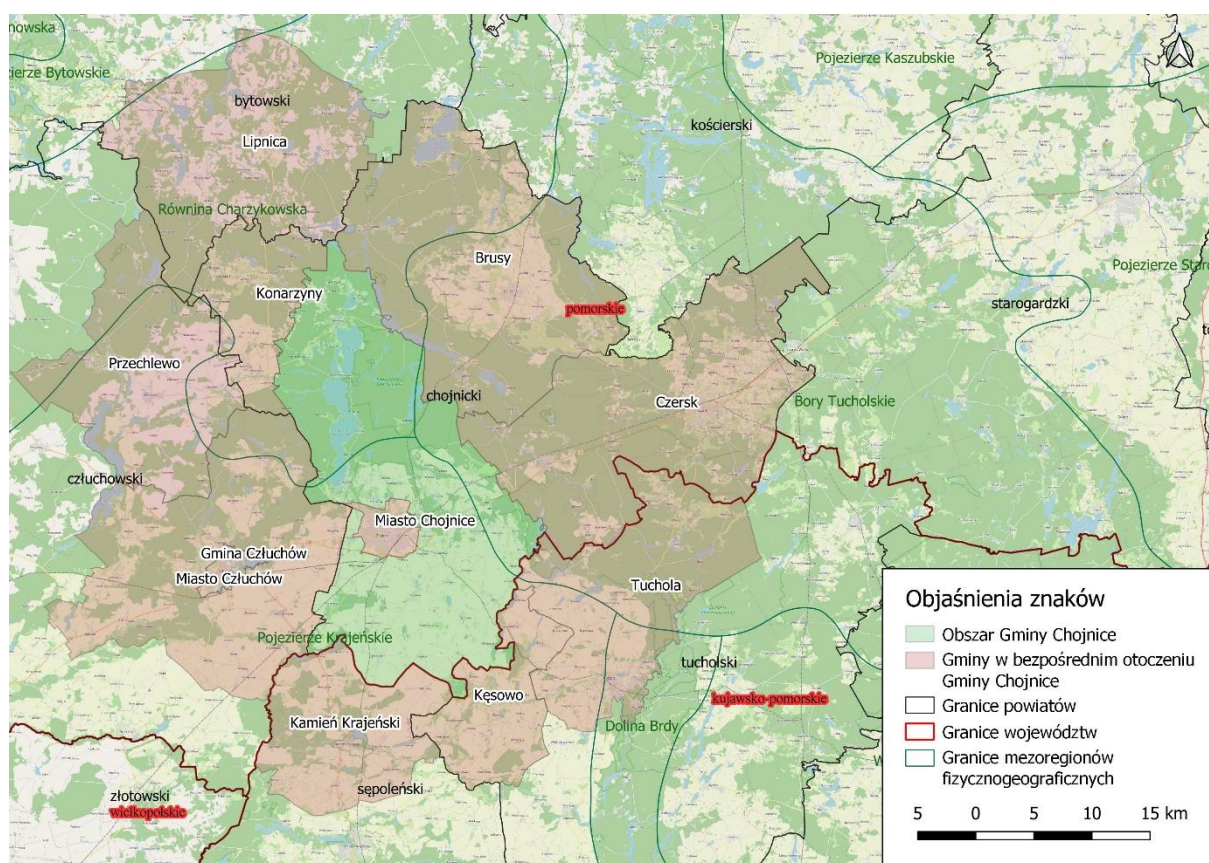
2.1. Uwarunkowania lokalizacyjne

2.1.1. Położenie

Gmina Chojnice jest gminą wiejską, położoną w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie chojnickim. Jej północna część ma bardzo dużą wartość przyrodniczą oraz krajoznawczą.

Gmina Chojnice graniczy:

- ☞ od północy z gminą Konarzyny, Brusy oraz Lipnica (pow. bytowski),
- ☞ od wschodu z gminą Czersk,
- ☞ od południa z województwem kujawsko-pomorskim, gminy: Tuchola, Kęsowo i Kamień Krajeński
- ☞ od zachodu z gminą Człuchów (pow. człuchowski).

Ryc. 11. Położenie Gminy Chojnice na tle innych jednostek administracyjnych

Źródło: opracowanie własne

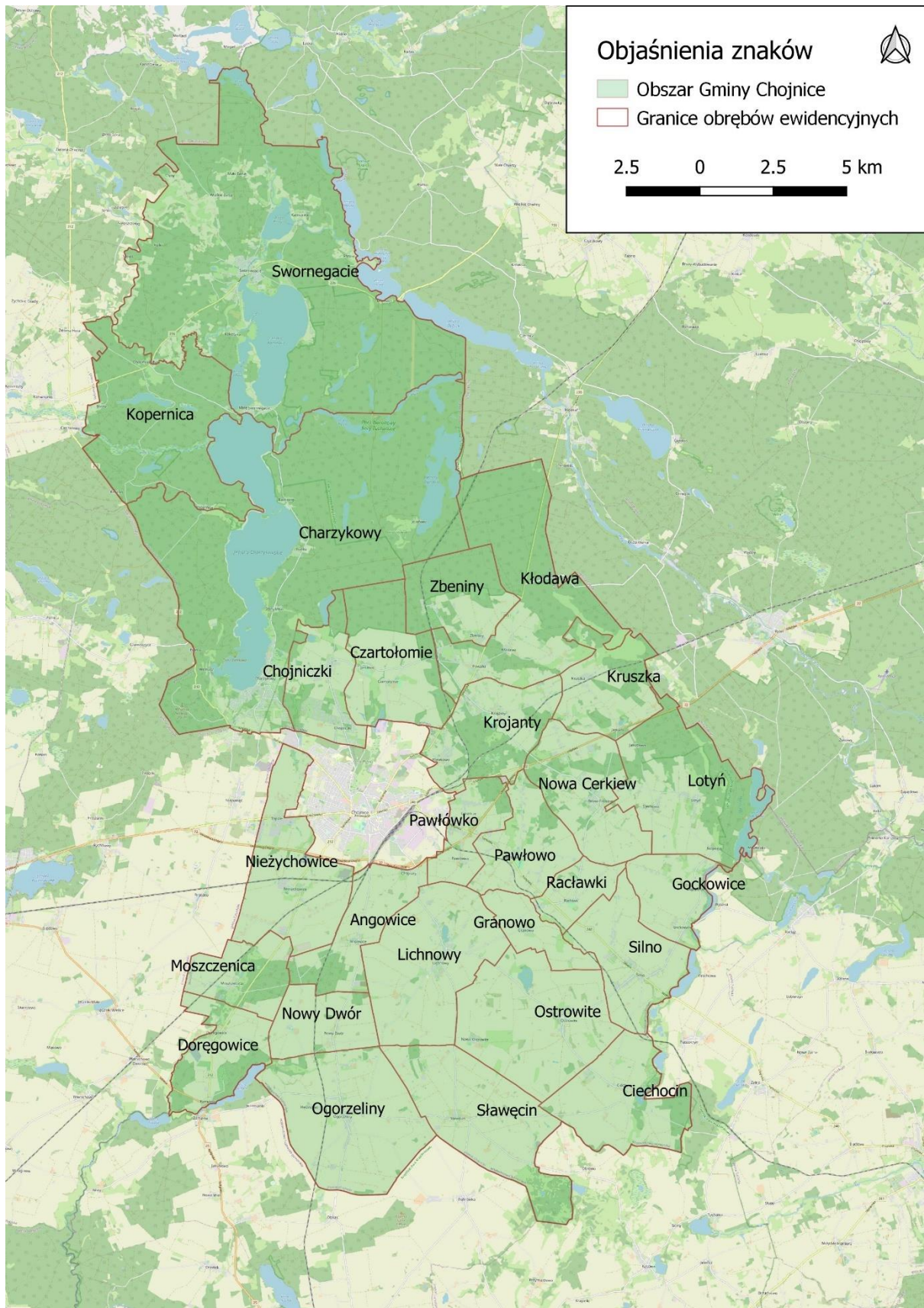
Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski wg J. Kondrackiego (z uwzględnieniem aktualizacji z 2018 r.) Gmina Chojnice usytuowana jest na styku trzech mezoregionów w

provincji Niż Środkowoeuropejski. Są to: Bory Tucholskie, Pojezierze Krajeńskie oraz Równina Charzykowska.

Gmina Chojnice zajmuje obszar o powierzchni 458,34 km² i zajmuje ona 9 pozycję pod względem największych gmin w Polsce. Sieć osadniczą w Gminie tworzy 81 miejscowości, w tym 34 sołectwa, do których należą: Swornegacie, Kopernica, Charzykowy, Chojniczki, Zbeniny, Czartołomie-Jarcewo, Powalki, Kłodawa, Kruszka, Krojanty, Topole, Kławkowo, Nowa Cerkiew, Lotyń, Pawłowo, Pawłówko, Raclawki, Gockowice-Objezierze, Silno, Granowo, Lichnowy, Niezychowice, Angowice, Moszczencia, Nowy Dwór-Cołdanki, Ostrowite, Nowe Ostrowite, Doręgowice, Ogorzeliny, Sławęcín, Ciechocin, Funka, Chojnaty i Klosnowo.

Cechą charakterystyczną układu osadniczego Gminy jest brak wykształconego ośrodka gminnego, którego rolę pełni miasto Chojnice stanowiące osobną gminę miejską w pobliżu centralnej części gminy wiejskiej Chojnice.

Do największych miejscowości w gminie należą: Ogorzeliny, Charzykowy, Silno, Swornegacie i Lichnowy.

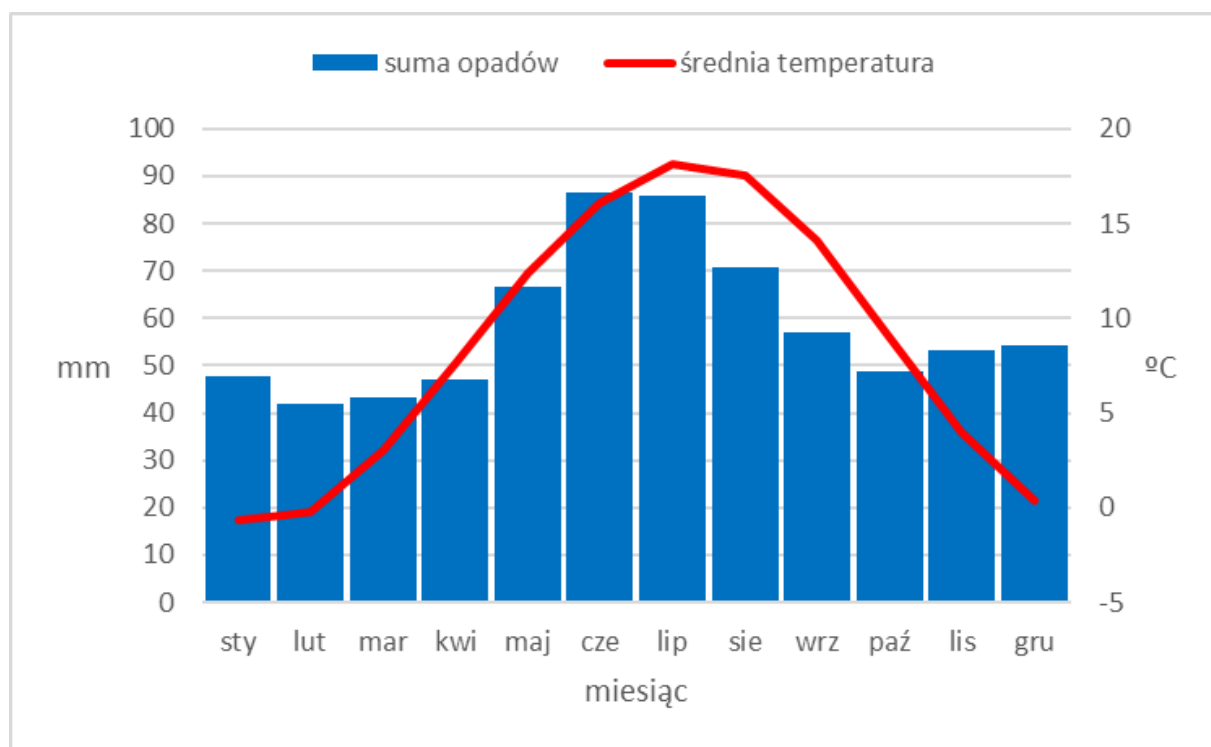

Ryc. 12. Podział Gminy Chojnice na obręby ewidencyjne.

Źródło: opracowanie własne

2.1.2. Klimat

Terytorium Gminy Chojnice, jak większość obszaru Polski należy do umiarkowanego klimatu przejściowego. Gmina Chojnice, zgodnie z regionalizacją rolniczo – klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do nadwiślańskiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8,5°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnia temperatura 18.15°C), a najzimniejszym styczeń (-0.66°C). Średnie roczne sumy opadów mieszczą się w granicach 690-720 mm. Największe opady występują w czerwcu i lipcu (ok. 85-90 mm), a najmniejsze w lutym i marcu (ok. 40-45 mm). Zdecydowaną przewagę mają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie.

Ryc. 13. Klimatogram dla Gminy Chojnice

źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu Klimada 2.0, IOŚ-PIB

2.1.3. Środowisko przyrodnicze

Północna część Gminy stanowi równiny sandrowe rozcięte doliną Brdy i jej dopływów – powierzchnia jest tu urozmaicona licznymi zagłębieniami, rynnami oraz pagórkami wychodzącymi spod pokrywy piasków w formie wzniesień z czego najbardziej charakterystycznym jest Wzgórze Wolność (206 m n.p.m.) nad jeziorem Charzykowskim. Rynny mają formę podłużną, na ogół strome zbocza i wypełnione są jeziorami, formy erozyjne tworzą z kolei wąskie doliny, które wykorzystywane są przez cieki wodne lub jeziora

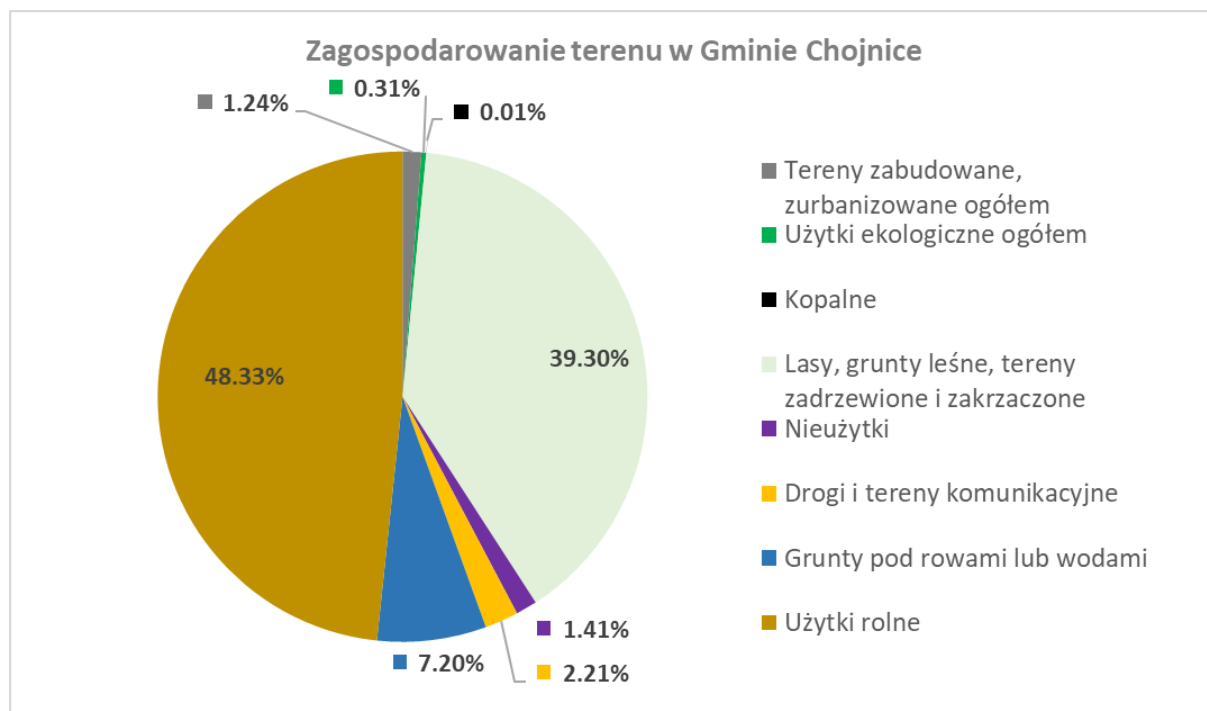
przepływowe. Do największych form zalicza się tu dolinę Brdy.

Południowa część Gminy jest z kolei obszarem falistym, gdzie występują jedyne w powiecie, zwarte kompleksy dobrych jakościowo gleb. Obszar ten wyróżnia się w krajobrazie gminy, bowiem przeważają tutaj kompleksy upraw polowych, którym towarzyszą niewielkie kompleksy leśne.

Gmina Chojnice położona jest w zlewni Brdy, będącej lewobrzeżnym dopływem Wisły. Przez obszar Gminy przepływają rzeki: Brda (będąca główną rzeką gminy i przepływająca przez jej północną część), Chocina, Zbrzyca, Kamionka, Raciąska Struga, Struga Jarcewska i Czerwona Struga. Jeziora na terenie Gminy w liczbie 42 sztuk są różnej wielkości, z czego 22 z nich mają powierzchnię powyżej 10 ha. Łączna powierzchnia jezior wynosi 30,84 km² co stanowi około 7% powierzchni całej Gminy. Jeziora położone są głównie w północnej części gminy, a do największych z nich zalicza się: Charzykowskie, Krasińskie, Ostrowite, Śpierzewnik i Witoczno.

Użytkowanie terenu

Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów prawie połowę obszaru Gminy Chojnice zajmują użytki rolne – 48.3%, zaś prawie 40% lasy, grunty leśne i grunty zadrzewione lub zakrzaczone. Tereny zurbanizowane, w tym zabudowa mieszkalna, przemysłowa czy rekreacyjno-wypoczynkowa wraz z ciągami komunikacyjnymi zajmują zaledwie ok. 3.5% powierzchni. Zgodnie z danymi GUS w 2020 r. lesistość Gminy wyniosła 37.9% przy średniej dla województwa pomorskiego wynoszącej 36.4%.

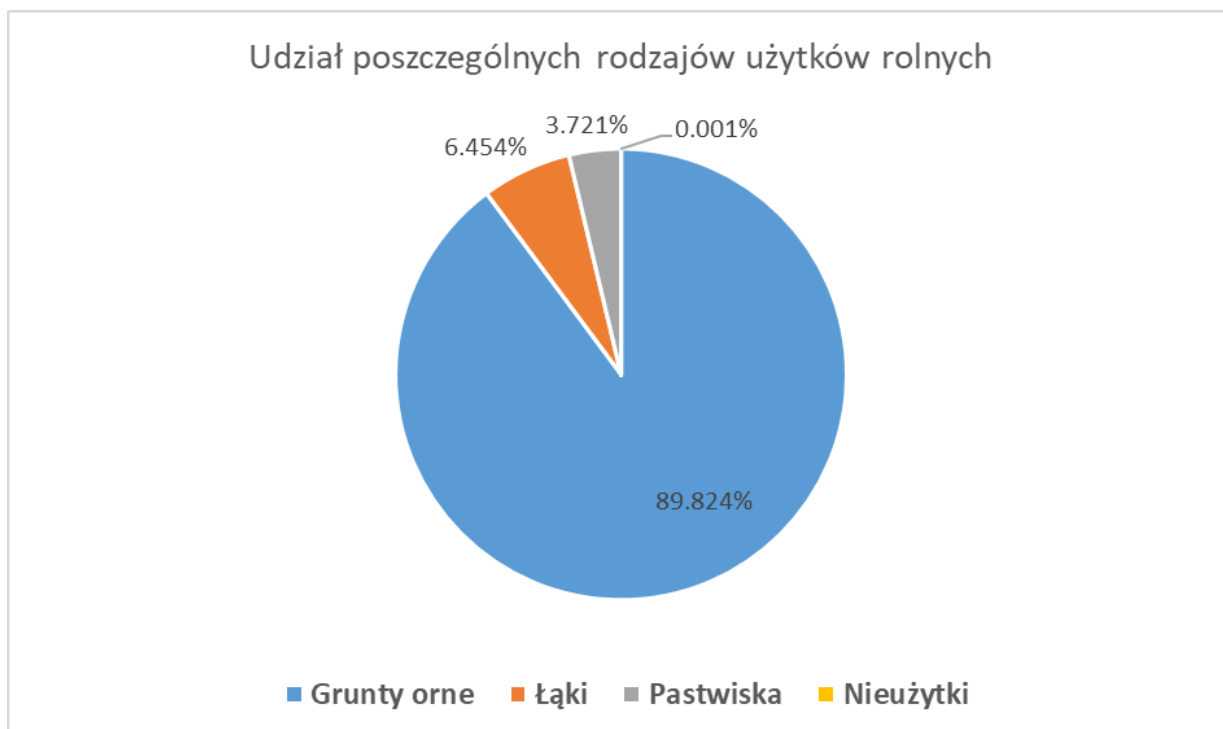

Ryc. 14. Udział poszczególnych rodzajów zagospodarowania terenu w Gminie Chojnice

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z rejestru gruntów UG w Chojnicach

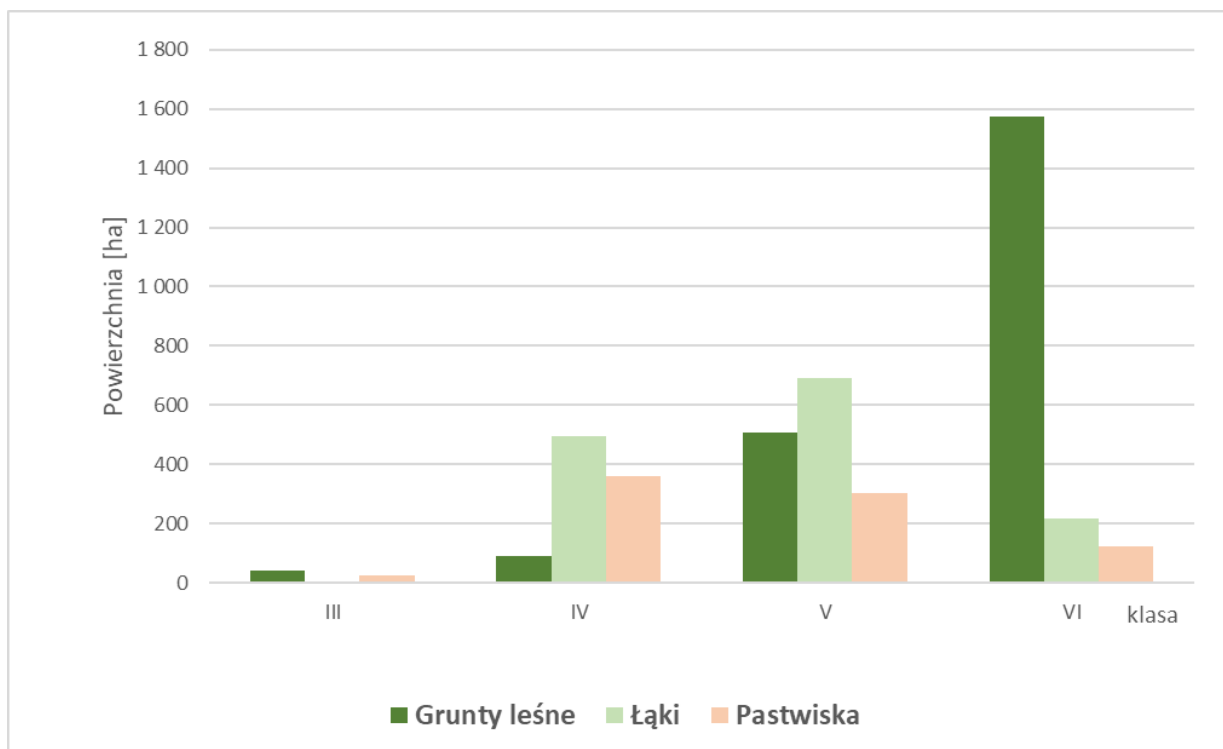
Wśród użytków rolnych dominującą rolę odgrywają grunty orne, których udział wynosi blisko 90%. Mniej licznie odnaleźć można pastwiska (6.4%) oraz łąki (3.7%).

Zgodnie z danymi z gminnej ewidencji gruntów (stan na 31.09.2021 r.) największą powierzchnię – ponad 6 500 ha, zajmują gleby o klasie bonitacyjnej IVa, a następnie o klasie IIIb – ponad 5 000 ha. Wynika z tego, że istnieją dobre warunki glebowe na obszarze Gminy Chojnice do prowadzenia wymagających upraw, w tym np. na potrzeby produkcji biomasy. Poniżej przedstawiono udział poszczególnych rodzajów użytków rolnych oraz ich powierzchnie w podziale na klasy bonitacyjne.

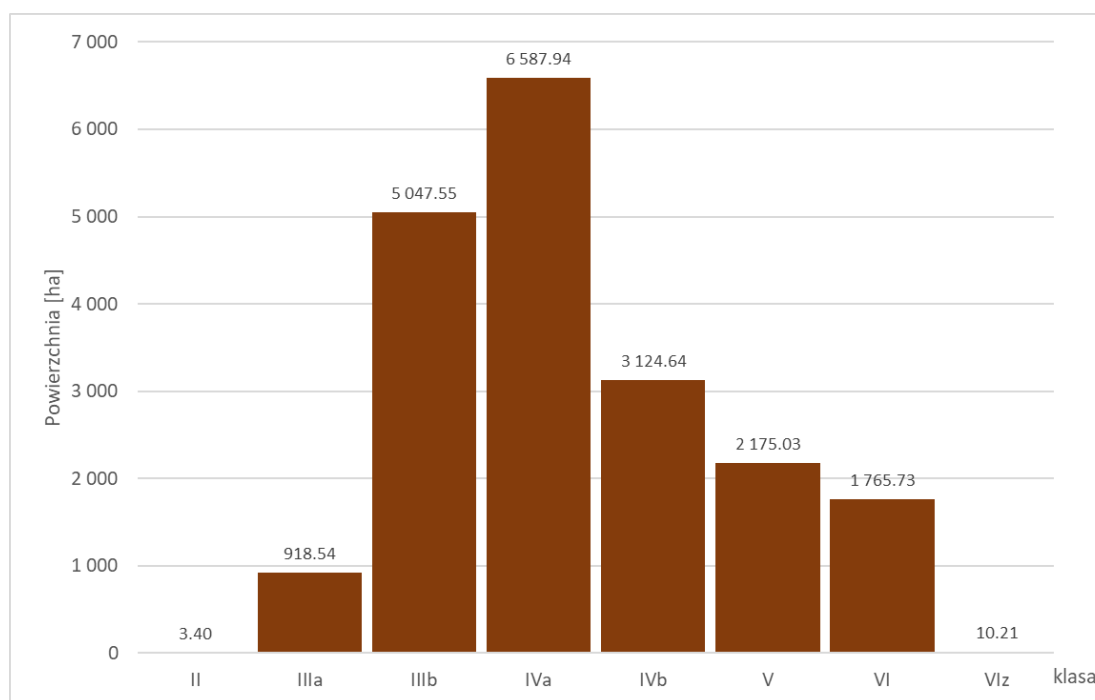
Ryc. 15. Udział procentowy poszczególnych użytków rolnych w Gminie ogółem – stan na 09.2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z rejestru gruntów UG w Chojnicach

Ryc. 16. Powierzchnia gruntów leśnych, łąk i pastwisk w Gminie Chojnice według klas bonitacyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z rejestru gruntów UG w Chojnicach

Ryc. 17. Powierzchnia gruntów leśnych, łąk i pastwisk w Gminie Chojnice według klas bonitacyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z rejestru gruntów UG w Chojnicach

Ochrona przyrody i zagrożenia naturalne

Na terenie gminy Chojnice w ramach sieci Natura 2000 wydzielono Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO), które swoim zasięgiem obejmują: „Sandr Brdy” PLH220026, „Czerwoną Wodę pod Babilonem” PLH220056, „Dolinę Brdy i Chociny” PLH220058 oraz „Las Wolność” PLH220060, a także Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO): „Bory Tucholskie” PLB220009 oraz „Wielki Sandr Brdy” PLB220001. Obszar Gminy jest zasobny w pomniki przyrody, wśród nich znajdują się: lipa drobnolistna, klon jawor, dwa dęby szypułkowe, grupa trzech drzew rosnących wokół kapliczki (dęby szypułkowe) oraz modrzew europejski.

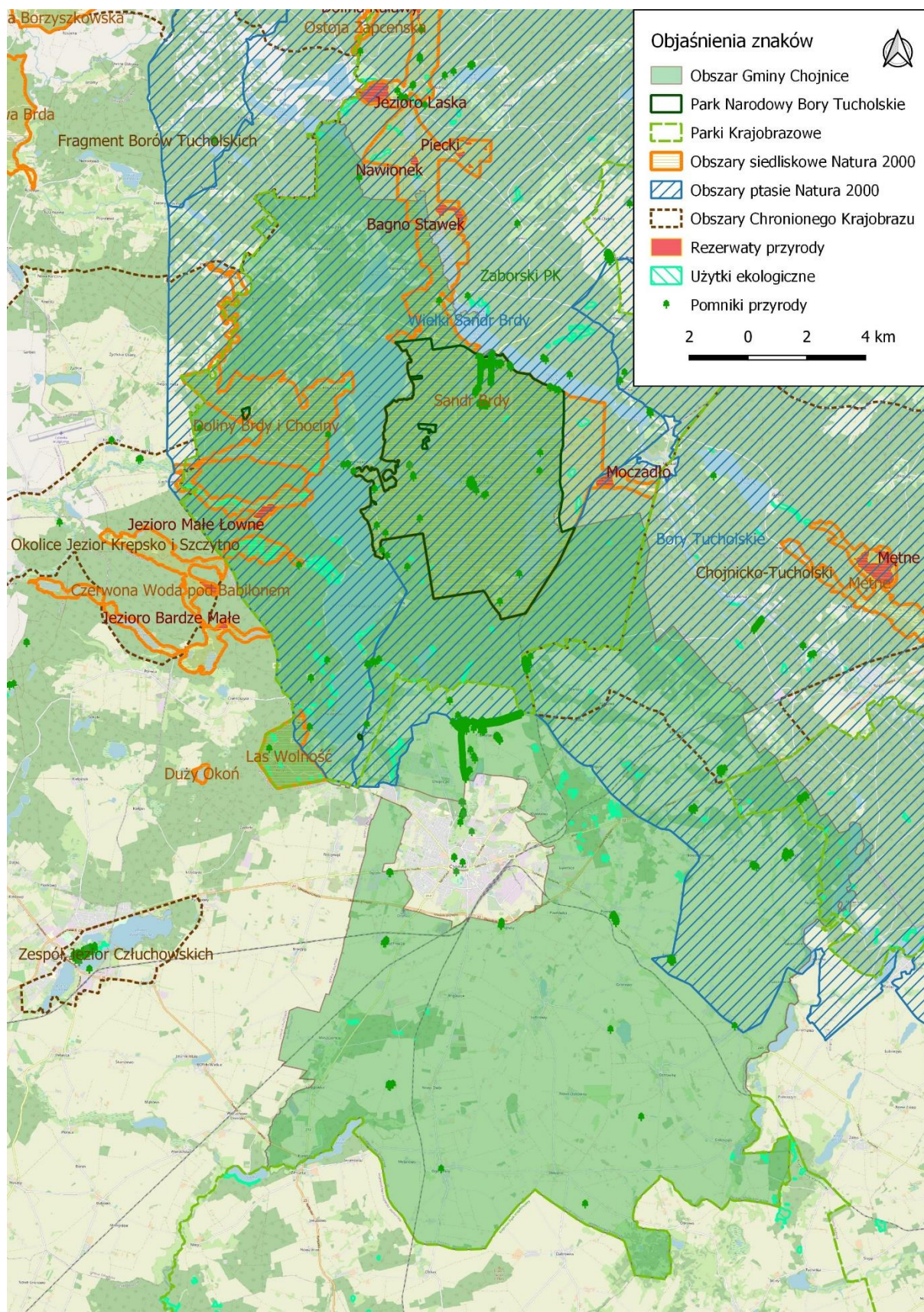
Ponadto na terenie Gminy występuje szereg form ochrony przyrody w większości obejmujących tereny północnej części Gminy, wyróżnić tutaj należy:

- Park Narodowy Bory Tucholskie,
- Zaborski Park Krajobrazowy,
- Tucholski Park Krajobrazowy,
- Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Rezerwat przyrody „Małe Łowne”.

W granicach Zaborskiego Parku Krajobrazowego oraz rezerwat „Struga Siedmiu Jezior”. Na terenie Gminy Chojnice znajdują się również liczne użytki ekologiczne.

Zgodnie z danymi umieszczonymi w Systemie Osłony Przeciwsuwiskowej PIG-PIB na terenie Gminy nie występują obszary zagrożone wystąpieniem osuwisk.

Jak wynika z map zagrożenia powodziowego na terenie Gminy główne obszary narażone na podtopienia znajdują się bezpośrednio w dolinie Brdy i jej dopływów oraz w pobliżu największych jezior.

Ryc. 18. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Chojnice

Źródło: opracowanie własne

2.2. Demografia

W Gminie Chojnice ludność rozmieszczona jest nierównomiernie, gdyż koncentruje się przede wszystkim w jej południowej części oraz poblizu miasta Chojnice i w miejscowościach turystycznych (letniskowych), takich jak np. Charzykowy czy Swornegacie. Gęstość zaludnienia wynosi aktualnie (stan na 27.09.2021 r.) **41,58** osób na km².

Tab. 1. Sołectwa w Gminie Chojnice wraz z liczbą ludności zameldowaną na pobyt stały.

Lp.	Sołectwo	2015	2016	2017	2018	2019	2020	stan na 27.09.2021
1	Angowice	287	284	287	286	290	285	283
2	Charzykowy	1 740	1 818	1 865	1 891	1 924	1 988	2 044
3	Chojnaty	224	225	219	210	216	214	209
4	Chojniczki	1 088	1 128	1 159	1 206	1 285	1 339	1 372
5	Ciechocin	511	507	513	515	499	496	482
6	Czarłomie – Jarcewo	352	343	337	342	341	347	344
7	Doręgowice	314	321	317	320	325	325	320
8	Funka	180	176	179	183	179	177	180
9	Gockowice – Objezierze	283	283	286	283	281	282	291
10	Granowo	189	197	208	211	213	211	213
11	Klawkowo	405	416	433	433	449	465	486
12	Kłosnowo	182	167	158	155	154	156	152
13	Kłodawa	326	320	321	328	328	332	333
14	Kopernica	76	73	70	65	64	61	57
15	Krojanty	558	561	562	576	591	585	590
16	Kruszka	333	328	333	334	332	331	327
17	Lichnowy	1 298	1 326	1 321	1 311	1 323	1 316	1 312
18	Lotyń	354	351	360	368	379	385	379
19	Moszczenica	174	172	173	175	177	172	180
20	Nieżychowice	769	771	771	774	763	750	740
21	Nowa Cerkiew	821	835	845	873	900	928	944
22	Nowe Ostrowite	308	305	301	295	282	273	268
23	Nowy Dwór - Cołdanki	346	337	344	333	328	335	327

24	Ogorzeliń	1 170	1 162	1 162	1 159	1 160	1 166	1 144
25	Ostrowite	504	509	501	495	492	490	483
26	Pawłowo	911	914	929	944	966	982	996
27	Pawłówko-Lipienice	605	615	611	628	630	634	643
28	Powalki	435	450	464	487	490	490	490
29	Raclawki	235	229	232	240	237	236	234
30	Silno	1 028	1 040	1 046	1 038	1 016	1 008	1 008
31	Sławęcין	529	531	546	563	557	546	540
32	Swornegacie	1 126	1 138	1 135	1 155	1 177	1 175	1 180
33	Topole	227	226	224	230	248	266	274
34	Zbeniny	216	218	224	230	230	236	234
	RAZEM	18104	18276	18436	18636	18826	18982	19059

Źródło: Urząd Gminy w Chojnicach

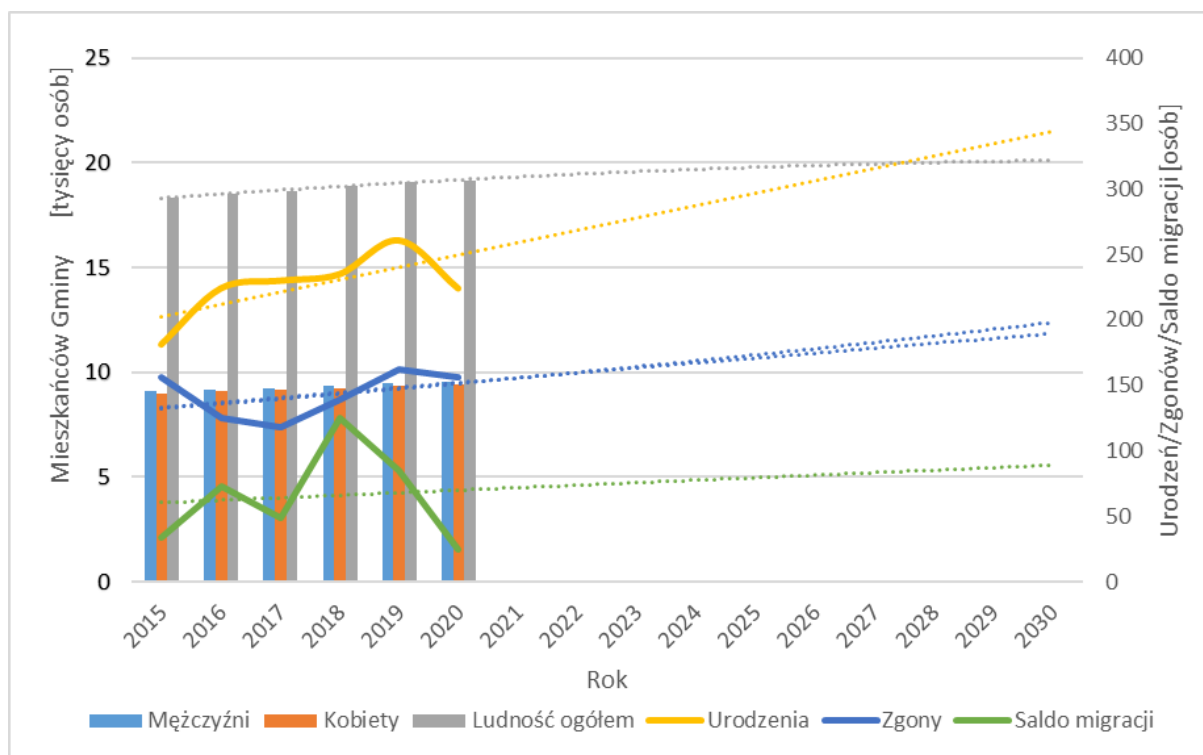
Na koniec 2021 roku Gminę Chojnice zamieszkiwało stałe łącznie 19 059 osób. Na przestrzeni lat 2015-2021 liczba ludności Gminy wzrosła o 955 osób. Pod koniec 2020 r. na pobyt stały i czasowy w ewidencji ludności ujęto 19 498 osób. Gmina cechuje się dość niskim współczynnikiem feminizacji oscylującym w granicach 97.7 kobiet/100 mężczyzn.

Tab. 2. Zmiany ludności w Gminie Chojnice w latach 2015-2020

Ludność/Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	18 330	18 502	18 663	18 884	19 068	19 161
w tym zameldow. na pobyt stały	18 104	18 276	18 436	18 636	18 826	18 982
w tym zameldow. na pobyt czasowy	226	226	227	248	242	179
w tym mężczyzn na pobyt stały	9 103	9 194	9 259	9 376	9 470	9 540
w tym kobiet na pobyt stały	9 001	9 082	9 177	9 260	9 356	9 442
Wsp. feminizacji	98.88	98.78	99.11	98.76	98.80	98.97
Liczba urodzeń	181	224	230	235	261	224
Liczba zgonów	156	125	118	139	162	156
Przyrost naturalny	25	99	112	96	99	68
Wsp. przyrostu naturalnego [‰]	1.36	5.35	6.00	5.08	5.19	3.55
Saldo migracji	34	73	49	125	85	25
Przyrost rzeczywisty [osób]	59	172	161	221	184	93
Wsp. przyrostu rzeczywistego [‰]	3.22	9.30	8.63	11.70	9.65	4.85

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych UG – ewidencji ludności

Gmina Chojnice, jako jedna z nielicznych, cechuje się dodatnim przyrostem naturalnym o stopniowym trendzie wzrostowym. W latach 2015-2020 współczynnik przyrostu naturalnego wahał się pomiędzy 1.36 – 6%. W związku z wysokimi walorami przyrodniczymi teren JST cechuje się również wysokim dodatnim saldem migracji, co w połączeniu z dodatnim przyrostem naturalnym sprawia, że ogólna liczba ludności dynamicznie się zwiększa.

Ryc. 19. Zmiany liczby ludności w Gminie Chojnice w latach 2015-2020 wraz z prognozą do 2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG – ewidencji ludności

2.3. Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe w Gminie stanowią głównie domy jednorodzinne oraz w drugiej kolejności budynki wielorodzinne. Na koniec 2020 r. w Gminie Chojnice ogół zasobów mieszkaniowych wynosił **4 372 budynków mieszkalnych**, w których utworzono ogółem 5 415 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej 563 093 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła w przybliżeniu 104 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa na jednego mieszkańca wyniosła ok. 28,9 m². Przytoczone dane pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego.

Gmina Chojnice posiada w swoim zasobie 91 lokali położonych w 21 miejscowościach Gminy. Ich łączna powierzchnia użytkowa wynosi 4 134,92 m², co stanowi 0.73% ogólnej powierzchni mieszkalnej analizowanej jednostki samorządu terytorialnego.

Tab. 3. Zasoby mieszkaniowe stanowiące własność Gminy Chojnice i ich źródła ogrzewania

Lp.	Miejscowość	Liczba lokali	Powierzchnia lokali [m ²]	Źródło ogrzewania
1	Angowice	3	88,58	piece kaflowe - drewno
2	Charzykowy	6	346,91	4 mieszk. - piece kaflowe - drewno 1 mieszk. - piec gazowy - gaz ziemny 1 mieszk. - centr. ogrzew. - drewno
3	Chojniczki	1	31,24	piec gazowy - gaz ziemny
4	Ciechocin	18	754,17	10 mieszk. - centr. ogrzew. - drewno 1 mieszk. piecyk elektryczny
5	Cołdanki	15	803,24	10 mieszk. - centr. ogrzew. - drewno 5 mieszk. - piece kaflowe - drewno
6	Granowo	1	57	piec kaflowy - drewno
7	Jarcewo	2	79,63	centr. ogrzew. - drewno
8	Krojanty	4	116,02	piece kaflowe - drewno
9	Kruszka	1	30,45	piec kaflowy - drewno
10	Lotyń	1	36,52	centr. ogrzew. - drewno
11	Lichnowy	11	466,24	piece kaflowe - drewno
12	Nieżychowice	10	457,73	9 mieszk. - centr. ogrzew. - drewno 1 mieszk. - piece kaflowe
13	Nowa Cerkiew	1	38,28	centr. ogrzew. - drewno
14	Nowy Dwór	1	45,75	piec kaflowy - drewno
15	Objezierze	2	69,20	1 mieszk. - piec kaflowy - drewno

				1 mieszk. - centr. ogrzew. - drewno
16	Ostrowite	4	214	2 mieszk. - piec kaflowy - drewno 2 mieszk. - centr. ogrzew. - drewno
17	Szlachetna	1	45,20	centr. ogrzew. - drewno
18	Pawłowo	2	95,98	piece kaflowe - drewno
19	Pawłówko	4	198,33	3 mieszk. centr. ogrzew. - drewno 1 mieszk. piec kaflowy - drewno
20	Sławęcín	1	69,15	centr. ogrzew. - drewno
21	Silno	2	91,30	1 mieszk. - piec kaflowy - drewno 1 mieszk. - centr. ogrzew. - drewno
	RAZEM	91	4 134,92	

Źródło: Urząd Gminy Chojnice

Na terenie Gminy Chojnice działają trzy lokalne kotłownie zaopatrujące w ciepło zasób mieszkaniowy gminy, zlokalizowane w:

- Ciechocinie, ul. Dębowa 19 – kotłownia zasilana węglem,
- Silnie, ul. Główna – spółdzielnia Kłós, zasilana węglem
- Pawłówka – kotłownia obsługująca małą sieć ciepłowniczą przy ul. Bydgoskiej 12, dla bloków wielorodzinnych o numerach budynków 12A i 12B.

Na obszarze Gminy Chojnice w ostatnich latach zachodziła zauważalna poprawa warunków socjalno-bytowych w zakresie wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne. Zgodnie z danymi GUS pod koniec 2019 r. aż 99,1% mieszkań posiadało dostęp do sieci wodociągowej, zaś 96,1% było wyposażone w ustęp splukiwany. Pomieszczenie łazienki zostało wygospodarowane w 92,5% mieszkań. W ok. 80% miejsca zamieszkania mieszkańców Gminy Chojnice są wyposażone w instalację centralnego ogrzewania, zaś dostęp do sieci gazowej posiada obecnie ok. 22,5% budynków mieszkalnych.

2.4. Gospodarka

Gospodarka Gminy Chojnice oparta jest przede wszystkim na branży turystyczno-

rekreacyjno-rehabilitacyjnej, motoryzacyjnej, przemyśle drzewnym i meblowym, rolnictwie oraz handlu z większymi ośrodkami zbytu towarów i usług, takimi jak Chojnice czy Człuchów. Według danych GUS na terenie Gminy Chojnice w 2020 r. zarejestrowanych było 321 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 17 podmiotów z sektora publicznego oraz 304 z sektora prywatnego. Zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym nie dochodziło do dużych zmian, zaobserwowano niewielki spadek w sektorze publicznym i niewielki wzrost w sektorze prywatnym.

Tab. 4. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2015 – 2020

Wyszczególnienie:	Podmioty gospodarcze w latach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sektor publiczny	28	27	24	16	17	17
Sektor prywatny	269	279	291	289	292	304
Ogółem	297	306	315	305	309	321

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując liczbę podmiotów gospodarczych według grup rodzajów działalności PKD 2007 można zauważyć, że największy udział w ogóle podmiotów gospodarczych w Gminie przypada na działalność pozostałą (usługi), stanowi ona 66,21% wszystkich podmiotów gospodarczych w 2020 roku. Najmniejsze znaczenie ma dział rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, które stanowi tylko ok. 4,28% wszystkich podmiotów. Podmioty gospodarcze działające w sektorze przemysłowym stanowią 29,51% wszystkich podmiotów.

Tab. 5. Podmioty gospodarcze według działów PKD 2007 w latach 2015-2020

Wyszczególnienie:	Podmioty gospodarcze w latach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dział PKD / Rok						
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	73	70	68	64	63	63
przemysł i budownictwo	388	398	436	469	509	563
pozostała działalność	987	922	1013	1061	1087	1131
Ogółem	1448	1460	1517	1594	1659	1757

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy Chojnice wg stanu na rok 2020 w rejestrze REGON na terenie Gminy było zarejestrowanych 1 423 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz 334 osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej. W ciągu 5 lat liczba osób prawnych i jednostek organizacyjnych wzrosła o 31 (10,2%), zaś osób fizycznych spadła o 278 (24,28%).

Tab. 6. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON w Gminie w latach 2015 – 2020

Wyszczególnienie: Sektor/ Rok	Podmioty gospodarcze w latach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 145	1 142	1 194	1 275	1 336	1 423
Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej	303	318	323	319	323	334
Ogółem	1 448	1 460	1 517	1 594	1 659	1 757

Źródło: dane Urzędu Gminy Chojnice

Najwięcej firm zarejestrowanych na terenie Gminy Chojnice zajmuje się handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów i samochodów, włączając motocykle. Wśród najważniejszych podmiotów gospodarczych na terenie gminy wiejskiej Chojnice wymienić należy:

- ☞ Fabryka Materaców RELAKS Sp. z o.o. – Topole,
- ☞ Zakład Produkcji Dachówki Cementowej Euronit sp. z o.o. – Topole,
- ☞ Verpol Paweł Wera – Pawłówko,
- ☞ Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe SPAR-MEBLE Spółka Jawna – Pawłówko,
- ☞ Zakład Szkutniczy Czesław Szmagliński – Pawłówko,
- ☞ Transport Ciężarowy Krajowy i Międzynarodowy Franciszek Gwiżdziel – Pawłówko,
- ☞ Gospodarstwo Rybackie w Charzykowach sp. z o.o. – Charzykowy,
- ☞ Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe TARTAK Teresa Nowak – Klosnowo,
- ☞ WODNIK Barbara i Krzysztof Ringwelscy Spółka Jawna – Krojanty,
- ☞ Prywatna Klinika Rehabilitacyjna – Krojanty,
- ☞ Hurtownia Spożywcza Ryduchowscy Sp. z o.o. – Lipienice,
- ☞ Rank Progress S.A. – Legnica (Galeria "Brama Pomorza" - Lipienice),
- ☞ Polaszek Meble – Topole,
- ☞ Polcom Modular Sp. z o.o. – Topole

Gmina Chojnice podlega również wpływom działalności największych zakładów przemysłowych miasta Chojnice, do których zaliczyć należy:

- ☞ Polipol Meble Polska Sp. z o.o. Sp. k. – Chojnice,
- ☞ ZREMB Chojnice S.A. – Chojnice,
- ☞ Seko S.A.- Chojnice,
- ☞ Mostostal Chojnice Sp. z o.o. Sp. k. – Chojnice,
- ☞ Zakłady Mięsne Skiba S.A. – Chojnice.

2.5. Infrastruktura komunikacyjna

2.5.1. Sieć komunikacyjna

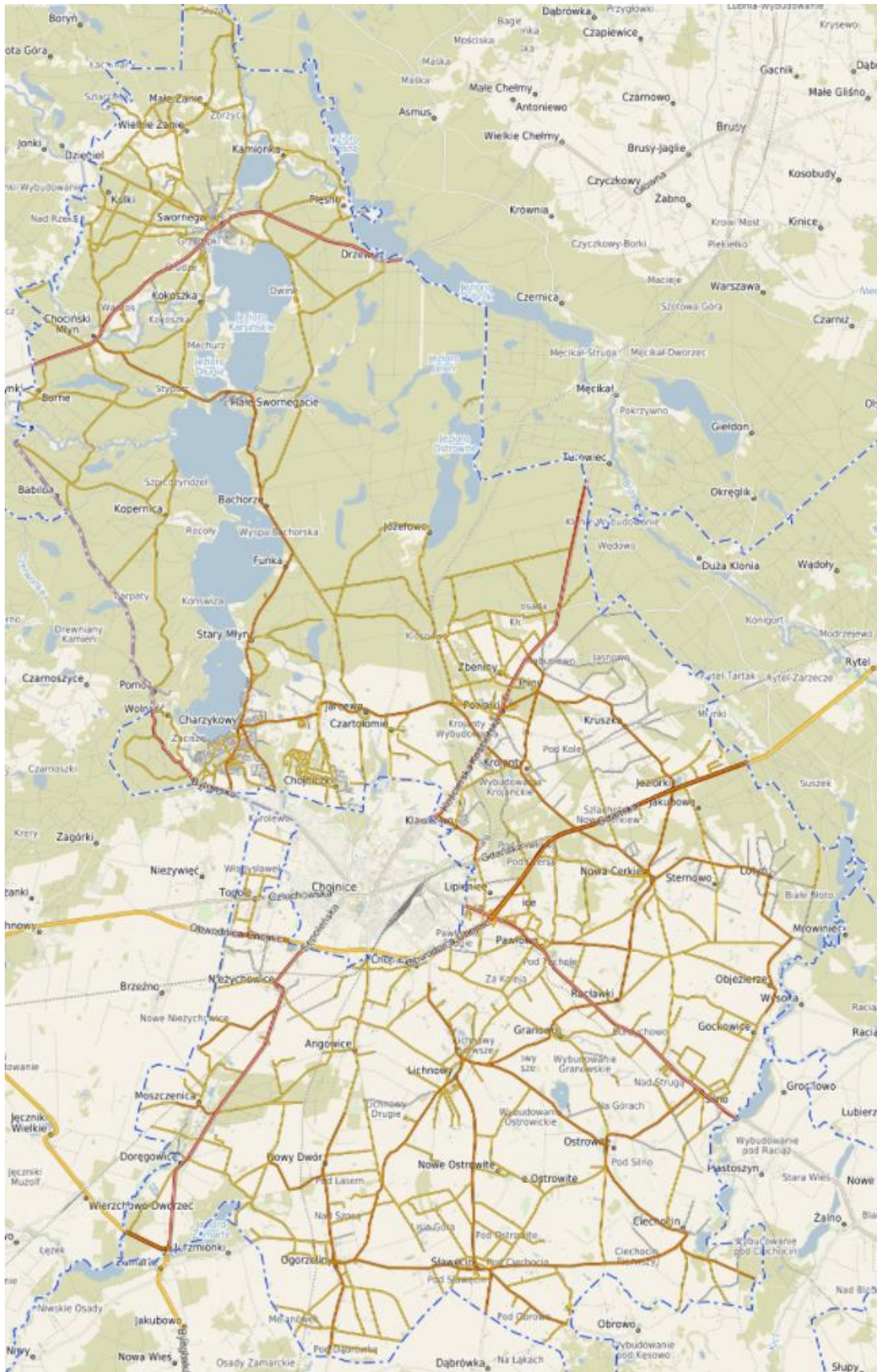
Infrastruktura drogowa

Gmina Chojnice stanowi ważny węzeł transportowy, na terenie którego drogi ponadlokalne są dobrze rozwinięte. Na obszarze Gminy występują:

- ☞ droga krajowa (DK) nr 22 (granica państwa – Kostrzyn, Człuchów, Chojnice, Starogard Gdański).
- ☞ drogi wojewódzkie:
 - DW nr 212 relacji Osowo Lęborskie – Kamionka,
 - DW nr 235 łącząca Korne z Chojnicami,
 - DW nr 236 łącząca Konarzynki z Brusami,
 - DW nr 240 łącząca Świecie z Tucholą i Chojnicami.
- ☞ drogi powiatowe:
 - droga nr 2624G relacji Chociński Młyn – Charzykowy,
 - droga nr 2628G relacji Charzykowy – Nowa Cerkiew – Lichnowy,
 - droga nr 2623G relacji Kłodawa – Nowa Cerkiew,
 - droga nr 2632G relacji Chojniczki – Chojnice,
 - droga nr 2633G relacji Powałki – Kłodawa – Krojanty,
 - droga nr 2634G relacji Charzykowy – Karolewo,
 - droga nr 2640G relacji Krojanty – Pawłowo,
 - droga nr 2642G relacji Klawkowo – Pawłówko – Chojnaty,
 - droga nr 2643G relacji Nowa Cerkiew – Silno,
 - droga nr 2644G relacji Chojnice – Duża Cerkwica,
 - droga nr 2645G relacji Chojnice – Pamiętowo,
 - droga nr 2637G relacji Pawłowo – Nowa Cerkiew,
 - droga nr 2639 relacji Gockowice – Raciąż – Tuchola,
 - droga nr 2650G relacji Niezychowice – Jęczniki Wielkie,
 - droga nr 2631G relacji Moszczenica – Moszczenica stacja PKP,
 - droga nr 2648F relacji Lichnowy – Ostrowite,
 - droga nr 2646G Silno – Ostrowite – Bładowo,
 - droga nr 2641G relacji Lichnowy – Ogorzeliny,
 - droga nr 2649G relacji Coidanki – Nowy Dwór,
 - droga nr 2638G relacji Zamarte – Ciechocin,
 - droga nr 2647G relacji Sławęcín – Wieszczyce.

Drogi wojewódzkie i powiatowe uzupełniają ponadto drogi gminne. Drogi te zapewniają

połączenie wszystkich miejscowości z miastem Chojnice, które jest centralnym ośrodkiem gminnym (który de facto nie wchodzi w skład Gminy) oraz z innymi gminami.

Ryc. 20. Sieć drogowa na terenie Gminy Chojnice

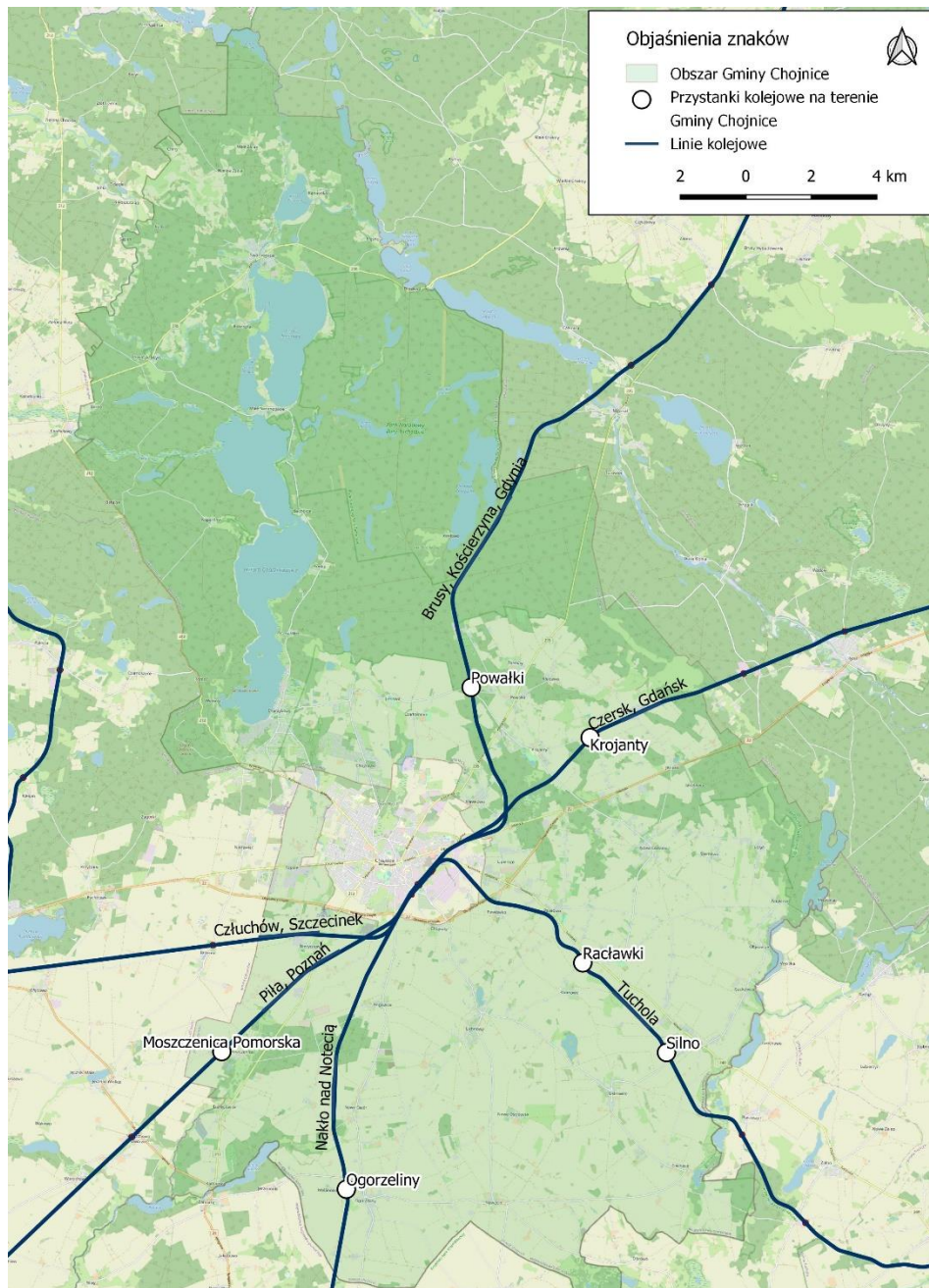
Źródło: <https://chojnice.e-mapa.net/>

Infrastruktura kolejowa

Przez Gminy Chojnice przebiega 5 linii kolejowych relacji:

- ☞ Piła – Chojnice – Tczew,
- ☞ Runowo Pomorskie – Szczecinek – Chojnice,
- ☞ Chojnice – Laskowice – Grudziądz – Działdowo,
- ☞ Chojnice – Nakło – Gniezno,
- ☞ Chojnice – Lipusz – Kościerzyna.

Stacje kolejowe obsługujące ruch pasażerski znajdują się w miejscowościach: Powałki, Krojanty, Ogorzeliny, Moszczenica (Pomorska), Silno i Raclawki.

Ryc. 21. Linie kolejowe i przystanki na terenie Gminy Chojnice.

Źródło: : opracowanie własne

Ruch pieszy i rowerowy

Gmina Chojnice kładzie bardzo silny nacisk na rozwój sektora transportu niskoemisyjnego przede wszystkim poprzez inwestycje okołodrogowe (np. budowę chodników, wymianę nawierzchni jezdni) oraz tworzenie rozbudowanej sieci ścieżek rowerowych. Gmina uczestniczy w realizacji regionalnego projektu pn. „Kaszubska Marszruta”, który ma na celu utworzenie wysoce rozwiniętego systemu ścieżek i szlaków rowerowych na terenie Kaszub.

Obecnie na terenie omawianego obszaru zrealizowano 69 km ścieżek rowerowych,

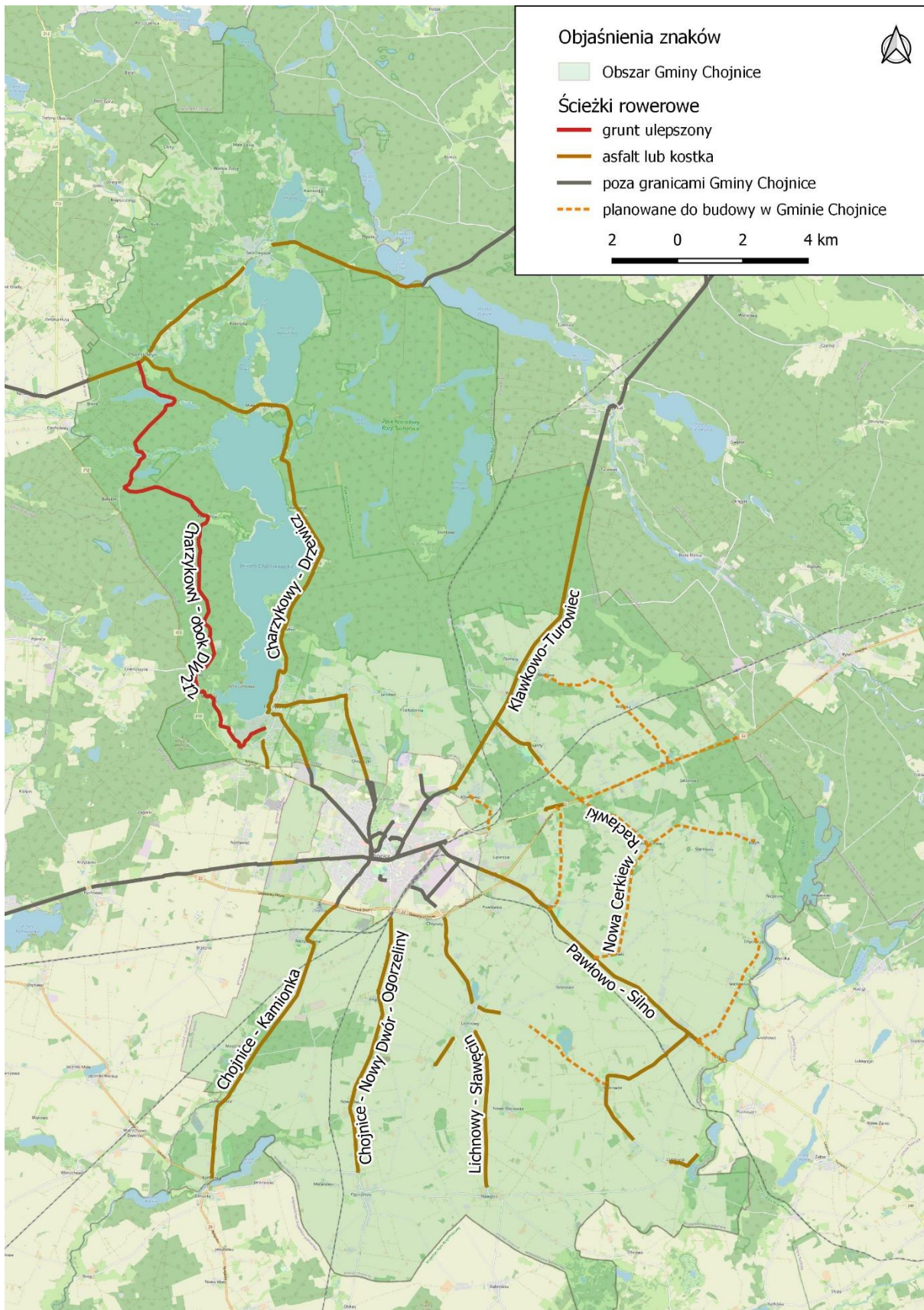
których inwestorem była Gmina Chojnice oraz 11 km, gdzie inwestorem był Powiat Chojnicki lub Zarząd Dróg Wojewódzkich. W sumie jest to 80 km w ramach systemu tras rowerowych.

Tab. 7. Wykaz zrealizowanych ścieżek rowerowych na terenie Gminy Chojnice

Inwestor	Odcinek	Długość [km]
GMINA CHOJNICE	Charzykowy - Drzewicz	21,2
	Chociński Młyn-do granicy z gminą Konarzyny	4
	Kławkowo - Turowiec	10,3
	Silno - Ostrowite	2,0
	Ciechocin	0,7
	Lichnowy	0,6
	Lichnowy – Lichnowy Wybudowanie	1
	Lichnowy – Sławęcín	4,8
	Pawłowo-Silno	3,8
	od granicy z Gminą Miejską Chojnice do miejscowości Kamionka	9,3
	od granicy z Gminą Miejską Chojnice przez Nowy Dwór do Ogorzelin	8
	od granicy z Gminą Miejską Chojnice do Lichnow	1,9
	od drogi gminnej nr 236040G (była droga krajowa nr 22) w kierunku Pomnika 18 Pułku Ułanów Pomorskich	0,4
	Topole	1
	RAZEM GMINA	69 km
ZDW	DW nr 212 do Charzyków	2 km
POWIAT CHOJNICKI	Charzykowy - Chojniczki	2
	Chojniczki - do granicy z Gminą Miejską Chojnice	3
	od granicy z Gminą Miejską Chojnice do Pawłowa	4
	RAZEM POWIAT	9 km
RAZEM WSZYSCY INWESTORZY		80 km

Źródło: : opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chojnice

Aktualnie opracowywana jest dokumentacja projektowa na kolejne odcinki ścieżek rowerowych, których łączna długość wyniesie ok. 42,3 km.

Ryc. 22. Schemat istniejących i planowanych ścieżek rowerowych na terenie Gminy Chojnice.

Źródło: : opracowanie własne

2.5.2. Transport publiczny

Komunikacja kolejowa

Znajdująca się na terenie Gminy Chojnice infrastruktura kolejowa wymaga podjęcia działań modernizacyjnych, aby spełniała współczesne europejskie standardy kolei kładące nacisk na bezpieczeństwo i komfort podróży.

Zgodnie z opracowaniem PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A. „Zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku” w najbliższej perspektywie czasowej na terenie Gminy Chojnice planuje się:

- Przebudowa linii kolejowej nr 208 na odcinku Wierzchucin – Chojnice,
- Rewitalizacja (przebudowa) linii kolejowej nr 210 (Człuchów) – Chojnice,
- Modernizacja (przebudowa) linii kolejowej nr 208 na odcinku gr. województwa – Chojnice,
- Rewitalizacja (przebudowa) i elektryfikacja linii kolejowej nr 203 na odcinku Chojnice - Piła na odc. granica województwa - Chojnice

Komunikacja autobusowa

Komunikacja autobusowa na terenie Gminy Chojnice jest zapewniona w głównej mierze poprzez usługi świadczone przez Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Chojnicach. Zakład posiada obecnie 34 autobusy spośród następujących producentów: MAN, Iveco, Irisbus oraz Mercedes-Benz i obsługuje 11 dziennych linii autobusowych, z czego 10 kursuje na terenie Gminy Chojnice. Prawie cały tabor stanowią autobusy niskopodłogowe, a całkowita długość tras wynosi ok. 200 km.

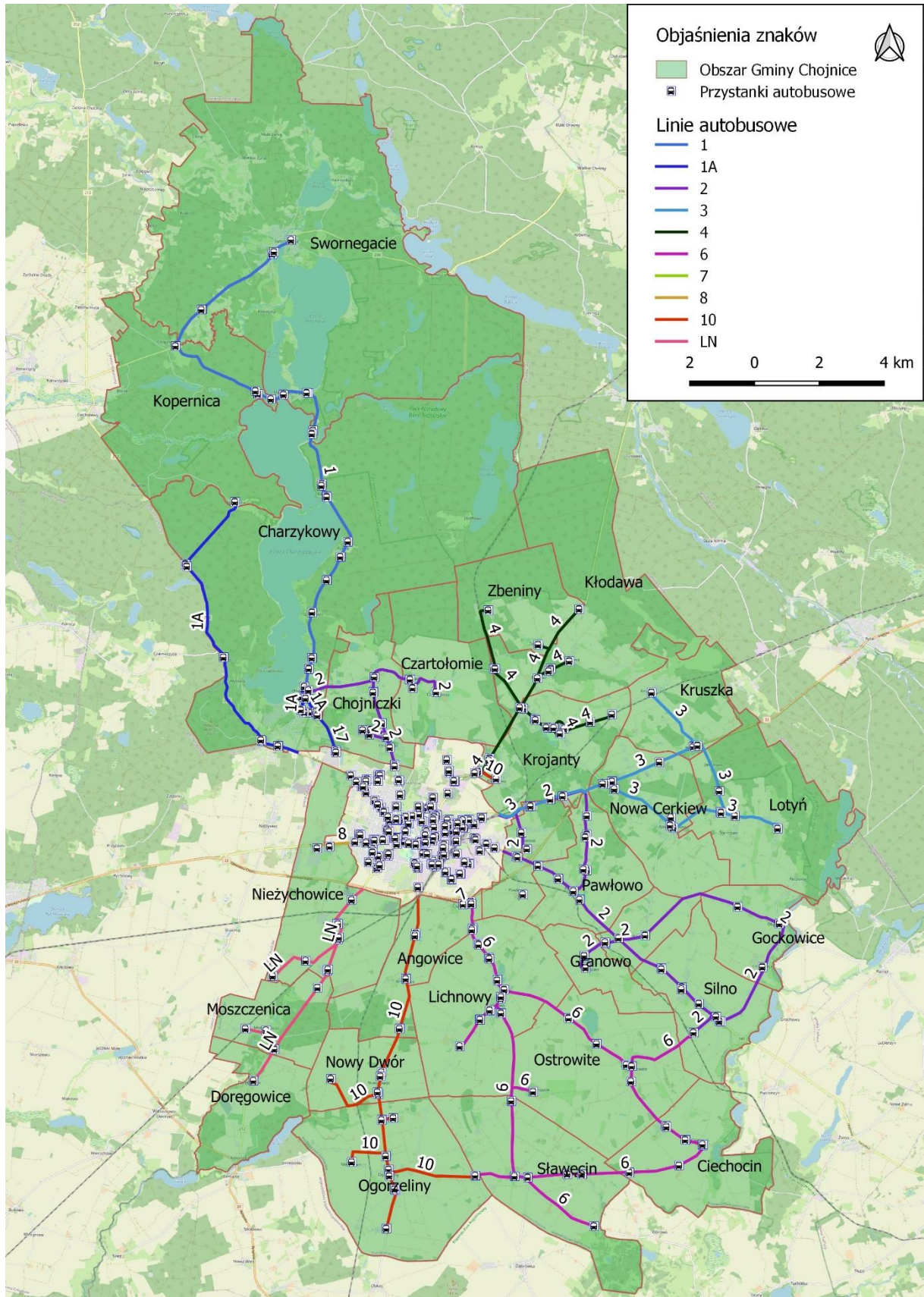
Niepokojącym jest fakt, że aktualnie w godzinach większego szczytu komunikacyjnego na swe trasy wyjeżdża średnio ok. połowa taboru, zaś druga połowa stoi nieużytkowana. W 2020 r. MZK w Chojnicach obsłużyło ponad 930 tys. pasażerów, jednak jest to wynik wyjątkowo niski ze względu na panującą epidemię wirusa SARS-CoV2 i czasowo wprowadzanymi obostrzeniami – w tym ograniczeniami w podróżowaniu i korzystaniu z komunikacji zbiorowej. W miesiącach, w których nie obowiązywały jeszcze obostrzenia przedsiębiorstwo przewoziło ok. 120 tys. pasażerów miesięcznie.

W 2020 r. Szacuje się, że MZK w Chojnicach po zażegnaniu okresu pandemicznego będzie rocznie przewozić ok. 1,4 – 1,5 mln pasażerów, z czego prawie połowę będą stanowić mieszkańcy Gminy Chojnice. W tym samym roku autobusy analizowanego przewoźnika wykonały 762 267 wozokilometrów w ciągu 42 681 wozogodzin, z czego 270 717 km (35,5%)

zrealizowano na terenie Gminy Chojnice.

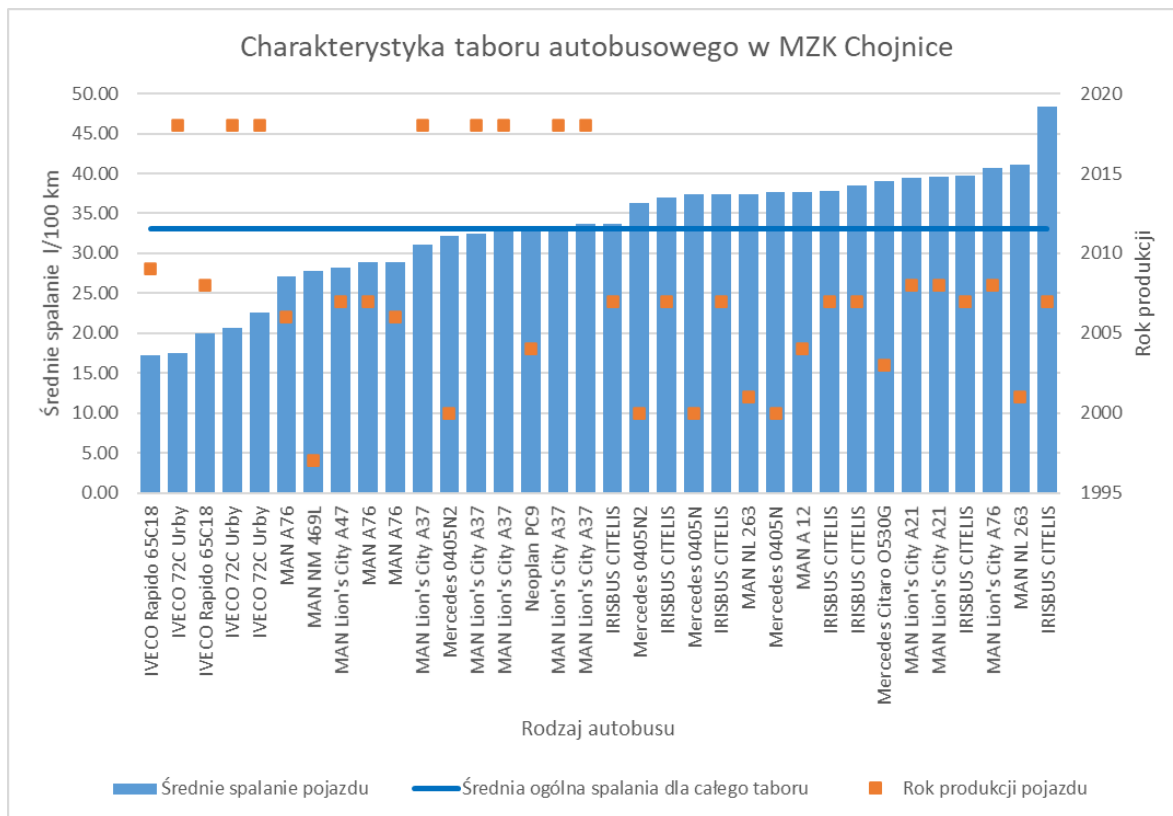
MZK Chojnice działa na terenie Gminy Chojnice od 2011 r. na mocy porozumienia międzygminnego z Miastem Chojnice. Na uwadze należy mieć również, że obok przewozów jakie organizowane są przez Gminę, na jej terenie funkcjonują również przewoźnicy prywatni i PKS.

Aktualnie planuje się budowę zintegrowanego węzła przesiadkowego Autobus – Kolej przy dworcu PKP w Chojnicach. Należy rozważyć możliwość modyfikacji tras poszczególnych linii autobusowych, tak, aby zapewnić szeroką ofertę dojazdu z Gminy na PKP i PKS w Chojnicach. Wskazane jest, aby uzupełnić planowany system zintegrowanego transportu na obszarze Gminy np. poprzez budowę pętli autobusowych i parkingów P&R oraz B&R przy przystankach kolejowych.

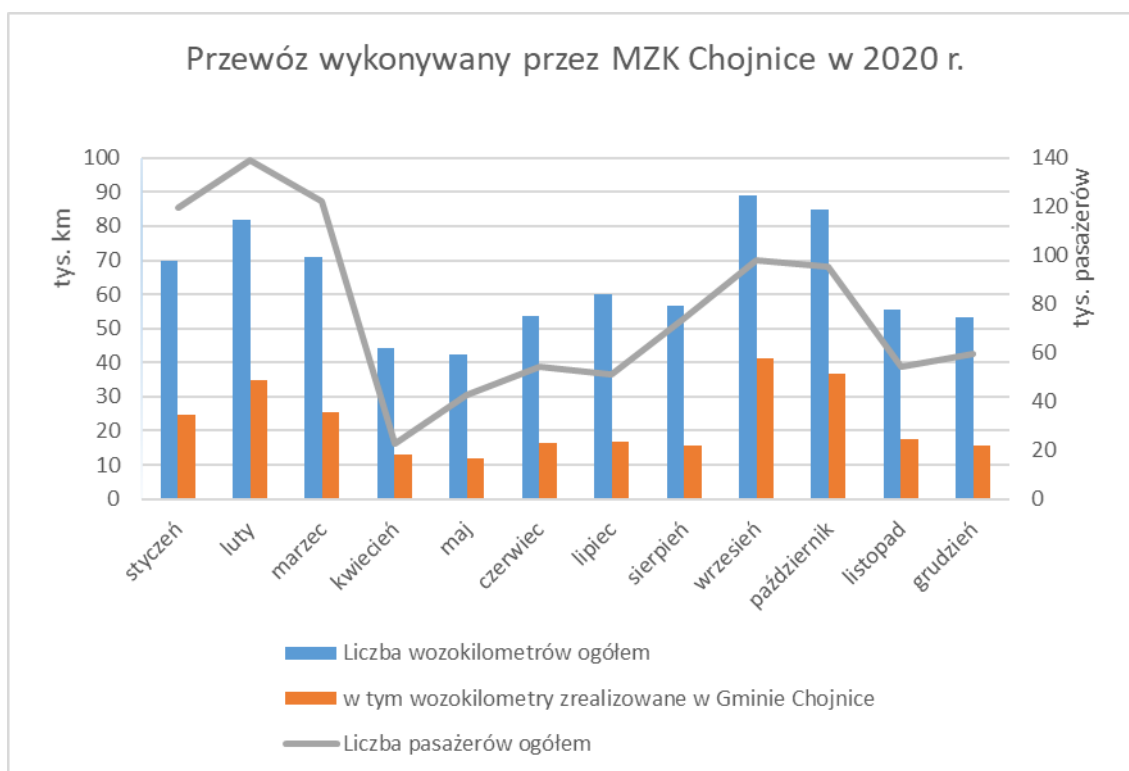
Ryc. 23. Schemat komunikacji autobusowej linii MZK Chojnice na terenie Gminy Chojnice.

źródło: : opracowanie własne na podstawie danych MZK Chojnice

Ryc. 24. Charakterystyka taboru autobusowego MZK Chojnice – stan na 2020 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZK Chojnice

Ryc. 25. Charakterystyka przewozów wykonywanych przez MZK Chojnice w 2020 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZK Chojnice

2.6. Infrastruktura techniczna

2.6.1. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Gmina Chojnice posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową, z której ma możliwość korzystania aktualnie ok. 90% mieszkańców, a także obiekty przemysłowe i usługowe. Według danych Gminy Chojnice długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie Gminy wynosiła w 2020 r. 392,3 km oraz było do niej poprowadzonych 3 654 przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W tym roku sprawozdawczym dostarczono ogółem 693.7 dam³ wody do odbiorców.

Tab. 8. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Chojnice

Lp.	Wskaźnik/Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	370.6	379.3	383.2	385.6	385.7	392.3
2.	Przyłącza do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	3 091	3 203	3 233	3 345	3 497	3 654
3.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³ /rok]	581.3	644.2	689.5	669.8	669.1	693.7
4.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osób]	16 369	16 541	16 554	16 807	17 028	17 207

5.	Procent [%] ludności korzystającej z wodociągu	z	89.30%	89.40%	88.70%	89.00%	89.30%	89.80%
6.	Zużycie wody na jednego mieszkańca [m ³ /os./rok]		35.51	38.95	41.65	39.85	39.29	40.32

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG, GUS

Ścieki z Gminy Chojnice odprowadzane są do następujących oczyszczalni ścieków:

- ☐ oczyszczalnia w Swornegaciach – odprowadzane są tam ścieki z miejscowości Swornegacie i Małe Swornegacie grawitacyjno-pompowym układem kanalizacji. Jest to kanalizacja mechaniczno-biologiczna, która pracuje w oparciu o reaktor biologiczny,
- ☐ oczyszczalnia w Chojnicach – ścieki odprowadzane tam są bezpośrednio z miejscowości położonych w pobliżu Chojnic lub pośrednio łącząc się z systemem kanalizacji w mieście,
- ☐ oczyszczalnie ścieków osiedlowe typu Bioclere w miejscowości Ciechocin, Lichnowy, Coddanki.

Według danych Gminy Chojnice długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie Gminy na rok 2020 wynosiła 161 km i podłączonych do niej było 3 610 przyłączy kanalizacyjnych. Szacuje się, że sieć kanalizacyjna obsługuje ok. 67.5% mieszkańców Gminy, zaś na jednego korzystającego z sieci przypada ok. 40-47 m³ ścieków rocznie.

Tab. 9. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Chojnice

Lp.	Wskaźnik/Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	156	160	160	161	161	161	
2.	Przyłącza do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	3 004	3 292	3 316	3 398	3 509	3 610	
3.	Ścieki oczyszczone odprowadzone ogółem [dam ³ /rok]	508	532	721	695	508	615	
	- w tym ścieki oczyszczone pochodzące z dowozu taborem aseniz. [dam ³ /rok]	0.31	0.34	0.43	0.38	0.51	0.5	
4.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osób]	12 006	12 174	12 056	12 331	12 585	12 934	
5.	Procent [%] ludności korzystającej z kanalizacji	z	65.50%	65.80%	64.60%	65.30%	66.00%	67.50%
6.	Ścieki na jednego mieszkańca [m ³ /os./rok]	42.29	43.67	59.79	56.35	40.33	47.57	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG, GUS

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy na koniec 2020 r. na omawianym obszarze znajdowało

się 536 szt. zbiorników bezodpływowych oraz 494 tzw. „przydomowych oczyszczalni ścieków”.

Tab. 10. Zestawienie liczby zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni w Gminie

L p.	Wskaźnik/Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.]	545	556	534	538	538	536
2.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	350	476	475	485	490	494

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Chojnicach

2.6.2. Gospodarka odpadami

Według informacji Głównego Urzędu Statystycznego w 2020 r. każdy mieszkaniec Gminy w ciągu roku wytworzył odpady komunalne o masie 351 kg (w tym 216,1 kg odpadów zmieszanych – 61,57%). W latach 2010-2020 odnotowano znaczny spadek w ilości zebranych zmieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych z 180,3 kg/os. do 155,6 kg/os. W 2020 r. zebrano 6 824 ton odpadów, w tym 4 200 ton odpadów zmieszanych. Wskaźnik efektywności kosztowej usług zbierania odpadów komunalnych wyniósł 244,27 zł/t.

Na terenie Gminy Chojnice zlokalizowana jest instalacja do przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów, którą zarządza Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. W jej skład wchodzi m.in. następujące instalacje:

1. Sortownia,
2. Kompostownia,
3. Punkt przyjmowania odpadów budowlanych,
4. Składowisko odpadów,
5. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów dla gminy Chojnice i miasta Chojnice,
6. Towarzysząca infrastruktura, m.in.:
 - a. Podczyszczalnia odcieków wraz z zespołem pompowni,
 - b. Sieć elektryczna wraz z przyłączem,
 - c. Sieć teleinformatyczna i monitoringu CCTV,
 - d. Sieć wod.-kan. wraz z zbiornikami p.poż. i pompowniami p.poż.

W ramach rozbudowy planuje się budowę następujących instalacji:

1. Budowa hali sortowni z infrastrukturą towarzyszącą i technologią doczyszczania odpadów selektywnie zbieranych u źródła,
2. **Dostawa i montaż technologii do produkcji paliwa alternatywnego (RDF),**

3. Budowa zadaszonych boksów magazynowych dla składowania posegregowanych odpadów,
4. Przebudowa i rozbudowa istniejącego placu na odpady budowlane na plac o powierzchni do 3 600 m² na bioodpady i polepszacz glebowy oraz dostawa maszyn mobilnych do obsługi placu na bioodpady,
5. Budowa zadaszzonego placu na odpady budowlane o pw. do 5 500 m² **z panelami fotowoltaicznymi na dachu**,
6. Rozbudowa istniejącego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
7. Budowa parkingu i budynku kontroli (kontenera),
8. Dostawa maszyn, urządzeń (m.in.: rozdrabniacz mobilny, ładowarka, wózek widłowy, samochód hakowy, pojemniki na odpady).

Spalarnia paliwa RDF (odzysk termiczny odpadów) może w przyszłości przyczynić się do zaspokajania części potrzeb energetycznych Gminy.

2.6.3. Zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie Gminy Chojnice funkcjonuje jedynie pojedynczy, niewielki system ciepłowniczy dla dwóch bloków wielorodzinnych zasilany z kotłowni przy ul. Bydgoskiej 12 w Pawłótku. Ponadto w Ciechocinie i Silnie istnieją dwie lokalne kotłownie zasilane węglem. Przy Szkołach Podstawowych również funkcjonują kotłownie, których wykaz przedstawiono poniżej.

Tab. 11. Wykaz kotłowni przy Szkołach Podstawowych w Gminie Chojnice

Lp.	Nazwa szkoły	Adres	Rodzaj głównego paliwa	Łączna moc kotłowni w kW	Szacunkowe zużycie roczne paliwa (sezon 2020)
1.	Szkoła Podstawowa w Swornegaciach	ul. Szkolna 11, 89 – 608 Swornegacie	biomasa drewno	500	55 290 kg
2.	Szkoła Podstawowa w Silnie	Silno, ul. Główna 39, 89 – 620 Chojnice	biomasa drewno	200	52 195 kg
3.	Szkoła Podstawowa w Pawłowie	Pawłowo, ul. Tucholska 16, 89 – 620 Chojnice	gaz butlowy	310	25 732 l tj. 12,9 Mg
4.	Szkoła Podstawowa w Nowej Cerkwi	Nowa Cerkiew, ul. Szkolna 11, 89 – 620 Chojnice	ekogroszek	250	36 010 kg

5.	Szkoła Podstawowa w Charzykowach	Charzykowy, ul. Szkolna 1, 89 – 606 Charzykowy	gaz ziemny	300	23 537 m ³
6.	Szkoła Podstawowa w Kłodawie	Kłodawa 49, 89 – 632 Brusy	gaz ziemny	150	13 552 m ³
7.	Szkoła Podstawowa w Lichnowach	Lichnowy, ul. Szkolna 15, 89 – 600 Chojnice	ekogroszek /miął	miął 400 ekogroszek 100	64 825 kg
8.	Szkoła Podstawowa w Ogorzelinach	Ogorzeliny, ul. Obkaska 3, 89 – 665 Ogorzeliny	ekogroszek	250	34 750 kg
9.	Szkoła Podstawowa w Nieżychowicach	Nieżychowice 55, 89 – 620 Chojnice	ekogroszek	100	14 380 kg
10.	Szkoła Podstawowa w Ostrowitem	Ostrowite, ul. Szkolna 3, 89 – 620 Chojnice	olej lekki	200	14 820 l tj. 13,19 Mg
11.		Sławęcín, ul. Szkolna 11, 89 – 620 Chojnice	węgiel miął	150	34 380 kg

Źródło: Urząd Gminy w Chojnicach

W 2004 roku Gmina opracowała „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Chojnice” i w zakresie zaopatrzenia w ciepło strategia ta została ukierunkowana na rozwiązania energooszczędne i ekologiczne, które w pełni zapewniają bezpieczeństwo energetyczne odbiorców z obszaru Gminy w perspektywie do roku 2020.

W planie tym zakładano, że większe kotłownie olejowe i węglowe zamieni się na kotłownie, których paliwem będą paliwa odnawialne takie jak biomasa lub kotły opalane gazem ziemnym. Co zrealizowano w większości gminnego zasobu mieszkaniowego.

Na całym obszarze Gminy założono preferencje do następujących nośników energii:

- ☐ biomasy każdego rodzaju, a zatem zrębków i odpadów drzewnych, granulatu, brykietów, z upraw roślin energetycznych, sprasowanej słomy;
- ☐ biopaliwa, np. biodiesla;
- ☐ paliwa gazowego E na wydzielonym obszarze gminy,
- ☐ systemów solarnych (kolektorów słonecznych i ogniów fotowoltaicznych) oraz pomp ciepła.

Ponadto możliwymi do zastosowania na terenie gminy nośnikami energii mogą być:

- ☞ olej opałowy;
- ☞ gaz płynny;
- ☞ energia elektryczna.

W powyższym dokumencie i obecnie zaleca się ograniczanie wykorzystywania paliw węglowych na rzecz bardziej ekologicznych nośników energii. Należy jednak pamiętać, że przy ostatecznym wyborze nośnika energii cieplnej trzeba mieć na względzie dwa czynniki, do których należą wielkość emisji zanieczyszczeń i wynik analizy techniczno-ekonomicznej.

Aby skutecznie minimalizować zapotrzebowanie na ciepło starych, niespełniających aktualnych norm budowlanych budynków należy przeprowadzić ich termomodernizację, która powinna być poprzedzona audytem energetycznym. Do tej pory w Gminie Chojnice **przeprowadzono proces termomodernizacji dla następujących budynków publicznych:**

- ☞ Szkoła Podstawowa w Lichnowach,
- ☞ Szkoła Podstawowa w Nowej Cerkwi,
- ☞ Szkoły Podstawowej w Kłodawie (dach),
- ☞ Szkoła Podstawowa w Silnie,
- ☞ Szkoła Podstawowa w Pawłowie,
- ☞ Budynki OSP w Ostrowitem, Silnie, Sławęcinie.

W najbliższych latach planowane jest przeprowadzenie termomodernizacji dla:

- ☞ Szkoły Podstawowej w Charzykowach,
- ☞ Szkoły Podstawowej w Niezychowicach,
- ☞ Szkoły Podstawowej w Ogorzelinach,
- ☞ Szkoły Podstawowej w Sławęcinie,
- ☞ Szkoły Podstawowej w Swornegaciach.

Zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją kontrolną we wrześniu 2021 r., mieszkańcy Gminy Chojnice są skłonni wymienić swoje aktualne, często nieefektywne źródła ogrzewania (takiej odpowiedzi udzieliło ok. 20% ankietowanych) lub przeprowadzić termomodernizację budynku (18%) bądź wymianę stolarki okiennej lub drzwiowej (21%). Około 10-12% respondentów opowiadało się za montażem instalacji OZE na cele C.O., C.W.U. lub zaopatrzenia w prąd. Najczęściej wskazywano zainteresowanie pompą ciepła (15%) oraz panelami fotowoltaicznymi (13,5%). Jako główne przeszkody na podjęcie inwestycji wskazywano niewystarczające środki finansowe (63%), brak dostatecznej oferty wsparcia finansowego w formie dotacji (48%), a także zbyt wysokie ceny niekonwencjonalnych paliw i technologii (15-20%). Wskazywano również na problem braku dostępu do sieci gazowej (15%)

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Za obsługę i eksploatację sieci elektroenergetycznej na terenie Gminy Chojnice odpowiedzialna jest ENEA Operator Sp. z o.o. Zakład Usług Dystrybucji w Poznaniu. Na terenie Gminy brak jest obecnie źródeł wytwarzania energii elektrycznej, dostarczana jest ona z zewnątrz liniami wysokiego napięcia. Głównym źródłem zasilania gminy są stacje GPZ zasilane liniami napowietrznymi WN-110 kV. Do głównych Punktów Zasilania należą:

- ☞ GZP Chojnice Przemysłowa,
- ☞ GZP Chojnice Kościerska,
- ☞ Brusy,

z zainstalowanymi transformatorami 16 MVA, skąd poprzez sieć SN, stacje transformatorowe SN/nN i sieci nN zasilany jest obszar Gminy. Na terenie gminy nie zachodzi potrzeba lokalizacji nowego GPZ, bowiem ww. mają znaczne rezerwy.

W ostatnim okresie odnotowany został wzrost zużycia energii elektrycznej w Gminie Chojnice. Powoduje to konieczność rozbudowy istniejących sieci elektroenergetycznych, wymianę wysłużonych stacji transformatorowych i budowę nowych stacji. Linie wysokich napięć 110 kV, które przebiegają przez teren Gminy powodują spore ograniczenia dostępności terenów położonych w pobliżu ich przebiegu. Prowadzone są one na słupach stalowo-kratowych. Dla linii tych obowiązuje 40-metrowy pas powierzchni terenu ograniczony dla zabudowy. Nie jest również zalecane aby linie te się krzyżowały z budynkami mieszkalnymi, przemysłowymi i gospodarczymi, na terenie których stale przebywać mogą ludzie. W Gminie Chojnice linie takie przebiegają głównie przez tereny rolnicze i w dużym stopniu ograniczają możliwość udostępniania terenów położonych w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Plany rozwojowe sieci dystrybucyjnej dla Gminy zakładają przyłączenie nowych odbiorców do istniejącej sieci nn i SN na terenie Miasta oraz Gminy Chojnice oraz modernizację linii SN-15 kV „Karolewo” i „Kolejarza”.

Zaopatrzenie w paliwa gazowe

Za dostawę gazu na terenie Gminy Chojnice odpowiedzialna jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział w Gdańsku, Zakład w Bydgoszczy. Ludność korzystająca z sieci gazowej na terenie Gminy Chojnice systematycznie wzrasta i obecnie przekracza 20% ogółu. Do przynajmniej częściowo zgazyfikowanych miejscowości na terenie Gminy Chojnice należą: Charzykowy, Chojniczki, Lipienice, Niezychowice, Topole, Klawkowo, Krojanty, Powalki i Karolewo.

Do odbiorców wyżej wymienionych miejscowości dystrybuowany jest gaz ziemny wysokometanowy (grupa E) zgodnie z normą PN-C-04753 poprzez gazociągi średniego ciśnienia dla których źródło zasilania stanowi sieć średniego ciśnienia zlokalizowana na obszarze miasta Chojnice.

Podstawowym czynnikiem, który rzutuje na nadal niski stopień wykorzystania gazu w szeregu miejscowości są wciąż wzrastające ceny gazu oraz duże rozproszenie zabudowy w północnej części Gminy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, gazyfikację prowadzi się w przypadku, gdy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki dostarczenia paliwa gazowego. W oparciu o analizę istniejącego i planowanego zagospodarowania przestrzennego Gminy wnioskuje się, że nie jest i nie będzie w przyszłości ekonomicznie uzasadniona gazyfikacja całego obszaru Gminy, gdyż brak jest potencjalnie dużych odbiorców gazu ziemnego, z kolei nowi jego odbiorcy mogą pojawić się w przyszłości we wsiach rozwojowych, do których zaliczyć należy: Charzykowy, Pawłówko, Pawłowo oraz Raławki, gdzie przewiduje się tereny pod budownictwo mieszkaniowe i mieszkalno-usługowe. Modernizacja infrastruktury gazowej wynika z bieżących potrzeb Operatora sieci, a także zainteresowania potencjalnych odbiorców paliwa gazowego.

Zgodnie z danymi PSG sp. z o.o. w 2010 r. na terenie Gminy Chojnice długość sieci gazowej wynosiła 60,2 km – podłączonych do niej było 287 przyłączy z czego 279 były to przyłącza do budynków mieszkalnych. W 2020 r. długość gazociągów wynosiła już ponad 108 km (wzrost o ok. 80% w stosunku do 2010 r.), zaś liczba przyłączy – 1 031 sztuk (wzrost o ok. 360%). Oznacza to, że obecnie gazyfikacja na terenie Gminy Chojnice bardziej opiera się na podłączaniu nowych odbiorców do istniejących odcinków sieci niżeli budowie nowych sieci przesyłowych celem podłączenia kolejnych miejscowości.

W 2020 r. na terenie Gminy Chojnice zużyto 2 337 817 m³ gazu ziemnego, co odpowiada zużyciu 25 716 MWh energii finalnej

Tab. 12. Charakterystyka sieci gazowej i zużycia gazu w Gminie Chojnice w latach 2015-2020.

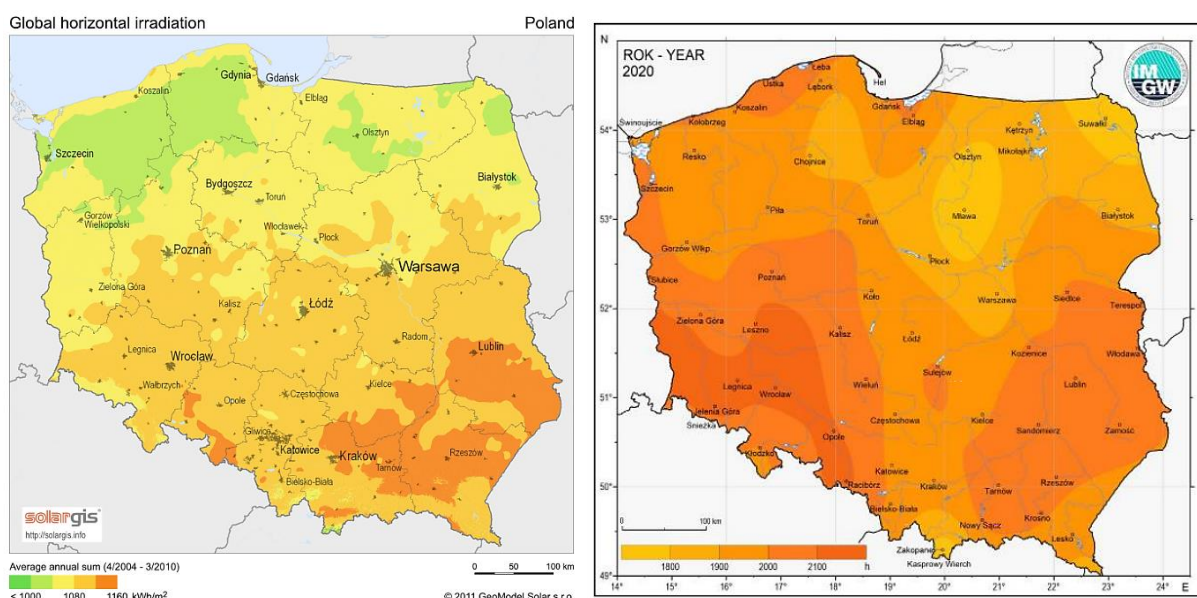
Lp.	Wskaźnik	Rok					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Długość sieci gazowej [km]	70.4	92.1	92.8	95.7	104.4	108.1
2.	Liczba przyłączy gazowych ogółem	498	677	700	790	933	1 031
	w tym przyłącza dla sektora mieszkalnego	474	642	665	755	891	984
3.	Ludność korzystająca z sieci gazowej [osób]	1	1	1	1	2 936	3 660
4.	Zużycie gazu ogółem [MWh] (1 m ³ = 11 kWh)	bd	bd	bd	bd	23	25
						358	716

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: PSG sp. z o. o., GUS

2.7. Odnawialne źródła energii

Energia słoneczna

Gmina Chojnice posiada dosyć dobre warunki do wykorzystywania energii słonecznej, aczkolwiek większy potencjał z tego odnawialnego źródła energii jest w południowej części Gminy niżeli w północnej. Uśredniony całkowity roczny potencjał energii promieniowania słonecznego jej obszaru wynosi od 1 000 do 1 080 kWh/m². W 2020 r. na terenie Gminy Chojnice Słońce operowało na niebie przez ok. 1 900 godzin, jednak należy wskazać, że w całej Polsce rok 2020 r. był wyjątkowo słoneczny. W ostatnich latach obserwuje się trend wzrostowy czasu nasłonecznienia w Polsce, a co za tym idzie również zwiększanie potencjału energetycznego z promieniowania słonecznego.

Ryc. 26. Natężenie promieniowania słonecznego (2011 r.) i czas nasłonecznienia w Polsce w 2020 r.

źródło: <https://solargis.info>; IMGW-PIB

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy w Chojnicach energię słoneczną za pomocą instalacji fotowoltaicznej wykorzystuje się już na dużej części obiektów publicznych i promuje się jej wykorzystywanie wśród mieszkańców Gminy. Obecnie około połowa Szkół Podstawowych posiada zamontowane instalacje fotowoltaiczne oraz planują się kolejne inwestycje w tym zakresie. Aktualny wykaz instalacji na terenie budynków publicznych opartych na pozyskiwaniu energii ze Słońca przedstawiono poniżej.

Tab. 13. Wykaz budynków użyteczności publicznej w Gminie Chojnice z instalacją fotowoltaiczną.

Lp.	Budynek użyteczności publicznej	Adres	Moc instalacji PV
1.	Szkoła Podstawowa w Silnie	Silno, ul. Główna 39, 89 – 620 Chojnice	32 kW
2.	Szkoła Podstawowa w Pawłowie	Pawłowo, ul. Tucholska 16, 89 – 620 Chojnice	36.92 kW
3.	Szkoła Podstawowa w Nowej Cerkwi	Nowa Cerkiew, ul. Szkolna 11, 89 – 620 Chojnice	36.92 kW
4.	Szkoła Podstawowa w Charzykowach	Charzykowy, ul. Szkolna 1, 89 – 606 Charzykowy	48.6 kW
5.	Szkoła Podstawowa w Kłodawie	Kłodawa 49, 89 – 632 Brusy	25.9 kW
6.	Szkoła Podstawowa w Lichnowach	Lichnowy, ul. Szkolna 15, 89 – 600 Chojnice	24 kW
7.	Szkoła Podstawowa w Ostrowitem	Ostrowite, ul. Szkolna 3, 89 – 620 Chojnice	30 kW
RAZEM			234.34 kW

Źródło: Urząd Gminy w Chojnicach

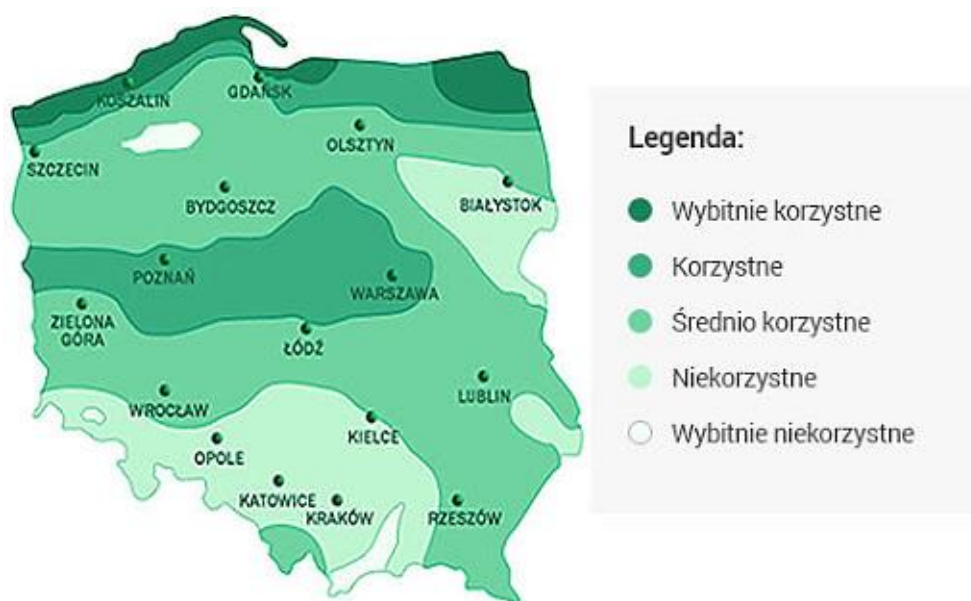
Na terenie Gminy Chojnice mieszkańcy ponadto mogli otrzymać dofinansowanie na instalacje fotowoltaiczne na budynkach mieszkalnych w ramach **projektu pn. „Słońce źródłem pozyskiwania energii w gminach: Chojnice, Brusy, Czersk, Karsin i Konarzyny”**. W sektorze mieszkalnych w ramach ww. projektu wykonano **182 instalacje o łącznej mocy 856.485 kW**. Łącznie z instalacjami na budynkach publicznych otrzymujemy ich moc na poziomie prawie 1.1 MW. Dokładna liczba instalacji wykonanych ze środków wyłącznie prywatnych mieszkańców Gminy nie jest znana i może być wyłącznie szacowana na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji. Obecnie dofinansowanie na mikroinstalacje fotowoltaiczne mieszkańcy Gminy Chojnice mogą otrzymać w ramach takich programów rządowych jak „Czyste Powietrze” czy „Mój Prąd”.

Zakłada się, że w związku z rosnącym zainteresowaniem społecznym, wykorzystanie energii słonecznej za pomocą kolektorów słonecznych czy ogniw fotowoltaicznych będzie mieć charakter wzrostowy. Sprzyjają temu warunki nasłonecznienia oraz sytuacja ogólnokrajowa, gdzie pozyskiwanie energii słonecznej do celów energetycznych jest coraz bardziej rozpowszechniane również za pomocą wsparcia finansowego (np. preferencyjne kredytowanie, dotacje).

Energia wiatru

Z mapy stref energetycznych wiatru w Polsce, opracowanej przez IMGW wynika, że Gmina Chojnice znajduje się w strefie III o dość korzystnych warunkach wietrznych. Przynależność terenu do tej strefy energetycznej stanowi o potencjalnych możliwościach efektywnej pracy turbin wiatrowych.

Obecnie nie planuje się nowych elektrowni (turbin) wiatrowych. Na terenie gm. Chojnice obecnie jest ich zainstalowane 16 szt., każda o mocy 2 MW.

Ryc. 27. Strefy energetyczne wiatru w Polsce
źródło: IMGW, opracowanie: prof. H. Lorenc

Hydroenergetyka

Na terenie Gminy Chojnice brak jest funkcjonujących elektrowni wodnych, a potencjalnymi obszarami, na których inwestycje takie mogłyby być realizowane jest północna część terenu Gminy leżąca na obszarze zlewni rzeki Brdy, która jest główną rzeką regionu. Na uwadze należy mieć jednak, że przy planowaniu tego typu inwestycji trzeba wymagane jest przeprowadzenie dokładnej analizy jej wpływu na środowisko i uzyskanie niezbędnych decyzji środowiskowych. **Alternatywą dla dużych elektrowni wodnych mogą być tzw. przydomowe elektrownie wodne.**

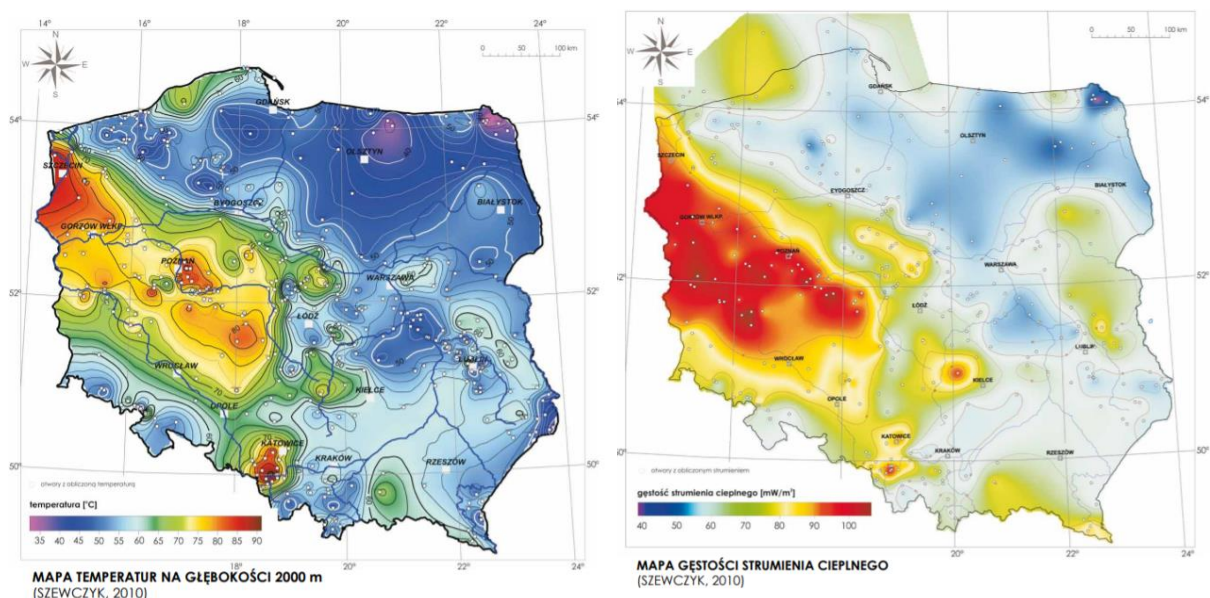
Energia geotermalna

Obecny stan rozpoznania wód geotermalnych na terenie Gminy Chojnice nie jest wystarczający dla określenia opłacalności inwestycji związanych z budową ciepłowni geotermalnych na jej obszarze. Ewentualne inwestycje wymagają oszacowania potencjału energii wód geotermalnych za pomocą próbnych odwiertów. Zgodnie z mapą opracowaną przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy szacuje się, że na analizowanym terenie na głębokości 2 000 metrów p.p.t. temperatura wnętrza ziemi oscyluje na poziomie ok. 50°C, co oznacza, że warunki do inwestowania w geotermię są mało korzystne.

Alternatywą dla dużych systemów energetyki geotermalnej mogą być inne rozwiązania

wykorzystujące energię skumulowaną w gruncie, m.in. gruntowe pompy ciepła (płytką geotermia).

Na terenie Gminy Chojnice obecnie nie planuje się budowy instalacji geotermalnej.

Ryc. 28. Mapa temperatur na głębokości 2 000 m i gęstości ziemskiego strumienia ciepłego dla obszaru Polski

źródło: PIG – PIB (Szewczyk, 2010)

Biopaliwa

Biopaliwa stanowią doskonałą alternatywę dla konwencjonalnych źródeł ogrzewania, a także napędów pojazdów mechanicznych. **W zależności od użytego biopaliwa pozwala ono ograniczyć emisję gazów cieplarnianych od 45% do prawie 90%.**

Poniżej przedstawiono typowe wartości ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla wybranych biopaliw oraz wartość opałową biopaliw oraz benzyny silnikowej i oleju napędowego.

Tab. 14. Typowe wartości ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla wybranych biopaliw

Lp.	Rodzaj biopaliwa	Typowe wartości ograniczenia emisji gazów cieplarnianych ³ [%]
1.	bioetanol z buraka cukrowego	61%
2.	bioetanol z pszenicy (słoma jako nośnik energii do procesów technologicznych w	69%

³ Przez wartość typową rozumie się oszacowaną wartość ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, reprezentatywną dla danego procesu wytwarzania i zużycia biokomponentu w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych.

	elektrociepłowni)	
3.	bioetanol z trzciny cukrowej	71%
4.	estry metylowe kwasów tłuszczowych z ziaren rzepaku	45%
5.	czysty olej roślinny z ziaren rzepaku	58%
6.	estry metylowe kwasów tłuszczowych ze zużytego oleju roślinnego lub zwierzęcego	88%

źródło: Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1233)

Tab. 15. Wartość opałowa biopaliw oraz benzyny silnikowej i oleju napędowego

Lp.	Rodzaj biopaliwa	Wartość opałowa w MJ/litr
1.	bioetanol	21
2.	biometanol	16
3.	ester metylowy kwasów tłuszczowych	33
4.	ester etylowy kwasów tłuszczowych	35.2
5.	bioeter dimetylowy	19
6.	czysty olej roślinny	34
7.	biowęglowodory ciekłe	33.2-34
8.	benzyny silnikowe bez dodatku biokomponentu	32
9.	olej napędowy bez dodatku biokomponentu	36

źródło: Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 11 lipca 2020 r. w sprawie wartości opałowej poszczególnych biokomponentów i paliw ciekłych (Dz.U. 2020 poz. 1278)

Biogaz

Decydującym wyznacznikiem zasadności realizacji instalacji biogazowej jest możliwość pozyskania lokalnie wybranych odpadów produkcji rolnej do produkcji metanu. Znaczną część terenów Gminy Chojnice charakteryzuje typowo rolnicze zagospodarowanie, jednak z uwagi na jej niewielką koncentrację oraz brak wyraźnej specjalizacji w produkcji typowo zwierzęcej możliwości pozyskania wystarczającej ilości odpadów rolniczych są ograniczone. Oprócz biomasy z odchodów zwierzęcych do produkcji biogazu rolniczego można wykorzystać odpady roślinne, odpadki z przetwórstwa rolno-spożywczego (np. z przemysłu mięsnego), odpady komunalne. Obecnie w Gminie Chojnice nie planuje się inwestycji obejmującej budowę biogazowni. Uzupełnienie materiału organicznego potrzebnego przy produkcji biogazu mogą stwarzać również osady pościekowe z oczyszczalni ścieków.

Biomasa

Biomasa jest to masa materii organicznej, wszystkie substancje pochodzenia roślinnego i zwierzęcego ulegające biodegradacji. Gmina Chojnice ma dualny, leśno-rolniczy charakter. Aktualnie prawie połowę terenu Gminy stanowią użytki rolne z czego ok. 90% to grunty orne na dosyć dobrych jakościowo glebach III i IV klasy bonitacyjnej. Lesistość Gminy wynosi prawie 38%, jednak całą północną część Gminy pokrywają różnorodne formy ochrony przyrody w tym Park Narodowy Bory Tucholskie, co utrudnia wydzielenie obszarów pod lasy gospodarcze. Niemniej obecnie biomasa drzewna w Gminie Chojnice znajduje liczne zastosowanie w paleniskach domowych oraz stanowi uzupełnienie dla niektórych kotłowni budynków publicznych.

3. AKTUALNY STAN POWIETRZA

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są emisje wynikające bezpośrednio z działalności człowieka oraz warunków i zjawisk naturalnie zachodzących w środowisku. Źródła zanieczyszczeń powietrza związane z działalnością człowieka (emisja antropogeniczna) obejmują:

- ☞ emisję punktową pochodzącą ze zorganizowanych źródeł w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych,
- ☞ emisję liniową – komunikacyjną pochodzącą głównie z transportu samochodowego, jak również kolejowego, wodnego i lotniczego,
- ☞ emisję powierzchniową, w skład której wchodzi zanieczyszczenia komunalne z palenisk domowych, gromadzenia i utylizacji ścieków i odpadów.

Emisja punktowa to emisja zanieczyszczeń ze źródeł punktowych tj. z zakładów przemysłowych, przedsiębiorstw energetyki cieplnej. Emisja z zakładów przemysłowych i przedsiębiorstw energetyki cieplnej jest objęta kontrolą i ewidencją, natomiast emisja z pozostałych źródeł, ze względu na charakter i rozproszenie jest trudna do zbilansowania. Na terenie Gminy oraz miasta Chojnice funkcjonuje wiele zakładów przemysłowych o zróżnicowanych profilach działalności. Ich działalność nie wywiera jednak negatywnego wpływu na stan czystości powietrza. Instalacje emitujące zanieczyszczenia wyposażone są w urządzenia zabezpieczające środowisko przed ich negatywnym wpływem. Na terenie Gminy nie występują zakłady o profilu produkcji szczególnie szkodliwym dla środowiska.

W ogólnej ocenie jakości powietrza punktowa emisja technologiczna ze źródeł zlokalizowanych na terenie gminy ma marginalny wpływ na stan aerosanitarny jej obszaru. Wpływ na jakość powietrza w gminie będą miały zanieczyszczenia napływające wraz z masami powietrza z okolicznych terenów oraz zanieczyszczenia pochodzące indywidualnych palenisk, lokalnych kotłowni węglowych oraz transportu.

Emisja liniowa (komunikacyjna) szczególnie skoncentrowana jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych i charakteryzuje się dużą nierównomiernością w ciągu doby. W przypadku zanieczyszczeń pochodzących ze środków transportu, źródło emisji znajduje się nisko nad ziemią, co powoduje, że substancje emitowane z silników pojazdów oddziałują na stan czystości szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ maleje wraz z odległością.

Szczególnie wysokie zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw w silnikach pojazdów występuje na skrzyżowaniach głównych ulic miast, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie lub przy usytuowaniu ruchliwej drogi na terenie o niekorzystnej lokalizacji. Okresowe zwiększenie wartości emisji występuje także przy wielu stosunkowo wąskich trasach

wylotowych z miast.

Na terenie Gminy Chojnice emisja komunikacyjna szczególnie nasiloną jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych: drogi krajowej nr 22 – w tym obwodnicy Chojnic; która przebiega od granicy państwa w Kostrzynie nad Odrą, Człuchów, Chojnice i Starogard Gdański. Duże znaczenie dla terenów wiejskich Gminy Chojnice położonych przy granicy z miastem Chojnice może mieć również emisja napływowa. Ważną rolę w przenoszeniu emisji odgrywają czynniki meteorologiczne i topograficzne. O ile te ostatnie dla określonego obszaru są ustabilizowane, to czynniki meteorologiczne wpływające na rozprzestrzenianie zanieczyszczeń są zmienne i trudne do przewidzenia. Położenie większości Gminy Chojnice na północ, wschód i południe od Chojnic w zasadzie nie powoduje, przy przeważających wiatrach z kierunków wschodnich, napływu zanieczyszczeń z tego obszaru. Ponadto teren gminy charakteryzuje się małym urozmaiceniem hipsometrycznym i bardzo wysokim zalesieniem co powoduje dobre przewietrzanie, filtrację powietrza i brak „zalegania” zanieczyszczeń, które występowałyby w przypadku wyraźnych zagłębień typu niecki, doliny czy kotliny.

Biorąc pod uwagę lokalne warunki zagospodarowania terenów wokół sieci drogowej, tj. zabudowę zagrodową i jednorodziną o niskim stopniu koncentracji, należy stwierdzić, że warunki wymiany powietrza i przewietrzania terenu ograniczają kumulowanie się zanieczyszczeń pochodzących ze środków transportu.

Emisja powierzchniowa (niska) wynika z powszechności stosowania paliw stałych, szczególnie węgla kamiennego o niskiej jakości w domowych instalacjach grzewczych. Wzrost stężenia zanieczyszczeń powstałych w wyniku emisji powierzchniowej notuje się cyklicznie w okresie zimowym. Wyniki badań monitoringowych wskazują, że emisja niska z palenisk domowych ma ogromny udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń do powietrza, a jej wpływ uwidacznia się szczególnie w obszarach charakteryzujących się zwartą, gęstą zabudową, gdzie nie ma możliwości przewietrzania. Największą grupę budynków na terenie gminy stanowią budynki mieszkalne jednorodzinne i to one w głównej mierze odpowiadają za niską emisję. Zanieczyszczenia emitowane są emitorami o wysokości około 10 m, co powoduje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń po najbliższej okolicy - zbyt niska wysokość emitorów w powiązaniu z częstą w okresie zimowym inwersją temperatury sprzyja kumulacji zanieczyszczeń. Indywidualne gospodarstwa domowe nie posiadają urządzeń ochrony powietrza, wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową (związaną z okresem grzewczym).

Ocena jakości powietrza i obserwacja zachodzących zmian w tym obszarze dokonywana jest corocznie w ramach państwowego monitoringu. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1219) Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie [Strona](#) | 72

województw) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Ostatnia dostępna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim dotyczy 2020 roku.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2020 poz. 2279).

Są to substancje, dla których w prawie krajowym (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. 2021 poz. 845)) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

☐ dwutlenek siarki SO ₂ ,	☐ pył PM _{2,5} ,
☐ dwutlenek azotu NO ₂ ,	☐ ołów Pb w PM ₁₀ ,
☐ tlenek węgla CO,	☐ arsen As w PM ₁₀ ,
☐ benzen C ₆ H ₆ ,	☐ kadm Cd w PM ₁₀ ,
☐ ozon O ₃ ,	☐ nikiel Ni w PM ₁₀ ,
☐ pył PM ₁₀ ,	☐ benzo(a)piren B(a)P w PM ₁₀ .

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

☐ dwutlenek siarki SO ₂ ,	☐ ozon O ₃ .
☐ tlenki azotu NO _x ,	

Na terenie województwa pomorskiego, ocena jakości powietrza dokonywana jest w obszarze dwóch stref oceny tj.: Aglomeracja Trójmiejska o powierzchni 414 km² (miasta: Gdańsk, Gdynia i Sopot) oraz strefa pomorska o powierzchni 17 909 km² (obejmująca pozostały obszar województwa - kod strefy PL2202)

Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie jego stężeń występujących w rejonach, gdzie stężenia te są najwyższe na obszarze strefy. Zaliczenie strefy do gorszej klasy (klasa C) nie oznacza zatem, że jakość powietrza na terenie całej strefy nie spełnia określonych kryteriów. Przypisanie strefie klasy C nie oznacza także konieczności prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarze całej strefy. Oznacza natomiast potrzebę podjęcia odpowiednich działań w

odniesieniu do wybranych obszarów w strefie (z reguły o ograniczonym zasięgu) i dla określonych zanieczyszczeń.

Tab. 16. Klasy stref w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny*

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczenia
A	nie przekraczający poziomu dopuszczalnego
C	powyżej poziomu dopuszczalnego

*Dotyczy zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz zawartości łożowiu w pyłe PM₁₀ – ochrona zdrowia oraz: SO₂, NO_x – ochrona roślin

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020

Tab. 17. Klasy stref w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy**

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczenia
A	nie przekraczający poziomu docelowego
C	powyżej poziomu docelowego

**Dotyczy: O₃ (ochrona zdrowia ludzi, ochrona roślin) oraz As, Cd, Ni, BaP w pyłe PM₁₀ – ochrona zdrowia ludzi

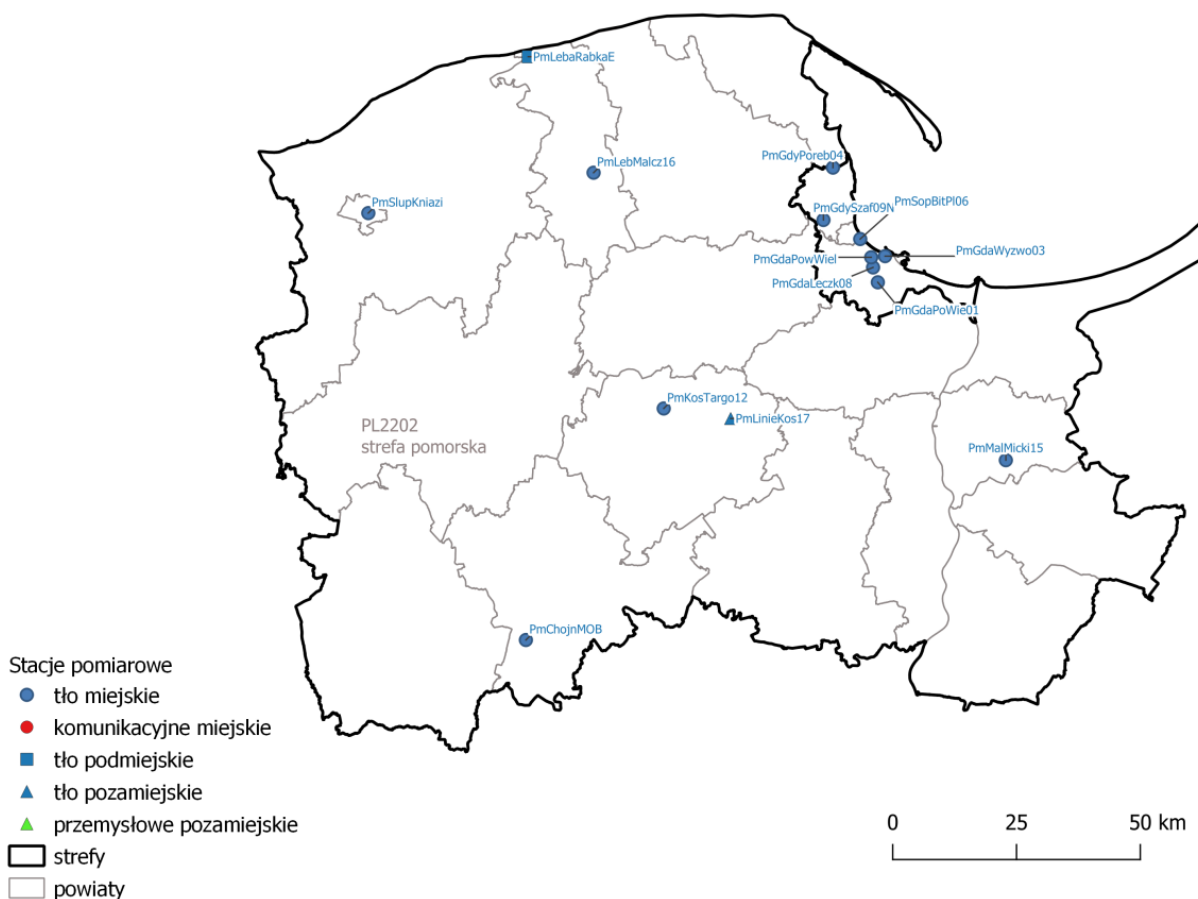
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020

Tab. 18. Klasy stref w zależności od poziomów stężeń ozonu, z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczenia
D1	nie przekraczający poziomu celu długoterminowego
D2	powyżej poziomu celu długoterminowego

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020

Gmina Chojnice należy do strefy pomorskiej. Na terenie Gminy nie ma stacji pomiarowych działających w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Najbliższa znajduje się w Chojnicach na Placu Emsdetten i jest to stacja mobilna. W poniższych tabelach przedstawiono wyniki klasyfikacji strefy pomorskiej w 2020 r. dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin.

Ryc. 29. Lokalizacja stacji pomiarowych jakości powietrza w ramach PMŚ w woj. pomorskim
 źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020

Tab. 19. Klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru strefy pomorskiej											
As (PM1 0)	BaP (PM1 0)	C ₆ H ₆	CO	Cd (PM1 0)	NO ₂	Ni (PM1 0)	O ₃	PM10	PM 2,5	Pb (PM10)	SO ₂
Strefa PL2202 - rok 2020											
A	C	A	A	A	A	A	A ¹⁾	A	A ²⁾	A	A

¹⁾Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020

Tab. 20. Klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru strefy pomorskiej		
SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa PL2202 - rok 2020		
A	A	A ¹⁾

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa pomorska uzyskała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020

W ocenie rocznej jakości powietrza sporządzonej dla kryterium ochrony zdrowia ludzi strefa pomorska w roku 2020 została zaliczona do klasy C ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Na uwagę zasługuje fakt, że stężenia benzo(a)pirenu, mimo że przekraczają poziom docelowy sukcesywnie maleją, w szczególności na stacji w Kościerzynie, która wykazywała najwyższe stężenia tego zanieczyszczenia. Obszar przekroczeń benzo(a)pirenu, mimo iż obejmuje jedynie 2,5% powierzchni całej strefy pomorskiej to narażony udział ludności na to zanieczyszczenie sięga niemalże 1/3 wszystkich mieszkańców strefy.

Strefa pomorska uzyskała również dla kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin klasę D2 z powodu przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu. W przypadku przekroczenia poziomu długoterminowego dla ozonu narażone jest 37% mieszkańców strefy pomorskiej. W porównaniu z ubiegłym rokiem tj. 2019 widoczne jest znaczące zmniejszenie powierzchni obszarów przekroczeń poszczególnych zanieczyszczeń, a tym samym zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywne stężenia.

Przedstawione informacje dotyczą podstawowych zanieczyszczeń powietrza w skali całej strefy badania i stanowią wyłącznie punkt wyjścia do oceny jakości powietrza w obszarze danej gminy. Stan powietrza w ujęciu lokalnym zależy od jej charakteru, wielkości i gęstości źródeł emisji, jak również od ilości ładunków napływających z terenów sąsiednich. Brak energochłonnego przemysłu wpływa pozytywnie na stan środowiska, w tym na jakość powietrza. Główne zagrożenia występują po stronie niskiej emisji związanej z sezonem grzewczym oraz po stronie emisji komunikacyjnej.

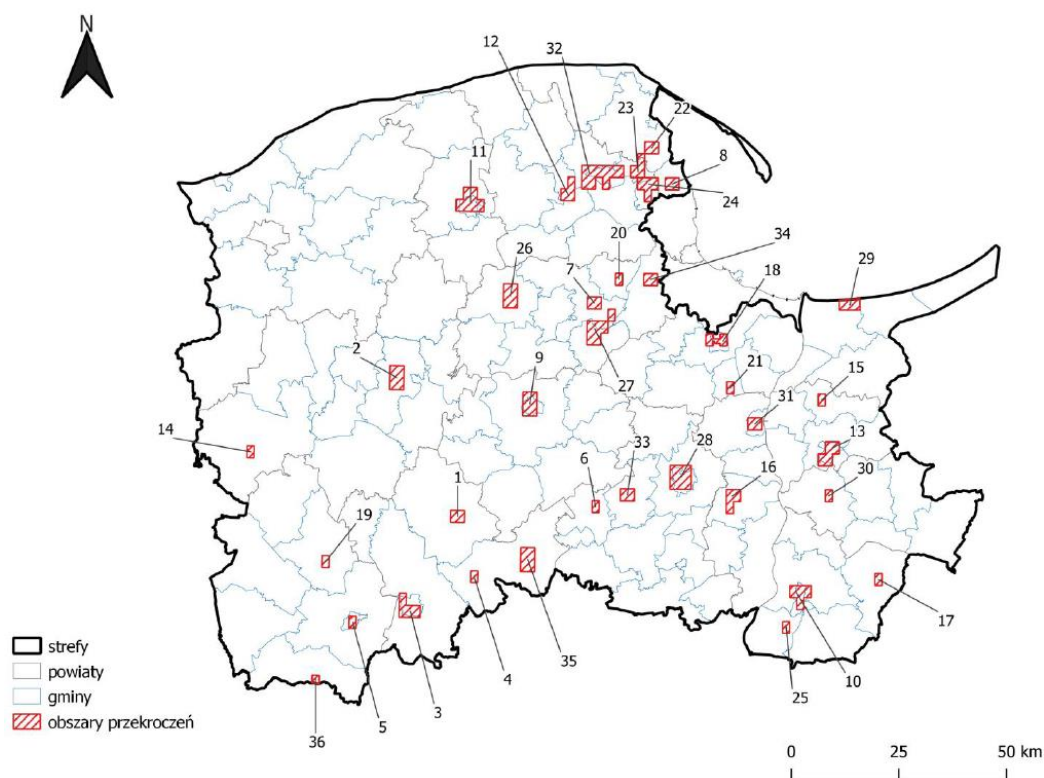
W ujęciu lokalnym na **terenie Gminy Chojnice** wyniki modelowania matematycznego **nie wykazały znacznych obszarów przekroczeń w zakresie benzo(a)pirenu**. Jedynie tereny w Gminie Chojnice, na których mogło dochodzić do przekroczeń występują bezpośrednio przy granicy z miastem Chojnice.

W przypadku ozonu na terenie Gminy Chojnice przekroczenie 8-godzinnego poziomu celu długoterminowego odnotowano w prawie całej południowej i środkowej części Gminy, na terenach, gdzie przeważa rolnicze zagospodarowanie terenu. W północnej części Gminy, gdzie występuje wysoce zachowana osnowa ekologiczna, nie odnotowano przekroczeń.

W Gminie Chojnice zainstalowano również na budynkach szkół podstawowych mierniki jakości powietrza SYNGEOS, które na bieżąco monitorują zanieczyszczenie pyłem zawieszonym (PM) o średnicy nie większej niż 10, 2.5 oraz 1 μm . Czujniki zlokalizowano w:

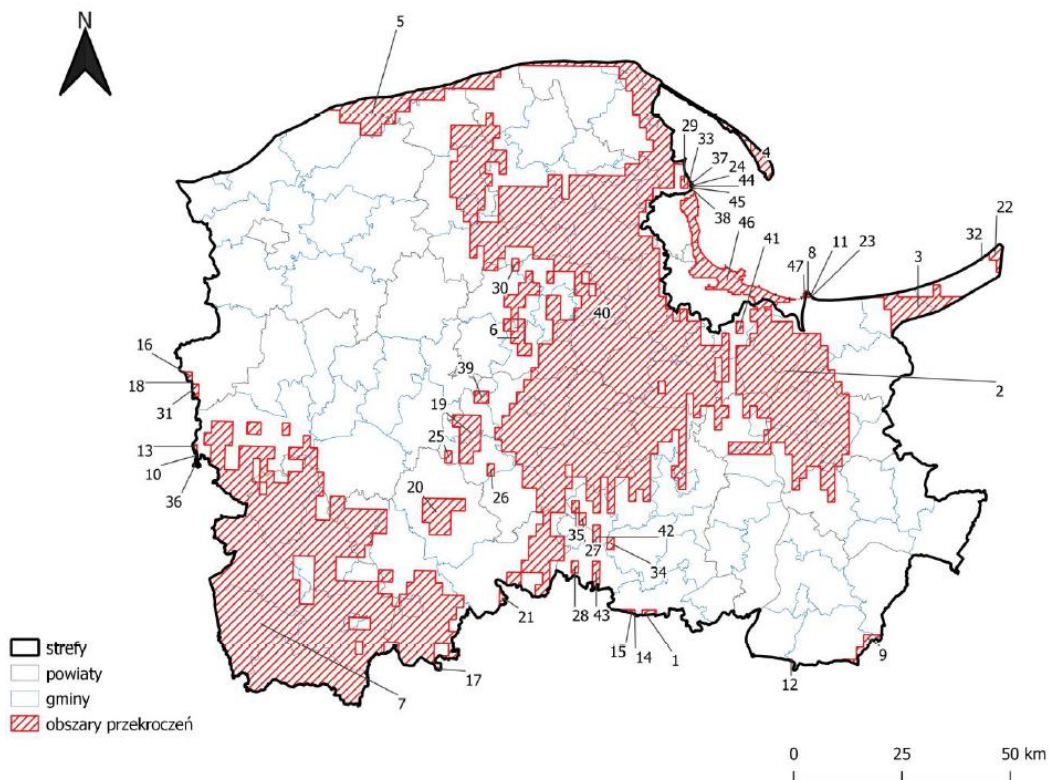
- miejscowości Lichnowy,
- miejscowości Silno,
- miejscowości Swornegacie.

Poniżej przedstawiono wyniki monitoringu jakości powietrza z tych czujników z 2020 r.

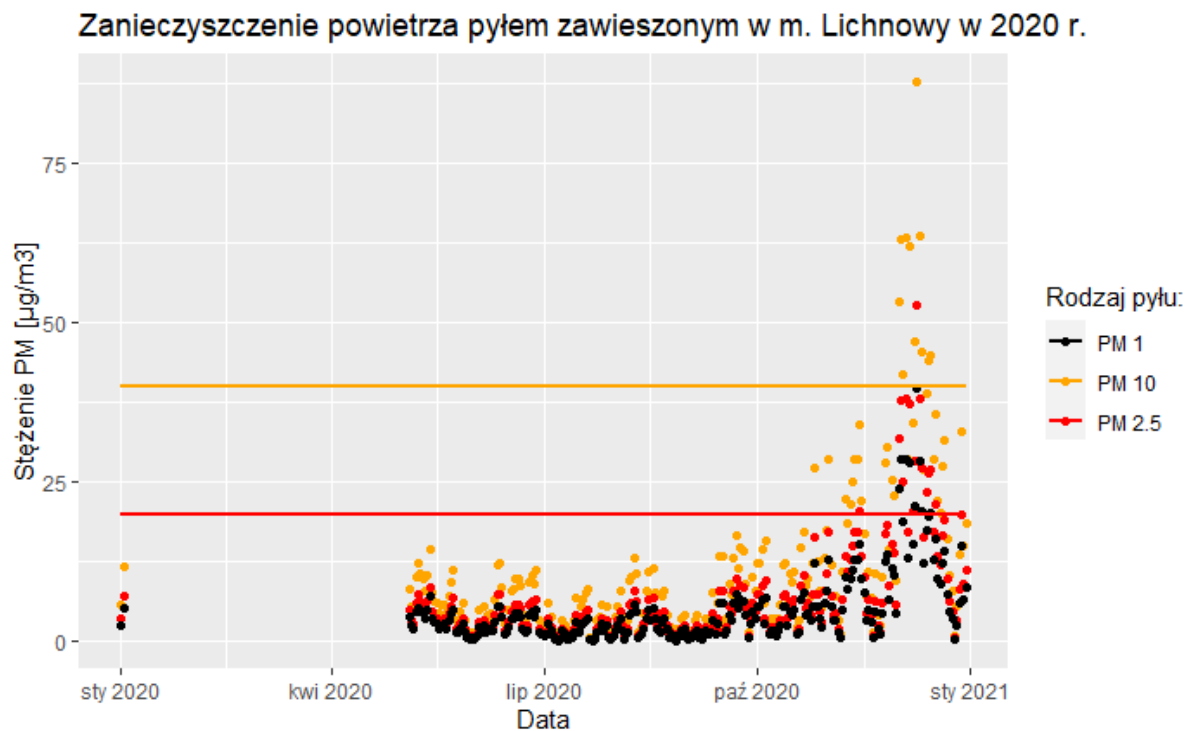
Ryc. 30. Zasięg podobszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w woj. pomorskim w 2020 r.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020

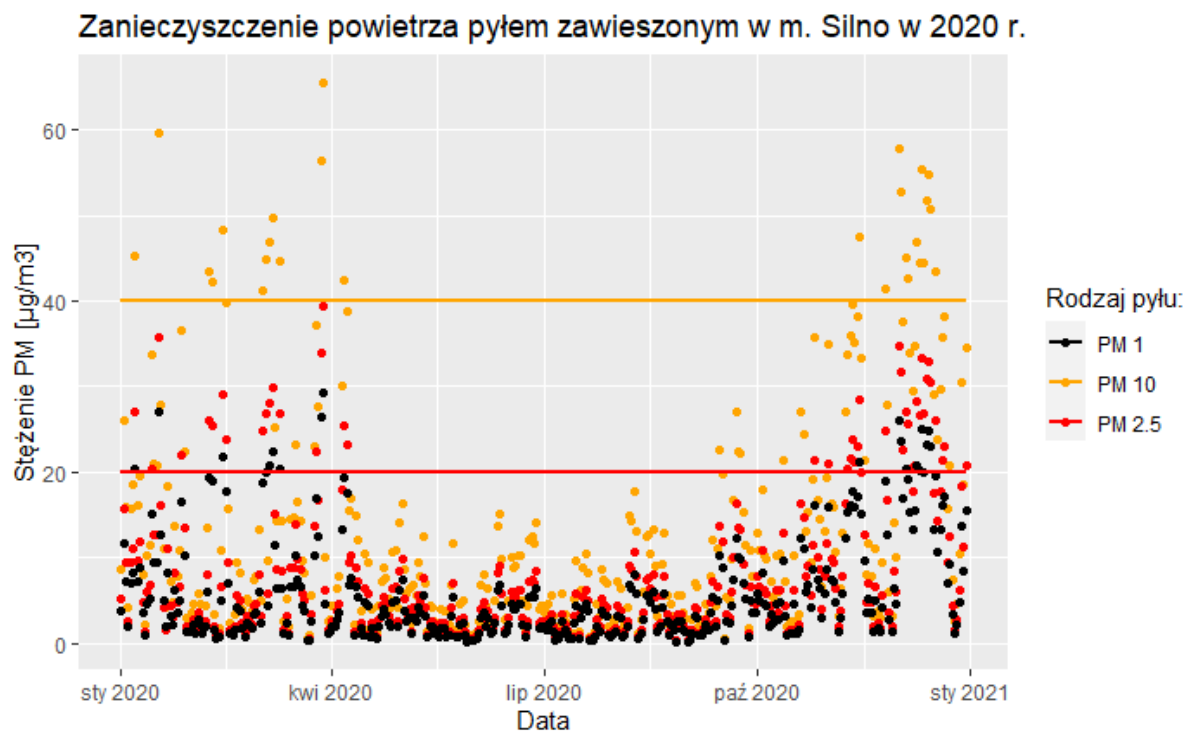
Ryc. 31. Zasięg podobszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu (8h) w woj. pomorskim w 2020 r.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020

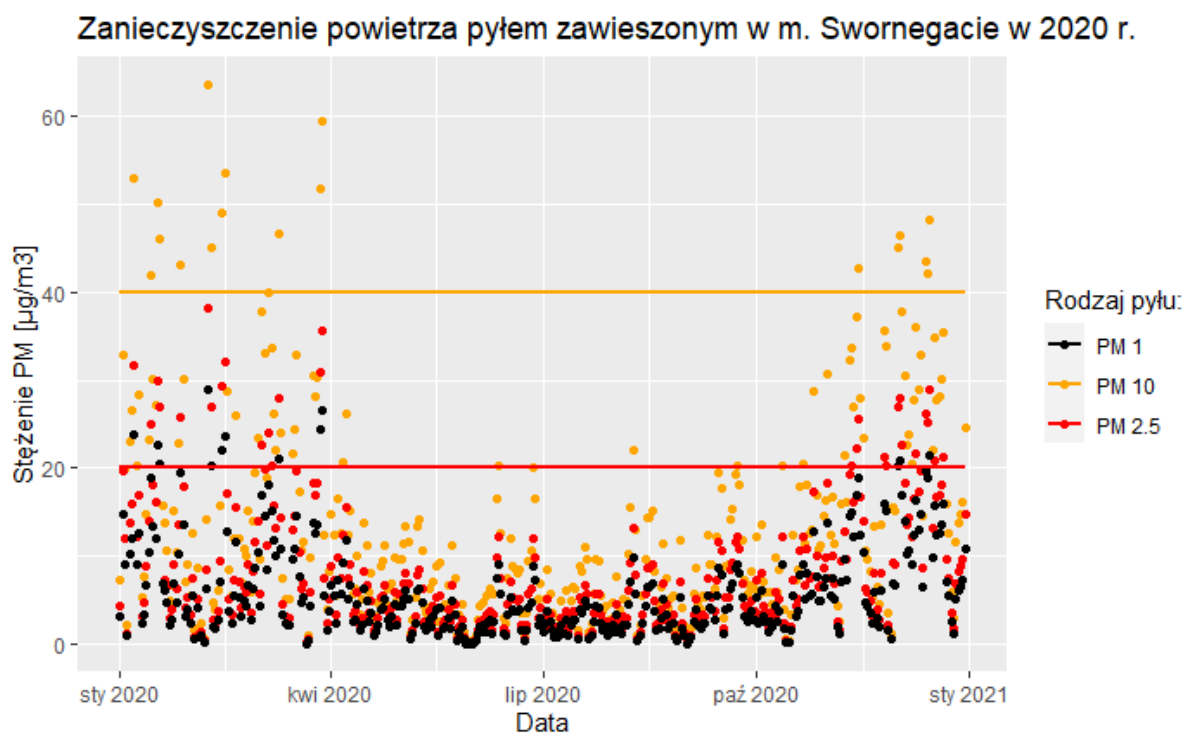
Ryc. 32. Średniodobowe wyniki pomiarów zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi w miejscowości Lichnowy w 2020 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z czujnika SYNGEOS

Ryc. 33. Średniodobowe wyniki pomiarów zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi w miejscowości Silno w 2020 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z czujnika SYNGEOS

Ryc. 34. Średniodobowe wyniki pomiarów zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi w miejscowości Swornegacie w 2020 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z czujnika SYNGEOS

Poziome linie na wykresach przedstawiają poziom dopuszczalny dla poszczególnego rodzaju pyłu zawieszonego.

Na podstawie powyższych wykresów można stwierdzić, że na terenie Gminy Chojnice przekroczenia w średniodobowym stężeniu pyłów zawieszonych w powietrzu występują wyłącznie w sezonie zimowym (grzewczym) i są spowodowane niską emisją, która wynika ze spalania paliw stałych (głównie węglowych) w indywidualnych gospodarstwach domowych.

W poniższej tabeli zestawiono najważniejsze parametry statystyczne z dokonanych pomiarów.

Tab. 21. Podstawowe charakterystyki z dokonanych pomiarów zanieczyszczenia powietrza w Gminie Chojnice.

Cecha/Miejscowość	Lichnowy*	Silno	Swornegacie
Średnie roczne stężenie PM1 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	4.91	5.82	5.97
Średnie roczne stężenie PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	6.54	7.75	7.96
Średnie roczne stężenie PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	10.89	12.93	13.26
Maksymalne odnotowane dobowe stężenie PM1	39.82	29.37	28.89

[$\mu\text{g}/\text{m}^3$]			
Maksymalne odnotowane dobowe stężenie PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	52.65	39.31	38.05
Maksymalne odnotowane dobowe stężenie PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	87.77	65.49	63.41
Liczba dni z przekroczeniem dopuszcz. poziomu PM10	11	27	18
Liczba dni z przekroczeniem docelowego poziomu PM2.5	15	45	29

*odczyty z 2020 r. dla miejscowości Lichnowy są niepełne – brakuje okresu od 03.01 do 03.05

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z czujników SYNGEOS

3.1. Program ochrony powietrza oraz plan działań krótkoterminowych dla strefy pomorskiej

Obecny program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej został przyjęty uchwałą nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. (Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2020, poz. 4231). Termin realizacji Programu ustalony został do dnia 30 września 2026 r. Program ochrony powietrza i plan działań krótkoterminowych dla strefy pomorskiej został przygotowany w związku z odnotowaniem w 2018 r. przekroczenia norm jakości powietrza:

- ☞ poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10,
- ☞ poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

Nadrzędnym celem Programu i PDK dla strefy pomorskiej jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza w możliwie najkrótszym czasie, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa pomorskiego.

Do zadań naprawczych, które realizowane będą m.in. na terenie Gminy Chojnice należą :

- ☞ **Zadanie o kodzie WpsPomZSO – Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych w gminach strefy pomorskiej**

Podstawowym działaniem zmierzającym do obniżenia stężeń zanieczyszczeń na terenie strefy pomorskiej jest ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu z procesu

wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych i usługowych. Realizacja działania polega na wymianie/zlikwidowaniu źródeł ciepła na paliwo stałe (kocioł bezklasowych oraz klasy 3, 4 i 5) poprzez zmianę sposobu ogrzewania m.in. na:

- przyłączy do sieci ciepłowniczej,
- ogrzewanie elektryczne,
- ogrzewanie gazowe,
- ogrzewanie olejowe,
- odnawialne źródła energii,
- kocioł węglowy, zasilany automatycznie, spełniający wymagania ekoprojektu,
- kocioł na biomasę, zasilany automatycznie, spełniający wymagania ekoprojektu,
- kocioł na pellet, zasilany automatycznie, spełniający wymagania ekoprojektu.

Zgodnie z zapisami obowiązującego POP dla strefy pomorskiej na terenie Gminy Chojnice w latach 2021-2026 powinna nastąpić wymiana 882 kotłów wśród zabudowy jednorodzinnej oraz 98 kotłów wśród zabudowy wielorodzinnej (łącznie 980 kotłów). Szacuje się, że koszt realizacji zadania wyniesie ok. 17 640 000 zł (rocznie prawie 3,2 mln zł).

Tab. 22. Szacowana liczba kotłów które powinny zostać wymienione w Gminie Chojnice w ramach realizacji działania WpsPomZSO w latach 2021-2026, szacowany efekt ekologiczny oraz szacowany koszt realizacji działania

Gmina	Jednostka	Szacowana liczba kotłów do wymiany w latach 2021-2026		Łączna liczba kotłów do wymiany w latach 2021-2026	Liczba kotłów do wymiany rocznie w latach 2021-2025	Liczba kotłów do wymiany w 2026 roku	Łączny koszt [tys. zł]	Koszty roczne w latach 2021-2025 [tys. zł]	Koszt w 2026 r. [tys. zł]	Efekt ekologiczny (obniżenie emisji)					
		zabudowa jednorodzinna	zabudowa wielorodzinna							Łącznie PM10 [Mg]	Łącznie B(a)P [kg]	PM10 [Mg] rocznie w latach 2021-2025	PM10 [Mg] rocznie w 2026 r.	B(a)P [kg] rocznie w latach 2021-2025	B(a)P [kg] w 2026 r.
Chojnice	gmina wiejska	882	98	980	176	100	17 640	3 168	1 800	60,52	21,27	10,87	6,17	3,82	2,17

Źródło: Załącznik nr 4 do Uchwały Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r.

☞ Zadanie o kodzie WpsPomEdEk – Edukacja ekologiczna.

W ramach Programu ochrony powietrza przewidziano działanie w zakresie edukacji ekologicznej odnoszącej się do poprawy jakości powietrza. Akcje edukacyjne promujące wymianę źródeł ciepła, termomodernizację, wspierające zachowania proekologiczne w zakresie ogrzewania indywidualnego i przyzwyczajęń transportowych.

Akcje edukacyjne powinny mieć na celu uświadamianie społeczeństwa i wzbogacanie wiedzy w zakresie:

- Zachowań pogarszających jakość powietrza (np. szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych; spalania węgla w kotłach bezklasowych);
- Skutków zdrowotnych i finansowych złej jakości powietrza;
- Działań, które można i należy podejmować, aby lokalnie poprawić jakość powietrza, w tym korzyści jakie niesie dla środowiska:
 - podłączenie do scentralizowanych źródeł ciepła,
 - termomodernizacja budynków,
 - nowoczesne niskoemisyjne źródła ciepła,
 - korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo),
 - zieleń w miastach;
- Kształtowania właściwych zachowań społecznych poprzez propagowanie konieczności oszczędzania energii cieplnej i elektrycznej;
- Informowanie mieszkańców o możliwości uzyskania dopłat i skorzystania z finansowych programów gminnych, wojewódzkich, ogólnokrajowych.

Koszt przeprowadzenia jednej akcji edukacyjnej szacuje się średnio na 5 000 do 10 000 zł, średnio przyjęto koszt 7 000 zł. Udział w akcjach edukacyjnych oszacowano na ok. 3 000 zł. Akcje powinny obejmować wszystkie grupy wiekowe w danej gminie.

W ramach tego działania przewidziano dla Gminy Chojnice w latach 2021-2026:

- coroczny udział w jednej z ogólnopolskich lub wojewódzkich akcji edukacyjnych,
- corocznie przeprowadzenie jednej akcji edukacyjnej dot. czystości powietrza.

☞ Zadanie o kodzie WpsPomInZe – Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych i usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach strefy pomorskiej

Za realizację działania odpowiedzialne są samorządy gminne strefy pomorskiej. Gminy, które posiadają częściową inwentaryzację są zobowiązane do jej uzupełnienia w ramach działania.

Inwentaryzację źródeł należy przeprowadzić z uwzględnieniem informacji niezbędnych do zamieszczenia w centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB), w których lub na potrzeby których eksploatowane są źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW. Inwentaryzacja powinna dążyć do wskazania sposobu ogrzewania każdego lokalu ogrzewanego indywidualnie: mieszkalnego, użyteczności publicznej oraz lokali, w których prowadzona jest działalność handlowa i rzemieślnicza. Sposób przeprowadzenia inwentaryzacji powinien zapewnić, w miarę możliwości, objęcie nią wszystkich budynków w danej gminie.

Inwentaryzacja powinna zawierać dla każdego budynku przynajmniej następujące dane:

- Dane adresowe,
- Dane o budynku:
 - Rodzaj budynku (jednorodzinny, wielorodzinny),
 - Liczba lokali,
 - Liczba kondygnacji,
 - Czy budynek jest ocieplony,
- Dane o kotle:
 - Liczba kotłów,
 - Klasa kotła (każdego osobno) na podstawie tabliczki znamionowej lub dokument poświadczającego emisję,
 - Rok instalacji,
 - Moc,
- Dane o paliwie:
 - Rodzaj paliwa,
 - Ilość zużywanego paliwa,
- Dane o kominku
 - Ilość kominków w budynku,
 - Sposób użytkowania (do ogrzewania, rekreacyjnie),
 - Ilość zużywanego paliwa.

☞ **Zadanie o kodzie WpsPomHrFi - Opracowanie i przyjęcie w gminach strefy pomorskiej szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych**

Za realizację działania odpowiedzialne są samorzady gminne strefy pomorskiej. Inwentaryzacja indywidualnych systemów grzewczych oraz zapisy Programu ochrony powietrza powinny być podstawą opracowania harmonogramu rzeczowo-finansowego, który pozwoli na pełną realizację działania WpsPomZSO - ograniczenie emisji substancji z procesu

wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych i usługowych.

☞ **Zadanie o kodzie WpsPomSyPo - Stworzenie przez poszczególne gminy strefy pomorskiej systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych**

Za realizację działania odpowiedzialne są samorządy gminne strefy pomorskiej. Wsparcie dla mieszkańców gmin powinno polegać na:

- wnioskowaniu o środki finansowe z programów NFOŚiGW oraz innych (np. STOP SMOG) w celu wspierania mieszkańców w realizacji działania WpsPomZSO oraz w miarę potrzeb i możliwości finansowych gminy, udzielaniu dodatkowego wsparcia ze środków własnych,
- w gminach, w których funkcjonują systemy dotacji należy kontynuować sukcesywne ich udzielanie końcowym odbiorcom (odpowiednim podmiotom i osobom fizycznym w tym również MŚP) na wymianę starych niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym,
- w gminach, w których do tej pory dotacje nie były przydzielane, należy wdrożyć taki system.

Zorganizowany system powinien zapewniać odpowiedni poziom dofinansowania inwestycji w zakresie przekazywanych środków dla zainteresowanych mieszkańców. W miarę potrzeb należy aktualizować regulamin przyznawania dotacji celowych na modernizację budynków mieszkalnych jedno i wielorodzinnych oraz należy podejmować próby zróżnicowania dofinansowania w zależności od poziomu ubóstwa energetycznego.

- prowadzeniu doradztwa (energetycznego) w gminie obejmującego:
 - informowanie o sposobach zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza,
 - informowanie o dostępnych sposobach dofinansowywania wymiany kotłów,
 - w miarę możliwości wspomaganie mieszkańców przy wypełnianiu wniosków o dofinansowanie m.in. w ramach programu „Czyste powietrze”,
 - koordynację realizacji innych programów finansowych, w tym m. in. Programu STOP SMOG, a także programów gminnych, mobilizowanie mieszkańców do włączenia się w działania wdrażające uchwały antysmogowe,
- kontroli wdrażania uchwał antysmogowych.

W ramach udzielonych dotacji i kontroli sposobu wydawania udzielonych funduszy każda gmina zbiera informacje o ilości i sposobie wymiany źródeł grzewczych. Informacje te należy przekazywać Zarządowi Województwa w ramach corocznych sprawozdań z realizacji Programu.

4. INWENTARYZACJA EMISJI

4.1. Metodyka przeprowadzonej inwentaryzacji

Dokumentem wyjściowym dla dalszych analiz jest Plan Gospodarki Niskoemisyjny dla Gminy Chojnice z grudnia 2015 r. Celem bazowej i kontrolnej inwentaryzacji emisji jest wyliczenie ilości ekwiwalentu dwutlenku węgla (CO_2_{eq}) wyemitowanego wskutek zużycia energii na terenie Gminy Chojnice w roku kontrolnym, tj. w roku 2020 w stosunku do roku bazowego 2010 oraz szacunków z 2005 r. określonym zgodnie z metodologią określoną w art. 4 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r., jako odniesienia dla prognozy do 2030 roku. Inwentaryzacja bazowa z 2010 i kontrolna z 2020 r. emisji CO_2 została wykonana zgodnie z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów (Covenant of Mayors) określonymi m.in. w dokumencie „How to develop a Sustainable Energy Action Plan” („Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii”). Dokument opracowano zgodnie z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów przedstawionymi na początku roku 2010, zawierającymi m.in. nowe wskaźniki emisji CO_2_{eq} dla poszczególnych nośników. Prognoza do 2030 została oparta zarówno o powyższy dokument jak i ww. Rozporządzenie PE i Rady UE.

Wytyczne Porozumienia dają możliwość określenia emisji na dwa sposoby:

1. Wykorzystując standardowe wskaźniki emisji zgodnie z zasadami IPCC, które obejmują całość emisji CO_2 wynikłej z końcowego zużycia energii na terenie Gminy. W tym podejściu uwzględnia się zarówno emisje bezpośrednie związane ze spalaniem paliw w budynkach, instalacjach i transporcie, jak i emisje pośrednie towarzyszące produkcji energii elektrycznej, ciepła i chłodu wykorzystywanych przez mieszkańców;
2. Wykorzystując wskaźniki emisji LCA (Life Cycle Assessment – Ocena Cyklu Życia), które uwzględniają cały cykl życia poszczególnych nośników energii. W tym podejściu uwzględnia się emisje związane nie tylko z końcowym spalaniem, ale także emisje powstałe na wszystkich pozostałych etapach łańcucha dostaw, w tym emisje związane z pozyskiwaniem surowców, ich transportem i przeróbką.

W niniejszej aktualizacji PGN przyjęto pierwsze podejście – z wykorzystaniem standardowych wskaźników emisji, zgodnie z zasadami IPCC. Standardowe wskaźniki emisji bazują na zawartości węgla w poszczególnych paliwach. Użyte wskaźniki do wyliczenia ilości energii generowanej przez poszczególne paliwa zastosowano wartości opałowe zgodne z wyznaczonymi przez Krajowym Ośrodkiem Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) dla wskazanego roku bazowego, kontrolnego i prognozy.

W celu obliczenia emisji CO_2_{eq} w roku bazowym i kontrolnym wyznaczono zużycie energii finalnej dla poszczególnych sektorów odbiorców na inwentaryzowanym obszarze:

- ☞ **sektor prywatny** - budynki mieszkalne,
- ☞ **sektor publiczny** - budynki użyteczności publicznej,
- ☞ **oświetlenie uliczne**,
- ☞ **transport**,
- ☞ **sektor przemysłowy** – zakłady przemysłowe i usługowe.

Zużycie energii finalnej związane jest z wykorzystaniem:

- energii elektrycznej,
- paliw transportowych,
- gazu sieciowego,
- paliw opałowych.

Zebrane dane dla obszaru Gminy Chojnice z aktualizowanego dokumentu PGN odnoszą się do stanu na koniec roku 2010, dlatego też rok 2010 jest w dalszych wyliczeniach traktowany jako bazowy dla inwentaryzacji, koniec roku 2020, jako ostatni ważny termin dla unijnej polityki klimatycznej i niskoemisyjnej potraktowano jako rok kontrolny, zaś rok 2030 jest rokiem docelowym, dla którego będą przeprowadzane prognozy emisji. Wspomniany rok 2005 stanowi istotny punkt odniesienia dla prognozy do roku 2030 z uwagi na uwarunkowania prawne i dlatego został uwzględniony w niniejszym opracowaniu.

Dane wykorzystane w opracowaniu dokumentu wyjściowego/ źródłowego będącego przedmiotem aktualizacji pochodziły od interesariuszy działań opisanych w dalszej części dokumentu, tj.:

1. Urząd Gminy w Chojnicach w zakresie:
 - sytuacji energetycznej budynków użyteczności publicznej,
 - działań prowadzonych przez urząd w ostatnich latach dotyczących efektywności energetycznej,
 - danych dotyczących wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w budynkach oraz instalacjach na terenie gminy,
 - informacji dotyczących systemu transportowego,
 - danych na temat stanu oświetlenia ulicznego,
 - informacji dotyczących planów działań na najbliższe lata.
2. Przedsiębiorstwa energetyczne:
 - ENEA S.A.
 - Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.
3. Starostwo Powiatowe w Chojnicach, Urząd Miejski w Chojnicach oraz Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Chojnicach
4. Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (Krajowy Ośrodek

Bilansowania i Zarządzania Emisjami)

5. Ministerstwo Cyfryzacji – w zakresie pozyskania danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów poprzez wnioski do Centralnego Ośrodka Informatyki
6. Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych).
7. Ankietyzacja mieszkańców Gminy Chojnice

4.1.1. Oszacowanie wielkości emisji CO_{2 eq} w 2005 r.

Zgodnie z opracowaniem „Wskaźniki zielonej gospodarki w Polsce 2020”⁴, wydanym przez Główny Urząd Statystyczny w 2020 r. **całkowita emisja gazów cieplarnianych liczona w tysiącach ton ekwiwalentu dwutlenku węgla w Polsce w 2005 r. wyniosła:**

404 459.5 tys. t ekwiwalentu CO₂.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r przyszłe wskaźniki redukcji emisji dla Polski powinny odnosić się do tej wartości.

Na powyższy ekwiwalent składa się dwutlenek węgla w prawie 80%, resztę stanowią odpowiednio przeliczone pozostałe gazy cieplarniane. Biorąc pod uwagę wymagany poziom 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych liczonych za pomocą powyższego ekwiwalentu **do 2030 Polska powinna emitować nie więcej niż:**

376 147.335 tys. t ekwiwalentu CO₂

W tym samym opracowaniu wskazano, że w 2015 r. w Polsce wyemitowano 391 674.1 tys. t ekwiwalentu CO₂. Według wyliczeń Gmina Chojnice odpowiada za ok. 0,024% krajowej emisji CO_{2 eq} – Gmina Chojnice w 2010 r. według inwentaryzacji bazowej wyemitowała 99 991 ton ekwiwalentu CO₂. Szacunkowo można przyjąć, że w 2005 r. Gmina wyprodukowała około:

98 000 ton ekwiwalentu CO₂

Mając na uwadze wyłącznie krajowy cel ograniczenia analizowanej emisji o 7%, Gmina Chojnice powinna dostarczać do atmosfery nie więcej niż 91 140 ton ekwiwalentu CO₂ do 2030 r.

Na podstawie wyników przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono, że pułap ten osiągnięto już w 2020 r., jednakże kierując się zasadą przezorności i prewencji w ochronie środowiska należy podejmować dalsze działania niskoemisyjne zapobiegając

⁴<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/srodowisko-energia/srodowisko/wskazniki-zielonej-gospodarki-w-polsce-2020,5,4.html>

w jak największym stopniu postępujące zmiany klimatyczne.

Gmina Chojnice za główny cel strategiczny zdefiniowany w niniejszej Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej zakłada produkować do 2030 r. nie więcej niż:

85 000 ton ekwiwalentu CO₂ ⁵

Dodatkowo przewiduje się redukcję zapotrzebowania na energię o 14 654 MWh/rok,
tj. o 11,55%(względem roku bazowego) oraz wzrost produkcji energii z OZE
o 6 092,82 MWh, tj. o 4,80% (względem roku bazowego)

4.2. Wskaźniki emisji

Wskaźniki emisji opisują ile ton CO₂ eq przypada na jednostkę zużycia poszczególnych nośników energii. W niniejszym opracowaniu wykorzystano standardowe wskaźniki według wytycznych IPPC, które obejmują całość emisji CO₂ eq wynikłej z końcowego zużycia energii na terenie Gminy na podstawie danych KOBiZE dla roku 2020.

Tab. 23. Wskaźniki emisji dla stosowanych typów paliw na terenie Gminy Chojnice.

Paliwo	Wartość opałowa		Wskaźnik emisji CO ₂ eq	
	MWh/Mg	GJ/Mg	Mg/MWh	Mg/GJ
Węgiel kamienny	6,228	22,420	0,418	0,09478
Gaz ziemny	13,333	48,000	0,244	0,05533
Olej opałowy	11,222	40,400	0,341	0,07740
Drewno opałowe	4,333	15,600	0,000	0,00000
Pellet*	5,300	-	0,251	-
Olej napędowy	11,944	43,000	0,326	0,07410
Benzyna silnikowa	12,306	44,300	0,305	0,06930
LPG	13,139	47,300	0,278	0,06310
Energia elektryczna	-	-	0,765	0,21191

Źródło: Poradnik Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP), KOBiZE; w przypadku pelletu: <https://www.pelet.com.pl/porownanie-norm/>

⁵obliczając emisję ekwiwalentu CO₂ zgodnie z metodyką przyjęta w niniejszym opracowaniu, w tym zwłaszcza bez uwzględnienia emisji z krajowego i międzynarodowego transportu towarów ciągnikami rolniczymi oraz emisji powodowanej przez transport kolejowy na terenie Gminy Chojnice

Energia elektryczna jest wykorzystywana w każdej gminie, chociaż główne zakłady ją produkujące (elektrownie) są zlokalizowane na obszarze jedynie kilku z nich. Zakłady te są często znaczącymi emitentami CO₂ eq (pod warunkiem, że jako główne źródło energii wykorzystują paliwa kopalne), lecz wyprodukowana przez nie energia elektryczna zaspokaja nie tylko zapotrzebowanie na energię elektryczną gminy, na której terenie zostały wybudowane, ale także zapotrzebowanie większego obszaru. Innymi słowy, energia elektryczna wykorzystywana w danej gminie zwykle pochodzi z różnych zakładów i instalacji, zarówno tych zlokalizowanych w jej granicach administracyjnych, jak i tych leżących poza jej granicami. W konsekwencji CO₂ eq wyemitowany w związku ze zużyciem energii elektrycznej na terenie danej gminy w rzeczywistości pochodzi z tych różnych zakładów i instalacji. Wyliczenie jego ilości przypadającej na każdą gminę jest bardzo trudnym zadaniem, jako że fizyczne przepływy energii elektrycznej przekraczają granice administracyjne i zmieniają się w zależności od szeregu czynników. Ponadto gminy zwykle nie mają żadnej kontroli nad emisjami takich zakładów.

Z wymienionych powodów, jak również mając na uwadze, że głównym obszarem zainteresowania jest strona popytu na energię (strona konsumpcyjna), zaleca się wykorzystanie krajowego wskaźnika emisji jako punktu wyjścia do wyznaczenia lokalnego wskaźnika emisji. Krajowy wskaźnik emisji odzwierciedla średnie emisje CO₂ eq związane z produkcją energii elektrycznej na szczeblu krajowym. W ten sposób ustalono wskaźnik emisji dla energii elektrycznej w roku bazowym i kontrolnym w wielkości 0,765 Mg CO₂ eq/MWh (por. wytyczne URE).

4.3. Inwentaryzacja bazowa i kontrolna emisji CO₂ eq

Bazowa inwentaryzacja emisji (BEI) umożliwia identyfikację głównych źródeł emisji CO₂ eq, która ułatwia wybór odpowiednich działań. Wielkość emisji CO₂ eq dla roku bazowego stanowi punkt wyjścia do określenia wielkości osiągniętego celu redukcji dwutlenku węgla w roku kontrolnym. Pozwala ona na zmierzenie efektu działań założonych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej, a także na określenie zaistniałych tendencji między rokiem bazowym a kontrolnym niezbędnych do sporządzenia prawidłowej prognozy do roku 2030.

4.3.1. Sektor prywatny - budynki mieszkalne

Charakterystyka sektora

Częściowa charakterystyka sektora została przedstawiona w rozdziale 2.3. niniejszego opracowania pt. „Zasoby mieszkaniowe”. **Uzupełnienie do przeprowadzenia analizy omawianego sektora stanowiły wyniki przeprowadzonej ankietyzacji mieszkańców Gminy Chojnice we wrześniu 2021 r. Szacunki dla Gminy oparto na wynikach z 147**

ankiet, które dotyczyły 480-500 mieszkańców Gminy – stanowi to nieco ponad 2.5% wszystkich mieszkańców Gminy. W pojedynczych przypadkach ankietowany nie podał liczby osób zamieszkujących gospodarstwo domowe, co uniemożliwia wskazanie dokładnej liczby mieszkańców, którzy zostali ujęci w przeprowadzonym badaniu.

Przyjmuje się, że emisja z budynków mieszkalnych stanowiących własność Gminy Chojnice jest częścią z całkowitej emisji z sektora prywatnego (budynków mieszkalnych)

Szacuje się, że większość instalacji C.O. w Gminie Chojnice jest zasilana paliwami węglowymi (ok. 47%) lub biomasą (drewnem) – ok. 56.5%. Często wykorzystuje się połączenie ww. paliw stałych. Ogrzewanie gazowe LPG deklaruje ok. 7.5% mieszkańców Gminy, zaś na gaz ziemny – 3,4%. Ogrzewanie budynków z OZE (bez biomasy), czyli za pomocą przede wszystkich instalacji fotowoltaicznych połączonych z kotłem elektrycznym lub pompą ciepła (odzysk ciepła z powietrza) deklaruje prawie 5.5% mieszkańców.

Podobne wyniki uzyskano dla instalacji C.W.U. przy czym większe znaczenie ma gaz ziemny (blisko 9%), OZE bez biomasy (prawie 8.2%) oraz energia elektryczna – ok. 7.5%.

Tab. 24. Zbiorcze wyniki ankietyzacji mieszkańców – wykorzystanie paliw w budynkach mieszkalnych na cele C.O. oraz C.W.U.

Wykorzystanie w instalacji:	Procent [%] z udzielonych odpowiedzi wśród ankietowanych odnośnie wykorzystywanego paliwa:						
	paliwa węglowe	gaz ziemny	gaz płynny LPG	olej opałowy	energia elektryczna	OZE bez biomasy	biomasa, drewno
C.O. / ogrzewanie budynku*	46.94%	3.40%	7.48%	0.00%	1.36%	5.44%	56.46%
tylko C.W.U. – podgrzewanie wody	20.41%	8.84%	1.36%	0.68%	7.48%	8.16%	38.78%

*zawiera również przypadki zastosowania kotłów dwufunkcyjnych (C.O. + C.W.U.)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji mieszkańców Gminy Chojnice

Ponad połowa ankietowanych podała roczne zużycie energii elektrycznej z sieci, natomiast ok. 7.5% zużycie gazu z sieci gazowej. Prawie połowa ankietowanych stwierdziła również, że

korzysta z gazu LPG, w większości dystrybuowanym w butlach gazowych. Można stwierdzić, że przynajmniej 10% mieszkańców Gminy produkuje energię elektryczną z jakiegokolwiek instalacji OZE.

Tab. 25. Zbiorcze wyniki ankietyzacji mieszkańców – wyszczególnienie informacji o energii elektrycznej i paliwach gazowych

Procent [%] z udzielonych informacji wśród ankietowanych odnośnie wykorzystywania energii elektrycznej oraz paliw gazowych				
Dotyczy:	Podano zużycie z sieci	Stwierdzono zużycie LPG**	Podano ilość energii elektrycznej produkowanej z OZE (prosumenci)	Podano ilość nadwyżki*** energii z OZE sprzedawaną do sieci
energia elektryczna	55.78%	nie dotyczy	13.61%	0.68%
paliwa gazowe*	7.48%	47.30%	nie dotyczy	nie dotyczy

*konwencjonalne – tj. z wyłączeniem biogazu; **w tym również z butli gazowych;

***nadwyżki energii, która trafiła do sieci od prosumenta i nie została odebrana przez niego w późniejszym terminie

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji mieszkańców Gminy Chojnice

Szacowane zużycie paliw na cele grzewcze zostało obliczone na podstawie proporcji liczby mieszkańców budynków mieszkalnych, które zostały zinwentaryzowane w ankietach i liczby wszystkich mieszkańców Gminy.

Na podstawie obliczeń stwierdza się, że na terenie Gminy Chojnice w 2020 r. zużyto przynajmniej 11 tys. ton paliw węglowych, ok. 0.8-0.9 mln m³ paliw gazowych, 22 tys. litrów oleju opałowego, 167 MWh energii elektrycznej z sieci i 565 MWh energii elektrycznej z własnych instalacji OZE. Zużyto ponadto blisko 50 tys. m³ biomasy (przede wszystkim drewna)

Tab. 26. Wykazane zużycie paliw w badanej grupie ankietowanych mieszkańców Gminy Chojnice

Wykazane w ankietach zużycie poszczególnych rodzajów paliw							
Wykorzystanie w instalacji:	paliwa węglow	gaz ziemn	gaz płynn	olej opałow	energia elektryczn	OZE bez	biomas a,

	e [Mg]	y [m ³]	y LPG [m ³]**	y [litry]	a [MWh]	biomas y [MWh]	drewno [m ³]
C.O. / ogrzewanie budynku*	193.0	16 706	533.4	0	3.1	10.4	953.9
tylko C.W.U. – podgrzewani e wody	93.0	4 323	0	560***	1.12	3.9	272.4
RAZEM	286.0	21 029	533.4	560	4.22	14.3	1 226.3

*zawiera również przypadki zastosowania kotłów dwufunkcyjnych (C.O. + C.W.U.)

**podano w przeliczeniu na objętość LPG w m³, jaką zajmowałby w gazowym stanie skupienia

*** oszacowanie własne na podstawie średnich zużyć i wyników ankiet

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji mieszkańców Gminy Chojnice

Tab. 27. Oszacowanie zużycia paliw na cele grzewcze na poziomie całej Gminy Chojnice przez sektor mieszkalny

Oszacowanie zużycia paliw na cele grzewcze na poziomie całej Gminy Chojnice przez sektor mieszkalny							
Wykorzystani e w instalacji:	paliwa węglow e [Mg]	gaz ziemn y [m ³]	gaz płynn y LPG [m ³]**	olej opałow y [litry]	energia elektryczn a [MWh]	OZE bez biomas y [MWh]	biomas a, drewno [m ³]
C.O. / ogrzewanie budynku*	7 632.35	660 655	21 094	0.00	122.6	411.3	37 723
tylko C.W.U. – podgrzewani e wody	3 677.76	170 957	0.00	22 145.6	44.3	154.2	10 772
RAZEM	11 310	831	21	22	166.9	565.5	48 495

		612	094	145.6			
--	--	------------	------------	--------------	--	--	--

*zawiera również przypadki zastosowania kotłów dwufunkcyjnych (C.O. + C.W.U.)

****podano w przeliczeniu na objętość LPG w m³, jaką zajmowałby w gazowym stanie skupienia**

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji mieszkańców Gminy Chojnice

Emisja z sektora

Emisja z mieszkalnictwa w 2010 r. na potrzeby dotychczasowego PGN opracowanego w 2015 r. została obliczona w oparciu o szacunkowe dane dotyczące wielkości zużycia paliw i emisji CO₂ dla województwa pomorskiego oraz ówczesne dane Urzędu Gminy w Chojnicach – Wydziału Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej.

Otrzymano dla 2010 r. wynik emisji CO₂ z sektora mieszkaniowego na poziomie **57 184 MgCO₂**, co w przeliczeniu na ekwiwalent CO₂ daje wynik **69 907 MgCO₂ eq.**

W dotychczasowym opracowaniu nie podano szacunków co do zużycia energii finalnej dla poszczególnych sektorów, a wyniki inwentaryzacji emisji CO₂ przedstawiono w sposób bardzo ogólnikowy (przedstawiono jedynie końcowe wyniki emisji), co uniemożliwia odtworzenie oszacowania zużycia energii finalnej w roku 2010, które byłoby w zgodzie z aktualizowanym dokumentem.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego Średnie zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca w powiecie chojnickim na terenach wiejskich w 2020 r. wyniosło **813.7 kWh/os./rok**. Oznacza to, że w Gminie Chojnice w 2020 r. zużyto **15 445 MWh** energii elektrycznej z sieci elektroenergetycznej, z czego 167 MWh na cele grzewcze (C.O. i C.W.U.)

Na podstawie dokonanych obliczeń stwierdza się, że w 2020 r. w Gminie Chojnice zużyto ok. 232 400 MWh energii finalnej, z czego największa część - ponad 136 tys. MWh (powyżej 50%) pochodzi ze spalania biomasy (drewna) oraz paliw węglowych (ok. 70 tys. MWh – ok. 30%).

Przyjmuje się, że czysta biomasa, a w szczególności drewno opałowe nie powoduje wzrostu poziomu CO₂ w atmosferze, gdyż wynika to z cyklu życia roślin, które najpierw asymilują ten gaz cieplarniany w swoje tkanki roślinne w procesie wzrostu, a następnie uwalniają go w procesie spalania. Ponadto emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń do atmosfery nie powoduje konsumpcja energii (elektrycznej) z innych odnawialnych źródeł energii, gdyż do jej wytworzenia nie zużyto żadnych surowców kopalnych (konwencjonalnych).

Tab. 28. Oszacowanie zużycia energii finalnej przez sektor mieszkalny w Gminie Chojnice

Oszacowanie zużycia energii finalnej przez sektor mieszkalny [MWh]							
Wykorzystanie w instalacji:	paliwa węglowe	gaz ziemny	gaz płynny LPG	olej opałowy	energia elektryczna	OZE bez biomasy	biomas a, drewno
C.O. / ogrzewanie budynku*	47 534	7 267	232	0	123	411	108 353
tylko C.W.U. – podgrzewanie wody	22 905	1 881	0	211	44	154	28 006
SUMA – cele grzewcze	70 439	9 148	232	211	167	566	136 359
Zużycie energii elektrycznej na pozostałe cele*	15 278.8						
RAZEM	232 400 MWh						

*oszacowanie własne na podstawie danych GUS

źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankietyzacji mieszkańców Gminy Chojnice i danych GUS

Ocenia się, że w Gminie Chojnice sektor mieszkalny wyemitował do atmosfery **43,6 tys. ton ekwiwalentu CO₂**, co jest wynikiem bardzo dobrym – należy przypuszczać, że odnotowano spadek emisji o ok. 33-38% w stosunku do roku 2010. Nadal największym źródłem emisji gazów cieplarnianych w Gminie Chojnice pozostaje spalanie paliw węglowych – odpowiada ono za prawie 30 tys. ton ekwiwalentu CO₂ (2/3 całkowitej emisji). Następnie emisję powoduje korzystanie z energii elektrycznej wyprodukowanej z konwencjonalnych źródeł (paliw kopalnych) – ok. 11,6 tys. ton ekwiwalentu CO₂ (26%).

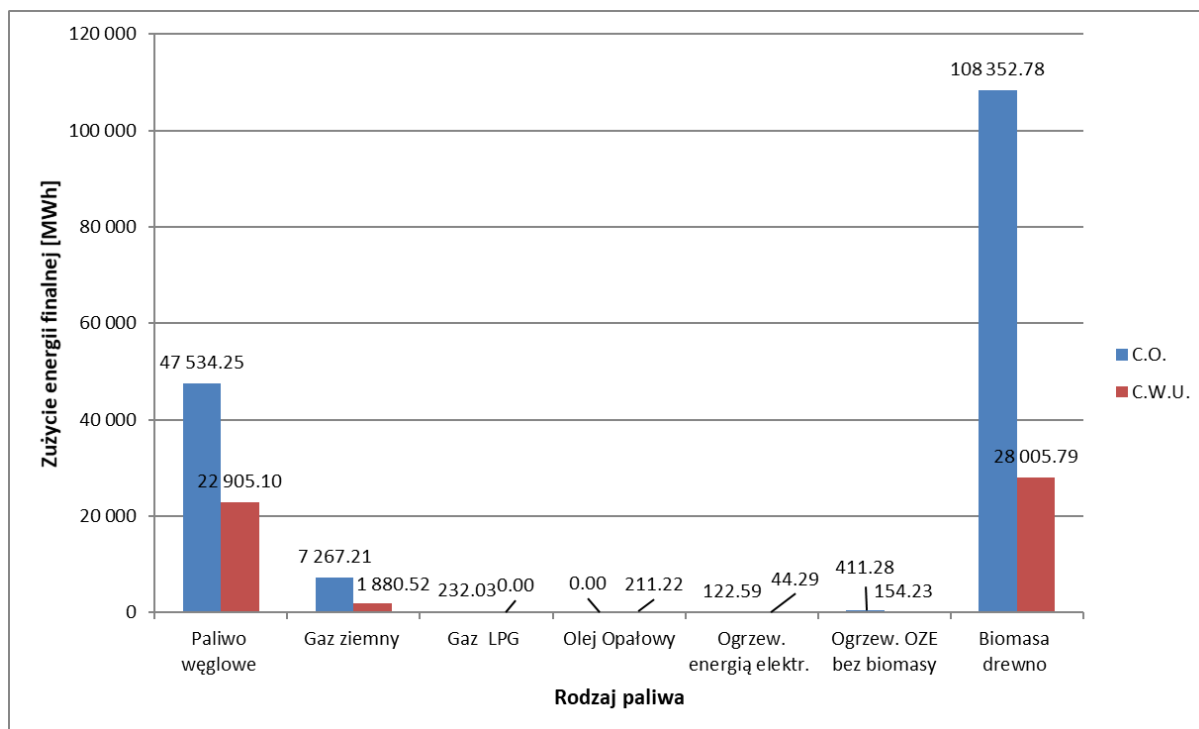
Tab. 29. Oszacowanie emisji ekwiwalentu CO₂ przez sektor mieszkalny w Gminie Chojnice

Oszacowanie emisji ekwiwalentu CO ₂ przez sektor mieszkalny [Mg CO ₂ eq]	

Wykorzystanie w instalacji:	paliwa węglowe	gaz ziemny	gaz płynny LPG	olej opałowy	energia elektryczna	OZE bez biomasy	biomasa, drewno
C.O. / ogrzewanie budynku*	19 869	1 773	65	0	94	0	0
tylko C.W.U. – podgrzewanie wody	9 574	459	0	72	34	0	0
SUMA – cele grzewcze	29 444	2 232	65	72	128	0	0
Zużycie energii elektrycznej na pozostałe cele*	11 688.3						
RAZEM	43 628 MgCO₂ eq						

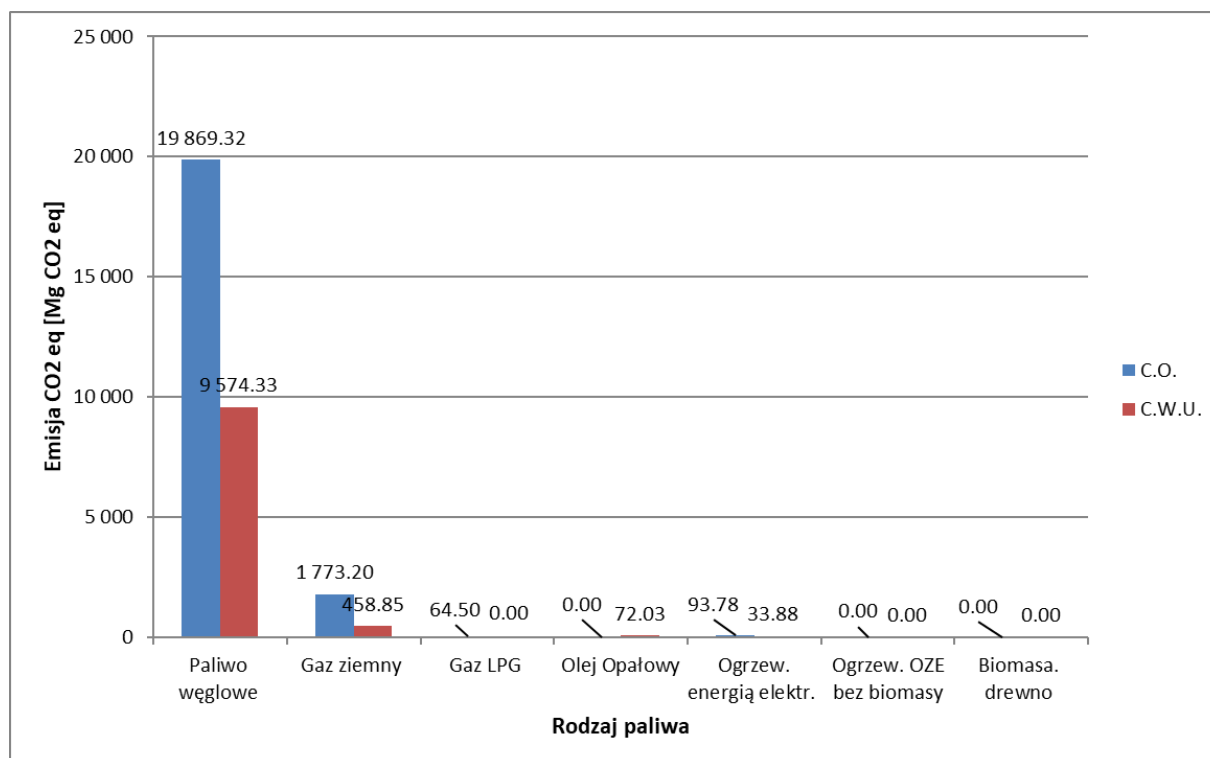
*oszacowanie własne na podstawie danych GUS

źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankietyzacji mieszkańców Gminy Chojnice i danych GUS

Ryc. 35. Zużycie energii finalnej na cele grzewcze (C.O. i C.W.U.) w sektorze mieszkalnym z wykorzystaniem poszczególnych nośników energii

źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankietyzacji mieszkańców Gminy

Ryc. 36. Emisja ekwiwalentu CO₂ spowodowana spalaniem paliw w instalacjach C.O. i C.W.U. w sektorze mieszkalnym

źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankietyzacji mieszkańców Gminy

4.3.2. Sektor publiczny - budynki użyteczności publicznej

Charakterystyka sektora

W Gminie Chojnice znajduje się kilkanaście budynków użyteczności publicznej – są nimi przede wszystkim budynki szkół podstawowych, kilka budynków OSP i inne budynki, takie jak np. świetlice wiejskie. Budynki administracji samorządowej (w tym Urząd Gminy) ze względu na specyfikę terytorialną Gminy położone są w mieście Chojnice, a więc zużycie energii finalnej i emisja z nich nie może być zaliczana do pochodzącej z terenu analizowanej jednostki terytorialnej.

Największe zapotrzebowanie energetyczne w Gminie Chojnice mają niewątpliwie Szkoły Podstawowe – łączna moc wszystkich kotłowni szkolnych wynosi 2.91 MW, a zasilane są przede wszystkim paliwami węglowymi, gazem, biomasą lub olejem opałowym.

Do analiz wzięto pod uwagę następujące, otrzymane z Urzędu Gminy w Chojnicach, dane o zużyciu paliw przez budynki oświatowe Gminy Chojnice:

- paliwa węglowe – 184.35 Mg,
- biomasa (drewno) – 107.5 Mg,
- gaz ziemny – 37 089 m³,
- gaz LPG – 12.9 Mg,
- olej opałowy – 13.19 Mg

Emisja z sektora

W 2010 r. oszacowano wynik emisji CO₂ dla budynków użyteczności publicznej (obiektów komunalnych) na poziomie 3 651 MgCO₂, co w przeliczeniu na ekwiwalent CO₂ daje wynik **4 463 MgCO₂ eq.**

Zgodnie z aktualnymi szacunkami emisja z sektora publicznego wynosi 801,06 Mg CO₂ eq., co stanowi jedynie 18% oszacowanej emisji na rok 2010. Ocenia się, że szacunki na rok 2010 były zawyżone, a ponadto dane za rok 2020 dotyczą tylko głównym emitentów w Gminie Chojnice, jakimi są szkoły podstawowe – w rzeczywistości emisja z budynków publicznych może być trochę większa od oszacowanej. Należy mieć na względzie również, że Gmina Chojnice w ostatnich latach poczyniła szereg proekologicznych inwestycji na budynkach użyteczności publicznej, a zwłaszcza szkołach, do których należały np. termomodernizacja budynków czy wymiana źródła ogrzewa. Największą emisję (ponad 70%) w Szkołach Podstawowych powoduje obecnie spalanie paliw węglowych. Planowane są inwestycje w omawianym sektorze na kolejne lata w celu dalszej minimalizacji zapotrzebowania energetycznego i emisji gazów cieplarnianych przez objekty użyteczności publicznej.

Tab. 30. Obliczenia zużycia energii finalnej i emisji CO_{2 eq} w sektorze publicznym w Gminie Chojnice

Rodzaj paliwa	Zużycie energii finalnej (MWh/rok)	Emisja CO _{2 eq} (Mg/rok)
Paliwa węglowe	1 148.10	479,91
Biomasa (drewno)	465.73	0
Gaz ziemny	407.98	99,55
Gaz LPG	169.49	47,12
Olej opałowy	148.02	48,25
Energia elektryczna szacunkowo	165	126,23
RAZEM	2 504.32 MWh	801,06 MgCO_{2 eq}

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Chojnicach

4.3.3. Oświetlenie uliczne

Charakterystyka sektora

Na podstawie ustawy Prawo energetyczne (art. 18 ust. 1) do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną należy między innymi planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg, znajdujących się na terenie gminy oraz finansowanie tego oświetlenia.

W 2010 r. w Gminie Chojnice było 1 425 punktów oświetleniowych, które stanowiły oprawy oświetleniowe złożone z lamp sodowych o mocy 85 W.

W latach 2010 – 2020 nastąpiła rozbudowa oświetlenia ulicznego, dzięki zastosowaniu nowoczesnych opraw oświetleniowych LED udało się zachować zmniejszyć zużycie energii w tym sektorze w stosunku do 2010 r. oraz utrzymać w kolejnych latach na mniej więcej stałym poziomie.

Aktualnie (stan na koniec września 2021 r.) w Gminie znajduje się 1 676 ulicznych opraw oświetleniowych, z czego 1 377 (82.2%) stanowią tradycyjne lampy sodowe, a 299 szt. (17.8%) to nowoczesne, energooszczędne lampy LED. Należy podkreślić, że 784 szt. (47%) opraw oświetleniowych stanowi majątek Gminy Chojnice, zaś 892 (53%) należy do przedsiębiorstwa energetycznego Enea S.A.

W przeciwieństwie do tutejszego operatora sieci elektroenergetycznej, którym jest Enea Operator; Gmina Chojnice czynnie inwestuje w nowoczesne, ekologiczne źródła oświetlenia ulicznego typu LED, gdyż aż 81.9% zainstalowanych opraw LED'owych stanowi majątek Gminy.

Emisja z sektora

Emisja CO₂ eq związana z funkcjonowaniem na terenie Gminy Chojnice oświetlenia publicznego została wyliczona na podstawie informacji przekazanych przez Urząd Gminy w Chojnicach.

Wyniki obliczeń zużycia energii elektrycznej oraz emisji CO₂ eq w roku 2010, 2015 oraz 2020 według jednolitych wskaźników emisji zostały przedstawione poniżej.

Tab. 31. Zużycie energii i emisja CO₂ eq związana z oświetleniem publicznym w latach 2010-2020.

Rok	Zużycie energii elektrycznej (MWh/rok)	Emisja CO ₂ eq (Mg/rok)
2010 - bazowy	1 400	1 071
2015	1 152	881.28
2020 - kontrolny	1 172 MWh	896.58 Mg CO ₂ eq
różnica 2020-2010 [w. bez.]	-228	-174.42
różnica 2020-2010 [%]	-16.29%	-16.29%

źródło: opracowanie własne na podstawie danych w PGN oraz UG w Chojnicach

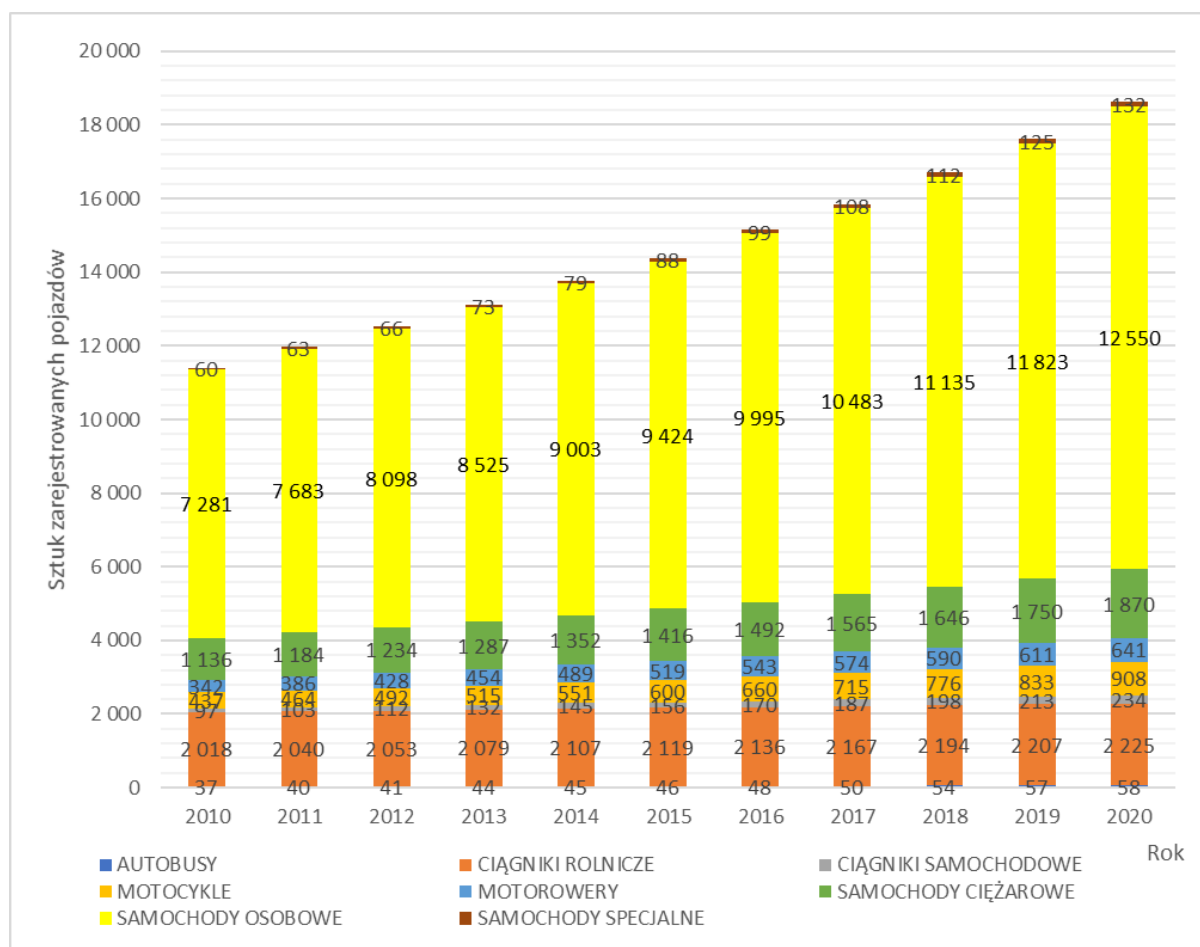
4.3.4. Transport

Charakterystyka sektora

W sektorze transportu uwzględniono dane o emisji wynikającej ze zużycia paliw silnikowych (benzyny, oleju napędowego, gazu LPG itp.) przez pojazdy należące do transportu:

- a) prywatnego, ciągnikami rolniczymi, pojazdami specjalnymi, spedycji samochodowej oraz przewozów organizowanych przez prywatnych przewoźników:**

Jak wynika z danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów liczba pojazdów prywatnych wzrasta w Gminie Chojnice (i nie tylko) najbardziej dynamicznie. W 2010 r. na obszarze Gminy zarejestrowanych było ok. 7.3 tys. samochodów osobowych – przez dekadę wartość ta wzrosła o ponad połowę do liczby ponad 12.5 tys. Z kolei liczba motocykli ze stanu ok. 437 szt. w 2010 r. wzrosła do ok. 908 szt. w 2020 r., a więc ok. dwukrotnie. Podwoiła się również liczba ciągników samochodowych (tzw. tirów). Żadna grupa pojazdów nie odnotowała spadku w liczbie zarejestrowanych sztuk w stosunku do lat poprzednich.

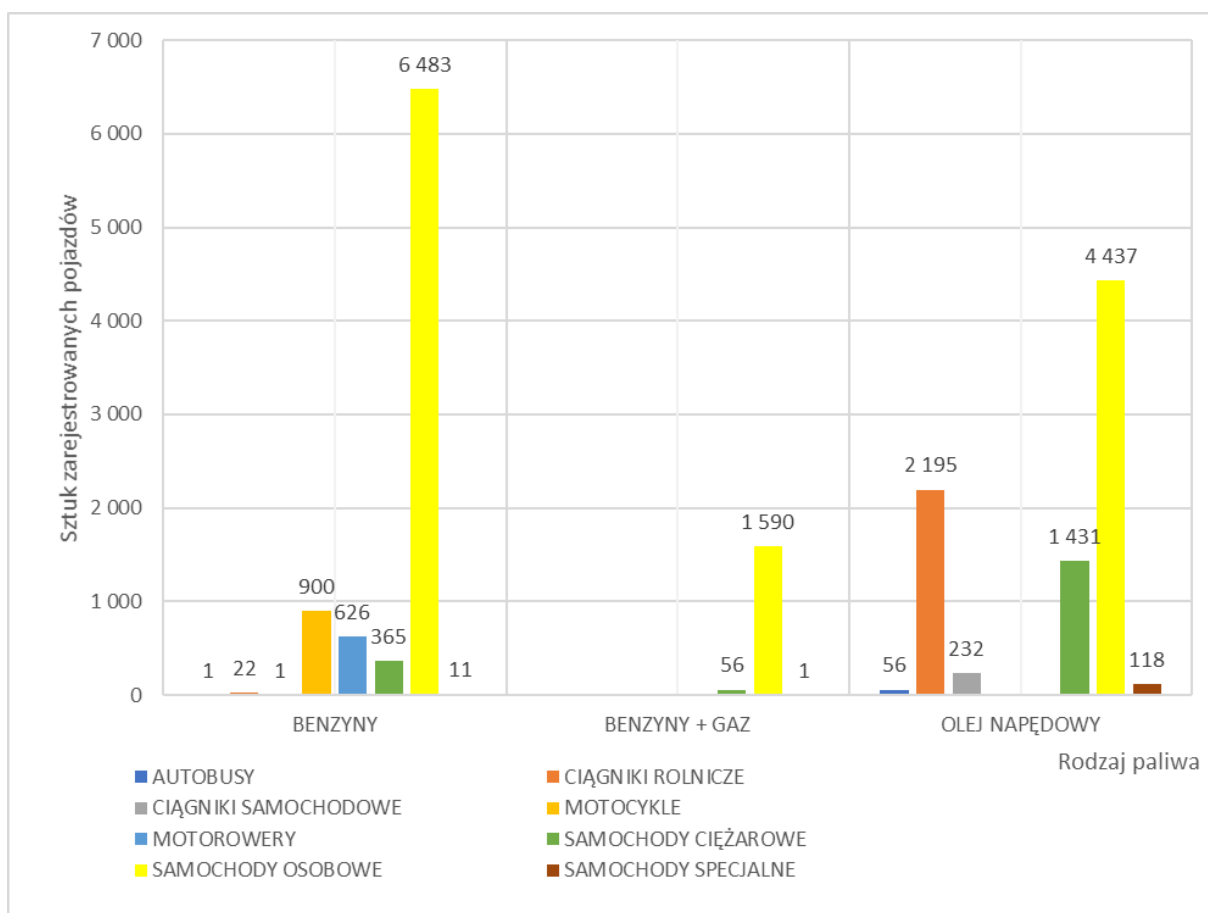

Ryc. 37. Zmiany w liczbie zarejestrowanych pojazdów na terenie Gminy Chojnice

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów oraz GUS

Aktualnie około połowę wszystkich samochodów osobowych zarejestrowanych na Gminę Chojnice stanowią samochody z napędem na paliwa benzynowe. W ostatnich latach rośnie również znaczenie oleju napędowego (Diesel'a), który stanowi w zasadzie jedyne paliwo, którym napędzane są ciągniki rolnicze zarejestrowane na Gminę Chojnice. Olej napędowy dominuje również wśród samochodów ciężarowych i tzw. tirów. Motorowery i motocykle napędzane są prawie w całej swojej grupie na paliwa benzynowe.

W zakresie elektromobilności na chwilę obecną na terenie Gminy zarejestrowane są tylko pojedyncze przypadki pojazdów, których głównym paliwem jest energia elektryczna. Odnotowano kilkanaście pojazdów hybrydowych.

Ryc. 38. Liczba zarejestrowanych typów pojazdów w Gminie Chojnice z podziałem na rodzaj paliwa – stan na 31.12.2020 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów

b) będącego w posiadaniu Gminy:

Urząd Gminy w Chojnicach posiada dwa samochody służbowe, są to:

- Volkswagen Caravelle, rok produkcji 2013, rodzaj paliwa: olej napędowy,
- KIA Sportage, rok produkcji 2011, rodzaj paliwa: benzyna.

W 2020 r. pojazdy te wykonały odpowiednio 16 730 km i 17 320 km z wynikiem średniego spalania paliwa 10 l/100 km i 9,77 l/100 km.

c) publicznego:

Zgodnie z informacją od MZK Chojnice w 2020 r. na terenie Gminy wiejskiej Chojnice wykonano 270 717 wozokilometrów. Jak wynika z przekazanych danych dotyczących zużycia paliwa (używa się wyłącznie oleju napędowego) przez poszczególne pojazdy posiadanego przez MZK taboru, średnie zużycie ON w 2020 r. wyniosło 33.14 litra/100 km.

Emisja z sektora

W poniższej tabeli zaprezentowano wykorzystywane przeliczniki i wskaźniki do oszacowania wielkości emisji CO_{2 eq} i zużycia energii finalnej w transporcie.

Tab. 32. Przeliczniki i wskaźniki wykorzystywane do obliczenia zużycia energii i emisji z transportu

Jednostka	Przelicznik 1	Przelicznik 2	Wartość opałowa	Wskaźnik emisji CO _{2 eq}
1 Baryłka	159 litrów	0.159 m ³	MWh/Mg	Mg/MWh
1 Mg benzyny	8.4 baryłek	1 335,6 litrów	12,306	0,278
1 Mg oleju napędowego	7.4 baryłek	1 176,6 litrów	11,944	0,305
1 Mg LPG	11.6 baryłek	1 844,4 litrów	13,139	0,326

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://2008.raportroczny.lotos.pl/>

a) Podsystem: Transport prywatny, spedycja samochodowa, ciągniki rolnicze itp.:

Do analiz przyjęto, że w 2020 r. na terenie Gminy Chojnice było zarejestrowanych i poruszało się po drogach łącznie prawie 18.6 tys. pojazdów (18 598 szt.), z czego 12.5 tys. stanowiły samochody osobowe. Szacuje się, że pojazdy te przejechały łącznie 232 294 tys. km – wartość ta uwzględnia przebiegi ciągników samochodowych (tirów) i zużyły ok. 6 548 tys. litrów paliw benzynowych oraz 17 790 tys. litrów oleju napędowego.

Tab. 33. Średni roczny przebieg, zużycie paliwa, liczba pojazdów i suma przejechanych kilometrów przez pojazdy zarejestrowane na Gminę Chojnice.

Rodzaj pojazdu	Średni roczny przebieg [km]	Średnie zużycie paliwa [l/100 km]		Liczba sztuk pojazdów		Suma przejechanych km [tys. km]		Zużycie paliwa [tys. litry]	
		B	ON	B	ON	B	ON	B	ON
		Autobus	25 230	29.8	33.1	1	56	25	1 412
Ciągnik rolniczy	1 344	-	40	22	2 268	29	3 048	0	1 219
Ciągnik samochod.	120 111	-	38	1	232	120	27 865	0	10 589
Motocykl	2 295	4.0	-	900	0	2 065	0	82.6	0
Motorower	2 596	2.5	-	626	0	1 625	0	40.6	0
Samochód	24 603	6.3	7.1	421	1 431	10 357	35 206	652.5	2 500

ciężarowy									
Samochód osobowy	11 879	6.0	5.5	8 073	4 437	95 898	52 707	5 754	2 899
Samochód specjalny	14 860	6.0	6.7	12	118	178	1 753	10.7	117.4
SUMA	-	-	-	10 056	8 542	110	121	6 548	17
						300	994		790

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów oraz GUS

Uwaga! Dla uproszczenia obliczeń do emisji CO_{2 eq} nie są wliczane samochody z zadeklarowanym innym rodzajem paliwa (np. są to np. samochody elektryczne, hybrydowe i inne pojedyncze przypadki z alternatywnymi instalacjami). Podejście to uwzględnia, że niewielka część zarejestrowanych samochodów w rzeczywistości pozostaje nieużytkowana np. w wyniku poważnej awarii. Dla uproszczenia przyjęto również, że pojazdy wyposażone w instalacje alternatywne (np. benzyna + gaz LPG) zużyły energię i wyemitowały taką ilość spalin, jakby korzystały tylko z instalacji podstawowej.

Poniższe oszacowanie zużycia paliw, energii i emisji ekwiwalentu CO₂ przez sektor transportu przedstawia, że dotychczasowe szacunki co do poziomu emisji z tego sektora w 2010 były stanowczo za niskie. **Podana wartość 1 662 Mg CO₂ (2 046.8 Mg CO_{2 eq}) z transportu prywatnego nie odpowiada realiom.** Przymusza się, że w 2010 r., proporcjonalnie do mniejszej liczby zarejestrowanych pojazdów emisja z transportu była ±50% mniejsza niż obecnie. Wartości wyliczone na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów z uwzględnieniem korekty wynikającej z danych GUS oraz różnicy o samochody będące w posiadaniu Gminy, **kształtują się na poziomie 240 927 MWh zużycia energii finalnej**, z czego prawie 107.5 tys. MWh przypada na spedycję komunikacją samochodową (tzw. tirami), zaś 350 tys. MWh na pozostałe pojazdy, z czego najwięcej na samochody osobowe – 133.3 tys. MWh. Podobna sytuacja ma się do emisji gazów cieplarnianych, która **oscyluje na poziomie 71 854 Mg CO_{2 eq}**, z czego za prawie połowę (45.5%) odpowiada transport samochodowy towarów ciągnikami.

Tab. 34. Oszacowanie wielkości zużycia energii finalnej i emisji przez pojazdy zarejestrowane na terenie Gminy Chojnice w 2020 r.

Rodzaj pojazdu	Zużycie paliwa [tony] (Mg)		Zużycie energii [MWh]			Emisja CO _{2 eq} [Mg CO _{2 eq}]		
	B	ON	B	ON	SUM A	B	ON	SUM A

					B+ON			B+ON
Autobus	6	397	69	4 747	4 817	19	1 448	1 467
Ciągnik rolniczy	0	1 036	0	12 377	12 377	0	3 775	3 775
Ciągnik samochodowy	0	9 000	0	107 492	107 492	0	32 785	32 785
Motocykl	62	0	761	0	761	212	0	212
Motorower	30	0	374	0	374	104	0	104
Samochód ciężarowy	489	2 125	6 012	25 375	31 388	1 671	7 739	9 411
Samochód osobowy	4 308	2 464	53 016	29 427	82 443	14 738	8 975	23 714
Samochód specjalny	8	100	99	1 193	1 292	28	364	391
SUMA	4 903	15 120	60 332	180 595	240 927	16 772	55 081	71 854
	w tym spedycja (tiry)				107 492	w tym spedycja (tiry)		32 785
	w tym inne pojazdy				133 435	w tym inne pojazdy		39 069

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów oraz GUS

b) Podsystem: Pojazdy w posiadaniu Gminy Chojnice:

Na podstawie wykonanych kalkulacji stwierdza się, że pojazdy władz publicznych w 2020 r. zużyły ok. **1 673 l oleju napędowego**, tj. **ok. 1.42 tony** oraz **1 692 l benzyny**, tj. **ok. 1.27 tony**. Przekłada to się z kolei na 16,96 MWh oraz 15,63 MWh, a także 5,17 i 4,35 Mg CO₂ eq. W sumie zużyto **32,59 MWh** energii finalnej oraz wyemitowano **9,52 Mg CO₂ eq.** W porównaniu z wartością **50 Mg CO₂** (**61,5 Mg CO₂ eq**) z dotychczasowego opracowania otrzymano wynik znacznie niższy. Powyższa wartość stanowi bardzo niewielki ułamek całkowitej emisji z transportu.

c) Podsystem: Transport publiczny – MZK w Chojnicach:

W wyniku dokonanych obliczeń, zgodnie z przyjętymi wskaźnikami emisji i normami

przeliczenia jednostek, w 2020 r. transport publiczny na terenie Gminy Chojnice wykorzysta ok. **76.25 ton oleju napędowego**, co przekłada się na zużycie energii finalnej w ilości **914.54 MWh** oraz emisję **278.94 MgCO_{2 eq}**

Uwaga! Wyliczona emisja i zużycie energii finalnej przez autobusy MZK na terenie Gminy Chojnice ma charakter wyłącznie informacyjny i nie jest wliczane do sektora transportowego Gminy z uwagi na przyjętą metodologię – za emisję w transporcie danej Gminy odpowiadają pojazdy zarejestrowane na jej terenie, niezależnie po jakim obszarze się poruszają, natomiast autobusy MZK w Chojnicach są zarejestrowane na terenie Miasta Chojnice.

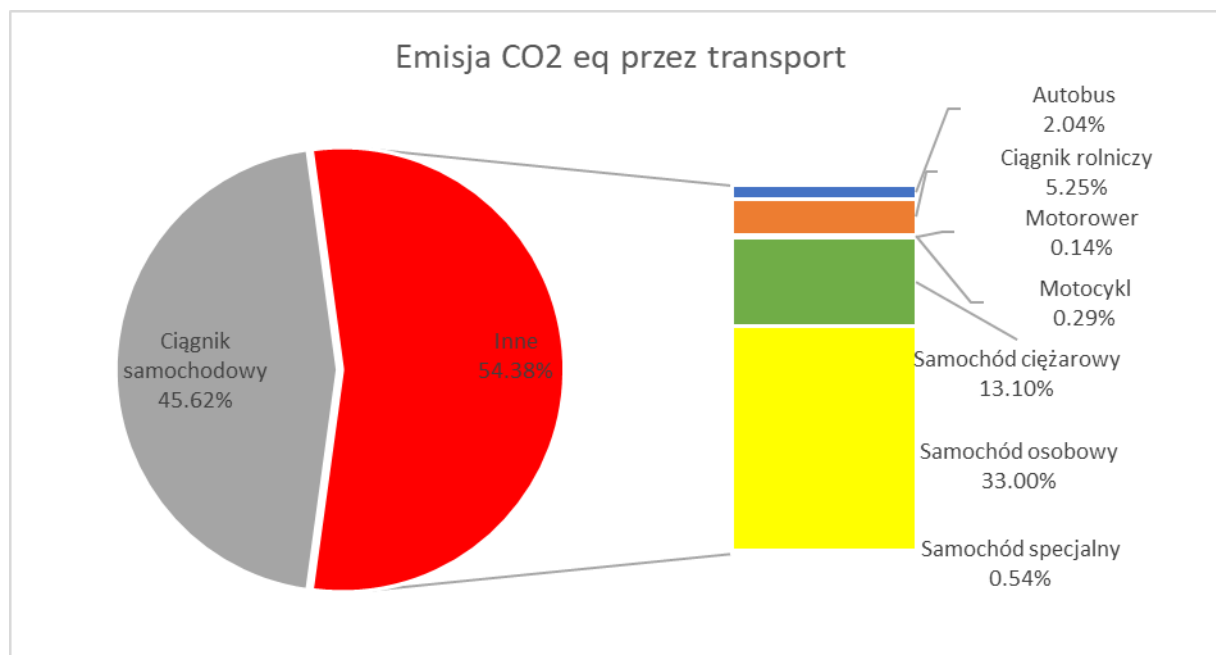
Zużycie energii finalnej i emisja z transportu ogółem

Zgodnie z powyższymi obliczeniami i przyjętą metodologią szacuje się, że sektor transportu z terenu Gminy Chojnice odpowiedzialny był w 2020 r. za zużycie **240 960 MWh** energii finalnej oraz emisję **71 864 Mg** ekwiwalentu CO₂.

Tab. 35. Całkowite zużycie energii finalnej i emisja CO_{2 eq} przez pojazdy zarejestrowane na terenie Gminy Chojnice

	Zużycie energii [MWh]	Emisja CO _{2 eq} [Mg CO _{2 eq}]
Ogółem	240 960	71 864
w tym przez ciągniki samochodowe	107 492	32 785
w tym przez pozostałe pojazdy	133 468	39 079

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów oraz GUS

Ryc. 39. Udział poszczególnych rodzajów pojazdów w emisji CO₂ eq w Gminie Chojnice w 2020 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów oraz GUS

Z uwagi na fakt, że jednostka samorządu terytorialnego, jakim jest gmina, nie ma żadnej kontroli nad działalnością firm logistycznych, w tym przede wszystkim używanych pojazdów do prowadzenia spedycji towarów, jak i tras tych pojazdów, oszacowana emisja z ciągników samochodowych zarejestrowanych na terenie Gminy Chojnice ma wyłącznie charakter informacyjny i nie będzie brana pod uwagę przy planowaniu gminnej polityki niskoemisyjnej. Takie podejście zostało również ujęte w dotychczasowym PGN, a emisja z ciągników samochodowych i innych pojazdów wykorzystywanych poza transportem prywatnym, nie była brana pod uwagę.

4.3.5. Sektor przemysłowy – budynki przemysłowe i usługowe

Charakterystyka sektora

Charakterystyka sektora gospodarczego została ujęta w rozdziale 2.4 niniejszego opracowania, zgodnie z którą w Gminie Chojnie przoduje w branży turystyczno-rekreacyjnej, drzewnej i meblarskiej oraz opiera się na hurtowym handlu z okolicznymi miastami. Ponadto posiada wysokie predyspozycje do rozwoju rolnictwa. Na terenie Gminy Chojnice zlokalizowana jest instalacja do przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów, którą zarządza Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. Składa się ona m.in. z kompostowni oraz składowiska odpadów.

Emisja z sektora

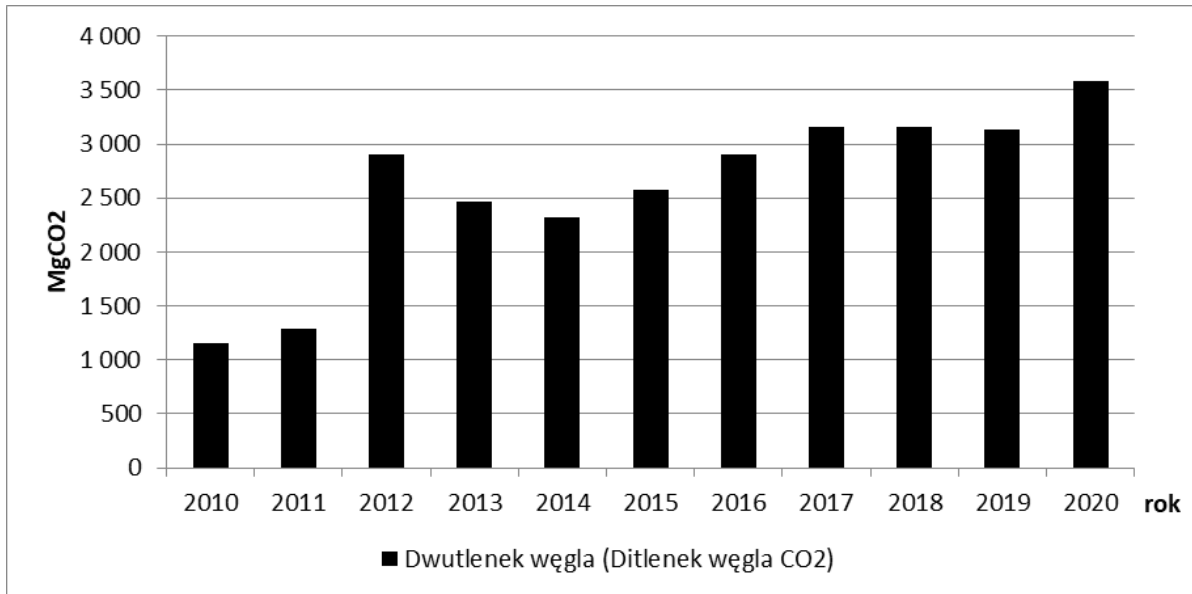
Emisja z sektora obejmuje zakłady produkcyjne oraz obiekty usługowe o swobodnej lokalizacji, które są zobowiązane składać raporty do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji. Nie obejmuje ona małych lokali usługowych i rzemieślniczych, które często towarzyszy zabudowie mieszkaniowej i ich działalność nie stwarza powyższego obowiązku sprawozdawczego.

W celu precyzyjnego określenia wielkości emisji z sektora przemysłu zwrócono się do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) będącego częścią Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego o udostępnienie danych dla Gminy Chojnice za lata 2010-2020. Dane udostępnione przez KOBiZE pochodzą z raportów, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2020 r. poz. 1077, z późn. zm.). Raporty te składane są do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji (dalej: Krajowa baza), prowadzonej przez KOBiZE, przez podmioty korzystające ze środowiska, których działalność powoduje emisje, w terminie do końca lutego każdego roku. Zawierają one informacje wskazane w art. 6 ust. 2 pkt 1-10 ww. ustawy, dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego. Dane przedstawione w zestawieniach są aktualne na dzień 16.09.2021 r. i dot. informacji przekazanych przez podmioty w raportach za lata 2010-2020.

Należy zaznaczyć, że pomimo istniejącego obowiązku, nie wszystkie podmioty korzystające ze środowiska emitujące gazy lub pyły do powietrza wprowadziły raporty do Krajowej bazy, a wprowadzone dane podlegają aktualizacji.

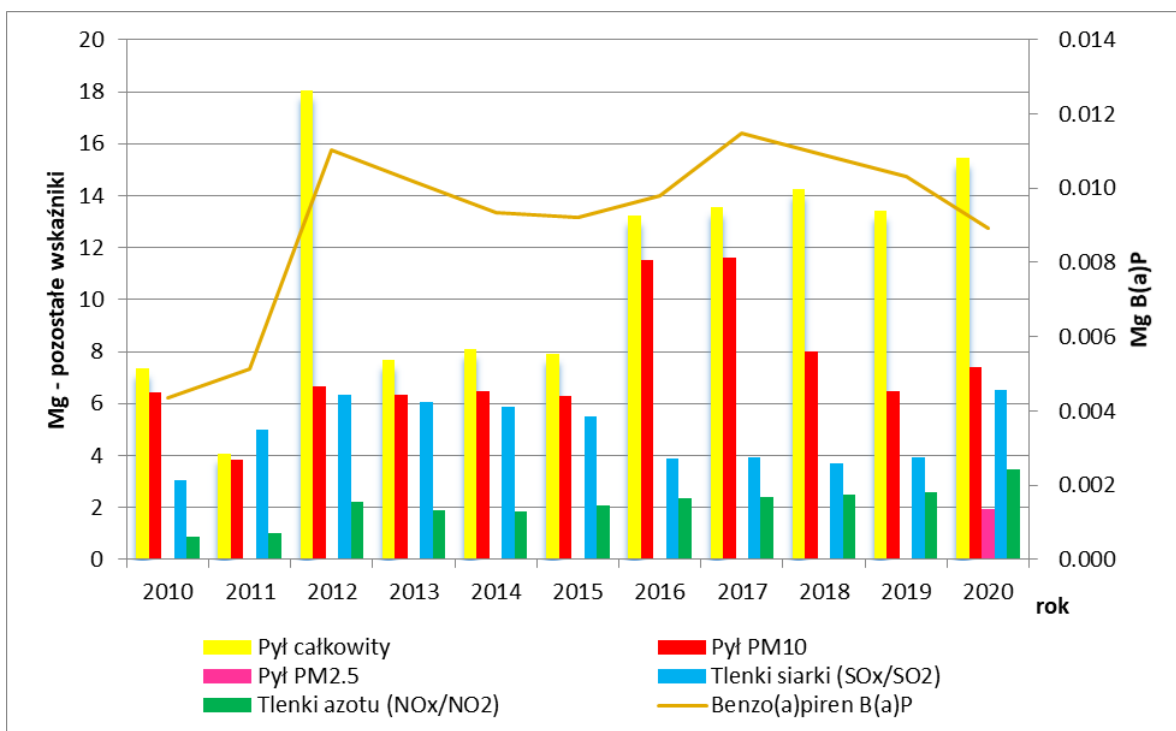
Na poniższych zestawieniach można dostrzec, że od 2010 roku przez kolejne lata wielkość emisji poszczególnych substancji, jak również zużytych paliw systematycznie rosła. Wynika to przede wszystkim z faktu, że z roku na rok rosła świadomość związana z obowiązkiem raportowania do Krajowej bazy, w związku z czym coraz więcej podmiotów gospodarczych, w tym z gminy wiejskiej Chojnice, wprowadzało raporty do Krajowej bazy.

Za 2010 rok z terenu gminy wiejskiej Chojnice raporty do Krajowej bazy sprawozdało 9 podmiotów, za 2015 roku było to już 29 podmiotów, natomiast za 2020 rok raporty do krajowej bazy złożyło 60 podmiotów. Oznacza to, że nie należy traktować przedstawionej emisji i zużyci paliw jako gwałtownego wzrostu z działalności tych samych podmiotów, tylko jako wynikającego ze stopniowego dodawania kolejnych podmiotów do Krajowej bazy.

Ryc. 40. Emisja dwutlenku węgla na terenie Gminy Chojnice przez podmioty ujęte w Krajowej bazie

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KOBiZE

Ryc. 41. Emisja zanieczyszczeń pyłowych, tlenków azotu, tlenków siarki i benzo(a)pirenu na terenie Gminy Chojnice przez podmioty ujęte w Krajowej bazie

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KOBiZE

Na terenie Gminy Chojnice w ciągu ostatnich 5 lat sektor przemysłowy był odpowiedzialny za
[Strona | 110](#)

emisję ok. 13-15 ton całkowitego pyłu. Można zauważyć, że dzięki zastosowanym filtrom ograniczono o ok. 1/3 emisję pyłów o średnicy nie większej niż 10 µm (PM10).

Tab. 36. Emisja gazów cieplarnianych i innych substancji przez instalacje przetwarzania odpadów komunalnych w (ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o.) Gminie Chojnice w 2020.

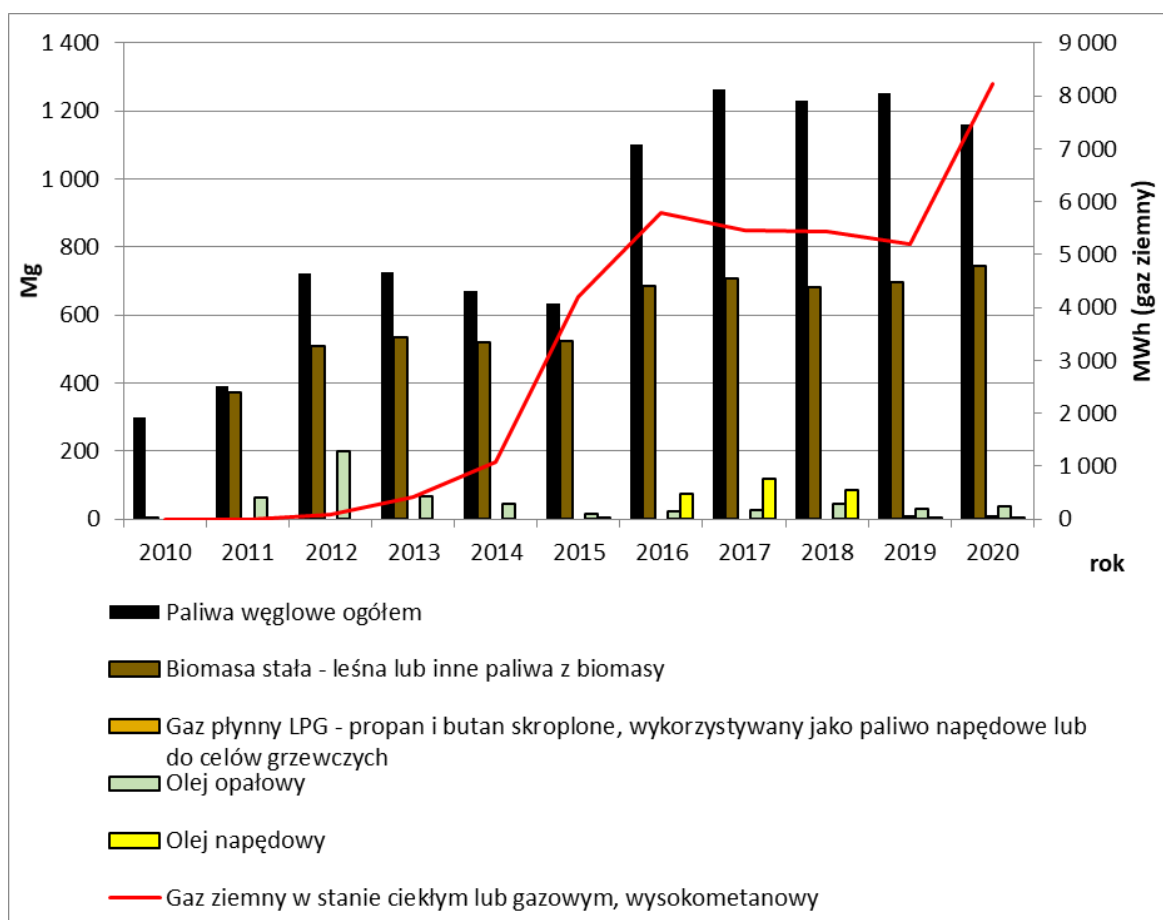
Nazwa substancji	KOTŁOWNIA ZAKŁADOWA	KWATERA UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE	KOMPOSTOWNIA	KOMPOSTOWNIA ZIELONA
	Wielkość emisji kg/rok (rok 2020)			
Amoniak (NH ₃)	-	0,024	263,201	519,340
Benzen (C ₆ H ₆)	-	0,030	-	-
Benzo(a)piren	0,001	-	-	-
Dwutlenek węgla (CO ₂)	13 516,114	475,926	-	-
Metan (CH ₄)	-	173,064	-	-
Niemetanowe lotne związki organiczne	-	0,235	944,406	1 863,470
Pył całkowity	1,702	-	-	-
Tlenek węgla (CO)	2,853	11,357	-	-
Tlenki azotu (NO _x /NO ₂)	10,012	-	-	-
Tlenki siarki (SO _x /SO ₂)	8,510	-	-	-

źródło: dane KOBIZE

Tab. 37. Zużycie paliw przez podmioty wpisane do Krajowej bazy na terenie Gminy Chojnice w latach 2010-2020.

Rodzaj zużytego paliwa	Jedn .	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		Ilość zużytego paliwa										
Brykiety z węgla kamiennego i podobne paliwa stałe otrzymywane z węgla kamiennego	Mg	0.00	0.00	5.79	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym, wysokometanowy	MWh	0.00	0.00	87.11	407.78	1074.44	193.92	778.87	448.23	427.80	209.85	219.37
Gaz płynny LPG - propan i butan skroplone, wykorzystywany jako paliwo napędowe lub do celów grzewczych	Mg	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.23	6.98
Olej opałowy	Mg	0.00	64.40	198.88	68.03	42.52	15.49	21.75	25.85	44.56	28.47	38.75
Olej napędowy	Mg	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.48	73.49	117.74	84.22	0.14	0.36
Węgiel kamienny energetyczny, z wyłączeniem brykietów	Mg	210.34	325.14	525.30	536.91	518.40	464.50	939.46	1081.06	1078.46	1008.32	987.27
Biomasa stała - leśna lub inne paliwa z biomasy	Mg	3.13	370.52	510.20	533.39	518.15	523.90	684.73	706.40	683.20	695.33	743.11
Węgiel kamienny koksujący, z wyłączeniem brykietów	Mg	87.00	64.80	192.25	189.25	150.35	167.80	163.70	183.70	152.60	244.48	173.16

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KOBiZE

Ryc. 42. Zużycie paliw w latach 2010-2020 przez podmioty gospodarcze

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KOBIZE

Zgodnie z powyższym wykresem na terenie Gminy Chojnice odnotowano gwałtowny wzrost znaczenia gazu ziemnego latach 2010-2020, który obecnie odpowiada za największą część ogólnego zużycia energii w sektorze przemysłowym. Drugim równie istotnym źródłem energii pozostaje węgiel i jego pochodne, który jednak od ok. 2017 r. traci na znaczeniu. Trzecim ważnym paliwem wykorzystywanym w Gminie Chojnice jest biomasa (głównie leśna) z uwagi na łatwą dostępność tego surowca.

Tab. 38. Zużycie energii finalnej i emisja CO_{2 eq} przez sektor przemysłowy w 2020 r.

Rodzaj nośnika	Zużycie	Jednostka	Zużycie energii [MWh/rok]	Całkowita emisja CO _{2 eq} [Mg/rok]
Paliwa węglowe ogółem	1 160.43	Mg	7 227.16	3 020,95
Biomasa, w tym drewno	743.11	Mg	3 219.90	0
Gaz ziemny wysokometanowy	8 219.37	MWh*	8 219.37	2 005.53
Gaz płynny LPG	6.98	Mg	91.78	25.51
Olej opałowy	38.75	Mg	434.81	148.27
Olej napędowy (Diesel)	0.36	Mg	4.34	1.41

Gaz wysypiskowy	-	-	-	0.6
Energia elektryczna		MWh	1 350**	1 032.75
RAZEM – 2020 r.	-	-	20 547 MWh	6 235 Mg CO₂ eq

*przyjęto przelicznik dla gazu: 1 m³ = 11 kWh

**oszacowanie własne na podstawie danych GUS

źródło: opracowanie własne na podstawie danych KOBiZE oraz GUS

Powyższe oszacowanie zawiera również aktualne emisje związane z działalnością instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych na terenie Gminy Chojnice.

Zgodnie z dotychczasowym PGN dla Gminy Chojnice przemysł w 2010 r. był odpowiedzialny za emisję ok. 3 868 MgCO₂.

Zgodnie z Krajowym Raportem Inwentaryzacyjnym 2020, wydanym przez Ministerstwo Klimatu, przygotowanym przez KOBiZE IOŚ-PIB, dwutlenek węgla stanowi w Polsce ok. 81,8% udziału w krajowej emisji gazów cieplarnianych.

Przeliczając wartość emisji CO₂ z 2010 r. z przemysłu na terenie Gminy Chojnice na ekwiwalent CO₂ otrzymamy szacunkowo emisję na poziomie **4 728,6 MgCO₂ eq.**

Aktualnie do sektora przemysłowego wliczono również emisję z Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze. W 2010 r. emisja z odpadów stałych wynosiła 12 712 MgCO₂, zaś z odpadów płynnych 2 174 MgCO₂. Po przeliczeniu na ekwiwalent CO₂ otrzymujemy wartość **17 714 MgCO₂ eq.** Aby ujednoczyć metodykę obliczania różnic między rokiem 2010 a 2020 przyjęto, że w emisja dla sektora przemysłowego w 2010 r. stanowiła sumę emisji z zakładów przemysłowych oraz z odpadów stałych i płynnych. Wynosiła więc w sumie ok. **22 442 MgCO₂ eq**

W porównaniu z rokiem 2010 odnotowano spadek o ok. 70%.

4.4. Synteza wyników inwentaryzacji emisji CO₂ eq

Zgodnie z zestawieniem wyników inwentaryzacji dla roku bazowego oraz kontrolnego odnotowano następujące tendencje:

1. Emisja z mieszkalnictwa **zmniejszyła się o ok. 37.6%**, dzięki przeprowadzonym przez mieszkańców inwestycjom termomodernizacyjnych, wymianie źródła ogrzewania oraz napływowi nowych mieszkańców do zazwyczaj nowszych budynków mieszkalnych, a także coraz większym zainteresowaniem produkcją energii z instalacji PV.
2. Emisja z budynków użyteczności publicznej **zmniejszyła się o min. 80%**. Jest to efekt ekologiczny podjętych inwestycji termomodernizacyjnych wraz z montażem instalacji fotowoltaicznych, a także wymiany źródeł ogrzewania w budynkach oświaty. Dane dotyczą jednak tylko szkół podstawowych.
3. Emisja z oświetlenie ulicznego **zmaląła o ok. 16%** i spowodowana jest aktywnym

inwestowaniem Gminy w energooszczędne oprawy oświetleniowe typu LED.

4. Emisja z transportu została w dotychczasowym dokumencie błędnie oszacowana – ze znacznym niedomiarem. Aktualnie emisja z transportu stanowi w Gminie Chojnice prawie tak samo istotny problem do rozwiązania, co oszacowana emisja z sektora mieszkalnego – stanowi ok. 43% całkowitej emisji z Gminy. Przytoczony udział nie uwzględnia emisji spowodowanej prowadzeniem spedycji towarów za pomocą transportu drogowego ciągnikami samochodowymi (tzw. tirami).
5. Emisja z sektora przemysłowego **zmaląła o ok. 72%** i związana jest ze zmianą źródeł ciepła, inwestycjami OZE i zastosowaniem nowszych technologii w lokalnych zakładach przemysłowych.

Tab. 39. Synteza wyników inwentaryzacji emisji CO₂eq w roku bazowym* 2010 i kontrolnym 2020

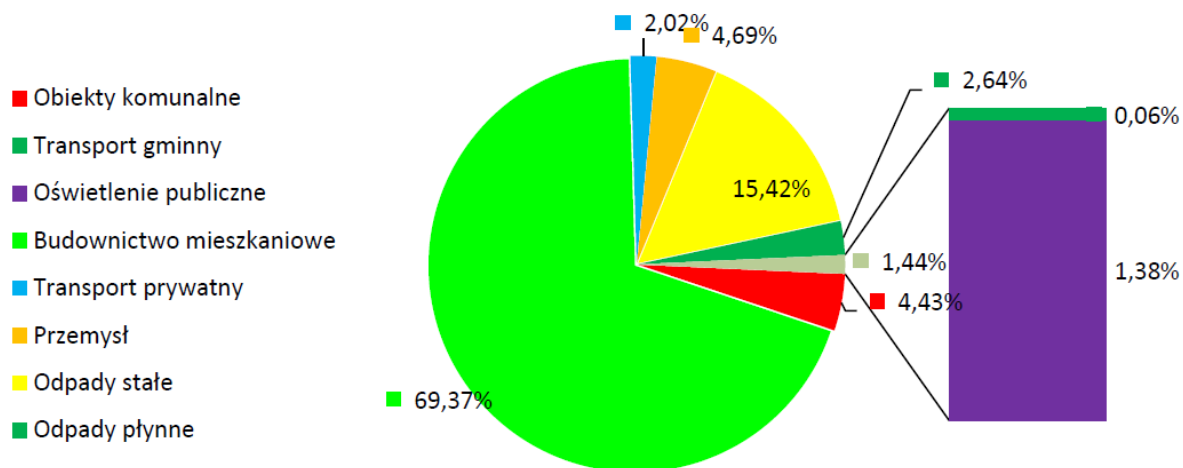
Sektor / Rok	2010		2020		Różnica		Efekt
	MgCO ₂ eq	%	MgCO ₂ eq	%	MgCO ₂ eq	%	
Budynki mieszkalne	69 907	69.9%	43 628	48.1%	-26 279	-37.6%	SPADEK
Budynki publiczne	4 463	4.5%	801	0.9%	-3 662	-82,1%	SPADEK
Oświetlenie uliczne*	1 071	1.1%	897	1.0%	-174	-16.2%	SPADEK
Transport*	2 108	2.1%	39 079	43.1%	36 971	1754%	WZROST, - błędne oszacowanie w danych. PGN
Sektor przemysłowy*	22 442	22.4%	6 235	6.9%	-16 207	-72,2%	SPADEK
RAZEM	99 991	100%	90 640	100%	-9 351	-9,4%	SPADEK
	*zgodnie z metodyką przyjętą w niemiejszym opracowaniu, transport z wyłączeniem ciągników samochodowych						

Źródło: opracowanie własne

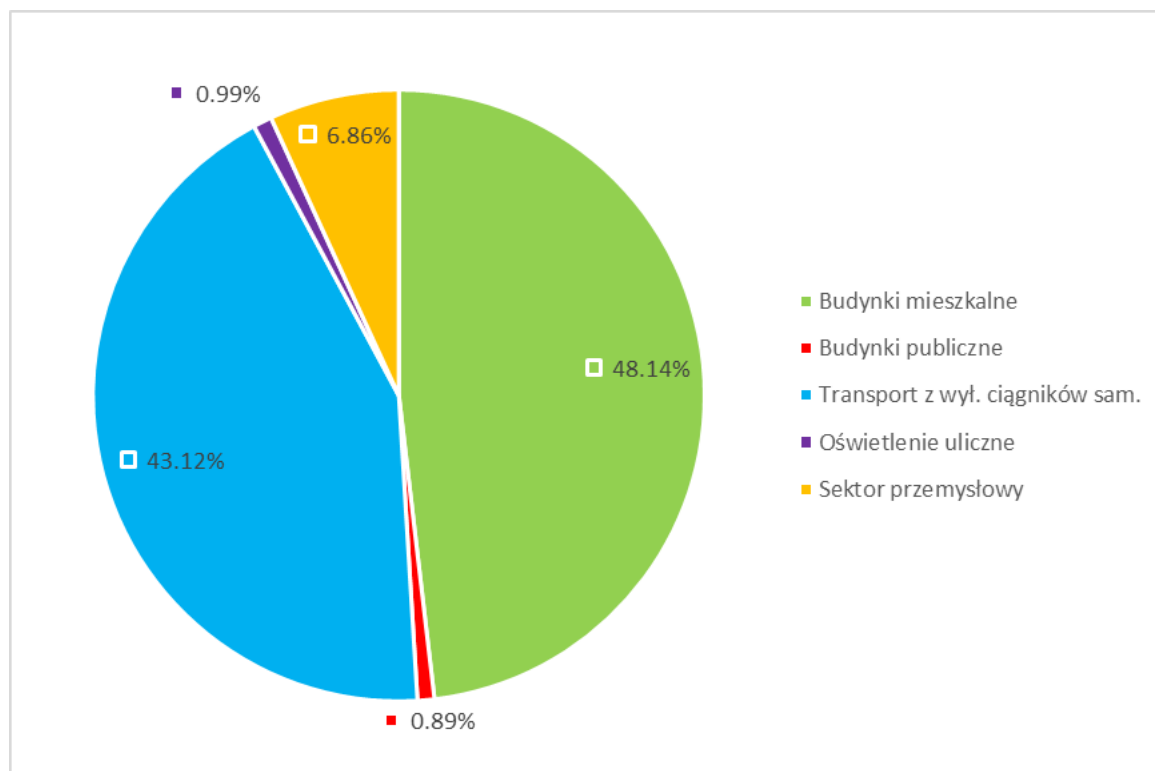
Mając na uwadze powyższe wyniki należy stwierdzić, że w Gminie Chojnice coraz większe znaczenie ma sektor transportu, które wraz z sektorem mieszkalnym stanowią największe źródła emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń do atmosfery. Warto podkreślić, że sytuacja w Gminie Chojnice stopniowo się poprawia i w 2020 r. w stosunku do 2010 r.

odnotowano spadek emisji CO_{2 eq} o 9-10%.

Na poniższych wykresach kołowych przedstawiono procentowy udział w całkowitej emisji CO₂ i ekwiwalentu CO₂ w Gminie Chojnice w roku bazowym – 2010 oraz kontrolnym – 2020.

Ryc. 43. Udział emisji z poszczególnych sektorów w 2010 roku
Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice, 2015 r.

Ryc. 44. Synteza emisji ekwiwalentu CO₂ w Gminie Chojnice wg poszczególnych sektorów – 2020 r.

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono również zmiany w zapotrzebowaniu na energię końcową pomiędzy inwentaryzacją aktualną, a poprzednią odnoszącą się do 2010 roku. Ze względu na brak szczegółowych danych w poprzednim PGN, nie jest możliwa weryfikacja zmian na przestrzeni ostatnich 10 lat. Tym nie mniej analogicznie jak w przypadku emisji CO₂ występują znaczące różnice w wartościach wynikające zapewne z przyjętych założeń.

Tab. 40. Synteza wyników zapotrzebowania na energię końcową w roku bazowym* 2010 i kontrolnym 2020

Sektor / Rok	2010		2020		Różnica		Efekt	
	jedn.	MWh/rok	MWh/rok	%	MWh/rok	%		
Budynki mieszkalne	b.d.	-	232 400	59,58%	b.d.	b.d.	b.d.	
Budynki publiczne	b.d.	-	2504,32	0,64%	b.d.	b.d.	b.d.	
Oświetlenie uliczne*	1 400	1,10%	1 172	0,30%	-228	-19,45%	SPADEK	
Transport*	b.d.	-	133 435	34,21%	b.d.	b.d.	b.d.	
Sektor przemysłowy*	b.d.	-	20 547	5,27%	b.d.	b.d.	b.d.	
RAZEM		126 902	100,00%	390 058	100,00%	263 156	207,37%	WZROST,

*zgodnie z metodyką przyjętą w nierniejszym opracowaniu, transport z wyłączeniem ciągników samochodowych

Źródło: opracowanie własne

Tab. 41. Synteza wyników zapotrzebowania na energię końcową w roku kontrolnym 2020 w podziale na źródła energii

Źródło	paliwa węglowe	gaz ziemny	gaz płynny LPG	olej opałowy	energia elektryczna	OZE bez biomasy	biomasa , drewno	paliwa	RAZEM
Branże									
Budynki mieszkalne	70 439,00	9 148,00	232, 00	211,0 0	15 445,80	566,0 0	136 359,00	0,00	232 400,80
Budynki publiczne	1 148,10	407,98	169, 49	148,0 2	165,00	0,00	465,73	0,00	2 504,32
Oświetlenie uliczne*	0,00	0,00	0,00	0,00	1 172,00	0,00	0,00	0,00	1 172,00
Transport*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	133 435,00	133 435,00
Sektor przemysłowy*	7 227,16	8 219,37	91,7 8	434,8 1	1 350,00	0,00	3 219,90	4,34	20 547,36
RAZEM	78 814,26	17 775,35	493, 27	793,8 3	18 132,80	566,0 0	140 044,63	133 439,34	390 059,48

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono również zmiany w produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Do powyższych wyliczeń nie włączano energii pochodzącej z biomasy.

Tab. 42. Synteza wyników produkcji energii z OZEw roku bazowym* 2010 i kontrolnym 2020 (dane w MWh)

2010	Plan 2020	Wykonanie 2020
b.d.	1 607,49	746,97

Źródło: opracowanie własne

4.5. Ewaluacja wykonania PGN według zrealizowany inwestycji

W dotychczasowym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice postawiono jedynie ogólne sformułowania celów głównych i strategicznych dokumentu i nie zdefiniowano dla nich sprecyzowanych wskaźników realizacji (efektu ekologicznego). W związku z tym dla ewaluacji wykonania aktualizowanego opracowania przeanalizowano poniżej realizację poszczególnych zadań w nim przewidzianych.

Tab. 43. Ewaluacja realizacji dotychczasowego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice

Nr	Nazwa projektu	Wykonanie	Oszczędność energii [MWh/rok]	Redukcja emisji CO ₂ [Mg]
Działania wynikające z długoterminowej strategii (zaplanowane po 2018 r.)				
1.	Termomodernizacja i modernizacja energetyczna budynków Remiz Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP w m. Silno, Ostrowite, Sławęcín	TAK	74,2	22,06
2.	Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej SP w Ogorzelinach	TAK (2021)	123,12	36,61
3.	Termomodernizacja i modernizacja energetyczna komunalnych budynków mieszkalnych	TAK	563,83	167,66
4.	Wymiana sprzętu RTV/AGD w budynkach gminy (zakup/wymiana ok. 350 komputerów, 175 drukarek, 5000 żarówek na LED i inne AGD)	TAK – ok. 1/3 urzędzeń, wymiana następuje sukcesywnie w zależności od potrzeb	383,01	311
5.	Wymiana źródeł ciepła przez mieszkańców gminy (ok. 300 kotłów węglowych o sprawności < 60%)	TAK	4 733,42	1612,36
6.	Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach oświaty (etap II – Sławęcín, Silno, Swornegacie, Ostrowite)	TAK	87,18	70,78
7.	Montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych o mocy do 5 kW na budynkach mieszkalnych (w tym na połowie komunalnych budynków	TAK	42,39	34,43

	mieszkalnych)			
8.	Budowa ścieżek rowerowych (etap III): - Nieżychowice – Kamionka – długość 7.5 km, - Lichnowy – Sławęcín – długość 5 km, - Chojniczki – Charzykowy – długość 2,1 km.	TAK	63,7	52
9.	Budowa/ przebudowa dróg wraz ze ścieżkami rowerowymi: - 2628G na odcinku DW 235 – Krojanty – DK 22 dł. ok. 3,81 km, - w ciągu DK 22 no odcinku Rytel – węzeł Pawłowo dł. ok. 10,1 km, - budowa ronda na byłej DK 22 i ścieżki rowerowej – dł. 2,8 km, - drogi do ZZO w Nowym Dworze	CZĘŚCIOWO - dokumentacja projektowa dla DK 22 w trakcie przygotowania, drogi do ZZO w Nowym Dworze jeszcze niezrealizowane	143,42	72,81
10.	Budowa dróg osiedlowych (ok. 5 km) na osiedlu mieszkaniowym w Chojniczkach wraz z budową oświetlenia drogowego i małej farmy fotowoltaicznej do zasilania oświetlenia drogowego	CZĘŚCIOWO – w trakcie realizacji, odstąpiono od instalacji fotowoltaicznej	750,07	600,28
11.	Modernizacja i przebudowa oświetlenia drogowego	TAK	120,45	97,81
12.	Promocja podwózek sąsiedzkich (carpooling)	TAK	74,48	60,48
13.	Promocja ekologicznych zachowań na drodze (ecodriving)	TAK	18,42	14,96
14.	Edukacja lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii	TAK	-	-
15.	Zielone zamówienia publiczne	TAK	-	-
	RAZEM		7 177,7	3 153,2

	WYKONANIE	70-90%	≈ 6 200	≈ 2300
Działania krótko/średnioterminowe (zaplanowane na lata 2016-2017)				
1.	Termomodernizacja i modernizacja energetyczna budynków oświatowych (Lichnowy, Nowa Cerkiew, Ostrowite, Pawłowo, Silno, Sławęcín, Swornegacie)	CZĘŚCIOWO – zadanie realizowane etapowo	3097,84	921,19
2.	Budowa instalacji fotowoltaicznych na budynkach opieki zdrowotnej - OZ Ogorzelińy – instalacja o mocy 5 kW; - OZ Silno – instalacja 3 kW; - OZ Charzykowy – instalacja o mocy 3 kW; - P.L Nowa Cerkiew – instalacja o mocy 3 kW; - P.L. Swornegacie – instalacja o mocy 3 kW; - P.L. Lichnowy – instalacja o mocy 3 kW; - Przych. Chojnice – instalacja o mocy 10 kW.	CZĘŚCIOWO - część zadania w trakcie realizacji	28,91	23,47
3.	Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach oświaty (etap I): - ZS Nowa Cerkiew – instalacja o mocy 26 kW - ZS Pawłowo – instalacja o mocy 14,8 kW; - SP Lichnowy – instalacja o mocy 26,5 kW.	TAK	64,88	52,68
4.	Budowa ścieżek rowerowych (5,5 km): - granica z Chojnicami do Angowic (I etap), - od Angowic do Nowego Dworu (II etap).	TAK	63,7	52
5.	Budowa dróg osiedlowych na	CZĘŚCIOWO –	750,07	600,28

	osiedlu mieszkaniowym w Chojniczkach wraz z budową oświetlenia drogowego i małej farmy fotowoltaicznej do zasilania oświetlenia drogowego	inwestycja w trakcie realizacji, rezygnacja z instalacji PV		
6.	Promocja podwózek sąsiedzkich (carpooling)	TAK	49,66	40,32
7.	Promocja ekologicznych zachowań na drodze (ecodriving)	TAK	12,28	9,97
8.	Edukacja lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii	TAK	-	-
9.	Zielone zamówienia publiczne	TAK	-	-
	RAZEM		4 067,3	1 699,9
	WYKONANIE	40 – 60%	≈ 2 400	≈ 700
	OGÓŁEM - RAZEM		11 245	4 853
	OGÓŁEM - WYKONANIE	60 – 80%	≈ 8 600	≈ 3 000

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Chojnicach

Gminie Chojnice udało się zrealizować przewidziane w PGN zadania ograniczające zużycie energii w ok. 60% planu, zaś redukujące emisję CO₂ w ok. 75 -80% planu. Powyższe wartości nie są ostateczne i wzrosną, gdyż część zadań jest rozłożona w czasie jest sukcesywnie wdrażana.

4.6. Ewaluacja PGN w roku 2020 oraz przewidywana w roku 2030 względem roku bazowego

Zapotrzebowanie na energię zgodnie z danymi z pierwotnego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej wyniosło w roku 2010 126 902 MWh. Na podstawie powyższego podrozdziału oszczędności w wyniku przewidzianych działań wyniosły 8 600 MWh, w tym ok. 747 MWh wyprodukowanych z OZE (PV), co daje rzeczywistą oszczędność na poziomie 7 853 MWh, co stanowi 6,19 % pierwotnego zapotrzebowania na energię. Dla roku 2030 planuje się redukcję zapotrzebowania na energię o kolejne 8 801,1 MWh, w tym 2000 MWh z OZE (PV), co daje rzeczywistą oszczędność na poziomie 6 801 MWh, co stanowi 5,36 % pierwotnego zapotrzebowania na energię. Skumulowana oszczędność na koniec 2030 r. wyniesie 14 654

MWh, co stanowi 11,55 % pierwotnego zapotrzebowania na energię.

Tab. 44. Spadek zapotrzebowania na energię w roku 2020 oraz 2030 w stosunku do roku 2010.

Sektor / Rok	2010		2020 wykonanie		2030 plan	
Zapotrzebowanie na energię pierwotne	126 902	MWh	-	MWh	-	MWh
Redukcja wynikająca ze zrealizowanych/planowanych działań (narastająco)	0,00	MWh	7 853	MWh	14 654	MWh
	0,00	%	6,19	%	11,55	%

Tab. 45. Wzrost produkcji z OZE w roku 2020 i 2030 oraz jej udział w zapotrzebowaniu na energię.

Sektor / Rok	2010		2020 wykonanie		2030 plan	
OZE - produkcja energii	0,00	MWh	746,97	MWh	6 092,82	MWh
OZE - udział w zapotrzebowaniu na energię	0,00	%	0,59	%	4,80	%

5. PROGNOZA EMISJI DO ROKU 2030

Zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją w roku kontrolnym (2020) emisji liczonej w ekwiwalencie CO₂ z poszczególnych sektorów, w Gminie Chojnice wyemitowano⁶ około:

90 627 Mg ekwiwalentu CO₂,

a w 2010 roku (bazowym) - 99 991 Mg CO₂ eq.

W 2010 r. w Polsce emisja wyniosła 412 926.3 tys. ton ekw. CO₂. Oznacza to, że w Gminie Chojnice powstało **0,024%** całkowitego ładunku dla kraju. Zgodnie z szacunkowym wyliczeniem wymaganej redukcji emisji na podstawie poziomu z 2005 r., opisanej w rozdziale 4.1.1 oraz obowiązkiem ograniczenia dla kraju wielkości tej emisji o 7% Gmina Chojnice już w 2020 r. spełniła pułap wymaganego ograniczenia emisji do 2030 r., jednak za swój cel na ten horyzont czasowy stawia:

85 000 ton ekwiwalentu CO₂

Podana wartość to o 6,2% mniej niż wynik inwentaryzacji kontrolnej z 2020 r. i o 13,26% mniej niż szacunek emisji Gminy w 2005 r.

Do sporządzenia prognozy przyjęto następujące założenia,

- **Wielkość zapotrzebowania na energię nie ulegnie zmianie z wyjątkiem wzrostu zużycia energii elektrycznej zgodnie z założeniami Polityki Energetycznej Państwa do 2040 r.**

Zgodnie z powyższymi założeniami zużycie energii wzrośnie łącznie o 13,26% do końca 2030 roku.

Pozostałe cele to redukcja zapotrzebowania na energię o 4 534,53 MWh/rok oraz wzrost produkcji energii z OZE o 5345,85 MWh, tj o 1,37%

Tab. 46. Prognozowana⁷ emisja ekwiwalentu CO₂ w Gminie Chojnice wo 2030 r.

Źródło	paliwa węglowe	gaz ziemny	gaz płynny LPG	olej opałowy	energia elektryczna	OZE bez biomas	biomasa, drewno	paliwa	RAZEM
Branże									
Budynki mieszkalne	0,00	5 252,75	2 854,94	4 065,23	26 710,62	0,00	0,00	0,00	38 883,53
Budynki publiczne	317,71	84,96	47,12	50,47	54,67	0,00	0,00	0,00	554,93
Oświetlenie uliczne*	0,00	0,00	0,00	0,00	781,83	0,00	0,00	0,00	781,83
Transport*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38 602,70	38 602,70

⁶zgodnie z przyjętą metodologią i z wył. emisji wynikającej ze spedycji towarów ciągnikami samochodowymi

⁷ przy założeniu pełnej realizacji założeń aPGN

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030

Sektor przemysłowy*	3 020,95	1 810,33	25,51	148,27	1 170,76	0,00	0,00	1,27	6 177,10
RAZEM	3 338,66	7 148,03	2 927,57	4 263,97	28 717,88	0,00	0,00	38 603,97	85 000,09

źródło: opracowanie własne

Tab. 47. Prognozowane zapotrzebowanie na energię w podziale na branże i źródło w roku 2030

Źródło	paliwa węglowe	gaz ziemny	gaz płynny LPG	olej opałowy	energia elektryczna	OZE bez biomasy	biomasa, drewno	paliwa	RAZEM
Branże									
Budynki mieszkalne	0,00	21 527,65	10 269,56	11 921,48	34 915,84	5 911,85	146 396,56	0,00	230 942,95
Budynki publiczne	760,07	348,19	169,49	148,02	71,47	0,00	326,00	0,00	1 823,24
Oświetlenie uliczne*	0,00	0,00	0,00	0,00	1 022,00	0,00	0,00	0,00	1 022,00
Transport*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	131 809,00	131 809,00
Sektor przemysłowy*	7 227,16	7 419,37	91,78	434,81	1 530,41	0,00	3 219,90	4,34	19 927,77
RAZEM	7 987,23	29 295,21	10 530,83	12 504,31	37 539,72	5 911,85	149 942,46	131 813,34	385 524,95

Tab. 48. Synteza wyników produkcji energii z OZEw roku bazowym* 2010 i kontrolnym 2020 (dane w MWh)

Wykonanie 2020	Plan 2030	Wzrost	Udział % w zapotrzebowaniu na energię
746,97	6092,82	5345,85	4,80

Źródło: opracowanie własne

6. DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

W celu wyłonienia najważniejszych obszarów problemowych, a także najlepszych dostępnych dla nich rozwiązań posłużono się analizą SWOT.

Analiza SWOT na poziomie ogólnym jest procedurą analityczną pozwalającą na gromadzenie i porządkowanie danych oraz przejrzystą ich prezentację. Najczęściej traktowana jest jako narzędzie analizy strategicznej służące do określenia najlepszych kierunków rozwoju badanego obszaru ze względu na cel działania, w wyniku przeprowadzenia badania otoczenia oraz wnętrza danego obszaru poprzez identyfikację wewnętrznych i zewnętrznych czynników oraz zależności między nimi. Istotą analizy SWOT jest przede wszystkim identyfikacja czynników, które mogą wpływać na funkcjonowanie danego obszaru oraz posegregowanie ich na cztery grupy:

1. mocne strony – S (Strengths) - mocna strona to czynnik wewnętrzny (cecha obszaru), czyli to, co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu,
2. słabe strony - W (Weaknesses) - słaba strona to czynnik wewnętrzny (cecha obszaru), czyli to, co stanowi słabość, barierę, wadę obiektu,
3. szanse - O (Opportunities) - szansa to czynnik zewnętrzny (cecha otoczenia), czyli to, co stwarza dla analizowanego obszaru szansę korzystnej zmiany,
4. zagrożenia - T (Threats) - zagrożenie to czynnik zewnętrzny (cecha otoczenia), czyli to, co stwarza dla danego obszaru niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Tab. 49. Analiza SWOT dla gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Chojnice

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Bardzo wysoka lesistość Gminy, wysoka atrakcyjność turystyczna	1. Niewykorzystany potencjał terenu Gminy pod produkcję biomasy (uprawy energetyczne) jako lokalnego OZE,
2. Dobre jakościowo gleby,	2. Niewystarczająca infrastruktura drogowa, brak ciągłości niektórych ważnych połączeń w ścieżkach rowerowych,
3. Dynamiczny rozwój ścieżek rowerowych.	3. Nadal znaczne wykorzystanie paliw węglowych w budynkach mieszkalnych (również mieszkaniach komunalnych) oraz budynkach publicznych,
4. Inwestowanie samorządu lokalnego i mieszkańców w odnawialne źródła energii – głównie instalacje fotowoltaiczne.	4. Brak zintegrowanej komunikacji zbiorowej,
5. Racjonalna gospodarka odpadami – przewidziana inwestycja do produkcji paliwa odpadowego (RDF)	5. Niewystarczająca infrastruktura dla
6. Stopniowy rozwój sieci gazowej,	
7. Dostępność zbiorowej komunikacji	

<p>autobusowej oraz kolei,</p> <p>8. Prowadzenie odpowiedzialnej edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami, czystego powietrza. Działanie punktu konsultacyjnego programu „Czyste Powietrze”.</p>	<p>promocji elektromobilności przy rosnącej emisji z transportu,</p> <p>6. Ograniczone środki finansowe mieszkańców Gminy – trudność z wymianą nieefektywnych kotłów, brak gminnego programu dotacji.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1. Kontynuacja budowy systemu ścieżek rowerowych i prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie zrównoważonego transportu,</p> <p>2. Rozwój alternatywnych źródeł energii – OZE, gazyfikacja, uprawy energetyczne,</p> <p>3. Wspieranie finansowe mieszkańców w formie dotacji celowej na wymianę węglowego źródła ogrzewania, zwłaszcza w małych miejscowościach bez dostępu do sieci gazowej.</p> <p>4. Rozwój komunikacji publicznej – stworzenie systemu zintegrowanego transportu – Samochód – Autobus – Kolej (parkingi P&R, B&R, węzły przesiadkowe przy przystankach kolejowych),</p> <p>5. Promowanie elektromobilności – tworzenie punktów ładowania pojazdów elektrycznych,</p> <p>6. Kontynuacja inwestycji w odnawialne źródła energii w budynkach publicznych</p>	<p>1. Niszczenie chronionych powierzchni leśnych – spadek atrakcyjności turystycznej regionu,</p> <p>2. Opór społeczny, polityka władz centralnych utrudniająca wprowadzenie elektromobilności,</p> <p>3. Niewystarczające działania mające na celu szukanie alternatywnych, ekologicznych źródeł energii,</p> <p>4. Niewystarczające środki finansowe samorządu gminnego, aby dotrzeć z pomocą do wszystkich osób ubogich energetycznie,</p> <p>5. Zmarnowanie potencjału dla Gminy, jaki niesie ze sobą zintegrowany transport zbiorowy oraz rozwinięty system ścieżek rowerowych,</p> <p>6. Wysokie uzależnienie realizacji koniecznych inwestycji od możliwości uzyskania dofinansowań zewnętrznych.</p>

źródło: opracowanie własne

Jak wykazano w powyższej analizie SWOT do głównych problemów dla zapewnienia rozwoju gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Chojnice należą:

Tab. 50. Główne problemy związane z rozwojem gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Chojnice

Problem	Rozwiązanie
---------	-------------

Ograniczone środki finansowe mieszkańców i samorządu lokalnego do eliminacji ubóstwa energetycznego.	Korzystanie w jak największym stopniu ze środków zewnętrznych – krajowych, unijnych, wspólnotowych itp. Nadzór Urzędu Gminy w Chojnicach – w tym Energetyka Gminnego, nad transformacją energetyczną mieszkańców, nadanie priorytetu pomocy najbardziej potrzebującym osobom i wymiany najmniej efektywnych instalacji, stworzenie gminnego systemu dotacji celowej
Nie uzupełniony w pełni zaplanowany system ścieżek rowerowych i brak integrowanego transportu zbiorowego	Kooperacja z Gminą Miejską Chojnice oraz MZK Chojnice, optymalizacja tras autobusów i godzin odjazdów (synchronizacja z rozkładem jazdy kolei i innych linii), utworzenie zintegrowanego systemu transportowego na obszarze Gminy Chojnice połączonego z węzłem przesiadkowym przy dworcu PKP i PKS w Chojnicach, tworzenie parkingów P&R oraz B&R, wprowadzenie systemu roweru turystycznego, budowa pętli autobusowych przy stacjach kolejowych.
Duże znaczenie paliw węglowych, niewielka ilość dostępnych alternatywnych źródeł energii oraz brak infrastruktury dla elektromobilności	Współpraca (monitoring) nad procesem gazyfikacji Gminy, kontynuacja inwestycji związanych z instalacją paneli fotowoltaicznych i innych rodzajów OZE – w tym analiza efektywności ekonomicznej produkcji biomasy, budowa punktów ładowania samochodów elektrycznych
Wysokie zapotrzebowanie na energię niezmodernizowanych budynków publicznych i mieszkań komunalnych oraz mieszkań prywatnych.	Kontynuacja działań w zakresie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, mieszkań komunalnych oraz wymianie źródeł ciepła. Prowadzenie doradztwa energetycznego dla mieszkańców i dalsza pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie.

źródło: opracowanie własne

7. STRATEGIA NISKOEMISYJNA GMINY

Strategia niskoemisyjna Gminy opierać się będzie, jak już zdefiniowano, na uzyskaniu całkowitej emisji⁸ gazów cieplarnianych przez Gminę Chojnice do 2030 roku poniżej 85 000 ton ekwiwalentu CO₂, redukcja zapotrzebowania na energię o 14 654 MWh/rok, tj. o 11,55%(względem roku bazowego) oraz wzrost produkcji energii z OZE o 6 092,82 MWh, tj o 4,80% (względem roku bazowego) Zadanie to zostanie zrealizowane za pomocą 5 filarów interwencji:

- ☞ Wsparcie mieszkańców ubogich energetycznie,
- ☞ Optymalizacja zapotrzebowania energetycznego infrastruktury,
- ☞ Utworzenie systemu zintegrowanego i zrównoważonego transportu,
- ☞ Rozwój alternatywnych dla węgla, proekologicznych źródeł energii,
- ☞ Prowadzenie edukacji ekologicznej.

Ryc. 45. Filary strategii niskoemisyjnej Gminy Chojnice

⁸ Emisji całkowitej tzn. z uwzględnieniem emisji ujemnych (pochłaniania CO₂) przez sektor LULUCF a także udziału finalnego zużycia energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych.

źródło: opracowanie własne

7.1. Wdrażanie aPGN w kolejnych latach

W poniższej tabeli opisano przewidywane działania wdrażające ww. filary gminnej strategii niskoemisyjnej.

Tab. 51. Założenia realizacji filarów aPGN w trakcie jego obowiązywania

Filar	Opis realizacji
Wsparcie mieszkańców ubogich energetycznie	Filar będzie opierał się na powołaniu stanowiska Energetyka Gminnego, którego zadaniem będzie koordynowanie inwestycji mieszkańców Gminy Chojnice związanych z wymianą źródła ogrzewania czy przeprowadzeniem termomodernizacji budynku. Zaplanowano również wsparcie merytoryczne od pracowników Urzędu Gminy w Chojnicach dla mieszkańców przy składaniu wniosków o dofinansowanie ze środków krajowych. Przewiduje się również utworzenie gminnego systemu dopłat/dotacji dla osób o największym poziomie ubóstwa energetycznego.
Optymalizacja zapotrzebowania energetycznego infrastruktury	Działania będą obejmowały kontynuację inwestycji opartych na termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej i mieszkań komunalnych, montażu mikroinstalacji OZE dla wspomnianych budynków. Przewidziano również analizę efektywności energetycznej podczas składania zamówień publicznych i opracowywania dokumentacji projektowej dla energochłonnych elementów infrastruktury publicznej, jak np. przepompownie ścieków.
Utworzenie systemu zintegrowanego i zrównoważonego transportu	Planuje się synchronizację komunikacji zbiorowej na terenie Gminy Chojnice z powstającym zintegrowanym węzłem przesiadkowym przy dworcu PKP i PKS w Chojnicach. Filar opierać się będzie na budowie nowych pętli autobusowych przy stacjach kolejowych, optymalizacji tras i rozkładu jazdy autobusów, budowie parkingów P&R oraz B&R, a także kontynuacji tworzeniu systemu ścieżek rowerowych. Planowane jest utworzenie systemu roweru turystycznego, a także budowa co najmniej dwóch stacji ładowania pojazdów elektrycznych.

Rozwój alternatywnych dla węgla, proekologicznych źródeł energii	Zaliczyć do filaru można będzie zadania z zakresu uczestnictwa w projektach dotacji dla mieszkańców promujących inwestycje OZE, ale również inwestycje Gminy w odnawialne źródła energii zasilających obiekty komunalne i infrastrukturę publiczną. Ponadto są to zadania monitorowane z zakresu gazyfikacji Gminy, ochrony zasobów cennego środowiska przyrodniczego, w szczególności Borów Tucholskich. Analiza efektywności energetycznej wykorzystania upraw energetycznych i współpraca z Lasami Państwowymi w zakresie gospodarki leśnej mająca na celu zabezpieczyć interes publiczny, jakim jest dostęp do biomasy (drewna) w przystępnej cenie dla mieszkańców.
Prowadzenie edukacji ekologicznej	Na filar składają się działania takie jak uczestnictwo Gminy w konkursach edukacyjnych dotyczących problemów ochrony jakości powietrza i zmian klimatu czy propagowanie proekologicznych zachowań, takich jak ecodriving czy carpooling.

źródło: opracowanie własne

7.2. Zaplanowane działania niskoemisyjne i wskaźniki monitoringowe

Zgodnie z opracowaną strategią gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice opracowano szereg działań w ramach omawianych powyżej filarów dla każdego z sektorów opisanych w inwentaryzacji emisji. Poniżej przedstawiono planowany harmonogram, podmioty odpowiedzialne oraz szacunkowe koszty danego zadania, a także, jeśli było to możliwe – oszacowanie rocznych oszczędności energii i redukcji emisji CO₂ eq. Realizacja planowanych działań niskoemisyjnych powinna podlegać ewaluacji na podstawie wyznaczonych **wskaźników**.

Tab. 52. Planowane do realizacji działania na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Chojnice na okres obowiązywania Planu

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja	
Wsparcie mieszkańców ubogich energetycznie	Wsparcie merytoryczne i finansowe mieszkańców								
	Prowadzenie doradztwa energetycznego i wsparcie w składaniu wniosków o dofinansowanie wymiany źródła ogrzewania i prac termomodernizacyjnych, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej itp.	Gmina Chojnice	zadanie ciągłe	wliczono w ramach wymiany kotłów	wliczono w ramach wymiany kotłów	Koszty w ramach funkcjonowania Urzędu	Liczba wymienionych kotłów węglowych, przeprowadzonych inwestycji	Wzrost (jak największa liczba)	
	Utworzenie gminnego systemu dotacji dla osób najbardziej ubogich	Gmina Chojnice	zadanie ciągłe	wliczono w ramach	wliczono w ramach	ok. 200 000 zł/rok			

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja	
	energetycznie			wymiany kotłów	wymiany kotłów		termomodernizacyjnych itp.		
Optymalizacja zapotrzebowania energetycznego infrastr.	Efektywne zaopatrzenie mieszkańców w wodę								
	Budowa SUW Ogorzeliny	Gmina Chojnice	2021-2024	50	38,25	9 500 000	1. Sprawność	1. Wzrost, 2. Wzrost	
	Modernizacja SUW Swornegacie wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej	Gmina Chojnice	2021-2024			3 400 000	ć. energet. urzędzeń		
	Modernizacja SUW Lichnowy wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej	Gmina Chojnice	2021-2024			5 100 000	do poboru i pomiaru wody,		
	Modernizacja SUW Pawłowo wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej	Gmina Chojnice	2021-2024			5 500 000	2. Produkcja		
	Modernizacja SUW Krojanty wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej	Gmina Chojnice	2021-2024			1 300 000	energii z OZE		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	Modernizacja SUW Charzykowy wraz z wymianą pompy i osprzętu	Gmina Chojnice	2021-2024			100 000	(kWh/rok)	
	Budowa nowej sieci wodociągowej:							
	Ogorzeliny - Sławęcín - Nieżychowice - Nowy Dwór – Angowice (12 km)	Gmina Chojnice	2021-2024			3 000 000	1. Długość sieci wodociągowej (km),	
	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Zbeniny (3,3 km)	Gmina Chojnice	2021-2024			900 000		
	Przebudowa sieci wodociągowej Lichnowy – Ostrowite i Lichnowy ul. Angowicka (2, 9 km)	Gmina Chojnice	2021-2024			950 000	2. Straty wody podczas przesyłu (dam ³ /rok)	1. Wzrost 2. Spadek
	Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Klosnowo (1,2 km)	Gmina Chojnice	2021-2024			350 000		
	Przebudowa sieci wodociągowej - Nieżychowice, Szlachetna (4,2 km)	Gmina Chojnice	2021-2024			80 000		
	Przebudowa sieci wodociągowej -	Gmina	2021-			80 000		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	Pawłowo Żwirowa , Małe Swornegacie ul. Akacyjowa (0,4 km)	Chojnice	2024					
Efektywna gospodarka ściekowa								
	Modernizacja przepompowni ścieków w miejscowościach: Chojnaty, Ciechocin, Sławęcín, Zbeniny, Jarcewo, Kłodawa, Nowe Ostrowite oraz zakup agregatów prądotwórczych	Gmina Chojnice	2021-2024	- brak możliwości oszacowania - oszczędność wynikać będzie z eliminacji konieczności	- brak możliwości oszacowania - oszczędność wynikać będzie z eliminacji konieczności	1 945 000	1. Liczba przyłączy kanalizacyjnych (szt.) 2. Zużycie energii przez elementy sieci kanaliz.	1. Wzrost, 2. Spadek
	Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Swornegaciach	Gmina Chojnice	2021-2024	i spalania paliw przez tabor asenizacyjny	i spalania paliw przez tabor asenizacyjny	15 300 000	(przepompownie,	
	Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Chojniczki – ul. Urocza (1,8 km)	Gmina Chojnice	2021-2024			650 000		
	Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Charzykowy (ul. Komarowa, ul.	Gmina Chojnice	2021-2024			765 000		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	Wrzosowa, ul. Sosnowa, ul. Modrzewiowa) (1 km)			y oraz z wymiany	y oraz z wymiany		oczyszcz. ścieków)	
	Budowa kanału tłoczego Φ 225 PE Chojniczki – Czartolomie (2,6 km)	Gmina Chojnice	2021-2024	urządzeń na bardziej efektywne energetyczne	urządzeń na bardziej efektywne energet	1 250 000		
	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Powalki ul. Leśna (1,6 km)	Gmina Chojnice	2021-2024			2 500 000		
	Swornegacie – projekt przebudowy i rozbudowy systemu kanalizacyjnego oraz przepompowni: Swornagacie, Małe Swornegacie, Owink, Zbrzyca (4,4 km)	Gmina Chojnice	2021-2024			4 000 000		
	Budowa kanalizacji w m. Swornegacie, ul. Polna (1 km)	Gmina Chojnice	2021-2024			425 000		
	Silno - Spółdzielnia Jedność, PGR – projekt przebudowy i rozbudowy	Gmina Chojnice	2021-2024			2 100 000		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	systemu wod.-kan. oraz przepompowni (6 km)							
Nowoczesne oświetlenie uliczne								
	Budowa nowych linii energooszczędного oświetlenia ulicznego	Gmina Chojnice, Enea S.A.	Zadanie ciągłe			Koszty w zależności od potrzeb	Liczba energooszczędnych	
	Kompleksowa modernizacja oświetlenia zewnętrznego - demontaż starych wyeksploatowanych opraw oświetleniowych i montaż nowych z oświetleniem led; wymiana przewodów elektrycznych w słupach i wysięgnikach wraz z wymianą zabezpieczeń oraz	Gmina Chojnice, Enea S.A.	Zadanie ciągłe	150	114,75	Koszty w zależności od potrzeb	opraw oświetlenia ulicznego.	Wzrost

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	wyeksploatowanych słupów kablowych; modernizacja/przebudowa istniejących punktów zapalania i sterowania oświetleniem; montaż inteligentnego sterowania oświetleniem							
Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych								
	Kompleksowa modernizacja budynków użyteczności publicznej (termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła na ekologiczne wraz z modernizacją instalacji c.o. i c.w.u., wymiana oświetlenia na led, montaż paneli fotowoltaicznych) - szkoły, domy kultury, świetlice i inne obiekty	Gmina Chojnice	zadanie ciągłe	300	139,974	Koszty w zależności od potrzeb	1. Zapotrzebowanie energetyczne budynków publicznych	Spadek

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	będące własnością publiczną						(MWh/rok)	
	Termomodernizacja budynku SP w Charzykowach	Gmina Chojnice	2022-2025	353,132	84,3	1 300 000		
	Termomodernizacja budynku SP w Pawłowie	Gmina Chojnice	2022-2025			900 000		
	Termomodernizacja budynku SP w Niezychowicach	Gmina Chojnice	2022-2025			900 000		
	Termomodernizacja budynku SP w Ogorzelinach	Gmina Chojnice	2022-2025			1 200 000		
	Termomodernizacja budynku SP w Silnie	Gmina Chojnice	2022-2025			900 000		
	Termomodernizacja budynku SP w Sławęcinie	Gmina Chojnice	2022-2025			900 000		
	Termomodernizacja budynku SP w Swornegaciach	Gmina Chojnice	2022-2025			3 000 000		
↳ ↵	Kontynuacja budowy kompleksowego systemu infrastruktury rowerowej							

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	Budowa ścieżki rowerowej Silno - Piastoszyn (do granicy z woj. kujawsko-pomorskim) – długość ok. 1 km	Gmina Chojnice	2022	8,5	2,5	1 200 000	1. Długość ścieżek rowerowych w Gminie Chojnice (km), 2. Emisja CO ₂ eq z sektora transportu (Mg/rok)	1. Wzrost, 2. Spadek
	Budowa ścieżki rowerowej Ostrowite – Lichnowy – długość 3,5 km	Gmina Chojnice	2022	30,0	8,8	4 200 000		
	Budowa ścieżki rowerowej Ostrowite – Ciechocin – długość 1,7 km	Gmina Chojnice	2022	15,0	4,4	2 000 000		
	Budowa ścieżki rowerowej Nowa Cerkiew – Lotyń – długość 3,5 km	Gmina Chojnice	2022	30,0	8,8	4 200 000		
	Budowa ścieżki rowerowej od pomnika w Krojantach do Rytla – dł. 10 km	GDDKiA, Gmina Chojnice	2023-2027	85,0	24,9	12 000 000		
	Przebudowa drogi powiatowej nr 2628G na odcinku od miejscowości	Powiat	2023-	20,0	5,9	2 000 000		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	Krojanty do DK22 – długość 1,6 km	Chojnicki, Gmina Chojnice	2027					
	Rozbudowa drogi powiatowej nr 2643G Silno-Gockowice-Objezierze -dł. 4,8 km	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice	2023-2027	40,0	11,7	9 000 000		
	Rozbudowa drogi powiatowej od skrzyżowania z drogą krajową nr 22 – Nowa Cerkiew-Raławki do skrzyż. z DW 240 – długość 6,5 km	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice	2023-2027	60,0	17,6	11 000 000		
	Rozbudowa drogi powiatowej nr 2642G od Klawkowa do skrzyżowania z drogą gminną – II etap – długość 1,3 km	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice	2023-2027	12,5	3,7	3 000 000		
	Rozbudowa drogi powiatowej nr	Powiat	2023-	25,0	7,3	6 000 000		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	2640G Stare Parcele (Pawłowo)-Pawłowo – długość 3,2 km	Chojnicki, Gmina Chojnice	2027					
	Rozbudowa drogi powiatowej nr 2623G Jeziorki-Kruszka-Kłodawa – długość 5,2 km	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice	2023-2027	60,0	17,6	10 000 000		
	Rozbudowa drogi powiatowej nr 2647G Sławęcín-Obrowo do granicy Gminy Chojnice – długość 2,7 km	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice	2023-2027	20,0	5,9	5 000 000		
	Budowa kładek rowerowych w Chocińskim Młynie i przy Strudze Siedmiu Jezior oraz Charzykowy-Wolność	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice	2022-2023	10,0	2,9	3 000 000		
	Budowa bezpiecznego przejścia	Powiat	2022-	10,0	2,9	500 000		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	rowerowego przez przejazd kolejowy na DW235 (na zielonym szlaku Kaszubskiej Marszruty)	Chojnicki, Gmina Chojnice	2023					
Poprawa infrastruktury komunikacji pasażerskiej i optymalizacja transportu								
	Wdrożenie systemu roweru turystycznego	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice	2022-2024			50 000 – 100 000 zł/rok		
	Budowa parkingów buforowych (P&R oraz B&R) przy stacjach kolejowych (Silno, Krojanty, Moszczenica Pomorska, Raclawki, Powałki, Ogorzeliny)	Gmina Chojnice, PKP PLK S.A.	2022-2027	500	146,4	5 000 000		
	Budowa pętli autobusowych, modernizacja przystanków autobusowych przy stacjach	Powiat Chojnicki, Gmina	2022-2027			3 000 000		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	kolejowych	Chojnice						
	Optymalizacja tras i rozkładu jazdy autobusów – dostosowanie do rozkładu jazdy pociągów oraz połączenie z Zintegrowanym Węzłem Przesiadkowym w Chojnicach przy dworcu PKP i PKS	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice, Miasto Chojnice	zadanie ciągłe			Koszty w ramach działalności zakładów komunikacyjnych i w zależności od potrzeb przewoźowych		
	Budowa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w co najmniej 2 lokalizacjach (północ i południe Gminy)- np. przy C.H. „Brama	Gmina Chojnice	2022-2027			minimum 500 000		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	Pomorza” oraz przy głównym parkingu na szlaki turystyczne PN Bory Tucholskie							
	Budowa parkingów w Chocińskim Młynie oraz Swornegaciach	Gmina Chojnice	2022-2024			Koszty zostaną określone na etapie projektowym		
	Budowa przystani/portu jachtowego w Swornegaciach	Gmina Chojnice	2022-2024			Koszty w zależności od potrzeb		
	Przebudowa mostów w Kamionce i Kokoszce (podniesienie mostów - zwiększenie prześwitu pomiędzy lustrem wody, a mostem	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice	2022-2024					
	Rozwój branży transportowo-turystycznej i profesjonalnych usług przewodnickich poprzez budowę parkingów jako punktów wypadowych do uprawiania	Powiat Chojnicki, Gmina Chojnice	zadanie ciągłe					

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	turystyki pieszej, rowerowej i wodnej							
Rozwój alternatywnych dla węgla, proekologicznych źródeł energii	Ograniczanie zużycia węgla, inwestowanie w alternatywne źródła energii							
	Wymiana ok. 1 000 nieefektywnych kotłów węglowych	Mieszkańcy oraz UG w Chojnicach	2021-2026	3521,95	4 794	18 000 000	Zużycie energii finalnej i emisja CO ₂ eq w sektorze mieszkalnym wraz z gospodarką odpadami	Spadek
	Montaż ogniw fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych	Mieszkańcy oraz UG w Chojnicach	2021-2030	2000	1530	2 000 000 – 2 500 000		
	Budowa Spalarni odpadów komunalnych przy ZZO Nowy Dwór - Instalacja Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii	ZZO Nowy Dwór, Samorząd Woj.	2022-2026	800	195,2	100 000 000		
			-	-				
				zwiększenie recyklingu +	zwiększenie recyklingu +			

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	wraz z rozbudową Zakładu	Pomorskiego		oszczędność z odzysku termicznego (redukcja emisji ze zużycia energii elektrycznej lub cieplnej)	oszczędność z odzysku termicznego (redukcja emisji ze zużycia energii elektrycznej lub cieplnej)			
	Rozwój sieci gazowej na terenie Gminy Chojnice	PSG Sp. z o. o., UG w Chojnicach	zadanie ciągłe	wliczono w ramach wymiany kotłów	wliczono w ramach wymiany kotłów	Koszty w zależności od potrzeb		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
Prowadzenie edukacji ekologicznej	Promocja proekologicznych praktyk							
	Budowa ścieżek edukacji przyrodniczej w Charzykowach i Swornegaciach	Gmina Chojnice, NDL Rytel	2021-2024	-	-	ok. 10 000 zł/rok	Poziom świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy	Wzrost
	Promocja ekologicznych zachowań na drodze (ecodriving)	Mieszkańcy oraz Gmina Chojnice	zadanie ciągłe	200	58,6	4 000 zł/rok		
	Promocja podwózek sąsiedzkich (carpooling)	Mieszkańcy oraz Gmina Chojnice	zadanie ciągłe	500	146,4	4 000 zł/rok		
	Kolejne edycje kampanii edukacyjnej „Szanujmy zdrowie sąsiadów, nie palmy w piecach	Mieszkańcy oraz Gmina	zadanie ciągłe	-	-	4 000 zł/rok		

FILAR	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji zadania	Szac. roczne oszczędności energii [MWh/rok]	Szac. roczna redukcja emisji CO ₂ eq [MgCO ₂ /rok]	Szacowane koszty [zł netto]	Wskaźnik realizacji	Wymagana tendencja
	odpadów!"	Chojnice						
	Kolejne edycje konkursu „Juta, bawełna, własne wyroby, poprawmy klimat dla świata wygodny!"	Mieszkańcy oraz Gmina Chojnice	zadanie ciągłe	-	-	4 000 zł/rok		
	RAZEM			8 801,1	7 372,9			

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Chojnicach

8. ASPEKTY ORGANIZACYJNE

8.1. Struktura organizacyjna

Realizacja „Aktualizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku” podlega władzom Gminy. Zadania wskazane w Planie oraz wpisane do wieloletniej prognozy finansowej podlegają poszczególnym jednostkom, podległym władzom Gminy. Za koordynację i monitoring działań określonych w Planie jest odpowiedzialny Zespół, składający się z pracowników Urzędu Gminy w Chojnicach.

Szczególne stanowisko odpowiedzialne za wdrażanie zapisów niniejszej aktualizacji PGN dla Gminy Chojnice będzie piastował **Energetyk Gminny**, którego powołanie jest planowane w najbliższym czasie.

Zadaniem Energetyka Gminnego jest wspieranie władz samorządowych i lokalnej społeczności w racjonalnych działaniach z zakresu planowania energetycznego, oszczędzania energii, efektywności energetycznej i poprawy jakości powietrza.

Rola całego Zespołu opiera się na dopilnowaniu wypełnienia celów i kierunków wyznaczonych w Planie poprzez:

- ☐ uchwalanie ich w zapisach prawa lokalnego,
- ☐ uwzględnianie ich w zapisach dokumentów strategicznych i planistycznych,
- ☐ uwzględnianie ich w zapisach wewnętrznych regulaminów i instrukcji władz Gminy.

Dodatkowo Zespół będzie służyć, jako komórka doradcza dla poszczególnych jednostek Gminy, odpowiedzialnych za realizację zadań wskazanych w Planie.

8.1.1. Zadania Zespołu Gminnego ds. wdrożenia aPGN

W celu realizacji polityki gospodarki niskoemisyjnej zakłada się wykorzystanie personelu Urzędu Gminy w Chojnicach. Do zadań zespołu należy koordynowanie realizacji zadań, a w szczególności:

- ☐ stały nadzór nad prawidłową realizacją projektu, zgodną z harmonogramem i budżetem projektu,
- ☐ podejmowanie wszelkich działań zgodnie z umową o dofinansowanie,
- ☐ bieżące kontakty z instytucją wdrażającą oraz wykonawcą projektu,
- ☐ przygotowanie kompletnej dokumentacji związanej z realizacją i rozliczeniem projektu,
- ☐ sporządzenie sprawozdawczości z realizacji projektu,
- ☐ przechowywanie i udostępnianie dokumentacji związanej z realizacją projektu.

8.1.2. Zabezpieczenie środków finansowych

Inwestycje ujęte w Planie będą finansowane ze środków własnych gminy oraz

ze środków zewnętrznych. Środki pochodzące na realizację zadań powinny być ujęte w wieloletniej prognozie finansowej oraz budżecie gminy i jednostek mu podległych.

Dodatkowe środki zostaną pozyskane z zewnętrznych instytucji w formie bezzwrotnych dotacji lub pożyczek na preferencyjnych warunkach w ramach dostępnych środków krajowych i unijnych.

Planuje się przeznaczyć ok. 200 tys. zł rocznie z budżetu Gminy Chojnice na obsługę aktualizacji PGN oraz realizację zadań ciągłych. Ponadto na koszty realizacji niniejszego dokumentu będą składały się koszty przeprowadzonych inwestycji w różnych perspektywach czasowych, które będą wysoce uzależnione od możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz ustaleń co do współfinansowania projektów ponadlokalnych w ramach współpracy międzygminnej. W ramach corocznego planowania budżetu, wszystkie jednostki odpowiedzialne za realizację wskazanych w Planie zadań są zobowiązane do zabezpieczenia środków w danym roku na wskazany cel. Zadania, na które nie uda się zabezpieczyć finansów ze środków własnych powinny być rozpatrywane pod kątem realizacji z dostępnych środków zewnętrznych.

8.2. Finansowanie

Realizacja Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice wymaga zabezpieczenia znacznych środków finansowych. Ze względu na ograniczone środki finansowe jakimi dysponuje jednostka samorządowa warunkiem realizacji wielu zaplanowanych działań będzie pozyskanie wsparcia finansowego.

Środki finansowe przeznaczone na wsparcie działań i inwestycji z zakresu gospodarki niskoemisyjnej, a więc ochrony jakości powietrza i klimatu mogą pochodzić oprócz z gminnego budżetu również ze źródeł krajowych oraz zewnętrznych – np. środków w ramach Funduszu Spójności Unii Europejskiej. Formy udzielanej pomocy są różne, najczęściej jest to dofinansowanie, dotacja, kredyt, pożyczka, dopłata do oprocentowania lub kapitału kredytu. Dla samorządów lokalnych najbardziej popularnym źródłem finansowania działań są Regionalne Programy Operacyjne, branżowe Programy Operacyjne oraz krajowe fundusze ochrony środowiska.

Poza w/w źródłami finansowania zadań ujętych w niniejszym Planie będą:

☞ **Środki własne Gminy Chojnice,**

☞ **Środki krajowe pozyskiwane z:**

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

NFOŚiGW organizuje nabory na programy związane z ochroną jakości powietrza. Programy priorytetowe określają m.in. formy i warunki dofinansowania oraz szczegółowe kryteria

wyboru przedsięwzięć. Stanowią one również podstawę do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie w NFOŚiGW. Informacja o aktualnych naborach zamieszczane są na stronie internetowej NFOŚiGW: <https://www.nfosigw.gov.pl/>;

- o Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku:

WFOŚiGW w Gdańsku, wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom potencjalnych Beneficjentów, każdego roku opracowuje i wdraża Programy Priorytetowe, w ramach których pomoc finansowa ze środków Funduszu może być uzyskana przez:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST),
- podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych gmin w zakresie gospodarki wodno – ściekowej z terenu województwa pomorskiego,
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej prowadzone przez JST,
- osoby fizyczne.

Głównymi formami oferowanego wsparcia są:

- pożyczki,
- pożyczki pomostowe,
- dotacje, za wyjątkiem dopłat do oprocentowania kredytów bankowych i częściowych spłat kredytów bankowych,
- dotacje udzielane łącznie z pożyczką na określone zadania,
- przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym.

Informacje o aktualnych programach priorytetowych i naborach dostępne są na stronie internetowej WFOŚiGW w Gdańsku: <https://wfos.gdansk.pl>

☞ **Środki Unii Europejskiej, dostępne w ramach m.in. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2021-2027.**

☞ **Środki Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) oraz środki norweskie.**

8.3. Harmonogram monitoringu realizacji aPGN

Realizacja Aktualizacji Planu powinna podlegać bieżącej ocenie i kontroli, polegającej na regularnym monitoringu wdrażania Planu i sporządzaniu sprawozdania z jego realizacji przynajmniej raz na dwa lata. Sprawozdanie ma służyć do oceny, monitorowania i weryfikacji celów. Raport powinien zawierać analizę stanu istniejącego i wskazówki dotyczące działań koordynujących.

Dodatkowo, co najmniej raz na cztery lata powinno się sporządzać inwentaryzację monitoringową, stanowiącą załącznik do raportu wdrażania zaktualizowanego Planu.

[Strona](#) | 152

Opracowanie inwentaryzacji monitoringowych pozwala na ocenę dotychczasowych efektów realizowanych działań i stanowi podstawę do kolejnych aktualizacji Planu i wprowadzenia ewentualnych działań naprawczych czy zapobiegawczych.

Raport wraz z wynikami inwentaryzacji informuje na temat działań zrealizowanych oraz ich wpływie na zużycie energii i wielkość emisji dwutlenku węgla. Uwzględnia uzyskane w ramach realizacji aktualizacji Planu oszczędności energii, zwiększenie produkcji z energii odnawialnej oraz wielkość redukcji emisji CO₂ eq. Dodatkowo sprawozdanie stanowi podstawę do analizy wdrażania aPGN, a tym samym ocenę z realizacji założonych celów.

Monitoring - sprawozdanie opierać się powinno na:

- ☞ otrzymanych oszczędnościach energii na podstawie audytów energetycznych,
- ☞ monitorowaniu rzeczywistego zużycia energii elektrycznej, ciepła, paliw kopalnych oraz wody w budynkach użyteczności publicznej i budynkach oraz mieszkalnych,
- ☞ monitorowaniu zużycia energii elektrycznej zużytej na oświetlenie uliczne.

Poniżej przedstawiono harmonogram Monitoringu wdrażania dla niniejszej aPGN:

Tab. 53. Proponowany harmonogram monitoringu wdrażania aktualizacji PGN.

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Sporządzenie sprawozdania z realizacji aPGN		X		X		X		X		X
Przeprowadzenie kontrolnej inwentaryzacji monitoringowej			X				X			
Aktualizacja Planu/ Opracowanie nowego Planu								Nowe opracowanie należy wykonać w latach 2027-2030 w zależności od potrzeb		

źródło: opracowanie własne

9. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Ocenia się, że Aktualizacja PGN w zasadniczy sposób może przyczynić się do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Chojnice. Działania wynikające z przedmiotowego dokumentu zostaną zrealizowane i zaprojektowane w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie na środowisko naturalne.

Charakter planowanych działań, rodzaj i skala oddziaływań na środowisko oraz cechy obszaru objętego spodziewanym oddziaływaniem powodują, że realizacja zadań proponowanych w Planie, nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne, natomiast spowoduje znaczące pozytywne oddziaływania na środowisko w zakresie zdrowia i życia ludzi, roślin i zwierząt.

Dla niniejszego dokumentu uzyskano odstępienie od przeprowadzania procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 18 stycznia 2022 r., znak RDOŚ-Gd-WOO.410.68.2021.AM.1. oraz Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 31.03.2022 r., znak ONS.9022.1.65.2021.AZ

9.1. Spójność z dokumentami nadrzędnymi

W niniejszym rozdziale dokonano analizy zgodności aktualizacji PGN z najważniejszymi dokumentami strategicznymi na poziomie gminnym, regionalnym i krajowym. Dokumenty przeanalizowano pod kątem zgodności i spójności w zakresie formułowanych celów strategicznych oraz działań przyczyniających się do ich osiągnięcia. Analizę zgodności przedstawiono w ujęciu tabelarycznym.

Tab. 54. Spójność aPGN z dokumentami nadrzędnymi – ujęcie tabelaryczne

Lp.	Nazwa dokumentu	Podstawa prawna	Zakres zgodności
Dokumenty gminne			
1.	Strategia Rozwoju Gminy Chojnice na lata 2014-2025	Uchwała nr IV/48/2015 Rady Gminy w Chojnicach z dn. 27 marca 2015 r.	Cel strategiczny A. - Wypromowanie zabytków i walorów gminy oraz wykreowanie jej marki, jako miejsca rozwiniętej infrastruktury turystyki rowerowej i kajakowej.
2.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chojnice na lata 2019-2022	Uchwała Rady Gminy Chojnice nr IV/38/2019 z dnia 28 lutego 2019 r.	Ochrona klimatu i jakości powietrza: <ul style="list-style-type: none"> Ograniczanie zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł niskiej emisji;

	<p>z perspektywą do roku 2026</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja energetyczna budynków; • Edukacja ekologiczna; <p>Zagrożenia hałasem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych • Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej; <p>Gospodarka wodno-ściekowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa infrastruktury wodno – kanalizacyjnej; <p>Gospodarka odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów; <p>Zasoby przyrodnicze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promocja i utrzymanie walorów przyrodniczych;
Dokumenty powiatowe		
1.	<p>Strategia Rozwoju Powiatu Chojnickiego do roku 2025</p> <p>Uchwała nr XXX/329/2014 Rady Powiatu Chojnickiego z dn. 20 marca 2014 r.</p>	<p>I. Zwiększenie znaczenia funkcji turystycznej powiatu poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury turystycznej, infrastruktury kultury i atrakcji na terenie powiatu. • Rozwój turystyki zdrowotnej (lecznictwo uzdrowiskowe i klimatyczne). • Promocję aktywnego spędzania czasu w powiązaniu z wodą, • Dbłość o stan i promocję lokalnego dziedzictwa kulturowego. <p>III. Ochrona środowiska przyrodniczego i przestrzennego</p>

			<p>powiatu poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochronę wysokich walorów przyrodniczych powiatu poprzez realizację zintegrowanych programów ochrony walorów przyrodniczych z wykorzystaniem nowoczesnych technik promocji obszaru. • Ustawiczną edukację ekologiczną obywateli. • Rozwój alternatywnych i systemowych źródeł energii. • Koordynację działań w obrębie gospodarki odpadami stałymi na terenie powiatu.
	<p>Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Powiatu Chojnickiego</p>	<p>Uchwała nr XXIII/249/2017 Rady Powiatu Chojnickiego z dn. 30 marca 2017 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie oferty przewozowej, w tym ilości i jakości usług transportowych do preferencji i oczekiwań pasażerów, aby zapewnić wysokiej jakości usługi, które będą realną alternatywą dla motoryzacji indywidualnej, • Zapewnienie dostępności dla osób niepełnosprawnych, • Redukcja negatywnego oddziaływania transportu na środowisko, • Wdrażanie efektywności ekonomicznej określonych rozwiązań w zakresie kształtowania oferty przewozowej i infrastruktury transportowej, • Integracja transportu publicznego
Dokumenty wojewódzkie			

1.	Program ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025	Uchwała nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Cel I: Poprawa stanu jakości powietrza, • Cel VIII: Racjonalna gospodarka odpadami, • Cel IX: Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej
2.	Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej	Uchwała nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. (Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2020, poz. 4231)	<p>Zadania dla Gmin strefy pomorskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych • Prowadzenie edukacji ekologicznej, • Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych i usługowych oraz użyteczności publicznej, • Opracowanie i przyjęcie w gminach szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych, • Stworzenie przez poszczególne gminy systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych
3.	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego	Uchwał nr 788/XXXVII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2014 roku	<p>Wyeliminowanie niedogodności transportu publicznego, takich jak uciążliwość przesiadek i słabe skoordynowanie różnych środków transportu zbiorowego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie odpowiedniej częstotliwości kursowania i

	<p>zdolności przewozowej transportu zbiorowego, dopasowanej do popytu – poprzez wykorzystanie różnych środków transportu, w tym w większym zakresie niż dotychczas transportu kolejowego;</p> <ul style="list-style-type: none">• wykorzystywanie pojazdów w jak największym stopniu przyjaznych środowisku naturalnemu, opartych o niskoemisyjne, alternatywne technologie zasilania;• zorganizowanie sprawnego i zgodnego z oczekiwaniami mieszkańców przemieszczania osób i ułatwienie dostępu do i z obszarów województwa.• promowanie:<ul style="list-style-type: none">- rozwiązań z zakresu integracji przestrzennej i funkcjonalnej podsystemów transportowych (np. P+R, B+R i K+R);- wspólnych rozkładów jazdy, jednolitych systemów taryfowych i biletu ważnego na wszystkie środki transportu u wszystkich przewoźników w skali regionów;- transportu szynowego;- działań technicznych, organizacyjnych i prewencyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego;- roweru jako ekologicznego środka transportu;- zarządzania mobilnością, w tym
--	--

			<p>skłaniania do rezygnacji z niekoniecznych podróży samochodowych i wykonywania ich „przyjaznymi” środowisku środkami podróżowania lub odbywania podróży poza godzinami szczytów przewozowych; „kultury mobilności”.</p>
Dokumenty krajowe			
1.	Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu	Przyjęcie przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r.	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie emisji CO₂eq w sektorach non-ETS o 7% do 2030 r., zwiększenie udziału OZE w transporcie do 14% do 2030 r.,
2.	Polityka energetyczna Polski do 2040 r.	Uchwała Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2021	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie emisji GHG o 30% w stos. do roku 1990, wzrost udziału OZE we wszystkich sektorach i technologiach o co najmniej 23% do 2030 r., wzrost efektywności energetycznej - zmniejszenie zużycia energii pierwotnej o 23%, odejście od spalania węgla w gospodarstwach domowych w miastach do 2030 r., na obszarach wiejskich do 2040 r., redukcja zjawiska ubóstwa energetycznego do poziomu max. 6% gospodarstw domowych wzrost mocy zainstalowanych w fotowoltaice do ok. 10-16 GW (2040 r.)

źródło: opracowanie własne

9.2. Ochrona ptaków i nietoperzy podczas wykonywania prac termomodernizacyjnych

Opinia Ministerstwa Środowiska i GDOŚ dotycząca kratowania otworów stropodachów stanowi, że: „Stropodach, w którym kiedykolwiek przebywały ptaki, w świetle przepisów prawa jest siedliskiem ptaków. Zgodnie z opinią Ministerstwa Środowiska oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ) zakratowanie czy inny sposób zamknięcia otworów takiego stropodachu, nawet poza sezonem lęgowym, jest niszczeniem siedlisk ptaków. Ustawa o ochronie przyrody z dn. 16 kwietnia 2004 (t.j. Dz.U. 2020 poz. 55) wprowadza zakaz niszczenia siedlisk zwierząt dziko żyjących.

Stropodachy stanowią siedliska wielu gatunków ptaków, w tym podstawowe siedlisko jerzyka, gatunku ściśle chronionego. Niemal z każdego stropodachu korzystają, lub kiedykolwiek korzystały ptaki. Jakiegokolwiek zamykanie otworów wentylacyjnych takiego stropodachu jest niszczeniem siedlisk ptaków. Dlatego zgodnie z prawem otwory wentylacyjne takiego stropodachu nie mogą być zakratowane bez zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, nawet po sezonie lęgowym.

Zamykanie otworów wentylacyjnych stropodachów nie jest wymagane przez prawo budowlane. Prawo budowlane wymaga kratowania jedynie przewodów będących częścią systemu wentylacji lub klimatyzacji budynku (typu wentylacji mieszkań i innych użytkowanych pomieszczeń). Jest to korzystne dla bezpieczeństwa ludzi i ptaków, ponieważ zakratowanie przewodów kominowych uniemożliwia ptakom wpadnięcie do nich (co może się skończyć śmiercią) lub zatkanie ich gniazdem. Otwory wentylacyjne stropodachu nie należą do kategorii otworów, które prawo budowlane nakazuje kratować lub zabezpieczać w inny sposób przed dostępem ptaków.”

Konieczne jest właściwe planowanie i prowadzenie robót termomodernizacyjnych i budowlanych. W przypadku niewłaściwego wykonywania tych prac możliwe jest m.in.:

- zabijanie i okaleczanie ptaków lub nietoperzy,
- niszczenie ich jaj i postaci młodocianych oraz ich siedlisk, miejsc gniazdowania, lęgu lub schronień (zakazy),
- płoszenie i niepokojenie gatunków chronionych,
- uniemożliwienie w przyszłości zakładania gniazd przez bytujące tam wcześniej gatunki ptaków (np. poprzez montaż podbitek i uszczelnienie wszelkich szpar i nieciągłości elewacji wykorzystywanych wcześniej przez ptaki),
- uniemożliwienie w przyszłości do wykorzystania budynków jako miejsca odpoczynku przez występujące tam wcześniej nietoperze (np. poprzez zagrodzenie dostępu do pomieszczeń wcześniej przez nie wykorzystywanych).

Prace termomodernizacyjne można wykonywać bez zezwolenia w okresie od 16 października

do 28 lutego. W terminie od 1 marca do 15 października należy podjąć wszystkie działania zapobiegające niszczeniu siedlisk ptaków i nietoperzy. Należą do nich:

- ☞ upewnienie się, czy w obrębie remontowanych budynków nie występują miejsca lęgowe ptaków lub rozrodu nietoperzy (wykonanie ekspertyzy przez ornitologa i chiropterologa),
- ☞ w przypadku stwierdzenia zasiedlenia budynku przez chronione gatunki ptaków lub nietoperzy niezbędne jest:
 - wskazanie dokładnego miejsca przebywania,
 - zamknięcie przed okresem lęgowym gatunków nisz, szczelin i dostępów do stropodachu wykorzystywanych przez te zwierzęta,
 - gdy planowane działania będą się wiązać z koniecznością realizacji czynności zakazanych w stosunku do gatunków chronionych, tj. z niszczeniem gniazd, jaj, postaci młodocianych, przed przystąpieniem do prac, niezbędne jest uzyskanie zezwolenia właściwego organu ochrony przyrody, wydawanego w trybie art. 56 ustawy,
- ☞ po przeprowadzeniu prac remontowych, umożliwienie ptakom i nietoperzom dalsze występowanie w obiektach budowlanych poprzez stworzenie na remontowanych budynkach siedlisk zastępczych w postaci np. budek lęgowych.

Należy podkreślić, że zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) **w Polsce chronione są wszystkie gatunki nietoperzy oraz większość gatunków ptaków**, w tym typowe ptaki zasiedlające tereny miejskie, a w szczególności osiedla domów jednorodzinnych.

PODSUMOWANIE

Niniejsza aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice stawia na lokalnej społeczności ambitne cele, które powinny zostać osiągnięte do 2030 r. Opracowana strategia niskoemisyjna jest spójna z krajową, regionalną i lokalną polityką na rzecz poprawy jakości powietrza i promowania rozwiązań niskoemisyjnych.

Opracowany w dokumencie plan działań pozwoli na osiągnięcie ponad określone minimum założonych celów ograniczenia zużycia energii finalnej, redukcji emisji CO₂ eq oraz wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Możliwość realizacji założonych działań będzie zależeć od wsparcia finansowego ze źródeł zewnętrznych, w szczególności nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021 – 2027, a także współpracy podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań na rzecz realizacji polityki niskoemisyjnej.

SPIS TABEL

Tab. 1. Sołectwa w Gminie Chojnice wraz z liczbą ludności zameldowaną na pobyt stały... 39	39
Tab. 2. Zmiany ludności w Gminie Chojnice w latach 2015-2020	40
Tab. 3. Zasoby mieszkaniowe stanowiące własność Gminy Chojnice i ich źródła ogrzewania	42
Tab. 4. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2015 – 2020	44
Tab. 5. Podmioty gospodarcze według działów PKD 2007 w latach 2015-2020.....	44
Tab. 6. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON w Gminie w latach 2015 – 2020	45
Tab. 7. Wykaz zrealizowanych ścieżek rowerowych na terenie Gminy Chojnice	51
Tab. 8. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Chojnice	57
Tab. 9. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Chojnice	58
Tab. 10. Zestawienie liczby zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni w Gminie	59
Tab. 11. Wykaz kotłowni przy Szkołach Podstawowych w Gminie Chojnice	60
Tab. 12. Charakterystyka sieci gazowej i zużycia gazu w Gminie Chojnice w latach 2015-2020.	64
Tab. 13. Wykaz budynków użyteczności publicznej w Gminie Chojnice z instalacją fotowoltaiczną.	66
Tab. 14. Typowe wartości ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla wybranych biopaliw	68
Tab. 15. Wartość opałowa biopaliw oraz benzyny silnikowej i oleju napędowego	69
Tab. 16. Klasy stref w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny*	74
Tab. 17. Klasy stref w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy**	74
Tab. 18. Klasy stref w zależności od poziomów stężeń ozonu, z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego	74
Tab. 19. Klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C).....	75
Tab. 20. Klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)	76

Tab. 21. Podstawowe charakterystyki z dokonanych pomiarów zanieczyszczenia powietrza w Gminie Chojnice.....	80
Tab. 22. Szacowana liczba kotłów które powinny zostać wymienione w Gminie Chojnice w ramach realizacji działania WpsPomZSO w latach 2021-2026, szacowany efekt ekologiczny oraz szacowany koszt realizacji działania	83
Tab. 23. Wskaźniki emisji dla stosowanych typów paliw na terenie Gminy Chojnice.....	90
Tab. 24. Zbiorcze wyniki ankietyzacji mieszkańców – wykorzystanie paliw w budynkach mieszkalnych na cele C.O. oraz C.W.U.	92
Tab. 25. Zbiorcze wyniki ankietyzacji mieszkańców – wyszczególnienie informacji o energii elektrycznej i paliwach gazowych.....	93
Tab. 26. Wykazane zużycie paliw w badanej grupie ankietowanych mieszkańców Gminy Chojnice.....	93
Tab. 27. Oszacowanie zużycia paliw na cele grzewcze na poziomie całej Gminy Chojnice przez sektor mieszkalny.....	94
Tab. 28. Oszacowanie zużycia energii finalnej przez sektor mieszkalny w Gminie Chojnice	96
Tab. 29. Oszacowanie emisji ekwiwalentu CO ₂ przez sektor mieszkalny w Gminie Chojnice	96
Tab. 30. Obliczenia zużycia energii finalnej i emisji CO ₂ eq w sektorze publicznym w Gminie Chojnice.....	100
Tab. 31. Zużycie energii i emisja CO ₂ eq związana z oświetleniem publicznym w latach 2010-2020.....	101
Tab. 32. Przeliczniki i wskaźniki wykorzystywane do obliczenia zużycia energii i emisji z transportu	104
Tab. 33. Średni roczny przebieg, zużycie paliwa, liczba pojazdów i suma przejechanych kilometrów przez pojazdy zarejestrowane na Gminę Chojnice.	104
Tab. 34. Oszacowanie wielkości zużycia energii finalnej i emisji przez pojazdy zarejestrowane na terenie Gminy Chojnice w 2020 r.	105
Tab. 35. Całkowite zużycie energii finalnej i emisja CO ₂ eq przez pojazdy zarejestrowane na terenie Gminy Chojnice.....	107
Tab. 36. Emisja gazów cieplarnianych i innych substancji przez instalacje przetwarzania odpadów komunalnych w (ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o.) Gminie Chojnice w 2020.	111
Tab. 37. Zużycie paliw przez podmioty wpisane do Krajowej bazy na terenie Gminy Chojnice w latach 2010-2020.....	112
Tab. 38. Zużycie energii finalnej i emisja CO ₂ eq przez sektor przemysłowy w 2020 r.	113
Tab. 39. Synteza wyników inwentaryzacji emisji CO ₂ eq w roku bazowym* 2010 i kontrolnym 2020.....	115

Tab. 40. Synteza wyników zapotrzebowania na energię końcową w roku bazowym* 2010 i kontrolnym 2020	117
Tab. 41. Synteza wyników zapotrzebowania na energię końcową w roku kontrolnym 2020 w podziale na źródła energii	118
Tab. 42. Synteza wyników produkcji energii z OZEw roku bazowym* 2010 i kontrolnym 2020 (dane w MWh)	118
Tab. 43. Ewaluacja realizacji dotychczasowego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice.....	119
Tab. 44. Spadek zapotrzebowania na energię w roku 2020 oraz 2030 w stosunku do roku 2010.	123
Tab. 45. Wzrost produkcji z OZE w roku 2020 i 2030 oraz jej udział w zapotrzebowaniu na energię.....	123
Tab. 46. Prognozowana emisja ekwiwalentu CO ₂ w Gminie Chojnice wo 2030 r.....	124
Tab. 47. Prognozowane zapotrzebowanie na energię w podziale na branże i źródło w roku 2030	125
Tab. 48. Synteza wyników produkcji energii z OZEw roku bazowym* 2010 i kontrolnym 2020 (dane w MWh)	125
Tab. 49. Analiza SWOT dla gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Chojnice.....	126
Tab. 50. Główne problemy związane z rozwojem gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Chojnice.....	127
Tab. 51. Założenia realizacji filarów aPGN w trakcie jego obowiązywania	130
Tab. 52. Planowane do realizacji działania na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Chojnice na okres obowiązywania Planu	132
Tab. 53. Proponowany harmonogram monitoringu wdrażania aktualizacji PGN.	153
Tab. 54. Spójność aPGN z dokumentami nadrzędnymi – ujęcie tabelaryczne.....	154

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Droga UE do zrównoważonego dobrobytu gospodarczego i neutralności klimatycznej, lata 1990–2050	16
Ryc. 2. Narzędzia realizacji przez UE ambitniejszych celów klimatycznych do 2030 r.....	17
Ryc. 3. Cele polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2020 r. oraz do 2030 r.....	18
Ryc. 4. Cele redukcyjne emisji gazów cieplarnianych dla państw członkowskich UE zgodnie z ESR.....	18
Ryc. 5. Trzy filary polskiej transformacji energetyczno-klimatycznej.....	19
Ryc. 6. Kluczowe założenia Polityki Energetycznej Polski do 2040 r.....	21
Ryc. 7. Cele szczegółowe Polityki energetycznej Polski do 2040 r.....	22
Ryc. 8. Najważniejsze wskaźniki realizacji PEP2040.	23
Ryc. 9. Cele klimatyczno-energetyczne Polski do 2030 r.	24
Ryc. 10. Powiązania KPEiK z innymi krajowymi dokumentami strategicznymi w ramach SOR.	25
Ryc. 11. Położenie Gminy Chojnice na tle innych jednostek administracyjnych	29
Ryc. 12. Podział Gminy Chojnice na obręby ewidencyjne.	31
Ryc. 13. Klimatogram dla Gminy Chojnice	32
Ryc. 14. Udział poszczególnych rodzajów zagospodarowania terenu w Gminie Chojnice...	34
Ryc. 15. Udział procentowy poszczególnych użytków rolnych w Gminie ogółem – stan na 09.2021 r.	35
Ryc. 16. Powierzchnia gruntów leśnych, łąk i pastwisk w Gminie Chojnice według klas bonitacyjnych	35
Ryc. 17. Powierzchnia gruntów leśnych, łąk i pastwisk w Gminie Chojnice według klas bonitacyjnych	36
Ryc. 18. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Chojnice.....	38
Ryc. 19. Zmiany liczby ludności w Gminie Chojnice w latach 2015-2020 wraz z prognozą do 2030	41
Ryc. 20. Sieć drogowa na terenie Gminy Chojnice.....	48
Ryc. 21. Linie kolejowe i przystanki na terenie Gminy Chojnice.	50
Ryc. 22. Schemat istniejących i planowanych ścieżek rowerowych na terenie Gminy Chojnice.	52
Ryc. 23. Schemat komunikacji autobusowej linii MZK Chojnice na terenie Gminy Chojnice.	55
Ryc. 24. Charakterystyka taboru autobusowego MZK Chojnice – stan na 2020 r.....	56
Ryc. 25. Charakterystyka przewozów wykonywanych przez MZK Chojnice w 2020 r.....	57
Ryc. 26. Natężenie promieniowania słonecznego (2011 r.) i czas nasłonecznienia w Polsce w 2020 r.	65

Ryc. 27. Strefy energetyczne wiatru w Polsce.....	67
Ryc. 28. Mapa temperatur na głębokości 2 000 m i gęstości ziemskiego strumienia ciepłego dla obszaru Polski	68
Ryc. 29. Lokalizacja stacji pomiarowych jakości powietrza w ramach PMŚ w woj. pomorskim	75
Ryc. 30. Zasięg podobszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)zp w woj. pomorskim w 2020 r.....	77
Ryc. 31. Zasięg podobszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu (8h) w woj. pomorskim w 2020 r.....	78
Ryc. 32. Średniodobowe wyniki pomiarów zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi w miejscowości Lichnowy w 2020 r.	79
Ryc. 33. Średniodobowe wyniki pomiarów zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi w miejscowości Silno w 2020 r.	79
Ryc. 34. Średniodobowe wyniki pomiarów zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi w miejscowości Swornegacie w 2020 r.....	80
Ryc. 35. Zużycie energii finalnej na cele grzewcze (C.O. i C.W.U.) w sektorze mieszkalnym z wykorzystaniem poszczególnych nośników energii	98
Ryc. 36. Emisja ekwiwalentu CO ₂ spowodowana spalaniem paliw w instalacjach C.O. i C.W.U. w sektorze mieszkalnym	98
Ryc. 37. Zmiany w liczbie zarejestrowanych pojazdów na terenie Gminy Chojnice.....	102
Ryc. 38. Liczba zarejestrowanych typów pojazdów w Gminie Chojnice z podziałem na rodzaj paliwa – stan na 31.12.2020 r.....	103
Ryc. 39. Udział poszczególnych rodzajów pojazdów w emisji CO ₂ eq w Gminie Chojnice w 2020 r.....	108
Ryc. 40. Emisja dwutlenku węgla na terenie Gminy Chojnice przez podmioty ujęte w Krajowej bazie.....	110
Ryc. 41. Emisja zanieczyszczeń pyłowych, tlenków azotu, tlenków siarki i benzo(a)pirenu na terenie Gminy Chojnice przez podmioty ujęte w Krajowej bazie	110
Ryc. 42. Zużycie paliw w latach 2010-2020 przez podmioty gospodarcze	113
Ryc. 43. Udział emisji z poszczególnych sektorów w 2010 roku.....	116
Ryc. 44. Synteza emisji ekwiwalentu CO ₂ w Gminie Chojnice wg poszczególnych sektorów – 2020 r.....	117
Ryc. 45. Filary strategii niskoemisyjnej Gminy Chojnice.....	129

UZASADNIENIE

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chojnice (PGN) został przyjęty Uchwałą NR XI/186/2016 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 lutego 2016 r.

Jego aktualizacja jest niezbędna pod kątem weryfikacji już zrealizowanych działań, jak i wprowadzenia nowych. Zaktualizowany dokument będzie podstawą do wdrażania przedsięwzięć dotyczących działań inwestycyjnych jak i nieinwestycyjnych mających wpływ m.in. na podniesienie efektywności energetycznej, poprawę infrastruktury, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. W PGN ujęte są działania m.in. z zakresu termomodernizacji obiektów, wsparcia efektywności energetycznej, wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz działania edukacyjne z tych obszarów, a także dotyczące zmian klimatu oraz oszczędności zasobów naturalnych. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) jest dokumentem strategicznym, który wyznacza działania umożliwiające rozwój gospodarki obszaru Gminy Chojnice. W ramach działań zaproponowanych dla poszczególnych sektorów gospodarki, planowane są zadania, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia zamierzonego celu, zatem zasadne jest podjęcie uchwały aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/655/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie zmian w budżecie gminy na 2022 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), art. 211 i art. 212 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. W Uchwale Nr XXX/513/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Chojnice na 2022 rok (z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 ust. 1 ustala się **dochody** budżetu gminy w łącznej kwocie **137.800.103,79 zł**, z tego:
 - a) bieżące w kwocie 134.614.986,79 zł,
 - b) majątkowe w kwocie 3.185.117,- zł, zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.
- 2) w § 1 ust. 2 ustala się **wydatki** budżetu gminy w łącznej kwocie **162.798.504,79 zł**, z tego:
 - a) bieżące w kwocie 128.705.161,79 zł,
 - b) majątkowe w kwocie 34.093.343,- zł, zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały,
- 3) w § 1 ust. 3 ustala się **wydatki majątkowe** na 2022 r. w wysokości **34.093.343,- zł**, zgodnie z załącznikiem Nr 3 do niniejszej uchwały,
- 4) w § 2 ust. 1 ustala się deficyt budżetu w kwocie 24.998.401,- zł sfinansowany przychodami pochodzącymi z:
 - a) innych źródeł (wolnych środków) – 18.851.641,- zł
 - b) kredytów – 6.146.760,- zł
- 5) w § 2 ust. 2
 - a) zmniejszyć przychody o kwotę 8.198.359,- złz następujących tytułów:
 - innych źródeł (wolnych środków) – 8.198.359,- zł
 - b) przychody po zmianach wynoszą 30.851.641,- zł, zgodnie z załącznikiem Nr 4 do niniejszej uchwały,

- 6) w § 4 ust. 1 ustala się **dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami na 2022 rok**, zgodnie z załącznikiem Nr 5 do niniejszej uchwały,
- 7) w § 4 ust. 4 ustala się **dochody i wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego na 2022 rok**, zgodnie z załącznikiem Nr 6 do niniejszej uchwały,
- 8) w § 5 ustala się **dotacje podmiotowe** udzielone z budżetu podmiotom należącym i nienależącym do sektora finansów publicznych w wysokości 5.560.325,- zł, zgodnie z załącznikiem Nr 7 do niniejszej uchwały,
- 9) w § 5 ustala się **dotacje celowe** na zadania własne gminy realizowane przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych w 2022 roku, zgodnie z załącznikiem Nr 8 do niniejszej uchwały,
- 10) w § 1 ust. 4 uchyla się zapis „Ustala się kwotę wydatków przypadających do spłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Gminę zgodnie z zawartą umową w wysokości - 163.840,- zł”.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Zmiany w planie dochodów budżetowych

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXVIII/ /2022 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 25 listopada 2022 r.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010			Rolnictwo i łowiectwo	5 184 528,06	-2 831 000,00	2 353 528,06
	01043		Infrastruktura wodociągowa wsi	2 831 000,00	-2 831 000,00	0,00
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 831 000,00	-2 831 000,00	0,00
750			Administracja publiczna	222 479,00	-93 058,00	129 421,00
	75011		Urzędy wojewódzkie	97 479,00	6 942,00	104 421,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	97 479,00	6 942,00	104 421,00
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	110 000,00	-100 000,00	10 000,00
		6257	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	100 000,00	-100 000,00	0,00
756			Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	49 962 546,00	2 888 419,00	52 850 965,00
	75621		Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	29 193 582,00	2 888 419,00	32 082 001,00
		0010	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	28 902 871,00	2 888 419,00	31 791 290,00
758			Różne rozliczenia	25 059 083,00	200 000,00	25 259 083,00
	75814		Różne rozliczenia finansowe	703 758,00	200 000,00	903 758,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	360 000,00	200 000,00	560 000,00
801			Oświata i wychowanie	2 363 045,00	6 580,00	2 369 625,00
	80101		Szkoły podstawowe	146 335,00	6 580,00	152 915,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	37 035,00	2 160,00	39 195,00
		0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	410,00	1 350,00	1 760,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	5 190,00	3 070,00	8 260,00
852			Pomoc społeczna	14 813 447,73	-7 763 790,00	7 049 657,73
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	275 560,00	29 010,00	304 570,00

	2180	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	0,00	29 010,00	29 010,00
	85295	Pozostała działalność	13 399 833,73	-7 792 800,00	5 607 033,73
	2100	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	3 786 329,73	10 200,00	3 796 529,73
	2180	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	7 803 000,00	-7 803 000,00	0,00
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	7 717 000,00	7 803 000,00	15 520 000,00
	85395	Pozostała działalność	7 717 000,00	7 803 000,00	15 520 000,00
	2180	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	5 717 000,00	7 803 000,00	13 520 000,00
Razem:			137 589 952,79	210 151,00	137 800 103,79

Zmiany w planie wydatków budżetowych

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXXVIII/ /2022 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 25 listopada 2022 r.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010			Rolnictwo i łowiectwo	13 223 062,06	-3 552 000,00	9 671 062,06
	01008		Melioracje wodne	263 650,00	-112 000,00	151 650,00
		2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych	40 000,00	-15 000,00	25 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	56 850,00	-40 000,00	16 850,00
		4270	Zakup usług remontowych	42 800,00	-27 000,00	15 800,00
		4300	Zakup usług pozostałych	124 000,00	-30 000,00	94 000,00
	01043		Infrastruktura wodociągowa wsi	5 339 900,00	-3 380 000,00	1 959 900,00
		6030	Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych	1 933 900,00	-400 000,00	1 533 900,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	149 000,00	-149 000,00	0,00
		6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 831 000,00	-2 831 000,00	0,00
	01044		Infrastruktura sanitacyjna wsi	4 879 826,00	-60 000,00	4 819 826,00
		6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	80 000,00	-60 000,00	20 000,00
020			Leśnictwo	43 500,00	-20 000,00	23 500,00
	02095		Pozostała działalność	43 500,00	-20 000,00	23 500,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	15 000,00	-10 000,00	5 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	15 000,00	-10 000,00	5 000,00
600			Transport i łączność	22 248 958,00	-1 144 366,00	21 104 592,00
	60004		Lokalny transport zbiorowy	2 000 000,00	58 300,00	2 058 300,00
		2310	Dotacja celowa przekazana gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	2 000 000,00	58 300,00	2 058 300,00
	60013		Drogi publiczne wojewódzkie	170 070,00	-170 070,00	0,00

	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	170 070,00	-170 070,00	0,00
60016		Drogi publiczne gminne	14 674 565,00	-986 121,00	13 688 444,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	968 900,00	-41 100,00	927 800,00
	4270	Zakup usług remontowych	1 005 926,00	-163 925,00	842 001,00
	4300	Zakup usług pozostałych	638 723,00	8 904,00	647 627,00
	4430	Różne opłaty i składki	15 000,00	-10 000,00	5 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	9 044 016,00	-780 000,00	8 264 016,00
60017		Drogi wewnętrzne	950 000,00	-46 475,00	903 525,00
	4270	Zakup usług remontowych	150 000,00	33 525,00	183 525,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	750 000,00	-80 000,00	670 000,00
630		Turystyka	5 282 745,00	-563 884,00	4 718 861,00
	63095	Pozostała działalność	5 102 745,00	-563 884,00	4 538 861,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	7 000,00	-4 000,00	3 000,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	42 000,00	-30 000,00	12 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	696 500,00	32 116,00	728 616,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 916 850,00	-486 500,00	2 430 350,00
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	95 000,00	-45 000,00	50 000,00
	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	97 245,00	-30 500,00	66 745,00
700		Gospodarka mieszkaniowa	6 350 500,00	-1 136 233,00	5 214 267,00
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	6 142 100,00	-1 176 233,00	4 965 867,00
	2320	Dotacja celowa przekazana dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	0,00	9 963,00	9 963,00
	4300	Zakup usług pozostałych	50 000,00	5 000,00	55 000,00
	4430	Różne opłaty i składki	55 000,00	62 704,00	117 704,00
	6030	Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych	2 000 000,00	-1 000 000,00	1 000 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	30 000,00	-3 900,00	26 100,00
	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	570 000,00	-250 000,00	320 000,00
	70007	Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	207 770,00	40 000,00	247 770,00
	4300	Zakup usług pozostałych	62 300,00	40 000,00	102 300,00
710		Działalność usługowa	798 000,00	-200 000,00	598 000,00
	71004	Plany zagospodarowania przestrzennego	462 000,00	-200 000,00	262 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	420 000,00	-200 000,00	220 000,00

750			Administracja publiczna	11 669 323,00	-816 664,00	10 852 659,00
	75011		Urzędy wojewódzkie	97 479,00	6 942,00	104 421,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	72 731,00	5 806,00	78 537,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	11 609,00	993,00	12 602,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 677,00	143,00	1 820,00
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	9 095 697,00	-603 305,00	8 492 392,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	5 300 827,00	-14 450,00	5 286 377,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	920 953,00	-523,00	920 430,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	131 131,00	-332,00	130 799,00
		4300	Zakup usług pozostałych	590 000,00	20 000,00	610 000,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	26 000,00	2 000,00	28 000,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	66 276,00	-60 000,00	6 276,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	100 000,00	-100 000,00	0,00
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	350 000,00	-350 000,00	0,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	207 000,00	-100 000,00	107 000,00
	75085		Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	1 439 661,00	-239 980,00	1 199 681,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	240 000,00	-160 000,00	80 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	217 900,00	-79 980,00	137 920,00
	75095		Pozostała działalność	741 686,00	19 679,00	761 365,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	77 542,00	2 500,00	80 042,00
		4260	Zakup energii	11 600,00	1 000,00	12 600,00
		4300	Zakup usług pozostałych	63 588,00	16 179,00	79 767,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 696 790,00	10 000,00	1 706 790,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	697 390,00	11 000,00	708 390,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	103 000,00	-5 700,00	97 300,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	321 400,00	25 000,00	346 400,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	8 000,00	-5 000,00	3 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	74 500,00	8 700,00	83 200,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	3 000,00	-3 000,00	0,00
		4430	Różne opłaty i składki	60 000,00	-9 000,00	51 000,00
	75495		Pozostała działalność	713 000,00	-1 000,00	712 000,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	473 000,00	-1 000,00	472 000,00
757			Obsługa długu publicznego	1 286 232,00	113 768,00	1 400 000,00
	75702		Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki	1 200 000,00	200 000,00	1 400 000,00

	8110	Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek	1 200 000,00	200 000,00	1 400 000,00
	75704	Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego	86 232,00	-86 232,00	0,00
	8030	Wyплаты z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji	86 232,00	-86 232,00	0,00
801		Oświata i wychowanie	40 961 034,00	248 560,00	41 209 594,00
	80101	Szkoły podstawowe	29 650 596,00	246 860,00	29 897 456,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	21 200,00	-1 570,00	19 630,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 776 346,00	124 934,00	1 901 280,00
	4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	300 700,00	4 530,00	305 230,00
	4260	Zakup energii	264 545,00	3 500,00	268 045,00
	4270	Zakup usług remontowych	1 676 075,00	54 000,00	1 730 075,00
	4300	Zakup usług pozostałych	1 132 729,00	67 870,00	1 200 599,00
	4350	Zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	199 796,00	-300,00	199 496,00
	4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	21 600,00	-1 180,00	20 420,00
	4370	Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy	35 455,00	300,00	35 755,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	10 610,00	-254,00	10 356,00
	4430	Różne opłaty i składki	50 784,00	-1 635,00	49 149,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	24 000,00	-3 335,00	20 665,00
	80104	Przedszkola	2 397 020,00	85 000,00	2 482 020,00
	2590	Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną	1 063 100,00	-15 000,00	1 048 100,00
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	1 333 920,00	100 000,00	1 433 920,00
	80106	Inne formy wychowania przedszkolnego	132 000,00	17 000,00	149 000,00
	2590	Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną	132 000,00	17 000,00	149 000,00
	80149	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	709 749,00	-102 000,00	607 749,00

	2590	Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną	629 000,00	-102 000,00	527 000,00
	80195	Pozostała działalność	1 221 236,00	1 700,00	1 222 936,00
	4217	Zakup materiałów i wyposażenia	980 000,00	1 700,00	981 700,00
852		Pomoc społeczna	18 709 647,73	-7 624 290,00	11 085 357,73
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	268 000,00	-4 500,00	263 500,00
	3110	Świadczenia społeczne	265 000,00	-4 500,00	260 500,00
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	2 209 360,00	173 010,00	2 382 370,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 594 760,00	115 000,00	1 709 760,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	275 100,00	21 100,00	296 200,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	42 200,00	2 900,00	45 100,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	43 600,00	33 510,00	77 110,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	13 000,00	500,00	13 500,00
	85295	Pozostała działalność	14 689 833,73	-7 792 800,00	6 897 033,73
	3110	Świadczenia społeczne	9 465 200,00	-7 650 000,00	1 815 200,00
	3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	284 869,00	10 200,00	295 069,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	137 574,00	-115 000,00	22 574,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	24 900,00	-21 100,00	3 800,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3 450,00	-2 900,00	550,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	9 430,00	-6 500,00	2 930,00
	4300	Zakup usług pozostałych	10 450,00	-6 000,00	4 450,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 500,00	-1 000,00	500,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 000,00	-500,00	500,00
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	7 627 300,00	7 663 500,00	15 290 800,00
	85395	Pozostała działalność	7 627 300,00	7 663 500,00	15 290 800,00
	3110	Świadczenia społeczne	4 605 000,00	7 650 000,00	12 255 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 506 200,00	6 500,00	1 512 700,00
	4300	Zakup usług pozostałych	504 100,00	6 000,00	510 100,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0,00	1 000,00	1 000,00
855		Rodzina	21 026 950,00	0,00	21 026 950,00
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	9 942 000,00	0,00	9 942 000,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 000,00	-600,00	400,00

	4300	Zakup usług pozostałych	34 000,00	600,00	34 600,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	12 079 249,00	-789 699,00	11 289 550,00
90003		Oczyszczanie miast i wsi	51 067,00	-1 500,00	49 567,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	22 862,00	-500,00	22 362,00
	4300	Zakup usług pozostałych	28 205,00	-1 000,00	27 205,00
90004		Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	1 686 483,00	38 071,00	1 724 554,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	3 450,00	360,00	3 810,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	28 896,00	-502,00	28 394,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	4 478,00	-209,00	4 269,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	193 029,00	13 681,00	206 710,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	578 081,00	15 891,00	593 972,00
	4260	Zakup energii	7 489,00	300,00	7 789,00
	4270	Zakup usług remontowych	63 647,00	2 850,00	66 497,00
	4300	Zakup usług pozostałych	318 890,00	5 400,00	324 290,00
	4430	Różne opłaty i składki	2 603,00	300,00	2 903,00
90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	3 052 758,00	-806 000,00	2 246 758,00
	4260	Zakup energii	1 855 669,00	-800 000,00	1 055 669,00
	4270	Zakup usług remontowych	606 000,00	-106 000,00	500 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	65 000,00	100 000,00	165 000,00
90095		Pozostała działalność	1 881 062,00	-20 270,00	1 860 792,00
	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	136 440,00	39 730,00	176 170,00
	6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	200 000,00	-60 000,00	140 000,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5 693 438,00	-38 100,00	5 655 338,00
92105		Pozostałe zadania w zakresie kultury	444 713,00	11 900,00	456 613,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 952,00	137,00	2 089,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	350,00	20,00	370,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	44 870,00	2 343,00	47 213,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	108 556,00	2 000,00	110 556,00
	4300	Zakup usług pozostałych	108 785,00	7 400,00	116 185,00
92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	51 000,00	-50 000,00	1 000,00
	2720	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	51 000,00	-50 000,00	1 000,00
926		Kultura fizyczna	759 514,00	-138 800,00	620 714,00
92601		Obiekty sportowe	180 000,00	-154 000,00	26 000,00

	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	180 000,00	-154 000,00	26 000,00
92605		Zadania w zakresie kultury fizycznej	579 514,00	15 200,00	594 714,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	75 548,00	50,00	75 598,00
	4260	Zakup energii	6 400,00	5 000,00	11 400,00
	4270	Zakup usług remontowych	17 500,00	10 600,00	28 100,00
	4300	Zakup usług pozostałych	22 829,00	-450,00	22 379,00
Razem:			170 786 712,79	-7 988 208,00	162 798 504,79

I ZADANIA INWESTYCYJNE W 2022 ROKU

Lp.	Dział	Rozdział	§	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Planowane wydatki					Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu
						Rok budżetowy 2022 (8+9+10+11)	z tego źródła finansowania				
							dochody własne jst	kredyty i pożyczki	Środki pochodzące z innych źródeł	Środki wymienione w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 u.f.p	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	010	01042	6050	Przebudowa drogi transportu rolnego w Niezychowicach	534.110,-	534.110,-	370.000,-	-	A 164.110,- B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
2.	600	60016	6050	Program budowy dróg 2 : 1	972.705,-	972.705,-	972.705,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
3.	600	60016	6050	Budowa dróg w obrębie ul. Ogrody Charzykowy	45.000,-	45.000,-	45.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
4.	600	60016	6050	Przebudowa ul. Chojnickiej w m. Lichnowy	490.000,-	490.000,-	490.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
5.	600	60016	6050	Przebudowa 0,550 km ul. Stary Dwór w m. Ogorzeliny	780.000,-	780.000,-	780.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
6.	600	60016	6050	Dokumentacja-budowa drogi gminnej na odcinku od drogi wojewódzkiej Nr 212 do Osady Wolność	70.000,-	70.000,-	70.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
7.	600	60016	6050	Przebudowa drogi dojazdowej Cołdanki-Nowy Dwór	300.000,-	300.000,-	300.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
8.	600	60016	6050	Budowa dróg gminnych ul. Polna, Słoneczna, Jasna w m. Charzykowy	1.496.281,-	1.496.281,-	1.496.281,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
9.	600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej Nr 2390216 Funka-Jarcewo	320.000,-	320.000,-	270.000,-	-	A - B - C 50.000,-	-	Urząd Gminy Chojnice
10.	600	60016	6050	Budowa drogi z płyt JOMB Zbeniny-Klosnowo	5.000,-	5.000,-	5.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
11.	600	60016	6050	Przebudowa drogi z płyt JOMB Klosnowo	9.000,-	9.000,-	9.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
12.	600	60016	6050	Przebudowa drogi z płyt JOMB Nowa Cerkiew - Krojanty	2.000,-	2.000,-	2.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
13.	600	60016	6050	Przebudowa drogi z płyt JOMB Ogorzeliny	500,-	500,-	500,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
14.	600	60016	6050	Przebudowa drogi z płyt JOMB Ciechocin	2.200,-	2.200,-	2.200,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
15.	600	60016	6050	Przebudowa drogi z płyt JOMB Funka – Jarcewo	8.500,-	8.500,-	8.500,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
16.	600	60016	6050	Budowa ul. Gajowej w m. Chojniczki	274.000,-	274.000,-	274.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
17.	600	60016	6050	Budowa dróg gminnych ul. Brzozowa, Żwirowa w m. Chojniczki	1.304.104,-	957.395,-	486.052,-	-	A 471.343,- B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
18.	600	60016	6050	Budowa drogi ul. Św. Huberta, Długa w m. Chojniczki	1.368.175,-	1.125.000,-	1.125.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
19.	600	60016	6050	Przebudowa drogi z chodnikiem przy Osiedlu Jedność w Silnie	609.000,-	609.000,-	609.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
20.	600	60016	6050	Przebudowa mostu w Kamionce nad rzeką Brdą	50.000,-	50.000,-	-	50.000,-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
21.	600	60016	6050	Dokumentacja - budowa drogi gminnej Granowo-Lichnowy	82.000,-	82.000,-	82.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
22.	600	60016	6050	Dokumentacja – przebudowa drogi gminnej Burdychowo-Silno	51.000,-	51.000,-	51.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
23.	600	60016	6050	Dokumentacja – przebudowa drogi Igły-Czarotomie	30.000,-	30.000,-	30.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
24.	600	60016	6050	Przebudowa dróg – sołectwo Charzykowy	25.000,-	25.000,-	25.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
25.	600	60016	6050	Budowa drogi ul. Wiejska, Krótka sołectwo Chojniczki	50.000,-	50.000,-	50.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
26.	600	60016	6050	Budowa drogi w kierunku Kłodawa Wybudowanie – sołectwo Kłodawa	9.000,-	9.000,-	9.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
27.	600	60016	6050	Budowa drogi ul. Widokowa Lichnowy – sołectwo Lichnowy	60.000,-	60.000,-	60.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
28.	600	60016	6050	Budowa drogi przy Kościele Niezychowice – sołectwo Niezychowice	69.905,-	69.905,-	69.905,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
29.	600	60016	6050	Budowa drogi – wiata przystankowa sołectwo Nowe Ostrowite	10.030,-	10.030,-	10.030,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
30.	600	60016	6050	Przebudowa drogi z płyt JOMB Kłodawa dz. Nr 119 odcinek od drogi powiatowej Kłodawa-Kruszka	10.500,-	10.500,-	10.500,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
31.	600	60016	6050	Przebudowa ul. Komarowej w m. Charzykowy	220.000,-	220.000,-	220.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
32.	600	60016	6050	Budowa drogi z płyt JOMB Angowice	130.000,-	130.000,-	130.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
33.	600	60017	6050	Przebudowa dróg wewnętrznych wraz z pętlą autobusową w m. Topole	550.000,-	550.000,-	550.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
34.	600	60017	6050	Przebudowa dróg wewnętrznych ul. Ogrody Charzykowy	120.000,-	120.000,-	120.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
35.	600	60095	6050	Budowa parkingu w m. Swornegacie	172.639,-	172.639,-	-	172.639,-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
36.	600	60095	6050	Dokumentacja - budowa parkingu przy świetlicy Sławęcín	11.291,-	11.291,-	11.291,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
37.	630	63095	6050	Budowa ścieżki rowerowej Silno do granicy województwa kuj.-pom.	767.000,-	767.000,-	-	767.000,-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
38.	630	63095	6050	Budowa ścieżki rowerowej Lichnowy-Ostrowite	78.850,-	78.850,-	-	78.850,-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
39.	630	63095	6050	Budowa ścieżki rowerowej Ostrowite-Ciechocin	1.476.000,-	1.476.000,-	476.000,-	1.000.000,-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
40.	630	63095	6050	Dokumentacja – budowa promenady w Charzykowach z drogą na Wolność	23.500,-	23.500,-	23.500,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
41.	630	63095	6050	Budowa ścieżki pieszej pomiędzy stawami i placem zabaw m. Granowo	50.000,-	50.000,-	50.000,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
42.	630	63095	6050	Dokumentacja – budowa ścieżki rowerowej na odcinku Nowa Cerkiew - Lotyń	35.000,-	35.000,-	35.000,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
43.	630	63095	6057	Pomorskie Szlaki Kajakowe – Meandry Brdy i Chociny	540.000,-	540.000,-	-		A - B - C -	540.000,-	Urząd Gminy Chojnice
44.	630	63095	6059	Pomorskie Szlaki Kajakowe – Meandry Brdy i Chociny	50.000,-	50.000,-	50.000,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
	630	63095	x	43 + 44	590.000,-	590.000,-	50.000,-		A - B - C -	540.000,-	X
45.	700	70005	6050	Dokumentacja – budowa świetlicy Funka	26.100,-	26.100,-	26.100,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
46.	750	75023	6050	Cyfryzacja Urzędu Gminy	1.830.000,-	30.000,-	30.000,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
47.	801	80101	6050	Modernizacja i docieplenie wraz z kanalizacją deszczową i odwodnienie budynku Szk. Podst. w Nieżychowicach	1.200.000,-	1.200.000,-	1.200.000,-		A - B - C -	-	GZO Chojnice
48.	900	90004	6050	Rewitalizacja terenu zielonego w m. Nowe Ostrowite	160.000,-	160.000,-	160.000,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
49.	900	90004	6050	Budowa wiaty rekreacyjnej Nowy Dwór	40.000,-	40.000,-	40.000,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
50.	900	90015	6050	Budowa linii kablowych oświetlenia drogowego w m. Czartołomie	194.931,-	194.931,-	194.931,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
51.	900	90015	6050	Budowa przyłącza energetycznego do przystani UKS Swornegacie	15.000,-	15.000,-	15.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
52.	900	90015	6050	Rozbudowa oświetlenia ścieżki rowerowej w m. Ciechocin	60.000,-	60.000,-	60.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
53.	900	90015	6050	Budowa linii kablowych oświetlenia drogowego sołectwo Czartołomie	66.479,-	66.479,-	66.479,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
54.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Nowa Cerkiew	10.000,-	10.000,-	10.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
55.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Pawłówko-Lipienice	3.200,-	3.200,-	3.200,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
56.	900	90015	6050	Rozbudowa oświetlenia ścieżki rowerowej w sołectwie Ciechocin	10.000,-	10.000,-	10.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
57.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego Swornegacie	17.200,-	17.200,-	17.200,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
58.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego Kłodawa	35.000,-	35.000,-	35.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
59.	900	90015	6050	Budowa sieci oświetleniowej wraz ze słupami oświetleniowymi przy ul. Szkolnej w m. Ostrowite	50.000,-	50.000,-	50.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
60.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Krojanty	18.811,-	18.811,-	18.811,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
61.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Kruszką	3.053,-	3.053,-	3.053,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
62.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Sławęcín	9.159,-	9.159,-	9.159,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
63.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Lichnowy	4.106,-	4.106,-	4.106,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
64.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Charzykowy	6.106,-	6.106,-	6.106,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
65.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Klawkowo	1.527,-	1.527,-	1.527,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
66.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Lotyń	13.936,-	13.936,-	13.936,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
67.	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego sołectwo Silno	4.581,-	4.581,-	4.581,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
68.	900	90095	6057	Rewitalizacja zabytkowego parku dworskiego w Kruszcze	234.031,-	234.031,-	-	-	A - B - C -	234.031,-	Urząd Gminy Chojnice
69.	900	90095	6059	Rewitalizacja zabytkowego parku dworskiego w Kruszcze	865.969,-	865.969,-	865.969,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
	900	90095	x	68 + 69	1.100.000,-	1.100.000,-	865.969,-	-	A - B - C -	234.031,-	X
70.	926	92601	6050	Modernizacja boiska sportowego Nowe Ostrowite	26.000,-	26.000,-	26.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
RAZEM					18.167.479,-	15.777.595,-	12.245.222,-	2.072.889,-	A 635.453,- B - C 50.000,-	774.031,-	X

II ZAKUPY INWESTYCYJNE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	700	70005	6060	Zakup nieruchomości	320.000,-	320.000,-	320.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
2.	750	75023	6060	Zakup sprzętu informatycznego: komputerów, drukarek i innych urządzeń	107.000,-	107.000,-	107.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
3.	754	75495	6060	Zakup motopomp dla OSP	50.000,-	50.000,-	50.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
4.	754	75495	6060	Zakup podnośnika kosowego	390.470,-	390.470,-	390.470,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
5.	754	75495	6060	Zakup kamery termowizyjnej	20.580,-	20.580,-	20.580,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
6.	754	75495	6060	Zakup aparatu powietrznego	10.950,-	10.950,-	10.950,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
7.	801	80101	6060	Zakup maszyny czyszczącej dla SP Ostrowite	15.000,-	15.000,-	15.000,-	-	A - B - C -	-	GZO Chojnice
8.	900	90004	6060	Zakup ławek – sołectwo Nowy Dwór-Cołdanki	4.000,-	4.000,-	4.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
9.	900	90004	6060	Zakup garażu dwudrzwiowego do przechowywania narzędzi Pawłowo	14.000,-	14.000,-	14.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
10.	900	90004	6060	Zakup kosiarki samojezdnej Pawłowo	40.000,-	40.000,-	40.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
11.	900	90004	6060	Zakup przyczepki sołectwo Chojniczki	8.000,-	8.000,-	8.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
12.	900	90004	6060	Zakup wiaty integracyjnej wraz z wyposażeniem Moszczenica	19.920,-	19.920,-	19.920,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
13.	900	90015	6060	Zakup lamp oświetleniowych Ogorzeliny	3.000,-	3.000,-	3.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
14.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Angowice	11.500,-	11.500,-	11.500,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
15.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Charzykowy	18.000,-	18.000,-	18.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
16.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Chojniczki	32.000,-	32.000,-	32.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
17.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Doręgowice	5.300,-	5.300,-	5.300,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
18.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Kopernica	5.000,-	5.000,-	5.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
19.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Kruszką	3.000,-	3.000,-	3.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
20.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Moszczenica	10.000,-	10.000,-	10.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
21.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Nowa Cerkiew	8.000,-	8.000,-	8.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
22.	900	90095	6060	Zakup placów zabaw 1 : 1	65.000,-	65.000,-	65.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
23.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Ogorzeliny	8.370,-	8.370,-	8.370,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
24.	900	90095	6060	Zakup placu zabaw Lichnowy	10.000,-	10.000,-	10.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
25.	926	92605	6060	Zakup i montaż kosza do koszykówki Granowo	3.800,-	3.800,-	3.800,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
26.	926	92605	6060	Zakup kontenerów przy boisku sportowym Nowa Cerkiew	100.000,-	100.000,-	100.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
RAZEM					1.282.890,-	1.282.890,-	1.282.890,-	-	A - B - C -	-	X

III WYDATKI NA WNIESIENIE WKŁADÓW DO SPÓŁEK PRAWA HANDLOWEGO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	010	01043	6030	Wykonanie projektu budowy SUW w m. Ogorzeliń wraz z siecią wodociągową	268.900,-	268.900,-	268.900,-	-	A - B - C -	-	GZGK Spółka z o.o. Chojnice
2.	010	01043	6030	Budowa i modernizacja sieci wodociągowych kanalizacji sanitarnej i deszczowej w drogach realizowanych przez Gminę Chojnice i Starostwo Powiatowe	500.000,-	500.000,-	500.000,-	-	A - B - C -	-	GZGK Spółka z o.o. Chojnice
3.	010	01043	6030	Przebudowa tranzytowej sieci wodociągowej na odcinku od SUW Lichnowy do reduktora ciśnienia zlokalizowanego na gruntach wsi Ostrowite	720.000,-	720.000,-	720.000,-	-	A - B - C -	-	GZGK Spółka z o.o. Chojnice
4.	010	01043	6030	Odwodnienie drogi woj. Nr 236 Konarzyńki-Swornegacie-Brusy wraz z budową chodnika w m. Swornegacie	45.000,-	45.000,-	45.000,-	-	A - B - C -	-	GZGK Spółka z o.o. Chojnice
5.	010	01044	6030	Projekt przebudowy i rozbudowy systemu kanalizacyjnego i wodociągowego w m. Swornegacie – 1. Przebudowa istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej i tłocznej	44.550,-	44.550,-	44.550,-	-	A - B - C -	-	GZGK Spółka z o.o. Chojnice
6.	010	01044	6030	2. Rozbudowa istniejącej stacji (zwiększenie wydajności) Swornegacie	114.400,-	114.400,-	114.400,-	-	A - B - C -	-	GZGK Spółka z o.o. Chojnice
7.	010	01044	6030	Wniesienie udziałów do spółki prawa handlowego GZGK - inwestycje w gminie	1.048.000,-	1.048.000,-	1.048.000,-	-	A - B - C -	-	GZGK Spółka z o.o. Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
8.	630	63095	6030	Zakup sprzętu do utrzymania ścieżek rowerowych	661.150,-	661.150,-	661.150,-	-	A - B - C -	-	GZGK Spółka z o.o. Chojnice
9.	700	70005	6030	Budowa zaplecza techniczno-magazynowego GZGK w m. Charzykowy	1.000.000,-	1.000.000,-	-	1.000.000,-	A - B - C -	-	GZGK Spółka z o.o. Chojnice
RAZEM					4.402.000,-	4.402.000,-	3.402.000,-	1.000.000,-	A - B - C -	-	X

IV DOTACJE CELOWE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	010	01044	6230	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych na budowę oczyszczalni przydomowych	20.000,-	20.000,-	20.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
2.	900	90095	6230	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych na likwidację pokryć dachowych z eternitu	140.000,-	140.000,-	140.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
RAZEM					160.000,-	160.000,-	160.000,-	-	A - B - C -	-	X

V DOTACJE CELOWE NA POMOC FINANSOWĄ UDZIELANĄ MIĘDZY JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA DOFINANSOWANIE WŁASNYCH ZADAŃ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	600	60014	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – przebudowa drogi pow. Nr 2628G na odcinku od m. Krojanty do drogi DK-22	1.510.700,-	1.510.700,-	510.700,-	1.000.000,-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
2.	600	60014	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – pomoc dla powiatu na wykup gruntów, odszkodowań pod drogi	1.000.000,-	1.000.000,-	1.000.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
3.	600	60014	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – pomoc dla powiatu „Rozbudowa dróg pow. Nr 2638G, 2645G, 2647G w m. Sławęcın oraz rozbudowa drogi pow. Nr 2638G Ogorzeliny-Sławęcın z przebudową dróg pow. Nr 2638G i 2644G Ogorzeliny”	1.350.000,-	1.350.000,-	1.350.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4.	600	60014	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – pomoc dla powiatu z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej drogi powiatowej nr 2645G na odcinku Lichnowy – Nowe Ostrowite	25.000,-	25.000,-	25.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
5.	600	60014	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – pomoc dla powiatu z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy drogi powiatowej Nr 2643G Silno – Gockowice – Objezierze	148.978,-	148.978,-	148.978,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
6.	600	60014	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – pomoc dla powiatu z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy drogi powiatowej Nr 2628G od skrzyżowania z drogą krajową Nr 22 Nowa Cerkiew – Raclawki do DW 240	144.525,-	144.525,-	144.525,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
7.	600	60014	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – pomoc dla powiatu z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy drogi powiatowej Nr 2647G Sławęcín – Wieszczyce na odcinku Sławęcín – Obrowo do granicy Powiatu	82.410,-	82.410,-	82.410,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
8.	600	60016	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – pomoc dla Miasta Chojnice na prace projektowe i rozbudowę drogi do Igieł- ul. Igielskiej i Igiły w Chojnicach	2.700.000,-	2.700.000,-	2.700.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
9.	630	63095	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – pomoc dla Gminy Kęsowo z przeznaczeniem na budowę punktu widokowego, a zarazem punktu wypoczynkowego dla rowerzystów oraz pieszych na granicy obu gmin nad brzegiem jeziora Grochowskiego	66.745,-	66.745,-	66.745,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
10.	700	70005	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań – utworzenie transportowego węzła integrującego wraz ze ścieżkami pieszo-rowerowymi w Chojnicach	3.175.000,-	3.175.000,-	3.175.000,-	-	A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
RAZEM					10.203.358,-	10.203.358,-	9.203.358,-	1.000.000,-	A - B - C -	-	X

**VI DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU NA FINANSOWANIE KOSZTÓW INWESTYCJI
INNYCH JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	921	92109	6220	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie kosztów realizacji inwestycji dla GOK z przeznaczeniem na zadania remontowe i zakupy inwestycyjne	1.225.200,-	1.225.200,-	225.200,-	1.000.000,-	A - B - C -	-	GOK Chojnice
2.	921	92116	6220	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie kosztów realizacji inwestycji dla GOK z przeznaczeniem na zadania remontowe i zakupy inwestycyjne	66.300,-	66.300,-	66.300,-	-	A - B - C -	-	GOK Chojnice
RAZEM					1.291.500,-	1.291.500,-	291.500,-	1.000.000,-	A - B - C -	-	X

**VII WPLĄTY JEDNOSTEK NA PAŃSTWOWY FUNDUSZ CELOWY NA FINANSOWANIE
LUB DOFINANSOWANIE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	754	75410	6170	Wpłata na państwowy fundusz celowy na dofinansowanie zakupu samochodu pożarniczego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach	200.000,-	200.000,-	200.000,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
2.	754	75404	6170	Wpłata na państwowy fundusz celowy na dofinansowanie zakupu pontonów dla Komendy Powiatowej Policji	26.000,-	26.000,-	26.000,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
RAZEM					226.000,-	226.000,-	226.000,-		A - B - C -	-	X

**VIII ZADANIA INWESTYCYJNE REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW OTRZYMANYCH
Z RZĄDOWEGO FUNDUSZU INWESTYCJI LOKALNYCH**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	600	60016	6100	Wydatki na zadania inwestycyjne realizowane ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – Przebudowa drogi z chodnikiem przy osiedlu Jedność w Silnie	300.000,-	300.000,-	-		A 300.000,- B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
2.	900	90004	6100	Wydatki na zadania inwestycyjne realizowane ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – Rewitalizacja terenu zielonego w m. Nowe Ostrowite	200.000,-	200.000,-	-		A 200.000,- B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
RAZEM					500.000,-	500.000,-	-		A 500.000,- B - C -	-	X

**IX DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU NA FINANSOWANIE KOSZTÓW INWESTYCJI
INNYCH JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	851	85111	6220	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych z przeznaczeniem na zakup zestawu laparoskopowego dla Szpitala Specjalistycznego w Chojnicach	250.000,-	250.000,-	250.000,-		A - B - C -	-	Urząd Gminy Chojnice
RAZEM					250.000,-	250.000,-	250.000,-		A - B - C -	-	X
OGÓŁEM					36.483.227,-	34.093.343,-	27.060.970,-	5.072.889,-	A 1.135.453,- B - C 50.000,-	774.031,-	X

A - Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody. MEN, UKFiS)

B - Środki i dotacje otrzymane z innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych

C - Inne źródła

PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU W 2022 ROKU

Lp.	Treść	Klasyfikacja §	Kwota 2020 rok
1	2	3	4
	Przychody ogółem	x	30.851.641,-
1.	Kredyty	952	12.000.000,-
2.	Pożyczki	952	-
3.	Pożyczki na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE	903	-
4.	Spłaty pożyczek udzielonych	951	-
5.	Prywatyzacja majątku	944	-
6.	Nadwyżka budżetu z lat ubiegłych	957	-
7.	Papiery wartościowe (obligacje)	931	-
8.	Inne źródła (wolne środki)	950	18.851.641,-
	Rozchody ogółem	x	5.853.240,-
1.	Spłaty kredytów	992	4.660.000,-
2.	Spłaty kredytów otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE	963	-
3.	Spłaty pożyczek	992	1.193.240,-
4.	Udzielone pożyczki	991	-
5.	Przelewy na rachunki lokat	994	-
6.	Wykup papierów wartościowych (obligacji)	982	-
7.	Rozchody z tytułu innych rozliczeń	995	-

**Zmiany w planie dochodów i wydatków budżetowych związanych z realizacją zadań
z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami**

Dz.	Rozdz.	§	Wyszczególnienie	Dochody			Wydatki		
				Zmniejsz.	Zwiększenie	Wielkość po zmianach	Zmniejsz	Zwiększenie	Wielkość po zmianach
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
750			Administracja publiczna	-	6.942,-	104.421,-	-	6.942,-	104.421,-
	75011		Urzędy wojewódzkie	-	6.942,-	104.421,-	-	6.942,-	104.421,-
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	-	6.942,-	104.421,-			
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników				-	5.806,-	78.537,-
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne				-	993,-	12.602,-
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy				-	143,-	1.820,-
Razem zmiany				-	6.942,-	24.665.916,06	-	6.942,-	24.665.916,06

**DOCHODY I WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ WYKONYWANYCH NA PODSTAWIE POROZUMIEŃ
(UMÓW) MIĘDZY JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA 2022 ROK**

Dział	Rozdział	§	Dotacje ogółem	Wydatki ogółem (6+10)	z tego				Wydatki majątkowe
					Wydatki bieżące	w tym			
						Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Świadczenia społeczne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
600			7.844.218,-	7.844.218,-	2.058.300,-	-	-	-	5.785.918,-
	60004		2.058.300,-	2.058.300,-	2.058.300,-	-	-	-	-
		2310	2.058.300,-	2.058.300,-	2.058.300,-				-
	60014		3.085.918,-	3.085.918,-	-	-	-	-	3.085.918,-
		6300	3.085.918,-	3.085.918,-	-				3.085.918,-
	60016		2.700.000,-	2.700.000,-	-	-	-	-	2.700.000,-
		6300	2.700.000,-	2.700.000,-	-				2.700.000,-
630			50.000,-	50.000,-	-	-	-	-	50.000,-
	63095		50.000,-	50.000,-	-	-	-	-	50.000,-
		6300	50.000,-	50.000,-	-				50.000,-
700			3.184.963,-	3.184.963,-	9.963,-	-	-	-	3.175.000,-
	70005		3.184.963,-	3.184.963,-	9.963,-	-	-	-	3.175.000,-
		2320	9.963,-	9.963,-	9.963,-				
		6300	3.175.000,-	3.175.000,-	-				3.175.000,-
750			10.446,-	10.446,-	10.446,-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	75095		10.446,-	10.446,-	10.446,-	-	-	-	-
		2310	10.446,-	10.446,-	10.446,-				-
754			50.000,-	50.000,-	50.000,-	-	-	-	-
	75495		50.000,-	50.000,-	50.000,-	-	-	-	-
		2710	50.000,-	50.000,-	50.000,-				-
RAZEM			11.139.627,-	11.139.627,-	2.128.709,-	-	-	-	9.010.918,-

DOTACJE PODMIOTOWE NA 2022 ROK

Lp.	Dział	Rozdział	§	Nazwa instytucji	Kwota dotacji
1	2	3	4	5	6
				Przedszkola niepubliczne	1.575.100,-
1.	801	80104	2590	Niepubliczne Integracyjne Przedszkole „Leśna Kraina” w Charzykowach	586.000,-
2.	801	80104	2590	Przedszkole niepubliczne „Akademia Maluszka” w Pawłowie	284.300,-
3.	801	80104	2590	Przedszkole niepubliczne „Leśne Ludki” w Klawkowie	177.800,-
4.	801	80149	2590	Przedszkole niepubliczne „Leśne Ludki” w Klawkowie	11.000,-
5.	801	80149	2590	Niepubliczne Integracyjne Przedszkole „Leśna Kraina” w Charzykowach	499.000,-
6.	801	80149	2590	Przedszkole niepubliczne „Akademia Maluszka” w Pawłowie	17.000,-
				Inne formy wychowania przedszkolnego	149.000,-
1.	801	80106	2590	Punkt Przedszkolny „Kraina Smerfów” w Lichnowach	90.000,-
2.	801	80106	2590	Przedszkole Naturalne: Punkt Przedszkolny „Wiśniowy Sad” w Lichnowach	59.000,-
				Gminny Ośrodek Kultury	3.836.225,-
1.	921	92109	2480	Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach	3.679.300,-
2.	921	92116	2480	Biblioteka	156.925,-
OGÓŁEM					5.560.325,-

**DOTACJE CELOWE NA ZADANIA WŁASNE GMINY REALIZOWANE PRZEZ PODMIOTY
NIENALEŻĄCE DO SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH
W 2022 ROKU**

Lp.	Dział	Rozdział	§	Nazwa zadania	Kwota dotacji
1	2	3	4	5	6
I - KULTURA, SZTUKA, OCHRONA DÓBR KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO					
1.	921	92105	2810	Dotacja na realizację zadań związanych z zorganizowaniem uroczystości 83 rocznicy „Szarży pod Krojantami”	180.000,-
2.	921	92195	2820	Inne imprezy kulturalne, koncerty, warsztaty i wychowanie przez sztukę dzieci i młodzieży	50.000,-
3.	921	92195	2820	Działania aktywizujące mieszkańców gminy poprzez organizowanie warsztatów, konkursów, festynów, spotkań imprez kulturalnych i koncertów	20.000,-
II – ZADANIA Z ZAKRESU RATOWNICTWA I OCHRONY LUDNOŚCI					
1.	851	85195	2820	Zadania z zakresu ratownictwa i ochrony ludności – pierwsza pomoc przedmedyczna – organizowanie warsztatów szkoleniowo-edukacyjnych mających na celu szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej	10.000,-
III – EKOLOGIA I OCHRONA ZWIERZĄT					
1.	900	90095	2820	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	15.000,-
IV - ZADANIA Z ZAKRESU WSPIERANIA I UPOWSZECHNIANIA KULTURY FIZYCZNEJ I SPORTU					
1.	926	92605	2820	Organizacja i koordynacja przedsięwzięć sportowych o zasięgu gminnym i ponad gminnym dla dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu Gminy Chojnice	225.000,-
2.	926	92605	2820	Szkolenie dzieci i młodzieży w żeglarskim lodowym i żeglarskim letnim	60.000,-

1	2	3	4	5	6
3.	926	92605	2820	Organizacja innych form aktywnego wypoczynku dla mieszkańców Gminy Chojnice ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży	10.000,-
4.	926	92605	2820	Organizacja zajęć sportowo- rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych	15.000,-
V – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO					
1.	921	92120	2720	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych	1.000,-
VI – ROLNICTWO I ŁOWIECTWO					
1.	010	01008	2830	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych	25.000,-
VII – RODZINA					
1.	855	85516	2830	System opieki nad dziećmi do lat 3	190.800,-
RAZEM					801.800,-

Uzasadnienie

Zmiana Uchwały Nr XXX/513/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Chojnice na 2022 r. wynika z następujących przyczyn:

1.Zwiększa się plan dochodów budżetu na podstawie pisma Ministra Finansów Nr ST3.4753.9.2022 z dnia 30 września 2022 r. dotyczy dodatkowych dochodów na rok 2022 z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie **2.888.419,00 zł**

2.Zwiększa się dochody i wydatki budżetowe na podstawie decyzji Wojewody Pomorskiego Nr FB-I.3111.134.2022.AR z dnia 28 października 2022 r. z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich w kwocie **6.942,00 zł**

3.Zwiększa się dochody i wydatki z tytułu środków z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 z przeznaczeniem na korpus wsparcia seniorów w kwocie **29.010,00 zł**

4.Zwiększa się dochody i wydatki z Funduszu Pomocy zgodnie z pismem Wojewody Pomorskiego Nr PS-XI.3111.27.27.2022.Dł z dnia 08 listopada 2022 r. z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę i obsługę zadania w kwocie **10.200,00 zł**

5.Zwiększa się dochody budżetowe z tytułu odsetek od lokat terminowych w kwocie **200.000,00 zł**

6.Zmniejsza się dochody i wydatki z tytułu środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie **2.831.000,00 zł**

7.Zmniejsza się dochody z tytułu dotacji celowej w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na zadanie pn. Cyfrowa Gmina w kwocie **100.000,00 zł**

8.Zmniejsza się wydatki z tytułu wniesienia udziałów do spółki na kwotę **1.400.000,00 zł**

9.Zmniejsza się wydatki rozliczeń poręczeń i gwarancji w kwocie **86.232,00 zł**

10.Zwiększa się wydatki budżetowe z przeznaczeniem na obsługę długu w kwocie **200.000,00 zł**

11.Zmniejsza się wydatki z tytułu pomocy finansowej w postaci dotacji celowej na przebudowę i rozbudowę drogi wojewódzkiej Nr 212 na odcinku Leśniczówka-Charzykowy w kwocie **170.070,00 zł**

12.Zmniejsza się wydatki z tytułu pomocy finansowej dla Powiatu Chojnickiego z postaci dotacji celowej na wykonanie Bramy Kaszubskiej Marszruty wraz z dokumentacją projektową w kwocie **30.500,00 zł**

13.Zmniejsza się wydatki z tytułu dotacji celowych z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy oczyszczalni przydomowych w kwocie **60.000,00 zł** oraz na likwidację pokryć dachowych z eternitu w kwocie **60.000,00 zł**

14.Zwiększa się plan wydatków z tytułu dotacji celowej dla Powiatu Chojnickiego na porozumienie w sprawie przeprowadzenia audytu energetycznego w kwocie **9.963,00 zł**

15.Zwiększa się plan wydatków z tytułu dotacji celowej na zadania bieżące związane z transportem zbiorowym realizowanych na podstawie porozumienia dla Gminy Miejskiej Chojnice w kwocie **58.300,00 zł**

16.Zwiększa się plan wydatków na zakup laptopów w ramach projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – granty PPGR” w kwocie **1.700,00 zł**

17.Zmniejsza się plan wydatków budżetowych z tytułu zadań inwestycyjnych, które nie będą zrealizowane w bieżącym roku lub będą zrealizowane w niższej wysokości tj.:

- przebudowa ul. Chojnicka Lichnowy – 10.000,00 zł

- budowa dróg gminnych ul. Brzozowa, Żwirowa w m. Chojniczki -70.000,00 zł
- przebudowa mostu w Kamionce nad rzeką Brdą – 950.000,00 zł
- dokumentacja na przebudowę drogi gminnej Burdychowo -Silno – 2.000,00 zł
- przebudowa dróg wewnętrznych wraz z pętlą autobusową w m. Topole – 50.000,00 zł
- przebudowa dróg wewnętrznych ul. Ogrody Charzykowy – 30.000,00 zł
- budowa ścieżki rowerowej Silno do granic województwa kuj.-pom. – 233.000,00 zł
- budowa ścieżki rowerowej Lichnowy -Ostrowite – 30.000,00 zł
- budowa ścieżki rowerowej Ostrowite – Ciechocin – 124.000,00 zł
- dokumentacja – budowa ścieżki edukacyjnej w Swornegaciach – 61.500,00 zł
- dokumentacja – budowa promenady w Charzykowach z drogą na Wolność – 38.000,00 zł
- Pomorskie Szlaki Kajakowe – Meandry Brdy i Chociny – 45.000,00 zł
- dokumentacja – budowa świetlicy Funka – 3.900,00 zł
- Cyfrowa gmina – modernizacja sieci informatycznej – 450.000,00 zł
- budowa nawodnienia płyty boiska sportowego Pawłowo – 60.000,00 zł
- modernizacja boiska sportowego Nowe Ostrowite – 94.000,00 zł

18. Pozostałe zmiany dotyczą przeniesienia planu dochodów i wydatków budżetowych między działami i rozdziałami zgodnie z klasyfikacją budżetową.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/656/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie zmiany Uchwały Nr XXX/512/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), art. 226, art. 228, art. 230 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwała, co następuje:**

§ 1. W Uchwale Nr XXX/512/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice dokonać następujących zmian:

- a) zmienić treść Załącznika Nr 1 składającego się z tabeli głównej, tabeli zawierającej wielkości informacyjne i kontrolne i nadać mu brzmienie jak w Załączniku Nr 1 do niniejszej Uchwały,
- b) zmienić treść załącznika Nr 2 – wykaz planowanych, realizowanych przedsięwzięć i nadać mu brzmienie jak w Załączniku Nr 2 do niniejszej Uchwały.

§ 2. Pozostała treść Uchwały pozostaje bez zmian.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ¹⁾

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXVIII/ /2022 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 25.11.2022 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:										
		Dochody bieżące ^x	z tego:							Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ^{x 3)}	pozostałe dochody bieżące ⁴⁾	z podatku od nieruchomości	ze sprzedaży majątku ^x		z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	1.2.1	1.2.2	
Wykonanie 2015	64 855 011,77	58 595 496,29	8 256 087,00	340 649,07	22 838 337,00	12 119 896,58	15 040 526,64	6 918 930,20	6 259 515,48	1 295 418,11	4 943 683,77	
Wykonanie 2016	74 547 173,32	72 084 141,31	10 065 233,00	233 520,18	21 644 415,00	24 503 061,71	15 637 911,42	7 263 152,59	2 463 032,01	1 817 475,12	607 930,87	
Wykonanie 2017	91 968 260,06	85 768 361,99	11 261 364,00	157 274,90	22 862 935,00	33 362 398,07	18 124 390,02	9 439 829,32	6 199 898,07	2 543 758,65	3 625 964,12	
Wykonanie 2018	93 763 984,95	87 518 545,55	13 170 221,00	168 036,55	23 083 584,00	33 147 442,20	17 949 261,80	9 127 199,68	6 245 439,40	729 812,92	5 462 376,13	
Wykonanie 2019	111 195 855,42	104 888 194,44	15 130 423,00	246 580,49	23 659 218,00	33 961 257,29	31 890 715,66	10 063 772,00	6 307 660,98	1 118 094,55	5 183 719,65	
Wykonanie 2020	198 948 161,07	184 636 824,06	97 249 563,00	199 686,88	24 850 865,00	40 056 883,15	22 279 826,03	11 210 972,63	14 311 337,01	4 419 329,47	9 883 875,65	
Plan 3 kw. 2021	110 271 996,00	101 706 597,00	15 690 000,00	150 000,00	22 876 974,00	36 844 049,00	26 145 574,00	14 422 010,00	8 565 399,00	2 305 610,00	6 229 789,00	
Wykonanie 2021	115 011 084,95	109 963 012,27	16 987 646,00	260 018,54	26 794 180,00	39 362 099,58	26 559 068,15	12 879 763,90	5 048 072,68	1 576 726,60	3 466 497,92	
2022	137 800 103,79	134 614 986,79	31 791 290,00	290 711,00	24 355 325,00	45 918 857,79	32 258 803,00	15 548 000,00	3 185 117,00	1 501 760,00	1 409 484,00	
2023	108 620 000,00	98 620 000,00	26 420 000,00	300 000,00	26 000 000,00	22 000 000,00	23 900 000,00	17 000 000,00	10 000 000,00	1 000 000,00	9 000 000,00	
2024	110 400 000,00	100 400 000,00	25 420 000,00	300 000,00	27 000 000,00	23 000 000,00	24 680 000,00	17 000 000,00	10 000 000,00	1 000 000,00	9 000 000,00	
2025	111 800 000,00	101 000 000,00	23 500 000,00	300 000,00	28 000 000,00	24 000 000,00	25 200 000,00	17 500 000,00	10 800 000,00	1 000 000,00	9 800 000,00	
2026	113 500 000,00	102 000 000,00	20 500 000,00	300 000,00	30 000 000,00	25 000 000,00	26 200 000,00	17 500 000,00	11 500 000,00	1 000 000,00	10 500 000,00	
2027	115 500 000,00	105 000 000,00	20 000 000,00	300 000,00	31 000 000,00	27 000 000,00	26 700 000,00	17 500 000,00	10 500 000,00	1 500 000,00	9 000 000,00	
2028	117 500 000,00	105 000 000,00	20 000 000,00	300 000,00	31 000 000,00	27 000 000,00	26 700 000,00	18 000 000,00	12 500 000,00	1 500 000,00	11 000 000,00	

2029	117 500 000,00	105 000 000,00	19 000 000,00	300 000,00	32 000 000,00	27 000 000,00	26 700 000,00	18 000 000,00	12 500 000,00	500 000,00	12 000 000,00
2030	117 500 000,00	105 000 000,00	18 000 000,00	300 000,00	33 000 000,00	27 000 000,00	26 700 000,00	18 000 000,00	12 500 000,00	1 000 000,00	11 500 000,00
2031	117 500 000,00	105 000 000,00	18 000 000,00	300 000,00	33 000 000,00	27 000 000,00	26 700 000,00	18 000 000,00	12 500 000,00	500 000,00	12 000 000,00
2032	117 500 000,00	105 000 000,00	18 000 000,00	300 000,00	33 000 000,00	27 000 000,00	26 700 000,00	18 000 000,00	12 500 000,00	500 000,00	12 000 000,00
2033	117 500 000,00	105 000 000,00	18 000 000,00	300 000,00	33 000 000,00	27 000 000,00	26 700 000,00	18 000 000,00	12 500 000,00	500 000,00	12 000 000,00

¹⁾ Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

²⁾ Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się dla lat wykraczających poza minimalny (4-letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

³⁾ W pozycji wykazuje się dochody o charakterze celowym, które jednostka otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy.

⁴⁾ W pozycji wykazuje się pozostałe dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:											
		Wydatki bieżące ^x	w tym:							Wydatki majątkowe ^x	w tym:		
			na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:		wydatki na obsługę długu ^x	w tym:			Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x				
2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1			
Wykonanie 2015	58 490 286,45	50 596 916,84	21 115 503,46	0,00	0,00	906 871,28	0,00	0,00	0,00	7 893 369,61	6 111 369,61	1 697 594,28	
Wykonanie 2016	75 133 920,83	65 380 422,62	21 664 637,59	0,00	0,00	659 764,38	0,00	0,00	0,00	9 753 498,21	7 707 498,21	3 054 441,49	
Wykonanie 2017	94 204 847,30	76 966 528,70	22 700 047,68	0,00	0,00	632 279,28	0,00	0,00	0,00	17 238 318,60	15 708 318,60	2 893 580,49	
Wykonanie 2018	103 792 095,24	81 597 555,82	24 581 659,97	0,00	0,00	1 004 237,50	0,00	0,00	0,00	22 194 539,42	20 309 539,42	3 216 996,79	
Wykonanie 2019	105 927 798,27	85 172 999,24	26 202 353,67	0,00	0,00	1 008 096,77	0,00	0,00	0,00	20 754 799,03	18 058 245,03	2 942 622,10	
Wykonanie 2020	142 072 154,53	97 217 462,94	27 745 276,98	0,00	0,00	629 264,26	0,00	0,00	0,00	44 854 691,59	36 359 691,59	8 245 041,57	
Plan 3 kw. 2021	161 343 921,00	107 673 515,00	34 403 176,00	77 609,00	0,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	53 670 406,00	47 128 406,00	7 474 114,00	
Wykonanie 2021	139 744 692,16	101 122 738,60	30 007 895,67	0,00	0,00	391 355,95	0,00	0,00	0,00	38 621 953,56	31 919 953,56	3 656 073,48	
2022	162 798 504,79	128 705 161,79	38 514 817,48	0,00	0,00	1 400 000,00	0,00	0,00	0,00	34 093 343,00	29 691 343,00	11 904 858,00	
2023	103 400 000,00	85 906 555,00	37 800 000,00	0,00	0,00	1 290 395,00	0,00	0,00	0,00	17 493 445,00	14 493 445,00	3 000 000,00	
2024	103 850 000,00	86 234 915,00	37 800 000,00	0,00	0,00	1 277 055,00	0,00	0,00	0,00	17 615 085,00	15 615 085,00	2 000 000,00	
2025	106 400 000,00	88 963 921,00	38 500 000,00	0,00	0,00	1 253 710,00	0,00	0,00	0,00	17 436 079,00	15 436 079,00	1 000 000,00	
2026	108 500 000,00	93 946 181,00	38 500 000,00	0,00	0,00	1 200 350,00	0,00	0,00	0,00	14 553 819,00	13 553 819,00	1 000 000,00	
2027	111 350 000,00	92 812 781,00	39 000 000,00	0,00	0,00	1 066 950,00	0,00	0,00	0,00	18 537 219,00	17 537 219,00	1 000 000,00	
2028	113 500 000,00	92 379 331,00	39 000 000,00	0,00	0,00	333 500,00	0,00	0,00	0,00	21 120 669,00	19 620 669,00	1 500 000,00	
2029	114 500 000,00	92 245 881,00	39 500 000,00	0,00	0,00	100 050,00	0,00	0,00	0,00	22 254 119,00	21 254 119,00	1 000 000,00	
2030	117 500 000,00	92 145 831,00	39 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25 354 169,00	24 354 169,00	1 000 000,00	
2031	117 500 000,00	92 145 831,00	39 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25 354 169,00	24 354 169,00	1 000 000,00	
2032	117 500 000,00	92 145 831,00	40 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25 354 169,00	24 354 169,00	1 000 000,00	
2033	117 500 000,00	92 145 460,00	40 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25 354 540,00	24 354 540,00	1 000 000,00	

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	w tym:	Przychody budżetu ^x	z tego:					
		Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych ⁵⁾		Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^{x 6)}	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ^x	w tym:	
					na pokrycie deficytu budżetu ^x			na pokrycie deficytu budżetu ^x	na pokrycie deficytu budżetu ^x
Lp	3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1
Wykonanie 2015	6 364 725,32	4 545 400,00	4 744 954,00	124 600,00	0,00	0,00	0,00	4 620 354,00	0,00
Wykonanie 2016	-586 747,51	0,00	13 278 279,00	6 714 000,00	0,00	0,00	0,00	6 564 279,00	586 747,51
Wykonanie 2017	-2 236 587,24	0,00	17 187 772,00	9 323 240,00	0,00	0,00	0,00	7 864 532,00	2 236 587,24
Wykonanie 2018	-10 028 110,29	0,00	20 884 984,00	10 900 000,00	43 126,29	0,00	0,00	9 984 984,00	9 984 984,00
Wykonanie 2019	5 268 057,15	5 268 057,15	7 962 637,24	2 100 000,00	0,00	0,00	0,00	5 862 637,24	0,00
Wykonanie 2020	56 876 006,54	5 770 000,00	7 860 694,39	0,00	0,00	0,00	0,00	7 860 694,39	0,00
Plan 3 kw. 2021	-51 071 925,00	0,00	57 115 925,00	0,00	0,00	23 898 685,00	17 854 685,00	33 217 240,00	33 217 240,00
Wykonanie 2021	-24 733 607,21	0,00	58 966 700,93	0,00	0,00	25 749 460,93	0,00	33 217 240,00	24 733 607,21
2022	-24 998 401,00	0,00	30 851 641,00	12 000 000,00	6 146 760,00	0,00	0,00	18 851 641,00	18 851 641,00
2023	5 220 000,00	5 220 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	6 550 000,00	6 550 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	5 400 000,00	5 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	5 000 000,00	5 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	4 150 000,00	4 150 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	4 000 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5) Inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

6) W pozycji należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów, łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Wyszczególnienie	z tego:				Rozchody budżetu ^x	z tego:			
	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu ^{x 7)}	w tym:		Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu splaty zobowiązań ^x	z tego:	
		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x				kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x
Lp	4.4	4.4.1	4.5	4.5.1	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2
Wykonanie 2015	0,00	0,00	0,00	0,00	4 545 400,00	4 545 400,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2016	0,00	0,00	0,00	0,00	4 827 000,00	4 827 000,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2017	0,00	0,00	0,00	0,00	4 966 200,00	4 966 200,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2018	0,00	0,00	0,00	0,00	4 994 237,00	4 994 237,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2019	0,00	0,00	0,00	0,00	5 370 000,00	5 370 000,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2020	0,00	0,00	0,00	0,00	5 770 000,00	5 770 000,00	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2021	0,00	0,00	0,00	0,00	6 044 000,00	6 044 000,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2021	0,00	0,00	0,00	0,00	5 934 800,00	5 934 800,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	5 853 240,00	5 853 240,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	5 220 000,00	5 220 000,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	6 550 000,00	6 550 000,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	5 400 000,00	5 400 000,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	5 000 000,00	5 000 000,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	4 150 000,00	4 150 000,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	4 000 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

⁷⁾ W pozycji należy ująć w szczególności przychody pochodzące z prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:						Kwota długu ^x	w tym: kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków ^x	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:					Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu ^x			Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi ^x	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁸⁾ a wydatkami bieżącymi ^x
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	z tego:	z tego:	z tego:	z tego:					
	5.1.1.3	5.1.1.3.1	5.1.1.3.2	5.1.1.3.3	5.1.1.4	5.2	6	6.1	7.1	7.2
Wykonanie 2015	x	x	x	x	0,00	0,00	30 268 680,00	0,00	7 998 579,45	12 618 933,45
Wykonanie 2016	x	x	x	x	0,00	0,00	32 080 680,00	0,00	6 703 718,69	13 267 997,69
Wykonanie 2017	x	x	x	x	0,00	0,00	36 437 720,00	0,00	8 801 833,29	16 666 365,29
Wykonanie 2018	x	x	x	x	0,00	0,00	42 257 240,00	0,00	5 920 989,73	15 905 973,73
Wykonanie 2019	x	x	x	x	0,00	0,00	38 987 240,00	0,00	19 715 195,20	25 577 832,44
Wykonanie 2020	x	x	x	x	0,00	0,00	33 217 240,00	0,00	87 419 361,12	95 280 055,51
Plan 3 kw. 2021	x	x	x	x	0,00	0,00	28 699 990,00	0,00	-5 966 918,00	51 149 007,00
Wykonanie 2021	x	x	x	x	0,00	0,00	27 173 240,00	0,00	8 840 273,67	67 806 974,60
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33 320 000,00	0,00	5 909 825,00	24 761 466,00
2023	x	x	x	x	0,00	0,00	28 100 000,00	0,00	12 713 445,00	12 713 445,00
2024	x	x	x	x	0,00	0,00	21 550 000,00	0,00	14 165 085,00	14 165 085,00
2025	x	x	x	x	0,00	0,00	16 150 000,00	0,00	12 036 079,00	12 036 079,00
2026	x	x	x	x	0,00	0,00	11 150 000,00	0,00	8 053 819,00	8 053 819,00
2027	x	x	x	x	0,00	0,00	7 000 000,00	0,00	12 187 219,00	12 187 219,00
2028	x	x	x	x	0,00	0,00	3 000 000,00	0,00	12 620 669,00	12 620 669,00
2029	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	12 754 119,00	12 754 119,00
2030	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	12 854 169,00	12 854 169,00
2031	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	12 854 169,00	12 854 169,00
2032	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	12 854 169,00	12 854 169,00
2033	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	12 854 540,00	12 854 540,00

8) Skorygowanie o środki dotyczy określonego w art. 242 ustawy powiększenia o odpowiednie dla roku prognozy przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy. Skutki finansowe wyłączeń ograniczenia, o którym mowa w art. 242 ustawy, zawarte w innych ustawach należy ująć w objaśnieniach dołączanych do wieloletniej prognozy finansowej zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań						
	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) ^X	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^X		Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^X
Lp	8.1	8.2		8.3	8.3.1	8.4	8.4.1
Wykonanie 2015	0,00%	x	22,19%	x	x	x	x
Wykonanie 2016	0,00%	x	19,33%	x	x	x	x
Wykonanie 2017	0,00%	x	22,88%	x	x	x	x
Wykonanie 2018	0,00%	x	14,13%	x	x	x	x
Wykonanie 2019	0,00%	x	30,07%	x	x	x	x
Wykonanie 2020	0,00%	x	63,97%	x	x	x	x
Plan 3 kw. 2021	0,00%	-8,43%	-4,87%	x	x	x	x
Wykonanie 2021	0,00%	13,07%	15,30%	x	x	x	x
2022	8,18%	8,27%	9,96%	23,96%	26,84%	TAK	TAK
2023	8,50%	18,28%	19,58%	22,21%	25,09%	TAK	TAK
2024	10,11%	19,95%	21,24%	22,25%	25,13%	TAK	TAK
2025	8,64%	17,26%	x	22,01%	24,89%	TAK	TAK
2026	8,05%	12,02%	x	20,68%	23,75%	TAK	TAK
2027	6,69%	16,99%	x	18,32%	21,39%	TAK	TAK
2028	5,56%	16,61%	x	12,05%	15,12%	TAK	TAK
2029	3,97%	16,48%	x	15,63%	15,63%	TAK	TAK
2030	0,00%	16,48%	x	16,80%	16,80%	TAK	TAK
2031	0,00%	16,48%	x	16,54%	16,54%	TAK	TAK
2032	0,00%	16,48%	x	16,05%	16,05%	TAK	TAK
2033	0,00%	16,48%	x	15,93%	15,93%	TAK	TAK

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:	
		Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
Lp	9.1	9.1.1	9.1.1.1	9.2	9.2.1	9.2.1.1	9.3	9.3.1	9.3.1.1
Wykonanie 2015	0,00	0,00	0,00	4 493 846,45	4 493 846,45	4 493 846,45	112 011,69	112 011,69	0,00
Wykonanie 2016	0,00	0,00	0,00	25 862,50	25 862,50	25 862,50	18 190,90	18 190,90	0,00
Wykonanie 2017	104 438,00	104 438,00	94 685,00	2 328 043,00	2 328 043,00	2 227 111,00	119 369,18	119 369,18	94 691,00
Wykonanie 2018	302 785,00	302 785,00	276 079,54	1 930 421,37	1 930 421,37	1 903 967,10	328 432,14	328 432,14	288 777,83
Wykonanie 2019	641 679,30	641 679,30	641 657,21	3 869 940,48	3 869 940,48	3 388 301,99	128 664,38	128 664,38	121 218,83
Wykonanie 2020	203 807,51	203 807,51	203 807,51	472 121,31	472 121,31	438 951,35	218 503,95	218 503,95	211 934,85
Plan 3 kw. 2021	43 107,00	43 107,00	43 107,00	1 073 424,00	1 073 424,00	1 073 424,00	43 107,00	43 107,00	43 107,00
Wykonanie 2021	76 586,12	76 586,12	73 687,17	5 000,00	5 000,00	0,00	73 437,01	73 437,01	72 690,80
2022	1 016 002,00	1 016 002,00	1 012 212,00	774 031,00	774 031,00	774 031,00	1 038 157,00	1 038 157,00	1 032 214,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych									
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych
		Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		bieżące	majątkowe				
			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy							
Lp	9.4	9.4.1	9.4.1.1	10.1	10.1.1	10.1.2	10.2	10.3	10.4	10.5
Wykonanie 2015	2 034 789,62	2 034 789,62	966 032,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2016	43 402,78	43 402,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2017	2 807 939,45	2 807 939,45	2 314 103,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2018	2 614 244,29	2 614 244,29	1 992 320,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2019	4 949 061,36	4 949 061,36	3 292 212,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2020	563 393,56	563 393,56	253 985,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2021	2 142 753,00	2 142 753,00	1 073 424,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2021	1 943 662,77	1 943 662,77	1 005 864,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	1 690 000,00	1 690 000,00	774 031,00	1 836 600,00	0,00	1 836 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	1 984 000,00	0,00	1 984 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych											
	Splaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^X	Wydatki zmniejszające dług ^X	w tym:					Wyplaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^X	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	Wcześniejsza splata zobowiązań, wyłączona z limitu splaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	Wykup papierów wartościowych, splaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 ^X	Wydatki bieżące podlegające wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań ⁹⁾
			splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 ^X	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka ^X	w tym:		zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. ^X					
					w tym:							
Lp	10.6	10.7	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	10.7.2.1.1	10.7.3	10.8	10.9	10.10	10.11	
Wykonanie 2015	4 545 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
Wykonanie 2016	4 827 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-75 000,00	x	0,00	0,00	
Wykonanie 2017	4 966 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
Wykonanie 2018	4 994 237,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-86 243,00	x	0,00	0,00	
Wykonanie 2019	5 370 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
Wykonanie 2020	5 770 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
Plan 3 kw. 2021	6 044 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 526 750,00	x	0,00	0,00	
Wykonanie 2021	5 934 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-109 200,00	x	0,00	0,00	
2022	5 853 240,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2023	4 920 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2024	6 450 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2025	4 800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2026	4 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2027	1 150 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	

⁹⁾ W pozycji należy ująć kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wyliczaniu limitu spłaty zobowiązań określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę długu. W szczególności należy ująć wydatki poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

* Informacje zawarte w tej części wieloletniej prognozy finansowej, w tym o spełnieniu relacji określonej w art. 243 ustawy zostaną automatycznie wygenerowane przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1, na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Automatyczne wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 8.3 – 8.3.1 i pozycji z sekcji 12.

^x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy. Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXXVIII /2022 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 25.11.2022 r.

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2022	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				5 105 600,00	1 836 600,00	1 984 000,00	0,00	0,00	0,00
1.a	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.b	- wydatki majątkowe				5 105 600,00	1 836 600,00	1 984 000,00	0,00	0,00	0,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				1 215 000,00	590 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				1 215 000,00	590 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.1	Pomorskie Szlaki Kajakowe Meandry Brdy i Chociny - Pomorskie Szlaki Kajakowe Meandry Brdy i Chociny	Urząd Gminy w Chojnicach	2019	2022	1 215 000,00	590 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				3 890 600,00	1 246 600,00	1 984 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				3 890 600,00	1 246 600,00	1 984 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.1	Budowa drogi gminnej na odcinku Granowo-Lichnowy - Budowa drogi gminnej na odcinku Granowo-Lichnowy	Urząd Gminy w Chojnicach	2021	2022	82 000,00	82 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.2	Budowa drogi gminnej na odcinku Silno-Burdychowo do drogi powiatowej Raclawki-Objezierze - Budowa drogi gminnej na odcinku Silno-Burdychowo do drogi powiatowej Raclawki-Objezierze	Urząd Gminy w Chojnicach	2021	2022	51 000,00	51 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.3	Budowa promenady w Charzykowach z drogą na Wolność - Budowa promenady w Charzykowach z drogą na Wolność	Urząd Gminy w Chojnicach	2021	2022	23 500,00	23 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.4	Dokum. budowa świetlicy Funka - Dokum. budowa świetlicy Funka	Urząd Gminy w Chojnicach	2021	2022	26 100,00	26 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.5	Przebudowa drogi gminnej Igły-Czartolomie - Przebudowa drogi gminnej Igły-Czartolomie	Urząd Gminy w Chojnicach	2021	2022	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.6	Przebudowa mostu w Kamionce nad rzeką Brdą - Przebudowa mostu w Kamionce nad rzeką Brdą	Urząd Gminy w Chojnicach	2021	2022	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.7	Przebudowa drogi przy osiedlu Jedność w Silnie wraz z sygnalizacją świetlną - Przebudowa drogi przy osiedlu Jedność w Silnie wraz z sygnalizacją świetlną	Urząd Gminy w Chojnicach	2021	2022	909 000,00	909 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.8	Uporządkowanie gospodarki wodnej w południowej części gminy Chojnice- etap I - Uporządkowanie gospodarki wodnej w południowej części gminy Chojnice- etap I	Urząd Gminy w Chojnicach	2022	2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.9	Budowa drogi ul. Ogrody Charzykowy - Budowa drogi ul. Ogrody Charzykowy	Urząd Gminy w Chojnicach	2021	2022	705 000,00	45 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit 2027	Limit 2028	Limit 2029	Limit 2030	Limit 2031	Limit 2032	Limit 2033	Limit zobowiązań
1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 820 600,00
1.a	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 820 600,00
1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	590 000,00
1.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	590 000,00
1.1.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	590 000,00
1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 230 600,00
1.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 230 600,00
1.3.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	82 000,00
1.3.2.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	51 000,00
1.3.2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23 500,00
1.3.2.4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26 100,00
1.3.2.5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30 000,00
1.3.2.6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00
1.3.2.7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	909 000,00
1.3.2.8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.9	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45 000,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2022	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026
			Od	Do						
1.3.2.10	dokumentacja projektowa na budowę drogi wewnętrznej o dł. ~1,60 km na odcinku Powąłki, ul. Parkowa - ul. Polna - ul. Klonowa	Urząd Gminy w Chojnicach	2022	2023	92 000,00	0,00	92 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.11	dokumentacja projektowa na budowę drogi gminnej nr 239002G o dł. ~1,70 km na odcinku od drogi powiatowej nr 2623G do przejazdu drogowo-kolejowego Krojanty Dworzec	Urząd Gminy w Chojnicach	2022	2023	92 000,00	0,00	92 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.12	Cyfryzacja Urzędu Gminy w Chojnicach	Urząd Gminy w Chojnicach	2022	2023	1 830 000,00	30 000,00	1 800 000,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit 2027	Limit 2028	Limit 2029	Limit 2030	Limit 2031	Limit 2032	Limit 2033	Limit zobowiązań
1.3.2.10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	92 000,00
1.3.2.11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	92 000,00
1.3.2.12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 830 000,00

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice na lata 2022-2033.

Zgodnie ze zmianami w budżecie w 2022 roku, dokonano następujących zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Chojnice na lata 2022-2033:

Kwota dochodów została zwiększona o 210 151,00 zł, z czego dochody bieżące wzrosły o 3 139 801,00 zł, a dochody majątkowe zmalały o 2 929 650,00 zł, co jest zgodne ze stanem budżetu Gminy Chojnice na dzień 25.11.2022 r.

Kwota wydatków została zmniejszona o 7 988 208,00 zł, z czego wydatki bieżące zmalały o 976 968,00 zł, a wydatki majątkowe zmalały o 7 011 240,00 zł, co jest zgodne ze stanem budżetu Gminy Chojnice na dzień 25.11.2022 r.

Po dokonaniu powyższych zmian wynik budżetu jest deficytowy i wg planu na dzień 25.11.2022 r. wynosi -24 998 401,00 zł.

Tabela 1. Zmiany w dochodach i wydatkach w 2022 roku

Wyszczególnienie	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
Dochody ogółem:	137 589 952,79 zł	+210 151,00 zł	137 800 103,79 zł
dochody bieżące, w tym:	131 475 185,79 zł	+3 139 801,00 zł	134 614 986,79 zł
udziały z podatku PIT	28 902 871,00 zł	+2 888 419,00 zł	31 791 290,00 zł
z tytułu dotacji bieżących	45 872 705,79 zł	+46 152,00 zł	45 918 857,79 zł
pozostałe	32 053 573,00 zł	+205 230,00 zł	32 258 803,00 zł
dochody majątkowe, w tym:	6 114 767,00 zł	-2 929 650,00 zł	3 185 117,00 zł
ze sprzedaży majątku	1 500 410,00 zł	+1 350,00 zł	1 501 760,00 zł
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje	4 340 484,00 zł	-2 931 000,00 zł	1 409 484,00 zł
Wydatki ogółem:	170 786 712,79 zł	-7 988 208,00 zł	162 798 504,79 zł
wydatki bieżące, w tym:	129 682 129,79 zł	-976 968,00 zł	128 705 161,79 zł
wynagrodzenia z narzutami	38 613 280,48 zł	-98 463,00 zł	38 514 817,48 zł
poręczenia i gwarancje	86 232,00 zł	-86 232,00 zł	0,00 zł
wydatki na obsługę długu	1 200 000,00 zł	+200 000,00 zł	1 400 000,00 zł
wydatki majątkowe	41 104 583,00 zł	-7 011 240,00 zł	34 093 343,00 zł
Wynik budżetu	-33 196 760,00 zł	+8 198 359,00 zł	-24 998 401,00 zł

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Chojnice dokonano zmniejszenia przychodów w roku budżetowym o kwotę 8 198 359,00 zł. Przychody z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych nie zmieniły się.

Rozchody budżetu w 2022 roku nie zmieniły się.

Kwota długu planowana na koniec 2022 roku nie zmieniła się.

Tabela 2. Zmiany w przychodach i rozchodach w 2022 roku

Wyszczególnienie	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
Przychody budżetu, w tym:	39 050 000,00 zł	-8 198 359,00 zł	30 851 641,00 zł
wolne środki	27 050 000,00 zł	-8 198 359,00 zł	18 851 641,00 zł
Rozchody budżetu	5 853 240,00 zł	0,00 zł	5 853 240,00 zł

Dokonano zmian w zakresie następujących przedsięwzięć:

- 1) Budowa drogi gminnej na odcinku Silno-Burdychowo do drogi powiatowej Raclawki-Objezierze;
- 2) Budowa drogi ul. Ogrody Charzykowy;
- 3) Budowa promenady w Charzykowach z drogą na Wolność;
- 4) Dokum. budowa świetlicy Funka ;
- 5) Pomorskie Szlaki Kajakowe Meandry Brdy i Chociny ;
- 6) Przebudowa mostu w Kamionce nad rzeką Brdą;
- 7) Uporządkowanie gospodarki wodnej w południowej części gminy Chojnice- etap I.

Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Chojnice na lata 2022-2033 spowodowały modyfikacje w kształtowaniu się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Szczegóły zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 3. Kształtowanie się relacji z art. 243 uofp

	2022	2023	2024	2025	2026
8.1	8,18%	8,50%	10,11%	8,64%	8,05%
8.3	23,96%	22,21%	22,25%	22,01%	20,68%
8.3.1	26,84%	25,09%	25,13%	24,89%	23,75%
8.4.1	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
	2027	2028	2029	2030	2031
8.1	6,69%	5,56%	3,97%	0,00%	0,00%
8.3	18,32%	12,05%	15,63%	16,80%	16,54%
8.3.1	21,39%	15,12%	15,63%	16,80%	16,54%
8.4.1	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
	2032	2033			
8.1	0,00%	0,00%			
8.3	16,05%	15,93%			
8.3.1	16,05%	15,93%			
8.4.1	Tak	Tak			

Pełen zakres zmian obrazują załączniki nr 1 i 2 do niniejszej uchwały.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/657/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

**w sprawie uchylecia Uchwały Nr XXX/514/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 roku
w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Pomorskiemu z przeznaczeniem na wykonanie
dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 212 na odcinku
Leśniczówka-Charzykowy”**

Na podstawie art. 10 ust. 2 i art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchylić Uchwałę Nr XXX/514/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Pomorskiemu z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 212 na odcinku Leśniczówka-Charzykowy”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Uzasadnienie

Województwo Pomorskie w 2022 roku nie wykonało dokumentacji projektowej rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 212 na odcinku Leśniczówka-Charzykowy. Zadanie zostało przeniesione do realizacji w 2023 roku.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/658/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

**w sprawie uchylenia Uchwały Nr XXXV/619/2022 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 sierpnia 2022 roku
w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Chojnickiemu z przeznaczeniem na zadanie
„Wykonanie Bramy Kaszubskiej Marszruty wraz z dokumentacją projektową”**

Na podstawie art. 10 ust. 2 i art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchylić Uchwałę Nr XXXV/619/2022 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Chojnickiemu z przeznaczeniem na zadanie „Wykonanie Bramy Kaszubskiej Marszruty wraz z dokumentacją projektową”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/659/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1452 z późn. zm.), obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2022 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2023 (M.P. z 2022 r. poz. 731)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Wysokość stawek podatku od środków transportowych w stosunku rocznym:

- 1) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton wg Załącznika Nr 1 do niniejszej uchwały,
- 2) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton wg Załącznika Nr 2 do niniejszej uchwały,
- 3) od ciągnika siodłowego i balastowego przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton wg Załącznika Nr 3 do niniejszej uchwały,
- 4) od ciągnika siodłowego i balastowego przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton wg Załącznika Nr 4 do niniejszej uchwały,
- 5) od przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, wg Załącznika Nr 5 do niniejszej uchwały,
- 6) od przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego wg Załącznika Nr 6 do niniejszej uchwały,
- 7) od autobusu wg Załącznika Nr 7 do niniejszej uchwały.

§ 2. Zwalnia się od podatku od środków transportowych następujące pojazdy:

- 1) pojazdy służące do interwencji na wypadek pożaru,
- 2) pojazdy służące wyłącznie do dowożenia dzieci do szkół.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXIX/496/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2021 r. poz. 4614) oraz Uchwała Nr XXX/510/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIX/496/2021 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2022 r. poz. 268).

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

**Stawki podatku dla samochodów ciężarowych o dopuszczalnej
masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton**

Dopuszczalna masa całkowita w tonach		Stawka podatku / w złotych /	
powyżej	do	wyprodukowane do 2010 r.	wyprodukowane po 2010 r.
1	2	3	4
3,5	5,5 włącznie	864,-	816,-
5,5	9 włącznie	1.296,-	1.272,-
9	poniżej 12	1.584,-	1.560,-

**Stawki podatku dla samochodów ciężarowych o dopuszczalnej
 masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton**

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita / w tonach /		Stawka podatku / w złotych /	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna / osie jezdne / z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszania osi jezdnych
1	2	3	4
Dwie osie			
12	13	1.728,-	1.824,-
13	14	1.824,-	1.782,-
14	15	2.160,-	2.208,-
15	-	2.184,-	2.280,-
Trzy osie			
12	17	2.184,-	2.280,-
17	19	2.208,-	2.304,-
19	21	2.232,-	2.328,-
21	23	2.280,-	2.400,-
23	25	2.448,-	2.880,-
25	-	2.784,-	2.928,-
Cztery osie i więcej			
12	25	2.208,-	2.280,-
25	27	2.832,-	2.880,-
27	29	2.880,-	2.904,-
29	31	2.904,-	3.624,-
31	-	2.928,-	3.624,-

**Stawki podatku dla ciągników siodłowych i balastowych
przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą
o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów
od 3,5 tony i poniżej 12 ton**

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: ciągnik siodłowy + naczepa ciągnik balastowy + przyczepa / w tonach /		Stawka podatku / w złotych /	
od	do	wyprodukowane do 2010 r.	wyprodukowane po 2010 r.
1	2	3	4
3,5	poniżej 12	1.440,-	1.416,-

**Stawki podatku dla ciągników siodłowych i balastowych
 przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą
 o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub
 wyższej niż 12 ton**

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów : ciągnik siodłowy + naczepa ciągnik balastowy + przyczepa / w tonach /		Stawka podatku / w złotych /	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna / osie jezdne / z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszania osi jezdnych
1	2	3	4
		2 osie	
12	18	2.184,-	2.208,-
18	25	2.208,-	2.448,-
25	31	2.400,-	2.496,-
31	-	2.496,-	2.784,-
		3 osie i więcej	
12	40	2.664,-	2.760,-
40	44	2.880,-	3.648,-
44	-	2.904,-	3.648,-

**Stawki podatku dla przyczep i naczep, które łącznie
z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę
całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton**

Dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów, naczepa przyczepa + pojazd silnikowy / w tonach /		Stawka podatku / w złotych /	
od	do	wyprodukowane do 2010 r.	wyprodukowane po 2010 r.
1	2	3	4
7	poniżej 12	1.224,-	1.200,-

**Stawki podatku dla przyczep i naczep, które łącznie
z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą
równą lub wyższą niż 12 ton**

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów : naczepa + pojazd silnikowy / w tonach /		Stawka podatku / w złotych /	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna / osie jezdne / z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszania osi jezdnych
1	2	3	4
jedna oś			
12	18	960,-	984,-
18	25	984,-	1.032,-
25	-	1.032,-	1.056,-
2 osie			
12	28	1.032,-	1.056,-
28	33	1.104,-	1.248,-
33	38	1.248,-	1.872,-
38	-	1.680,-	2.448,-
3 osie i więcej			
12	38	984,-	1.368,-
38	-	1.368,-	1.848,-

Stawki podatku dla autobusów

Liczba miejsc do siedzenia (poza miejscem kierowcy)		Stawka podatku / w złotych /	
liczba miejsc		wyprodukowane do 2010 r.	wyprodukowane po 2010 r.
mniej niż	równej lub wyższej		
1	2	3	4
22	-	1.272,-	1.032,-
-	22	2.328,-	2.064,-

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1452) Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza w drodze obwieszczenia górne i dolne granice stawek kwotowych podatku od środków transportowych. Ponadto stawki podatku od środków transportowych są zróżnicowane w zależności od masy całkowitej, masy zespołu pojazdów, ilości osi, roku produkcji oraz w przypadku autobusów - liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy.

Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych w rozdziale 3 w art. 8-12 b określa stawki oraz zasady opodatkowania środków transportowych. Zdefiniowano w niej stawki maksymalne w zależności od dopuszczalnej masy całkowitej oraz minimalne stawki w odniesieniu do:

1) samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton (które określa załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały),

2) ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton (które określa załącznik Nr 4 do niniejszej uchwały),

3) przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego (które określa załącznik Nr 6 do niniejszej uchwały).

Tak jak w poprzednich uchwałach Rady Gminy w Chojnicach, tak i w niniejszej uchwale – różnicowanie stawek podatku od środków transportowych ze względu na rok produkcji pojazdu nie są ukierunkowane na wspieranie określonych przedsiębiorców i nie stanowi pomocy de minimis.

Uzasadnienie

Powiat Chojnicki w 2022 roku nie wykonał zadania pn. „Wykonanie Bramy Kaszubskiej Marszruty wraz z dokumentacją projektową”. Zadanie zostało przeniesione do realizacji w 2023 roku.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/660/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

**w sprawie akceptacji cen, opłat, zwolnień, ulg i opłat dodatkowych w publicznym transporcie zbiorowym
organizowanym przez Gminę Miejską Chojnice
na terenie gminy Chojnice**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z § 2 pkt 3 Porozumienia Międzygminnego z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego w granicach administracyjnych Miasta Chojnice i Gminy Chojnice (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2012 r. poz. 298 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Akceptuje się ceny, opłaty, zwolnienia, ulgi i opłaty dodatkowe w publicznym transporcie zbiorowym organizowanym przez Gminę Miejską Chojnice na terenie gminy Chojnice, które zostały określone w Załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/660/2022
Rady Gminy w Chojnicach
z dnia 25 listopada 2022 r.

Ceny biletów jednorazowych, biletów miesięcznych, karnetów i opłat

I.	BILETY JEDNORAZOWE	Normalny	Ulgowy	
			ulga państwowa 50%	ulga samorządowa 44%
	1. Strefa Miejska:	3,20	1,60	1,80
	2. Poza miastem:			
	- Strefa 1	5,60	2,80	3,10
	- Strefa 2	7,00	3,50	3,90

II.	BILETY MIESIĘCZNE	Sieciowy imienny	Sieciowy na okaziciela
	1. Strefa Miejska:		
	- Normalny	54,00	62,00
	- Ulgowy		
	- ulga państwowa	27,00	31,00
	- ulga samorządowa	30,00	34,00
	2. Poza miastem:		
	1) Strefa 1		
	- Normalny	104,00	120,00
	- Ulgowy		
	- ulga państwowa	52,00	60,00
	- ulga samorządowa	58,00	67,00
	2) Strefa 2		
	- Normalny	129,00	148,00
	- Ulgowy		
	- ulga państwowa	65,00	74,00
	- ulga samorządowa	72,00	83,00

III.	KARNETY 6-cio przejazdowe		
	1) Strefa Miejska:		
	- Normalny	17,60	
	- Ulgowy		
	- ulga państwowa	8,80	
	- ulga samorządowa	9,90	

IV.	OPŁATY DODATKOWE
	1. Wysokość opłaty dodatkowej ustala się, biorąc za podstawę cenę najtańszego biletu jednorazowego normalnego, w następujący sposób:
	1) jako 50-krotność tej ceny – za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu (biletu),
	2) jako 40-krotność tej ceny – za przejazd bez ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienia do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu,
	3) jako 20-krotność tej ceny – za naruszenie przepisów o przewozie rzeczy lub zwierząt, a w szczególności za zabrane ze sobą do środka transportu:
	a) rzeczy lub zwierzęta, za których przewóz taryfa przewiduje opłaty – bez odpowiedniego dokumentu przewozu (biletu),
	b) rzeczy wyłączone z przewozu albo rzeczy dopuszczone do przewozu na warunkach szczególnych – bez zachowania tych warunków,
	4) jako 150-krotność tej ceny – za spowodowanie przez podróżnego zatrzymania lub zamiany trasy autobusu bez uzasadnionej przyczyny.

2. Ustala się opłatę manipulacyjną, uwzględniając ponoszone koszty czynności związanych ze zwrotem albo umorzeniem opłaty dodatkowej, w wysokości 10% tej opłaty, ustalonej w sposób określony w pkt 1 powyżej.

V. STREFY

1. Strefa miejska obowiązuje w granicach administracyjnych miasta Chojnice oraz przystanki: Topole, Chojnaty Lipienice, Lasek Miejski Wybudowanie, Chojniczki Św. Huberta, Pawłówko Rondo, Galeria „BP”.
2. Strefy poza miastem:

1) Strefa 1

Chojnice - Angowice	Chojnice - Jeziorki
Chojnice - Charzykowy	Chojnice - Nowa Cerkiew
Chojnice - Chojniczki	Chojnice - Sławęcín
Chojnice - Ciechocin	Chojnice - Szlachetna
Chojnice - Cołdanki	Chojnice - Zbeniny
Chojnice - Czartołómie	Angowice - Nowy Dwór
Chojnice - Doręgowice	Angowice - Ogorzeliny
Chojnice - Funka	Charzykowy - Bachorze
Chojnice - Granowo	Charzykowy - Chociński Młyn
Chojnice - Jarcewo	Charzykowy - Funka
Chojnice - Klawkowo	Charzykowy - Małe Swornegacie
Chojnice - Klosnowo	Chojnaty - Ciechocin
Chojnice - Kłodawa	Chojnaty - Lichnowy
Chojnice - Krojanty	Chojnaty - Ostrowite
Chojnice - Lichnowy	Ciechocin - Ostrowite
Chojnice - Moszczenica	Funka - Małe Swornegacie
Chojnice - Nieżychowice	Jarcewo - Chojniczki
Chojnice - Nowe Ostrowite	Klawkowo - Kłodawa
Chojnice - Nowy Dwór	Klawkowo - Krojanty
Chojnice - Ogorzeliny	Klawkowo - Powałki
Chojnice - Ostrowite	Lichnowy - Ciechocin
Chojnice - Pawłowo	Lichnowy - Ostrowite
Chojnice - Pawłówko	Małe Swornegacie - Swornegacie
Chojnice - Powałki	Nowa Cerkiew - Jakubowo
Chojnice - Raclawki	Nowa Cerkiew - Jeziorki
Chojnice - Silno	Nowa Cerkiew - Kruszká
Chojnice - Stary Młyn	Nowa Cerkiew - Lotyń
Chojnice – Wolność	Nowa Cerkiew - Sternowo
Chojnice - Jakubowo	Ogorzeliny - Cołdanki

2) Stefa 2

Chojnice - Bachorze
Chojnice - Chocimski Młyn
Chojnice - Gockowice
Chojnice - Kokoszki
Chojnice - Kopernica
Chojnice - Kruszka
Chojnice - Lotyń
Chojnice - Małe Swornegacie
Chojnice - Melanowo
Chojnice - Melanówek
Chojnice - Objezierze
Chojnice - Sternowo
Chojnice - Swornegacie

Bachorze - Swornegacie
Charzykowy - Swornegacie
Chojniczki - Granowo
Chojniczki - Pawłowo
Chojniczki - Silno
Funka - Małe Swornegacie
Funka - Swornegacie
Jarcewo - Granowo
Jarcewo - Pawłowo
Jarcewo - Raclawki
Jarcewo - Silno
Jarcewo - Objezierze

Uzasadnienie

Zgodnie z § 2 pkt 3 Porozumienia Międzygminnego z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego w granicach administracyjnych Miasta Chojnice i Gminy Chojnice – ceny, opłaty, zwolnienia, ulgi i opłaty dodatkowe oraz regulamin przewozu osób i bagażu ustala Rada Miejska w Chojnicach, przy czym na obszarze Gminy po uprzednim zaakceptowaniu przez Radę Gminy Chojnice.

Wraz z pismem z dnia 25 października 2022 r. (doręczonym dnia 28 października 2022 r.) przedłożono projekt uchwały Rady Miejskiej w sprawie wprowadzenia zmian w cenniku opłat – w tym poza Miastem Chojnice, a zatem konieczne i uzasadnione jest podjęcie niniejszej uchwały.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/661/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 16 listopada 2022 r.

w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu na potrzeby ustalenia wysokości zwrotu rodzicom kosztów przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców do szkół i placówek oświatowych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 1005, poz. 1079, poz. 1561) oraz art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, Dz. U. z 2018 r. poz. 2245, z 2021 r. poz. 762, Dz. U. z 2022 r. poz. 655, poz. 1079, poz. 1116, poz. 1383, poz. 1700, poz. 1730, poz. 2089) w zw. z art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2201)

**Rada Gminy
uchwała, co następuje:**

§ 1. Określa się stawkę za 1 km przebiegu pojazdu na potrzeby ustalenia wysokości zwrotu rodzicom kosztu przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców do najbliższej szkoły, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego w wysokości:

1) dla samochodu osobowego:

a) o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ - 0,5214 zł,

b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ - 0,8358 zł;

2) dla motocykla - 0,2302 zł;

3) dla motoroweru - 0,1382 zł.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXXIII/598/2022 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie Chojnice na rok szkolny 2022/2023 (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 5 lipca 2022 r., poz. 2576).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 4. Uchwała podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/ dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2089), w dotychczas obowiązującym art. 39a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.) zmieniono sposób ustalania zwrotu rodzicom kosztu przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców do placówek oświatowych. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 39a ust. 3 rada gminy określa, w drodze uchwały, stawkę za 1 km przebiegu pojazdu na potrzeby ustalenia wysokości zwrotu rodzicom kosztu przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców do najbliższej szkoły, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, przy czym stawka ta nie może być niższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180 ze zm.).

Stosownie do § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. Nr 27 poz. 271 z późn. zm.) wydanego na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy o transporcie drogowym koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, które aktualnie wynoszą:

1) dla samochodu osobowego:

- a) o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ - 0,5214 zł,
- b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ - 0,8358 zł,

2) dla motocykla - 0,2302 zł,

3) dla motoroweru - 0,1382 zł.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie przedmiotowej uchwały określającej stawki jak wskazano wyżej jest w pełni uzasadnione.

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/662/2022
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie powierzenia Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. wykonywania zadania własnego w zakresie sprzątnięcia i utrzymania czystości i porządku

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt 1, 3 oraz art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 2 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 679 z późn. zm.)

**Rada Gminy
uchwała co następuje:**

§ 1. Powierza się Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. wykonywanie zadania własnego w zakresie utrzymania czystości i porządku - sprzątnięcia i utrzymania ścieżek rowerowych na terenie gminy Chojnice, polegającego na:

- 1) koszeniu pasa drogowego wzdłuż ścieżek rowerowych (częściowo całego pasa drogowego, częściowo pasa o szerokości ok. 0,8 m po obu stronach ścieżek),
- 2) odchwaszczaniu nawierzchni ścieżek wraz z wycinaniem darni na zewnątrz obrzeża pod kątem 45°,
- 3) zamiataniu nawierzchni szutrowych, z kostki brukowej oraz asfaltowej wraz z odsłanianiem z piasku obrzeży.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wnioskodawca:

WÓJT GMINY CHOJNICE

/-/dr inż. Zbigniew Szczepański

Przewodniczący Rady

Ryszard Kontek

Projekt uchwały odpowiada przepisom prawa, stąd nie wnoszę uwag.

Uzasadnienie

Uchwała uszczegóławia zakres konkretnych zadań, jakie wykonywać ma spółka gminna w zakresie sprzątnięcia i utrzymania ścieżek rowerowych na terenie gminy Chojnice.

Zadanie jest zgodne z aktem założycielskim GZGK Sp z o.o. i przedmiotem działalności spółki.

Nie ma żadnych przeszkód, aby Rada Gminy przekazała istniejącej Spółce zadanie własne w postaci utrzymania porządku i czystości na terenie gminy (wyrok NSA z dnia 26 listopada 2013 r., sygn. akt II OSK 2283/13).

Zgodnie z powyższym wyrokiem NSA niniejsza uchwała powierzająca przez Gminę zadania własne spółce komunalnej stanowi akt prawa miejscowego.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.